

Ana Magaš ▪ Željka Vranaričić

HRVATSKI JEZIK 5
priručnik za peti razred osnovne škole

IZDAVAČ
Školska knjiga, d.d.
Zagreb, Masarykova 28

ZA IZDAVAČA
dr. sc. Ante Žužul

UREDNIKA
mr. sc. Emica Calogjera Rogić

LEKTORICA
Željka Bujan

GRAFIČKO-LIKOVNO OBLIKOVANJE
Siniša Kovačić

ILUSTRACIJE I FOTOGRAFIJE
Piktoteka Školske knjige

© ŠKOLSKA KNJIGA, d.d.Zagreb, 2015.

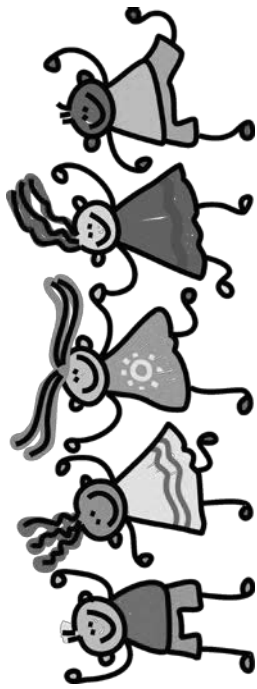
Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati ni na bilo koji način reproducirati bez nakladnikova pisanog dopuštenja.

Ana Magaš ▪ Željka Vranaričić

HRVATSKI JEZIK 5
priručnik za peti razred osnovne škole

II. izdanje

Školska knjiga
Zagreb, 2015.

ŠKOLA

UČITELJ/UČITELJICA

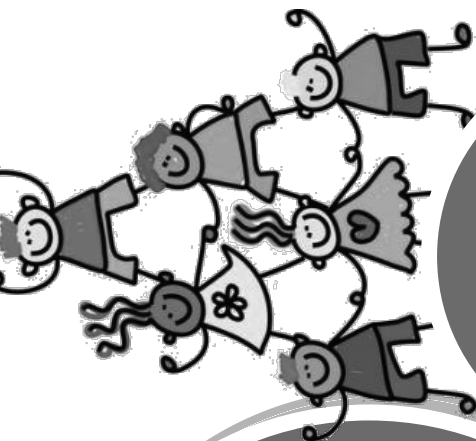
RAZREDNI ODJEL

ŠKOLSKA GODINA

UDŽBENICI I AUTORI

Krešimir Bagić, Zrinka Katalinić, Marica Motik, Maša Rimac Jurinović, Senka Sušac, Hrvatski jezik 5
Anita Šojat, Snaga riječi 5

GODIŠNJI PLAN I PROGRAM RADA

HRVATSKI JEZIK

5. razred

SK školska knjiga

GODIŠNJI PLAN RADA ZA HRVATSKI JEZIK – 5. razred

PREDMETNO (NASTAVNO) PODRUČJE	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	UKUPAN BROJ SATI
	mjesečni broj sati po sastavnica predmeta										
JEZIK	8	7	6	6	7	9	8	7	9	1	68
KNJIŽEVNOST	2	5	5	3	4	6	5	3	5	4	42
LEKTIRA	3	2	2	2	2	2	2	2	2	0	19
JEZIČNO IZRAŽAVANJE	U	1	0	1	1	0	1	0	0	1	6
	P	0	1	4	1	1	1	3	2	0	14
MEDIJSKA KULTURA	0	3	2	3	0	2	0	3	2	0	15
OSTALO	2	2	2	1	0	1	0	2	0	1	11
MJESEČNI BROJ SATI	16	21	21	17	15	21	17	20	20	7	175

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA A – obrada/interpretacija B – ponavljanje, vježbanje, usustavljanje C – provjera znanja, analiza, provjere D – ostalo	POVEZNICE OSTVARENO NOK – MT – međupredmetna tema ZO – zdravstveni odgoj GO – građanski odgoj UK – unutarpredmetna korelacija
RUJAN 16	HRVATSKI JEZIK 2	Mjerila vrednovanja upoznavanja, Uvod u nastavni predmet Hrvatski jezik Igra Hrvatski jezik	D-1 D-1	GO – ljudskopravne kompetencije (ljudska prava, slobode i odgovornosti u sklopu razreda, škole)
	JEZIK Hrvatski jezik 8	Nastavni sadržaji četvrtoga razreda Početna provjera znanja Hrvatski jezik jezik – prošlost i sadašnjost Hrvatski jezik i Hrvatski jezik dvojezičnost Hrvatski jezik	B-2 C-2 A-1 A-1 B-1, C-1	Teme jezika povezuju se s Europskim danom jezika (26. 9.) GO – <i>Jeziči su mostovi među ljudima, Moja kućica, moja slobodica</i> – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta) □
	KNJIŽEVNOST Lijepa Naša 2+3	Lektira i dnevnik čitanja – uvodni sat Antun Mihanović, <i>Hrvatska domovina</i> (himna, epitet) Književni rodovi – Mladen Kušec, <i>Pozdrav</i> ; Ephraim Kishon, <i>Štiti i pливaj</i> ; Stjepan Lice, <i>Lijek za srce</i> (lirika, epika, drama) Lektira	D-1 A-1 A-1 A-2	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 1	Slušanje i interpretativno čitanje književnih tekstova (usmeno izražavanje)	A-1	UK – jez. izraž. i književnost – obrada književnih rodova i slušanje i čitanje književnih tekstova
	MEDIJSKA KULTURA	-	-	

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
LISTOPAD 21	HRVATSKI JEZIK 2	Mjesečni projekti – uvod projekt – prezentacija projekta <i>Priča jesenskog šešira</i> Mjesečni projekt – prezentacija projekta <i>Priča jesenskog šešira</i>	D-1 D-1	U nastavno vrijeme moguće je ostvariti projekt <i>Učiti kako učiti</i> NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> GO – društvene kompetencije (komunikacijske vještine) ZO – <i>Učiti kako učiti</i> – (tehlike učenja)
	JEZIK Nepromjenjive vrste riječi 7	Jednoznačnost i višeznačnost riječi Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi Prilozi Prilozi i prijedlozi Prijedlozi Veznici	A-1 A-2 A-1 A-1 B-1 A-1	UK – jezik – književnost – Jednoznačnost i višeznačnost riječi i Z. Kolarić-Kišur, <i>Riječi ZO – Što je jestivo u prirodi</i> – (izvori hrane u prirodi) GO – <i>Požuri polako, Dobro došli!</i> – društvene komp.
	KNJIŽEVNOST Riječi grube, riječi tople 5+2	Zlata Kolarić-Kišur, <i>Riječi</i> (književnost, lirski pjesma) Darko Macan, <i>Nove tenisce</i> (karakterizacija lika postupcima) Dobriša Cesarić, <i>Jesen</i> (tema, motiv, stih prema broju slogova) Miro Gavran, <i>Bicikl moj jedini</i> (pripovijedanje) Ivan Kušan, <i>Koko u Parizu</i> (književna vrsta, pustolovni roman) Lektira	A-1 A-1 A-1 A-1 A-1 A-2/C-1, A-1	Teme se povezuju s Međunarodnim danom djeteta (7. 10.) i Međunarodnim danom nenasilja (2. 10.) UK – književnost – jezik
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 2	Subjektivno i objektivno iznošenje događaja (usmeno i pisano izražavanje) u prvoj i trećoj osobi (pisano izražavanje)	A-1 A-1	UK – jez. izražavanje – književnost (pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi, subjektivno i objektivno pripovijedanje)
	MEDIJSKA KULTURA 3	Mediji (tiskani mediji) Tisak	A-1 A-2	

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
STUDENI 21	HRVATSKI JEZIK 2	Mjesečni projekt – prezentacija projekta <i>Moje važne stvari</i>	D-2	NOK – MT – <i>Poduzetništvo</i> (samostalnost, samopouzdanje, <i>IKT</i> (stvaranje i prikazivanje vlastitih ideja i materijala)
	JEZIK Nepromjenjive vrste riječi 6	Usklici i čestice Veznici, usklici, čestice Nepromjenjive vrste riječi Nepromjenjive vrste riječi	A-1 B-1 B-2 C-2	UK – jezik i jez. izražavanje GO – <i>Prizor za pamćenje, mir na dlanu</i> – ekološke kompetencije (zdravi okoliš)
	KNJIŽEVNOST Važne stvari 5+2	Roald Dahl, <i>Charlie i tvornica čokolade</i> (pripovjedač u trećoj osobi) Grigor Vitez, <i>Ptičja pjevanka</i> (onomatopeja) Ivan Cankar, <i>Zastidlo se majke</i> (fabula, dijelovi fabule) Ephraim Kishon, <i>Šuti i plivaj</i> (proza) Nastavni sadržaji književnosti Lektira (poglavlje)	A-1 A-1 A-1 A-1 B-1 A-2	Teme se povezuju sa Svjetskim danom ljubavnosti (13. 11.), Međunarodnim danom snošiji vosti (16. 11.) i Svjetskim danom prevencije zlostavljanja djece (24. 11.) GO – Ljudskopravne kompetencije (suzbijanje društvene isključenosti)
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 4	Rečenični znakovi/Pisanje i izgovor prijedloga, priloga, veznika, čestica, usklika (pisano izražavanje) Prva školska zadaća (pisano izražavanje)	B-1 D-3	UK – jez. izražavanje i jezik
	MEDIJSKA KULTURA 2	Filmski rodovi	A-2	UK – R. Dahl, Charlie i tvornica čokolade i filmski rodovi

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
PROSINAC 17	HRVATSKI JEZIK 1	Analiza postignuća na kraju prvog polugodišta Mjesečni projekt – <i>Božićni sajam</i> (organizira se u nenastavno vrijeme)	D-1	NOK – MT – <i>Poduzetništvo</i> (planirati svoj rad i ostvarivati planove)
	JEZIK Predikat i subjekt 6	Predikat Predikat i subjekt subjekt Subjekt Predikat i subjekt	A-1 A-1 B-2 C-2	NOK – MT – <i>Pjevaj mi, pjevaj, sokole</i> – zaštita okoliša GO – <i>Tko se kiti tuđim perjem</i> – autorska prava
	KNJIŽEVNOST <i>Sveta noć</i> 3+2	Narodna pjesma, <i>Radujte se narodi, Narodi nam se</i> (suprotnost) Stjepan Lice, <i>Lijek za srce</i> (dijalog, monolog, didaskalije) Nastavni sadržaji književnosti – lirski pjesma Lektira	A-1 A-1 C-1 A-2	Teme se povezuju s Badnjakom i Božićem (24. i 25. 12.)
JEZIČNO IZRAŽAVANJE 2	Subjektivno i objektivno opisivanje osobe (usmeno i pisano izražavanje)	A-1, B-1	UK – jez. izražavanje – MK – opis Scratte/Manfreda ili Sida, likova iz animiranog filma <i>Ledeno doba</i>	
MEDIJSKA KULTURA 3	Animirani film C. Wedge, C. Saldanha, <i>Ledeno doba</i>	A-1 A-2	UK – MK – jez. izražavanje	

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
SIJEČANJ 15	JEZIK Sklonidba imenica 7	Imenice (rod i broj imenice, vrste imenica) Sklonidba imenica Nominativ Genitiv i akuzativ Nominativ, genitiv, akuzativ Dativ i lokativ	B-1 A-1 A-1 A-1 B-1 A-1, B-1	UK – jezik – jez. izražavanje – <i>Sve teče i sve se mijenja</i> GO – <i>Odjelo (ne) čini čovjeka</i> – društvene kompetencije (komunikacijske vještine, timski rad); <i>Čipkokaz</i> – kulturološke kompetencije (nacionalni identitet)
	KNJIŽEVNOST Toplina duše 4+2	Ivan Goran Kovačić, <i>Pada snijeg, pada snijeg</i> Ezop, <i>Gavran i lisica, Lisica i roda</i> (preneseno značenje) Drago Poslovice i zagonetke Britvić, <i>Tvoja zemlja</i> (domoljubna pjesma) Lektira	A-1 A-1 A-1 A-1 A-2	Pjesma Drage Britvice povezuje se s Danom međunarodnog priznanja RH (15. 1.)
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 2	Stvaralačko prepričavanje (usmeno i pisano izražavanje)	A-1, B-1	UK – jez. izražavanje – jezik – <i>Sve teče i sve se mijenja</i>
	MEDIJSKA KULTURA	-	-	

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
VELJAČA 21	HRVATSKI JEZIK 1	Mjesečni projekt – prezentacija mjesečnog projekta – <i>Monolog književnoga lika</i>	D-1	NOK – MT – <i>Osobni i socijalni razvoj</i> (samopuzdanje, sigurnost u sebe) GO – društvene kompetencije (komunikacijske vještine)
	JEZIK Sklonidba imenica 9	Padeži (nominativ, genitiv, akuzativ, dativ, lokativ) Vokativ Instrumental (vokativ, instrumental) imenica Padeži Sklonidba Sklonidba imenica	B-2 A-1 A-1 B-1 B-2 C-2	GO – <i>Lijepom našom</i> – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta) □
	KNJIŽEVNOST <i>Ah, ta ljubav</i> 6+2	Tito Bilopavlović, <i>Ah, ta ljubav</i> (ljubavna liriska pjesma) I. Bashevis Singer, <i>Ole i Truja</i> (osnovna misao) Zvonimir Golob, <i>Prva ljubav</i> Nada Ivejić, <i>Televizijsko dijete</i> (događaj, radnja) <i>Sanja Polak, U životu je važno imati pet</i> (priповjedač u prvoj osobi) Lektira	A-1 A-2 A-1 A-1 A-1 A-2/C-1, A-1	Teme se povezuju s Valentinovom (14. 2.) NOK – MT – <i>Zdravije, sigurnost</i> – zdrav način života ZO – <i>Uloga i pritisak medija</i>
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 1	Slušanje, pisanje i izgovor riječi s provedenim glasovnim promjenama (pisano izražavanje)	A-1	UK – jez. izražavanje – jezik
	MEDIJSKA KULTURA 2	Dušan Vukotić, <i>Igra</i>	A-2	

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
OŽUJAK 17	JEZIK Pridjevi 8	Pridjevi, vrste pridjeva – uvodni sat neodređeni oblik pridjeva Stupnjevanje pridjeva stupnjevanje pridjeva Pridjevi Određeni i Sklonidba pridjeva Sklonidba i Pridjevi	A-1 A-1 A-1 A-1 B-1 B-1 C-2	NOK – MT – <i>Maslina je neobrana</i> – Osobni i socijalni razvoj (vlastiti identitet) GO – kulturološke kompetencije (nacionalni identitet) Od 11. – 17. 3. obilježavaju se Dani hrvatskoga jezika
	KNJIŽEVNOST Čarolija 5+2	Vladimir Nazor, <i>Halugica</i> (pripovijedanje, opisivanje, dijalog) Astrid Lindgren, <i>Pipi kreće u školu</i> (karakterizacija lika govornom) Stanislav Femenić, <i>Čarolija latice</i> (personifikacija) A. S. Puškin, <i>Bajka o ribaru i ribici</i> (Nastavni sadržaji književnosti) Lektira	A-1 A-1 A-1 A-1 B-1/C-1 A-2	Teme se vežu za Svjetski dan sreće, Svjetski dan pripovijedanja (20. 3.), Svjetski dan pjesništva (21. 3.)
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 2	Izgovor i pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> (umanjenice i komparativi) – (usmeno i pisano izražavanje)	A-2	UK – jez. izražavanje – jezik
	MEDIJSKA KULTURA 2	-		

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
TRAVANJ 20	HRVATSKI JEZIK 2	Mjesečni projekt – prezentacija projekta <i>Lutkarska bajka</i>	D-1	NOK – MT – <i>Poduzetništvo</i> (planirati svoj rad i ostvarivati planove)
	JEZIK Brojevi, zamjenice, glagoli 7	Brojevi Zamjenice Glagoli zamjenice, glagoli zamjenice, glagoli	A-1 A-1 A-1 B-2 C-2	GO – <i>Rekla-kazala</i> – društvene kompetencije (upravljanje emocijama)
	KNJIŽEVNOST Šapat prirode 3+2	Basho, Ivančan, Devide, <i>Haiku</i> (haiku) Vladimir Vidrić, <i>Pejzaž prvi</i> Tadijanović, <i>Visoka žuta žita</i>	A-1 A-1 A-1 A-2	Teme se povezuju s Međunarodnim danom dječje knjige (2. 4.), Uskrsom (5. 4.) i Danom planeta Zemlje (22. 4.)
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 3	Druga školska zadaća (pisano izražavanje)	D-3	Međunarodni dan dječje knjige (2. 4.), Uskrs (5. 4.), Dan planeta Zemlje (22. 4.)
MEDIJSKA KULTURA 3	Kazalište Nastavni sadržaji petoga razreda	A-2 B-1	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama	

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
SVIBANJ 20	JEZIK Veliko početno slovo, Nastavni sadržaji petoga razreda 9	Veliko početno slovo u nazivima kontinenata, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi Sklonidba imenica Sadržaji petoga razreda provjera znanja Nastavni Godišnja	A-1, C-1 B-2 B-1 B-2 C-2	GO – <i>Put u nedogled</i> – kulturološke kompetencije (nacionalni identitet) UK – jezik – jez. izražavanje NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama
	KNJIŽEVNOST Dijete i obitelj 5+2	Božidar Prosenjak, <i>Obitelj</i> (slobodni stih) Konvencija o pravima djeteta Mladen Bjažić, <i>Tata nema vremena</i> (vezani stih) Zlatko Krilić, <i>Mene nitko ne voli</i> Sadržaji književnosti – peti razred Nastavni Lektira	A-1 A-1 A-1 A-1 B-1 A-2	Teme se povezuju s Majčnim danom (10. 5.) i Međunarodnim danom obitelji (15. 5.)
JEZIČNO IZRAŽAVANJE 2		Pisanje velikoga početnog slova (pisano izražavanje)	A-1, B-1	UK – jez. izražavanje – jezik
MEDIJSKA KULTURA 2		Godišnja provjera znanja – medijska kultura	C-2	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama

MJESEC	NASTAVNI PREDMET / NASTAVNO PODRUČJE / NASTAVNA CJELINA	NASTAVNE TEME / NASTAVNE JEDINICE	TIP SATA	POVEZNICE OSTVARENO
LIPANJ 7	HRVATSKI JEZIK 1	Analiza postignuća na kraju petoga razreda (samovrednovanje), zaključivanje ocjena	D-1	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – pozitivan stav prema stjecanju znanja i učenju općenito
	JEZIK Nastavni sadržaji petoga razreda – jezik 1	Nastavni sadržaji petoga razreda – neformalne igre	B-1	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – tehnike i strategije učenja
	KNJIŽEVNOST Nastavni sadržaji petoga razreda – književnost 4	Italo Calvino, <i>Košulja sretnog čovjeka</i> sadržaji književnosti provjera znanja Nastavni Godišnja	A-1 B-2 C-1	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama
	JEZIČNO IZRAŽAVANJE 1	Slušanje književnih i neknjiževnih tekstova (usmeno izražavanje)	D-1	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama
	MEDIJSKA KULTURA	-	-	

OKVIRNI RASPORED PISANIH PROVJERA ZNANJA

NAZIV PISANE PROVJERE / PODRUČJE PREDMETA	NADNEVAK	SADRŽAJ PISANE PROVJERE – KLJUČNI POJMOVI
PRVO POLUGODIŠTE		
Početna provjera znanja – jezik	16. – 18. 9. 2015.	imenice • opće i vlastite imenice • broj imenica (jednina i množina) • rod imenica (muški, ženski i srednji) • glagoli • prošla, sadašnja i buduća glagolska radnja • pridjevi • opisni i posvojni pridjevi • izvjavna, upitna i usklična rečenica • jesne i niječne rečenice • veliko početno slovo • pisanje ije/je/e/i/č/ć/d/dž
Hrvatski jezik – jezik	28. – 30. 9. 2015.	hrvatski standardni jezik • hrvatska abeceda • uloga hrvatskoga književnog jezika u nacionalnoj kulturoj i javnoj djelatnosti • hrvatska narječja • materinski jezik • drugi jezik • razgovorni jezik • dvojezičnost • službeni jezik • manjinski jezik • simboli države (zastava, grb i himna) • naziv himne Republike Hrvatske • autor stihova himne • vrijeme nastanka himne • stihovi himne
Pisana provjera pročitane lektire – književnost	28. – 30. 10. 2015.	Ivan Kušan, Koko u Parizu, provjetera razumijevanja sadržaja pročitane knjige
Nepromjenjive vrste riječi – jezik	25. – 27. 11. 2015.	promjenjive vrste riječi • osnova riječi • nastavak • nepromjenjive vrste riječi • prilozni • mjesni prilozni • vremenski prilozni • načinski prilozni • prijedlozi • prijedlog s/sa • prijedlog k/ka • veznici • uskllici • čestice
Prva školska zadaća – jezično izražavanje	11. – 13. 11. 2015.	pisani sastavak na zadanu temu i zadani broj riječi, ocjenjuje se pravopis, stil i sadržaj
Predikat i subjekt – jezik	16. – 18. 12. 2015.	predikat • glagolski predikat • predikat izrečen u bilo kojem vremenu (prošlom, sadašnjem, budućem) • subjekt • izrečeni subjekt • neizrečeni subjekt • više subjekata • rečenica s neizrečenim subjektom • rečenica s izrečenim subjektom • rečenica s više subjekata
Lirska pjesma – književnost	9. – 11. 12. 2015.	preneseno značenje • pjesnička slika (vidna i slušna) • lirska pjesma • motiv • vezani stih • slobodni stih • naziv stiha prema broju slogova • onomatopeja • kontrast • epitet • usporedba • personifikacija • domoljubna pjesma • pejzažna pjesma • ljubavna pjesma • himna • haiku

DRUGO POLUGODIŠTE

Sklonidba imenica – jezik	22. – 24. 2. 2016.	sklonidba (deklamacija) • nazivi padeža • padežna pitanja • proširena padežna pitanja • značenje padeža u rečenici • nominativ • akuzativ • genitiv • dativ • lokativ • instrumental • vokativ • uporaba padeža uz odgovarajuće prijedloge • riječi u kojima se provode glasovne promjene (pravilno pisanje)
Pisana provjera pročitane lektire – književnost	25. – 29. 2. 2016.	Ferenc Molnar, Junaci Pavlove ulice, provjera razumijevanja sadržaja pročitane knjige
Pridjevi – jezik	29. – 31. 3. 2016.	pridjevi • opisni pridjevi • posvojni pridjevi • pridjevi izvedeni od vlastitih imena • određeni i neodređeni oblik pridjeva u nominativu • sklonidba pridjeva • sklonidba neodređenih pridjeva (imenička) • sklonidba određenih pridjeva (pridjevna) • stupnjevanje (komparacija) • stupnjevi • pozitiv • komparativ • superlativ • tvorba komparativa dodavanjem nastavka -iji • tvorba superlativa • kraćenje skupa ije u komparativu i superlativu
Proza – književnost	14. – 16. 3. 2016.	pripovijedanje • događaj ili radnja • osnovna misao • proza • fabula • dijelovi fabule • poglavlje • pripovjedač u prvoj osobi • pripovjedač u trećoj osobi • pripovijedanje • opisivanje • dijalog • karakterizacija lika govorom • karakterizacija lika postupcima
Druga školska zadaća – jezično izražavanje	13. – 15. 4. 2016.	pisani sastavak na zadanu temu i zadani broj riječi, ocjenjuje se pravopis, stil i sadržaj
Brojevi, zamjenice, glagoli – jezik	27. – 29. 4. 2016.	glagoli • glagolska vremena (prošlo, sadašnje i buduće) • sprezanje (konjugacija) • glagolska osoba • glagolski broj • glagoli kretanja • glagoli govorenja • zamjenice • govornik • sugovornik • negovornik • brojevi • glavni brojevi • redni brojevi • sklonidba rednih brojeva • pisanje čestice put uz glavne brojeve
Godišnja provjera znanja – medijska kultura	9. – 11. 5. 2016.	mediji • vrste medija (tisk i elektronički mediji) • priopćajni proces (pošiljatelj - poruka - medij - primatelj) • filmski rodovi: animirani, igrani i dokumentarni film • vrste animiranog filma (crtani i lutkarski) • tisk • vrste tiska • plakat • novine • časopis • knjiga • kazališna izražajna sredstva: govor, gluma, scenografija, kostimografija

<p>Veliko početno slovo – jezik</p>	<p>18. – 20. 5. 2016.</p>	<p>veliko početno slovo u nazivima kontinenata, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta • veliko slovo u višerječnim vlastitim imenima, imenima voda, gora, naseljenih mjesta • veliko slovo u posvojnim pridjevima od vlastitih imena na -ov, -ev, -in</p>
<p>Godišnja provjera znanja – jezik</p>	<p>30. – 31. 5. 2016.</p>	<p>osnovno značenje riječi • preneseno značenje riječi • jednoznačnost i višeznačnost riječi • predikat • glagolski predikat • predikat izrečen u bilo kojem vremenu (prošlom, sadašnjem, budućem) • subjekt • izrečeni subjekt • neizrečeni subjekt • više subjekata • rečenica s neizrečenim subjektom • rečenica s izrečenim subjektom • rečenica s više subjekata • hrvatski standardni jezik • hrvatska abeceda • uloga hrvatskoga književnoga jezika u nacionalnoj kulturoj i javnoj djelatnosti • hrvatska narječja • materinski jezik • drugi jezik • razgovorni jezik • dvojezičnost • službeni jezik • manjinski jezik • naziv himne Republike Hrvatske • promjenjive vrste riječi • osnova riječi • nastavak • nepromjenjive vrste riječi • prilozni • mjesni prilozni • vremenski prilozni • načinski prilozni • prijedlozi • prijedlog s/sa • prijedlog k/ka • veznici • usklici • čestice • sklonidba (deklamacija) • nazivi padeža • padežna pitanja • proširena padežna pitanja • značenje padeža u rečenici • nominativ • akuzativ • genitiv • dativ • lokativ • instrumental • vokativ • uporaba padeža uz odgovarajuće prijedloge • glasovne promjene riječi u kojima se provode glasovne promjene (pravilno pisanje) pridjevi • opisni pridjevi • posvojni pridjevi • pridjevi izvedeni od vlastitih imena • određeni i neodređeni oblik pridjeva u nominativu • sklonidba pridjeva • sklonidba neodređenih pridjeva (imenička) • sklonidba određenih pridjeva (pridjevna) • stupnjevanje (komparacija) • stupnjevi • pozitiv • komparativ • superlativ • tvorba komparativa dodavanjem nastavka -iji • tvorba superlativa • kraćenje skupa ije u komparativu i superlativu • glagoli • glagolska vremena (prošlo, sadašnje i buduće) • sprezanje (konjugacija) • glagolska osoba • glagolski broj • glagoli kretanja • glagoli govorenja • zamjenice • govornik • sugovornik • negovornik • brojevi • glavni brojevi • redni brojevi • sklonidba rednih brojeva • pisanje čestice put uz glavne brojeve</p>
<p>Godišnja provjera znanja – književnost</p>	<p>1. – 3. 6. 2016.</p>	<p>književnost • književni rodovi (lirika, epika, drama) • književna vrsta • pripovijedanje • događaj ili radnja • osnovna misao • proza • fabula • dijelovi fabule • poglavlje • pripovjedač u prvoj osobi • pripovjedač u trećoj osobi • pripovijedanje • opisivanje • dijalog • karakterizacija lika govorom • karakterizacija lika postupcima • pustolovni roman • preneseno značenje • pjesnička slika (vidna i slušna) • poslovice • zagonetka • lirski pjesma • motiv • vezani stih • slobodni stih • naziv stiha prema broju slogova • onomatopeja • kontrast • epitet • usporedba • personifikacija • domoljubna pjesma • pejzažna pjesma • ljubavna pjesma • himna • haiku • tekst za izvođenje na pozornici • dijalog • monolog • didaskalije</p>

ŠKOLA

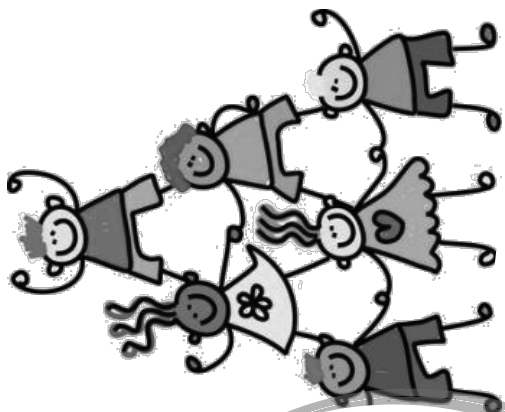
UČITELJ/UČITELJICA

RAZREDNI ODJEL

ŠKOLSKA GODINA

UDŽBENICI I AUTORI

Krešimir Bagić, Zrinka Katalinić, Marica Motik, Maša Rimac Jurinović, Senka Sušac, Hrvatski jezik 5
Anita Šojat, Snaga riječi 5

IZVEDBENI PLAN I PROGRAM RADA

HRVATSKI JEZIK
5. razred

sk Školska knjiga

GODIŠNJI PLAN RADA ZA HRVATSKI JEZIK – 5. razred

PREDMETNO (NASTAVNO) PODRUČJE	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	UKUPAN BROJ SATI
	broj sati po sastavnicama predmeta mjesečno										
JEZIK	8	7	6	6	7	9	8	7	9	1	68
KNJIŽEVNOST	2	5	5	3	4	6	5	3	5	4	42
LEKTIRA	3	2	2	2	2	2	2	2	2	0	19
JEZIČNO IZRAŽAVANJE	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	6
	0	4	1	1	1	1	3	2	0	0	14
MEDIJSKA KULTURA	0	3	2	3	0	2	0	3	2	0	15
OSTALO	2	2	2	1	0	1	0	2	0	1	11
br. sati mjesečno	16	21	21	17	15	21	17	20	20	7	175

RUJAN

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
1.	Hrvatski jezik	-	Upoznati učenike, stvarati prijateljsko i stvaralačko ozračje u razredu, razvijati svijest o zajedničkom životu i radu, uspostavljati afirmativni odnos između učenika i učitelja.	Upoznati učenike, stvarati prijateljsko i stvaralačko ozračje u razrednom odjelu, razvijati svijest o zajedničkom životu i radu, uspostavljati afirmativni odnos između učenika i učitelja/učitelja.	Učenici se trebaju pravilno predstaviti i iskazati svoje pozitivne osobine. Trebaju se upoznati s učiteljem/učiteljicom i izreći svoja očekivanja u zajedničkoj suradnji. Učenici trebaju shvatiti pravila igre upoznavanja te vrednovati uspješnost njezine izvršenosti.	GO – ljudskopravne kompetencije (ljudska prava, slobode i odgovornosti u sklopu razreda, škole)
	Igra upoznavanja					
	uvodni sat					
2.	Hrvatski jezik		Upoznati učenike s područjima nastavnog predmeta i Godišnjim planom i programom rada.	Upoznati učenike s ciljevima, zadacima i svrhom predmeta Hrvatski jezik u petome razredu, upoznati učenike s nastavnim sadržajima, upoznati učenike s udžbenicima i potrebnim priborom za rad, mjerilima vrednovanja i načinom rada.	Učenici trebaju izreći svoja očekivanja u nastavi hrvatskoga jezika, upoznati mjerila vrednovanja i ocjenjivanja. Trebaju upoznati vrste nastavnih metoda i raspraviti o metodama koje im najbolje pomažu pri učenju.	GO – ljudskopravne kompetencije (ljudska prava, slobode i odgovornosti u sklopu razreda, škole)
	Uvod u nastavni predmet Hrvatski jezik – elementi i kriteriji vrednovanja					
	uvodni sat					
3.	Lektira		Upoznati učenike s popisom lektire i odrednicama dnevnika čitanja, razvijati čitalačke kompetencije i uspostaviti afirmativan odnos između učenika i pisanog teksta.	Upoznati učenike s lektirnim naslovima, razvijati čitalački interes, razvijati kulturu čitanja i izgrađivati književni ukus, upoznati učenike načinom vrednovanja pročitane lektire.	Učenici trebaju razumjeti važnost čitanja lektire, trebaju osmisliti načine kako razvijati čitalački interes i iskazivati svoj čitalački ukus. Učenici trebaju utvrditi mjerila vrednovanja i ocjenjivanja.	
	Upoznavanje s odrednicama dnevnika čitanja					
	uvodni sat					
4.	Hrvatski jezik		Prisjetiti se naučenih nastavnih sadržaja hrvatskog jezika u 4. razredu, primijeniti stečena znanja.	Ponoviti i utvrditi jezične činjenice usvojene u 4. razredu: prepoznati vrste riječi, razlikovati imenice, pridjeve i glagole po značenju, rod i broj imenice, glagolsko vrijeme .	Učenici iz hrvatskoga jezika naučene u prethodnim razredima, pokušati uspješno riješiti jezične probleme u zadacima. Učenici trebaju prikazati rješenja zadataka te vrednovati uspješnost rješenosti.	
	Ponavljanje nastavnih sadržaja 4. razreda					
	uvježbavanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
5.	Hrvatski jezik		Prisjetiti se naučenih nastavnih sadržaja hrvatskog jezika u 4. razredu, primijeniti stečena znanja.	Ponoviti i utvrditi jezične činjenice usvojene u 4. razredu; prepoznati vrste riječi, razlikovati imenice, pridjeve i glagole po značenju, rod i broj imenice, glagolsko vrijeme.	Učenici iz hrvatskoga jezika naučene u prethodnim razredima, pokušati uspješno riješiti jezične probleme u zadacima. Učenici trebaju prikazati rješenja zadataka te vrednovati uspješnost rješenosti.	
	Ponavljanje nastavnih sadržaja 4. razreda					
	uvježbavanje					
6.	Hrvatski jezik		Primjena nastavnih sadržaja 4. razreda.	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vrednovanje postignuća izračunom postotka rješenosti provjere.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
	Početna (inicijalna) provjera znanja					
	provjeravanje					
7.	Hrvatski jezik		Uočiti pogreške u provjeri znanja i ispraviti netočno riješene zadatke	Uočiti pogreške u početnoj provjeri znanja, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Vrednovati uspjeh provjere znanja, grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda. Procijeniti teže i lakše zadatke te zaključiti koja je svrha početne provjere znanja.	
	Analiza početne (inicijalne) provjere znanja					
	analiziranje/ispravljanje					
8.	Književnost	9. Stilska izražajna sredstva 10. Tematska i vrstovna podjela lirskih pjesama	motivi, tema, pjesničke slike, stilska izražajna sredstva (epiteti, personifikacija), himna, obilježja himne	Usvojiti naziv i autora himne Republike Hrvatske, usvojiti pojam himne, naučiti osnovna obilježja himne, upoznati obilježja domoljubne pjesme, uočavati obilježja lirске pjesme (stih, kitica, vrsta kitice).	Učenici trebaju odrediti obilježja himne, prepoznati tekst hrvatske himne i uočiti sličnosti pjesme <i>Horvatska domovina</i> i <i>Lijepa naša domovino</i> . Objasniti važnost himne za svaku državu te istaknuti obrasce ponašanja tijekom izvođenja himne.	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)
	Antun Mihanović, <i>Horvatska domovina</i>					
	interpretacija lirске pjesme					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
9.	Književnost	1. Književnost	književni pojmovi (lirika, epika, drama), obilježja književnih rodova	Razlikovati književne rodove s obzirom na oblik teksta, razlikovati književne rodove – lirika, epika, drama, prepoznati književni rod na primjeru teksta, uočavati obilježja pojedinoga književnog roda.	Učenici trebaju razlikovati književne rodove, imenovati dijelove lirskog, proznog i dramskog teksta, komentirati obilježja roda na konkretnom primjeru.	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)
	Književni rodovi – Mladen Kušec, <i>Pozdrav</i> ; Ephraim Kishon, <i>Suti i plivaj</i> ; Stjepan Lice, <i>Lijek za srce</i>					
	obrada/interpretacija					
10.	Jezik	14. Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost	zavičajni jezik, književni jezik, narječja, govori, jezik književnosti, hrvatski standardni ili književni jezik, jezik književnosti	Razlikovati zavičajni i književni jezik, hrvatski standardni ili književni jezik, razgovorni jezik, jezik književnosti, razvijati svijest o važnosti pravilnoga pisanja i govorenja hrvatskim književnim jezikom.	Učenici trebaju prepoznati obilježja zavičajnog i književnog jezika te razlikovati hrvatska narječja. Učenici trebaju znati objasniti pojmove standardnog i razgovornog jezika. Razumjeti važnost poštivanja pravila pisanja i govorenja standardnim jezikom.	GO – <i>Jezici su mostovi među ljudima, Moja kućica, moja slobodica</i> – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost					
	obrada					
11.	Jezik	15. Hrvatski jezik i dvojezičnost	materinski jezik, drugi jezik, dvojezičnost, službeni jezik, manjinski jezik	Razlikovati materinski i drugi jezik, uočiti obilježja dvojezičnosti, odrediti obilježja službenog jezika, navesti primjere manjinskih jezika u Republici Hrvatskoj.	Učenici trebaju odrediti značenje dvojezičnosti i službenog jezika, imenovati primjere drugih jezika u Republici Hrvatskoj i znati objasniti pojam <i>manjinski jezik</i> . Istražiti u kojim su državama Hrvati nacionalna.	GO – <i>Jezici su mostovi među ljudima, Moja kućica, moja slobodica</i> – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Hrvatski jezik i dvojezičnost					
	obrada					
12.	Jezik	14. Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost	Prisjetiti se naučenih nastavnih sadržaja o hrvatskom jeziku u prošlosti, dvojezičnosti i današnjem položaju hrvatskog jezika u odnosu na druge jezike.	Usustaviti i ponoviti usvojene pojmove <i>Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost</i> , ponoviti usvojene pojmove <i>Hrvatski jezik i dvojezičnost</i> , provjeravati znanje usmeno/pisano prema usvojenim pojmovima.	Učenici trebaju vrednovati usvojenost nastavnih sadržaja i procijeniti vrijeme potrebno za učenje, rješavati zadatke objektivnog tipa te osmisliti kreativne zadatke kojima će usustaviti nastavne sadržaje.	
	Ponavljanje nastavnih sadržaja	15. Hrvatski jezik i dvojezičnost				
	usustavljanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
13.	Jezik	14. Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost 15. Hrvatski jezik i dvojezičnost	Prijetiti se naučenih nastavnih sadržaja o hrvatskom jeziku u prošlosti, dvojezičnosti i današnjem položaju hrvatskog jezika u odnosu na druge jezike.	Provjeriti usvojenost nastavnih sadržaja Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost, ponoviti usvojene pojmove Hrvatski jezik i dvojezičnost i vrednovati učenička postignuća.	Učenici trebaju vrednovati usvojenost nastavnih sadržaja i procijeniti vrijeme potrebno za učenje, rješavati zadatke objektivnog tipa te osmisliti kreativne zadatke kojima će uspostaviti nastavne sadržaje. Vrednovati uspjeh provjere znanja.	
	Hrvatski jezik - provjera znanja					
	provjeravanje i analiziranje					
14.	Jezično izražavanje	10. Slušanje i interpretativno čitanje književnih tekstova	interpretativno čitanje lirskih, pripovjednih i dramskih tekstova	Zamjećivati razlike u doživljaju književnoumjetničkog djela, izraziti doživljaj djela prikladnim interpretativnim čitanjem, poštivati govorne vrednote, stjecati sposobnost usmenog izražavanja.	Učenici trebaju primjenjivati različite oblike interpretativnog čitanja tekstova, razlikovati govorne vrednote i pravilno se njima koristiti. Učenici trebaju prepoznati važnost čitanja i osmisliti što maštovitije oblike čitanja.	UK – jez. izraž. i književnost – obrada književnih rodova i slušanje i čitanje književnih tekstova
	Slušanje i interpretativno čitanje književnih tekstova					
	obrada					
15.	Lektira	Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)	
	interpretacija					
	Lektira					
16.	interpretacija	Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)	
	Lektira					
	interpretacija					

LISTOPAD

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
17.	Hrvatski jezik	-	Upoznati učenike s izradom mjesečnih projekata, predstaviti im kriterije ocjenjivanja projekta, upoznati ih s mogućim izvedbama projekata.	Prepoznati važnost izvršavanja mjesečnih projekata, potaknuti pozitivno ozračje i razvijati suradničko učenje, upoznati ih s kriterijima vrednovanja i postignuća.	Učenici trebaju razvijati stvaralačko rješavanje zadanog problema, razvijati kritičko mišljenje, prepoznati različite oblike izvedbe mjesečnih projekata, vrednovati postignuća učenika.	U nastavno vrijeme moguće je ostvariti projekt <i>Učiti kako učiti</i> NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> GO – društvene kompetencije (komunikacijske vještine) ZO – <i>Učiti kako učiti</i> – (tehlike učenja)
	Mjesečni projekti					
	uvod					
18.	Medijska kultura	1. Mediji	mediji, masovni mediji, informacija, priopćajni proces, vrste medija, tisak (novine, časopisi, plakati, knjige, stip), elektronički mediji (radio, televizija, računalo), vizualni mediji, auditivni mediji, audiovizualni mediji	Usvojiti pojmove medij, vrste medija, komunikacija, uočiti tijek priopćajnog procesa i navesti primjer za nj – pošiljatelj, poruka, medij, primatelj, uočavati razlike između pojedinih vrsta medija.	Učenici trebaju uočiti tijek priopćajnog procesa i imenovati njegove sudionike, komentirati važnost medija usvakodnevnom životu i odrediti vrste medija. Trebaju nabrojiti primjere pojedine vrste medija.	
	Mediji					
	obrada					
19.	Jezik	1. Jednoznačnost i višeznačnost riječi	osnovno značenje riječi, preneseno značenje riječi, jednoznačnost i višeznačnost riječi	Usvojiti pojmove osnovno značenje riječi i preneseno značenje riječi, prikladno primjenjivati višeznačne riječi u jezičnim djelatnostima, snažiti se u komunikaciji pri korištenju osnovnog i prenesenog značenja riječi, uočiti velik broj značenja pojedinih riječi.	Učenici trebaju razlikovati jednoznačnosti i višeznačnost riječi. Trebaju dati primjer osnovnoga i prenesenog značenja te komentirati zašto je važno primjenjivati pravilno značenje riječi.	UK – jezik – književnost – Jednoznačnosti i višeznačnost riječi i Z. Kolarić-Kišur, <i>Riječi</i>
	Jednoznačnost i višeznačnost riječi					
	obrada					
20.	Književnost	1. Književnost 8. Lirsko pjesništvo	književnost, lirski pjesma, motivi, tema, vrsta kitice, usporedba	Usvojiti pojam književnosti, njegovati ljepotu književnih djela, uočiti obilježja lirске pjesme, razlikovati lirsko od proznog djela, razvijati čitalačke kompetencije i razumijevanje teksta, poticati učenike na lirski izričaj i usmeno izražavanje.	Učenici trebaju prepoznati obilježja lirске pjesme, raspraviti o važnosti razgovora i uljudne komunikacije, oprtimjeriti uspješnu i neuspješnu komunikaciju, stvarati situacije u kojima će uvježbati komunikacijski proces	Teme se povezuju s Međunarodnim danom djeteta (7. 10.), Međunarodnim danom nenasilja (2.10.) UK – književnost – jezik
	Zlata Kolarić-Kišur, <i>Riječi</i>					
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
21.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	promjenjive riječi, nepromjenjive riječi, osnova, nastavak	Usvojiti pojmove promjenjive riječi, nepromjenjive riječi, osnova i nastavak, znati nabrojati vrste promjenjivih riječi: imenice, glagoli, pridjevi, zamjenice, brojevi, znati nabrojati vrste nepromjenjive riječi; vrste nepromjenjivih riječi: prilozni, prijedlozi, veznici, uskllici, čestice.	Učenici trebaju razlikovati promjenjive i nepromjenjive vrste te imenovati vrste riječi u hrvatskom jeziku. Trebaju prepoznati promjenjive i nepromjenjive riječi u tekstu te uočiti njihova obilježja.	ZO – Što je <i>jestivo u prirodi</i> – (izvori hrane u prirodi) GO – <i>Požuri polako, Dobro došli!</i> – društvene komp.
	Promjenjive i nepromjenjive riječi					
	obrada					
22.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	promjenjive riječi, nepromjenjive riječi, osnova, nastavak	Uvježbavati na primjerima promjenjive i nepromjenjive riječi, uočavati razlike između promjenjivih i nepromjenjivih riječi, prepoznavati na primjerima osnovu i nastavak, oprimeriti promjenjive i nepromjenjive riječi.	Učenici trebaju razlikovati promjenjive i nepromjenjive vrste te imenovati vrste riječi u hrvatskom jeziku. Trebaju prepoznati promjenjive i nepromjenjive riječi u tekstu te uočiti njihova obilježja, rješavati zadatke objektivnog tipa	ZO – Što je <i>jestivo u prirodi</i> – (izvori hrane u prirodi) GO – <i>Požuri polako, Dobro došli!</i> – društvene komp.
	Promjenjive i nepromjenjive riječi					
	uvježbavanje					
23.	Književnost	5. Lik u književnom djelu	proza, tema, likovi, dijalog, pripovijedanje, opisivanje, pripovjedač u trećoj osobi, lik, karakterizacija lika postupcima	Uočiti obilježja proznog teksta, prepoznati pripovjedača, uočiti dijalog i pripovijedanje kao književnu tehniku, usvojiti pojam karakterizacije lika postupcima te potkrijepiti primjerom, spoznati važnost postupaka lika i uočiti njegovu promjenu kroz tekst, odrediti motiviranost lika u tekstu.	Učenici trebaju komentirati postupke likova, naučiti razlikovati vrste karakterizacija. Učenici trebaju procijeniti opravdanost postupaka svih likova te predložiti sankcije za loše postupke likova. Istaknuti osobine dobrog i lošeg prijatelja, dramatizirati zadane situacije i komentirati ih.	Teme se povezuju s Međunarodnim danom djeteta (7. 10), Međunarodnim danom nenasilja (2.10) UK – književnost – jezik
	Darke Macan, <i>Nove tenisice</i>					
	interpretacija					
24.	Jezično izražavanje	1. Subjektivno i objektivno iznošenje dogadaja	subjektivno i objektivno pripovijedanje	Prepoznati i razlikovati subjektivno i objektivno pripovijedanje, subjektivno i objektivno iznošenje događaja (usmeno i pisano).	Učenici prepoznaju obilježja subjektivnog i objektivnog iznošenja događaja, usmeno i pisano iznose događaje na subjektivan i objektivnan način, ističu važnost takvog oblika izražavanja.	UK – jez. izražavanje – književnost (pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi, subjektivno i objektivno pripovijedanje)
	Subjektivno i objektivno iznošenje događaja					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
26.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, česnice, usklici	nepromjenjive vrste riječi, prilozi mjesta, prilozi vremena, prilozi načina	Uočiti nepromjenjive vrste riječi, naučiti odrednice priloga, naučiti vrste priloga: mjestni, vremenski i načinski prilozi, uočavati razliku između priloga (glagol) i pridjeva (imenica).	Učenici trebaju istaknuti obilježja nepromjenjivih riječi i razlikovati ih. Trebaju imenovati vrste priloga, prepoznati ih u tekstu te odrediti vrstu priloga. Učenici trebaju objasniti ulogu priloga u rečenici te tvoriti vlastite primjere priloga.	ZO – Što je jestivo u prirodi – (izvori hrane u prirodi) GO – Požuri polako, Dobro došli! – društvene komp.
	Prilozi					
	obrada					
26.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva 10. Tematska i vrstovna podjela lirskih pjesama	lirska pjezažna pjesma, motivi, tema, pjesničke slike, onomatopeja, personifikacija, vrsta stiha prema broju slogova	Uočavati i imenovati motive i temu pjesme, stilska izražajna sredstva, usvojiti pojam stiha prema broju slogova, razlikovati vrste stiha prema broju slogova, uočavati i imenovati pjesničke slike, njegovati pjesnički izraz, interpretativno čitati lirsku pjesmu, uočiti obilježja pješažne pjesme.	Učenici trebaju prepoznati pješažnu lirsku pjesmu i povezati ju s drugim pješažnim pjesmama koje su čitali. Učenici se trebaju pisano izražavati o zadanoj temi. Stvaraju pješažnu lirsku pjesmu prema zadanim uputama, vrednuju uspješnost drugih učenika u lirskom stvaralaštvu.	UK – književnost – jezik
	Dobriša Cesarić, Jesen					
	interpretacija lirске pjesme					
27.	Medijska kultura	1. Mediji 4. Tisak	vrste tiska (knjige, časopisi, plakati, novine, stripovi)	Razlikovati vrste tiskanih medija i istaknuti njihova obilježja namijenjenih učenju, spoznati važnost tiskanih medija, procijeniti kvalitetu pojedinog tiskanog medija, vrednovati njihovu funkciju u prenošenju vijesti.	Učenici trebaju upoznati vrste tiskanih medija i razlikovati ih prema sadržaju. Trebaju dati primjere za svaki tiskani medij, komentirati važnost tiskanih medija u svakodnevnom životu i raspraviti koliko se često služe tiskanim medijima.	
	Tisak (tiskani mediji)					
	obrada					
28.	Medijska kultura	1. Mediji 4. Tisak	vrste tiska (knjige, časopisi, plakati, novine, stripovi)	Upoznati naslove i autore knjiga namijenjenih učenju i zabavi, upoznati naslove i sadržaje časopisa namijenjenih djeci i učiteljima, pisati scenarij za strip, crtati strip po scenariju, upoznati dnevne novine (glavna vijest na naslovnici, najvažniji kulturni, sportski, događaj iz svijeta, iz zemlje, crna kronika, prognoza, TV program).	Učenici trebaju upoznati vrste tiskanih medija i razlikovati ih prema njihovom sadržaju. Trebaju dati primjere za svaki tiskani medij, istražiti njihova obilježja i predstaviti ih drugim učenicima. Učenici trebaju komentirati važnost tiskanih medija u svakodnevnom životu i raspraviti koliko se često služe tiskanim medijima.	
	Tisak (tiskani mediji)					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
29.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, usklici	prijedlozi	Usvojiti odrednicu prijedloga, uočavati i imenovati prijedloge u rečenici, razumjeti ulogu prijedloga u rečenici.	Učenici trebaju istaknuti obilježja nepromjenjivih riječi i razlikovati ih. Trebaju odrediti značenje prijedloga te ih prepoznati u tekstu. Učenici trebaju objasniti ulogu prijedloga u rečenici te tvoriti rečenice s prijedlozima, rješavati zadatke objektivnog tipa.	ZO – Što je jestivo u prirodi – (izvori hrane u prirodi) GO – Požuri polako, Dobro došli! – društvene komp.
	Prijedlozi					
	obrada					
30.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, usklici	nepromjenjive vrste riječi, prilozi, vrste priloga, prijedlozi	Uočavati i imenovati vrste priloga i prijedloge na primjerima u rečenici, razlikovati prilog i prijedlog, imenovati vrste priloga, ponoviti obilježja nepromjenjivih vrsta riječi.	Učenici trebaju ponoviti ulogu priloga i prijedloga u rečenici te im odrediti značenje. Trebaju rješavati različite oblike zadataka i izreći točna rješenja, a zatim vrednovati uspješnost uvježbavanja i procijeniti usvojenost nastavnih sadržaja.	ZO – Što je jestivo u prirodi – (izvori hrane u prirodi) GO – Požuri polako, Dobro došli! – društvene komp.
	Priilozi i prijedlozi					
	uvježbavanje					
31.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta 4. Načini pripovijedanja	proza, tema, fabula, dijelovi fabule, likovi, pripovjedač u prvoj osobi, pripovijedanje	Usvojiti pojam pripovijedanja kao književne tehnike, iskazati dojam o tekstu, uočavati slijed događaja u pripovjednome djelu, uočavati kompoziciju pripovjednoga djela: uvod, zaplet, vrhunac i rasplet.	Učenici trebaju prepoznati pripovijedanje kao tehniku, komentirati postupke likova u tekstu. Zamisliti se na dječakovom mjestu, ispričati svoje viđenje događaja i naučiti stvaralački pripremati tekst.	Teme se povezuju s Međunarodnim danom djeteta (7. 10.), Međunarodnim danom nenasilja (2.10.) UK – književnost – jezik
	Miro Gavran, Bicikl moj jedini					
	interpretacija					
32.	Jezično izražavanje	3. Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi	pripovijedanje u prvoj osobi, pripovijedanje u trećoj osobi	Razlikovati pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi prema sudjelovanju u događaju.	Učenici pisano pripovijedaju događaj u prvoj osobi (kao sudionik) i trećoj osobi (kao nesudionik), ističu obilježja takva pripovijedanja, prepoznaju pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi u drugim tekstovima.	UK – jez. izražavanje – književnost (pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi, subjektivno i objektivno pripovijedanje)
	Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
33.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: priložni, prijedlozi, veznici, čestice, usklici	nepromjenjive vrste riječi, veznici	Uočavati i imenovati veznike, uočavati razliku između povezivanja dviju riječi i dviju rečenica, usvojiti najčešće veznike, razlikovati veznike od prijedloga.	Učenici trebaju objasniti zašto su veznici nepromjenjiva vrsta riječi i pronaći ih u rečenici. Trebaju samostalno tvoriti primjere rečenica s veznicima i uočiti njihovu ulogu. Usporediti veznike s drugim nepromjenjivim vrstama riječi te ih razlikovati.	ZO – Što je jestivo u prirodi – (izvori hrane u prirodi) GO – Požuri polako, Dobro došli! – društvene komp.
	Veznici					
	obrada					
34.	Književnost	1. Književnost 6. Pustolovni roman <i>Ivan Kušan, Koko u Parizu</i>	prozni tekst, pripovijedanje u trećoj osobi, lik – glavni i sporedni, mjesto radnje, književna vrsta, pustolovni roman	Usvojiti pojam pustolovnog romana, uočiti njegova obilježja, prepričati ulomak, uočiti obilježja fabule i odrediti njezine dijelove, imenovati likove u tekstu.	Učenici trebaju prepoznati obilježja epike i književne vrste, razlikovati pustolovni roman od drugih vrsta romana. Trebaju procijeniti postupke likova i raspraviti o posljedicama lošeg ponašanja. Kazivati vlastite pustolovne priče, istražiti važnosti Pariza kao jednog od najvećih europskih gradova.	Teme se povezuju s Međunarodnim danom djeteta (7. 10.), Međunarodnim danom nenasilja (2.10) UK – književnost – jezik
	<i>Ivan Kušan, Koko u Parizu</i>					
	interpretacija					
35.	Jezično izražavanje	3. Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi <i>Mjesečni projekt Priča jednog šesira</i>	pripovijedanje, iznošenje događaja	Vrednovati učenička postignuća u mjesečnom projektu, ukazati na uspješnost ili nedostatke, stjecati samostalnost pri izvršenju zadataka, poticati učenike na kreativno predstavljanje projekta, razvijati kritičko mišljenje, spoznati i poštivati različitost učeničkih izraza.	Učenici procjenjuju uspješnost izvršenog zadatka, vrednuju druge učenike, razvijaju kreativno i stvaralačko rješavanje zadanog problema te raspravljaju o metodama izvršavanja projekta. Trebaju razvijati kritičko mišljenje i znati pozitivno prihvatiti kritiku drugih učenika.	U nenastavno vrijeme moguće je ostvariti projekt <i>Učiti kako učiti</i> NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> GO – društvene kompetencije (komunikacijske vještine) ZO – <i>Učiti kako učiti</i> – (tehlike učenja)
	<i>Mjesečni projekt Priča jednog šesira</i>					
	predstavljanje					
36.	Lektira	Interpretirati književno djelo prema određenim interpretacijama, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)	
	interpretacija					

37.	Lektira		<p>Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu.</p>	<p>Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanoj tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje</p>	<p>Učenici trebaju preporučiti sadržaj pročitanoj djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.</p>	GO – kulturološke kompetencije (hrvatski domovinski identitet)
	interpretacija					

STUDENI

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
38.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	nepromjenjive vrste riječi, uskllici, čestice	Usvojiti pojmove usklilka i čestica, uočavati i imenovati najčešće uskllice u rečenici, uočavati i imenovati najčešće čestice u rečenici.	Učenici trebaju razlikovati promjenjive i nepromjenjive riječi, objasniti zašto su uskllici i čestice nepromjenjiva vrsta riječi te ih pronaći u rečenici, samostalno tvoriti primjere rečenica s uskllicima i veznicama te uočiti njihovu ulogu. Usporediti uskllice i čestice s drugim nepromjenjivim vrstama riječi te ih razlikovati.	UK – jezik i jez. izražavanje GO – <i>Prizor za pamćenje, mir na dlanu</i> – ekološke kompetencije (zdravi okoliš)
	Uskllici i čestice	10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici				
	obrada					
39.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	nepromjenjive vrste riječi, uskllici, čestice, veznici	Pronalaziti i imenovati veznike, uskllice i čestice na primjerima u rečenici, uvježbavati pravilno pisanje usklilka u rečenici, pronalaziti i uočavati sve nepromjenjive vrste riječi na primjerima u rečenici.	Učenici trebaju razlikovati promjenjive i nepromjenjive riječi, samostalno tvoriti primjere rečenica s uskllicima i veznicama te uočiti njihovu ulogu. Usporediti uskllice i čestice s drugim nepromjenjivim vrstama riječi te ih razlikovati. Rješavati zadatke objektivnog tipa i vrednovati primjenu znanja.	UK – jezik i jez. izražavanje GO – <i>Prizor za pamćenje, mir na dlanu</i> – ekološke kompetencije (zdravi okoliš)
	Veznici, čestice, uskllici	10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici				
	uvježbavanje					
40.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta	proza, fabula, dijelovi fabule, likovi, glavni lik, pripovijedanje u trećoj osobi	Usvojiti pojam pripovjedača u trećoj osobi, uočavati obilježja dječjega romana, spoznati ljepotu odnosa likova i njihovih postupaka, razvijati kritičko mišljenje, procijeniti pozitivne i negativne strane likova.	Učenici trebaju prepoznati obilježja proznog teksta. Komentirati postupke likova, imenovati njihove karakterizacije s primjerima. Spoznati postojanje različitih društvenih slojeva i novčanih mogućnosti te razvijati svijest o pomoći siromašnima i potrebitima.	Teme se povezuju sa Svjetskim danom ljubaznosti (13. 11.), Međunarodnim danom snošljivosti (16. 11.) GO – ljudskopravne kompetencije (suzbijanje društvene isključenosti)
	Roald Dahl, <i>Charlie i tvornica čokolade</i>	4. Načini pripovijedanja				
	interpretacija					
41.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo	lirska pjesma, motivi, tema, pjesničke slike,	Usvojiti pojam onomatopeje, odrediti pjesničke slike, uočiti motive i temu pjesme, poticati učenike na samostalni lirski izričaj, čitati pjesmu poštujući govorne vrednote.	Učenici trebaju prepoznati obilježja pejzažne pjesme, odrediti značenje onomatopeje i pronaći primjere u pjesmi. Trebaju spoznati da postoje različite vrste ptica, a neke su zaštićene. Istražiti zaštićene vrste ptica.	
	Grigor Vitez, <i>Ptičja pjevanka</i>	9. Stilska izražajna sredstva	onomatopeja, personifikacija			
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
42.	<p>Jezično izražavanje</p> <p>Rečenični znakovi/pisanje i izgovor prijedloga, priloga, veznika, čestica, usklik</p> <p>obrada</p>	<p>5. Pisanje i izgovor prijedloga, veznika i čestica</p> <p>8. Rečenični znakovi</p>	<p>zarez ispred veznika <i>a/ali</i>, zarez iza usklika i riječi u vokativu</p>	<p>Uočavati najčešće pogreške u pisanju nepromjenjivih vrsta riječi, uvježbavati pravilno pisanje prijedloga, priloga, veznika i čestica, uočavati mjesto prijedloga, priloga i veznika u rečenici, uočavati pisanje zareza ispred veznika <i>a</i> i <i>ali</i> i pisanje zareza kod usklika.</p>	<p>Učenici trebaju razlikovati rečenične znakove te naučiti pravilno pisati nepromjenjive vrste riječi. Trebaju se upoznati s osnovnim pravopisnim pravilima o korištenju rečeničnih znakova i primijeniti ih u daljnjem radu. Uočiti pogrešno napisan rečenični znak te ga znati ispraviti.</p>	<p>UK – jez. izražavanje i jezik</p>
43.	<p>Jezično izražavanje</p> <p>1. školska zadaća</p> <p>pisano izražavanje</p>		<p>Samostalno oblikovati tekst poštujući pravopisne i gramatičke norme.</p>	<p>Uputiti učenike u pisanje zadaće, pisati pripremni tekst prema odrednicama, pisano iskazivati doživljaje i mišljenje o odabranoj temi, razvijati sposobnost pisanog izražavanja, poticati kritičko mišljenje, razvijati učeničku pismenost.</p>	<p>Učenici trebaju samostalno oblikovati pisani tekst poštujući pravila pisanja. Točno označiti dijelove teksta i razvijati vlastiti stil pisanja, primjenjivati osnovna pravopisna pravila i poštuivati jezične zakonitosti te razvijati rječnik. Učenici trebaju razvijati kritičko mišljenje o određenim pojavama.</p>	<p>UK – jez. izražavanje i jezik</p>
44.	<p>Jezično izražavanje</p> <p>1. školska zadaća</p> <p>pisano izražavanje</p>		<p>Samostalno oblikovati tekst poštujući pravopisne i gramatičke norme.</p>	<p>Uputiti učenike u pisanje zadaće, pisati pripremni tekst prema odrednicama, pisano iskazivati doživljaje i mišljenje o odabranoj temi, razvijati sposobnost pisanog izražavanja, poticati kritičko mišljenje, razvijati učeničku pismenost.</p>	<p>Učenici trebaju samostalno oblikovati pisani tekst poštujući pravila pisanja. Točno označiti dijelove teksta i razvijati vlastiti stil pisanja, primjenjivati osnovna pravopisna pravila i poštuivati jezične zakonitosti te razvijati rječnik. Učenici trebaju razvijati kritičko mišljenje o određenim pojavama.</p>	<p>UK – jez. izražavanje i jezik</p>
45.	<p>Književnost</p> <p>Ivan Cankar, <i>Zastidlo se majke</i></p> <p>interpretacija</p>	<p>3. Fabula i dijelovi fabule</p>	<p>proza, vrijeme radnje, fabula, dijelovi fabule (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet), književni lik, osobine lika, pripovijedanje u trećoj osobi</p>	<p>Izraziti dojam o pročitanome tekstu, uočiti i imenovati temu, okarakterizirati glavni lik, uočavati opis lika u funkciji pokretanja radnje, usvojiti pojam fabule, odrediti tijek fabule prema njezinim dijelovima, kritički procijeniti postupke likova.</p>	<p>Učenici trebaju komentirati postupke likova, imenovati vrste karakterizacije i dati primjere za svaku karakterizaciju. Prepoznati dijelove fabule i imenovati ih. Spoznati važnost priznavanja pogrešaka i opraštanja. Dramatizirati zadane situacije i raspraviti o njihovom ishodu. Učenici trebaju napisati tekst u kojem iskazuju svoju ljubav prema majci.</p>	<p>Teme se povezuju sa Svjetskim danom ljubavnosti (13. 11.), Međunarodni dan snošljivosti (16. 11.), Svjetskim danom prevencije zlostavljanja djece (24. 11.) GO – ljudskopravne kompetencije (suzbijanje društvene isključenosti)</p>

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE	
46.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi	film, prvi filmovi, filmski rodovi, igrani film, obilježja igranog filma, žanrovi igranog filma, dokumentarni film, obilježja dokumentarnog filma, vrste dokumentarnog filma, animirani film, obilježja animiranog filma, vrste animiranog filma	Usvojiti pojmove igrani, dokumentarni i animirani film, uočiti povijesni razvoj filma, gledati primjere svakog pojedinih roda i uočavati obilježja, iskazati dojam o različitim izričajima istoga sadržaja.	Učenici trebaju upoznati obilježja medija filma, istražiti njegovu povijest te je znati objasniti. Trebaju razlikovati različite vrste filmova i imenovati filmske rodove. Uočiti obilježja filmskih rodova i pravilno odrediti vrstu roda nakon pogledanog filma. Učenici trebaju dati vlastiti primjer za svaki filmski rod te ga znati opisati.	UK – R. Dahl, Charlie i tvornica čokolade i filmski rodovi	
	Filmski rodovi		film, prvi filmovi, filmski rodovi, igrani film, obilježja igranog filma, žanrovi igranog filma, dokumentarni film, obilježja dokumentarnog filma, vrste dokumentarnog filma, animirani film, obilježja animiranog filma, vrste animiranog filma	Rješavati zadatke o filmskim rodovima, istraživati obilježja svakog pojedinog roda, kreativno izraziti obilježja filmskih rodova, primijeniti naučeno na primjerima.	Učenici trebaju upoznati obilježja medija filma, istražiti njegovu povijest te je znati objasniti, razlikovati različite vrste filmova i imenovati filmske rodove. Uočiti obilježja filmskih rodova. Učenici trebaju dati vlastiti primjer za svaki filmski rod te ga opisati.	UK – R. Dahl, Charlie i tvornica čokolade i filmski rodovi	
	obrada						
47.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi	film, prvi filmovi, filmski rodovi, igrani film, obilježja igranog filma, žanrovi igranog filma, dokumentarni film, obilježja dokumentarnog filma, vrste dokumentarnog filma, animirani film, obilježja animiranog filma, vrste animiranog filma	Rješavati zadatke o filmskim rodovima, istraživati obilježja svakog pojedinog roda, kreativno izraziti obilježja filmskih rodova, primijeniti naučeno na primjerima.	Učenici trebaju upoznati obilježja medija filma, istražiti njegovu povijest te je znati objasniti, razlikovati različite vrste filmova i imenovati filmske rodove. Uočiti obilježja filmskih rodova. Učenici trebaju dati vlastiti primjer za svaki filmski rod te ga opisati.	UK – R. Dahl, Charlie i tvornica čokolade i filmski rodovi	
	Filmski rodovi		film, prvi filmovi, filmski rodovi, igrani film, obilježja igranog filma, žanrovi igranog filma, dokumentarni film, obilježja dokumentarnog filma, vrste dokumentarnog filma, animirani film, obilježja animiranog filma, vrste animiranog filma				
	obrada						
48.	Jezično izražavanje	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta	Uočiti pogreške u pisanju i ispraviti ih u skladu s pravopisnim, stilskim i gramatičkim normama.	Raspraviti o najčešćim pravopisnim pogreškama u zadacima, objasniti na primjerima osnovna pravila na kojima su učenici griješili, razvijati učeničku pismenost, poticati učenike na sadržajnije i stilski primjerenije pismeno izražavanje.	Učenici trebaju prepoznati pogreške te ih ispraviti, procijeniti koliko su bili temeljiti u pisanju o određenoj temi te vrednovati uspješnost izvršenog zadatka. Komentirati svoj uspjeh s drugim učenicima te vrednovati tuđe radove ako učenici to žele. Usvojiti pravopisna pravila koja često zaborave pri pisanju te zaključiti zašto je važno razvijati učeničku pismenost.		
	Ispravak 1. školske zadaće						
	izražavanje						
49.	Književnost	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta	proza, tema, fabula, dijelovi fabule, likovi, karakterizacija lika postupcima, pripovjedač u prvoj osobi	Uočiti obilježja proznog teksta, odrediti temu i dijelove fabule, iskazati dojmove o tekstu, promisliti o postupcima likova, procijeniti postupke likova, raspraviti o dobrim i lošim odgojnim metodama, stvaralački se izražavati.	Učenici trebaju komentirati postupke likova i zamisliti da se nalaze u sličnoj situaciji. Objasniti opravdanost očeva postupka i svojih roditelja. Povezati prikazanu situaciju sa sličnim situacijama. Smisliti učinkovite odgojne metode i razlikovati dobre i loše odgojne metode. Trebaju procijeniti koliko poštuju roditeljske savjete.	Teme se povezuju sa Svjetskim danom ljubaznosti (13. 11.), Međunarodnim danom snožljivosti (16. 11.), Svjetskim danom prevencije zlostavljanja djece (24. 11.) GO – ljudskopravne kompetencije (suzbijanje društvene isključenosti)	
	Ephraim Kishon, Šuti i plivaj						
	interpretacija						

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
50.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	nepromjenjive vrste riječi, prilozi, vrste priloga, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	Ustaviti nepromjenjive vrste riječi, izraditi vlastitu umnu mapu radi lakšeg snalaženja u nastavnim sadržajima, prepoznati i imenovati nepromjenjive vrste riječi na primjerima u rečenici, uvježbati pravilno pisanje nepromjenjivih vrsta riječi.	Učenici trebaju uvježbati prepoznavanje priloga, prijedloga, veznika, čestica i uskllica u rečenici, razlikovati ih prema značenju. Rješavaju zadatke objektivnog tipa te vrednuju uspješnost usvojenosti sadržaja.	
	Nepromjenjive vrste riječi uvježbavanje					
51.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	nepromjenjive vrste riječi, prilozi, vrste priloga, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	Ustaviti nepromjenjive vrste riječi, izraditi vlastitu umnu mapu radi lakšeg snalaženja u nastavnim sadržajima, prepoznati i imenovati nepromjenjive vrste riječi na primjerima u rečenici, uvježbati pravilno pisanje nepromjenjivih vrsta riječi.	Učenici trebaju uvježbati prepoznavanje priloga, prijedloga, veznika, čestica i uskllica u rečenici, razlikovati ih prema značenju. Rješavaju zadatke objektivnog tipa te vrednuju uspješnost usvojenosti sadržaja.	
	Nepromjenjive vrste riječi uvježbavanje					
52.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	nepromjenjive vrste riječi, prilozi, vrste priloga, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	Riješiti zadatke objektivnog tipa, vrednovanje postignuća izračunom postotka rješenosti provjere.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
	Nepromjenjive vrste riječi provjeravanje					
53.	Jezično izražavanje	3. Priповijedanje u prvoj i trećoj osobi	pripovijedanje, iznošenje događaja	Vrednovati učenička postignuća u mjesečnom projektu, ukazati na uspješnost ili nedostatke, stjecati samostalnost pri izvršenju zadataka, poticati učenike na kreativno predstavljanje projekta, razvijati kritičko mišljenje, spoznati i poštivati različitost učeničkih izraza.	Učenici procijenjuju uspješnost izvršenog zadatka, vrednuju druge učenike, razvijaju kreativno i stvaralačko rješavanje zadanog problema te raspravljaju o metodama izvršavanja projekta. Trebaju razvijati kritičko mišljenje i znati pozitivno prihvatiti kritiku drugih učenika.	NOK – MT – Poduzetništvo (samostalnost, samopouzdanje, IKT (stvaranje i prikazivanje vlastitih ideja i materijala)
	Mjesečni projekt <i>Moje važne stvari</i> Izražavanje, predstavljanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
54.	Jezično izražavanje	3. Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi	pripovijedanje, iznošenje događaja	Vrednovati učenička postignuća u mjesečnom projektu, ukazati na uspješnost ili nedostatke, stjecati samostalnost pri izvršenju zadataka, poticati učenike na kreativno predstavljanje projekta, razvijati kritičko mišljenje, spoznati i poštivati različitost učeničkih izraza.	Učenici procjenjuju uspješnost izvršenog zadatka, vrednuju druge učenike, razvijaju kreativno i stvaralačko rješavanje zadanog problema te raspravljaju o metodama izvršavanja projekta. Trebaju razvijati kritičko mišljenje i znati pozitivno prihvatiti kritiku drugih učenika.	NOK – MT – Poduzetništvo (samostalnost, samopouzdanje, IKT (stvaranje i prikazivanje vlastitih ideja i materijala)
	Mjesečni projekt <i>Moje važne stvari</i>					
	Izražavanje, predstavljanje					
55.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	nepromjenjive vrste riječi, priloge, vrste priloga, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	Uočiti pogreške u provjeri znanja – nepromjenjive vrste riječi, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Spoznati jesu li rezultati provjere u skladu s uložnim osobnim trudom i učenjem sadržaja te trebaju grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda.	
	Nepromjenjive vrste riječi					
	analiza pisane provjere					
56.	Lektira		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje. Prepoznati djelove knjige.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	
	interpretacija					
	Lektira					
57.	Lektira		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	
	interpretacija					
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
58.	<p>Književnost</p> <hr/> <p>Nastavni sadržaji književnosti</p> <hr/> <p>ponavljanje</p>	<p>1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta 8. Lirsko pjesništvo</p>	<p>književni rodovi, lirika, proza, drama, tema, motiv, stilska izražajna sredstva, vrste stihova, vrste strofa, vrste lirskih pjesama, pripovjedač, osnovna misao, karakterizacija lika postupcima, vrste romana, lik u književnom djelu</p>	<p>Usustaviti nastavne sadržaje književnosti, primijeniti naučene sadržaje u interpretaciji lirskih i proznih tekstova, njegovati sklonost književnoj riječi, poticati usmeno/pisano izražavanje, razlikovati književne rodove.</p>	<p>Učenici trebaju usustaviti sadržaje književnosti, prepoznati književne vrste i odrediti njihova obilježja. Trebaju povezati obilježja književnih rodova i osmisliti zadatke za ponavljanje. Učenici trebaju znati osnovne književne pojmove i pravilno ih rabiti na književnom tekstu.</p>	

PROSINAC

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
59.	Jezik	11. Predikat	predikat, vrste predikata	Prepoznati glagolski predikat kao temeljni dio rečenice, prepoznati glagolski predikat u rečenici u svim glagolskim vremenima, prepoznati i rabiti glagolski predikat, uočiti obilježja imenskog predikata.	Učenici trebaju prepoznati predikat u rečenici i odrediti njegovu ulogu. Trebaju uočiti njegovu važnost u odnosu na druge rečenične dijelove, znati da je predikat temeljni dio rečenice i pravilno oblikovati vlastite primjere.	GO – <i>Tko se kiti tuđim perjem</i> – autorska prava NOK – MT – <i>Pjevaj mi, pjevaj, sokole</i> – zaštita okoliša
	Predikat					
	obrada					
60.	Književnost	9. Stilska izražajna sredstva	motivi, tema, pjesničke slike, ponavljanje stihova, suprotnost/kontrast	Uočavati i imenovati motive i temu pjesme, čitati i pjevati ostale božićne pjesme, usvojiti pojam suprotnosti/kontrasta kao stilskog izražajnog sredstva, oprijemiti suprotnost, uočiti stilska izražajna sredstva.	Učenik treba protumačiti uporabu stilske figure ponavljanja. Ističe strukturu i sastavnice lirске religiozne pjesme. Uspoređuje lirске religiozne pjesme. Uočava obilježja biblijskoga teksta. Pronalazi hrvatske božićne pjesme proučavajući njihovo povijesno podrijetlo.	Teme se povezuju s Badnjakom i Božićem (24. i 25. 12.)
	<i>Narodna pjesma, Radujte se narodi, Narodi nam se</i>					
	interpretacija					
61.	Jezično izražavanje	2. Subjektivno i objektivno opisivanje osobe	opis, subjektivni opis osobe, objektivni opis osobe	Razlikovati subjektivni i objektivni opis osobe, čitati i uočavati razlike između subjektivnog i objektivnog opisa osobe, utvrditi tijek opisivanja- promatranje, razrada plana, pisanje	Učenici trebaju prepoznati opis osobe u tekstu, razlikovati subjektivno i objektivno opisivanje, primijeniti pravilan tijek opisivanja te oblikovati vlastiti opis neke osobe koje će predstaviti drugim učenicima.	
	Subjektivno i objektivno opisivanje osobe					
	obrada					
62.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi 3. Animirani film	filmski rodovi, animirani film, obilježja animiranog filma, animacija, crtani film, lutkarski film	Pristijeti se obilježja filmski rodova, imenovati filmske rodove, uočiti obilježja animiranog filma, razlikovati crtani i lutkarski film, uočiti povijesni razvoj animiranog filma.	Učenici trebaju imenovati filmske rodove i razlikovati ih prema obilježjima. Trebaju uočiti obilježja animiranog filma i prepoznati lutkarski i crtani film. Istražiti povijest animiranog filma, istaknuti najvažnije podatke iz povijesti i predstaviti ih drugim učenicima.	
	Animirani film					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
63.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi 3. Animirani film	animirani film, crtani film, obilježja crtanog filma	Uočavati obilježja animiranoga filma, prepričavati sažeto film, imenovati likove i komentirati postupke likova.	Učenik treba usvojiti obilježja animiranoga filma. Zaključuje o likovima u animiranome filmu. Saznaje o povijesnome razvoju dugometražnoga animiranog filma. Opisuje likove animiranoga predloška. Iznosi karakterizaciju likova animiranoga filma. Uspoređuje književne prozne oblike bajke i pripovijetke s animiranim filmskim predloškom.	UK – MK – jez. izražavanje
	C. Wedge, C. Saldanha, <i>Ledeno doba</i>					
	interpretacija					
64.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi 3. Animirani film	animirani film, crtani film, obilježja crtanog filma	Uočavati obilježja animiranoga filma, prepričavati sažeto film, imenovati likove i komentirati postupke likova.	Učenik treba usvojiti obilježja animiranoga filma. Zaključuje o likovima u animiranome filmu. Saznaje o povijesnome razvoju dugometražnoga animiranog filma. Opisuje likove animiranoga predloška. Iznosi karakterizaciju likova animiranoga filma. Uspoređuje književne prozne oblike bajke i pripovijetke s animiranim filmskim predloškom.	UK – MK – jez. izražavanje
	C. Wedge, C. Saldanha, <i>Ledeno doba</i>					
	interpretacija					
65.	Jezično izražavanje	2. Subjektivno i objektivno opisivanje osobe	opis, subjektivni opis osobe, objektivni opis osobe	Razlikovati subjektivni i objektivni opis osobe, opisivati subjektivno i objektivno osobu prema tijeku opisivanja- promatranje, razrada plana, pisanje	Oblikovati vlastiti opis neke osobe koje će predstaviti drugim učenicima te vrednovati uspješnost opisivanja.	UK – jez. izražavanje – MK – opis Scrata/Manfreda ili Sida, likova iz animiranog filma <i>Ledeno doba</i>
	Subjektivno i objektivno opisivanje osobe					
	obrada					
66.	Književnost	1. Književnost 8. Lirsko pjesništvo	književni rodovi - lirika, tema, motiv, stilska izražajna sredstva, vrste stihova, vrste strofa, vrste lirskih pjesama	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vjeđovanje provjere izračunom postotka riješenosti i iskazivanje uspješnosti brojčanom ocjenom.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
	Nastavni sadržaji književnosti – lirska pjesma					
	provjeravanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE	
67.	Književnost	11. Dramski tekstovi	igrokaz (tekst za izvođenje na pozornici), govorne vrednote – intonacija, intenzitet, tempo, stanka, boja glasa, gluma, dijalog, monolog, didaskalije	Uočiti obilježja igrokaza, istaknuti razlike dramskog i proznog teksta, uvježbati usmeno izražavanje i čitanje uloga, stjecati sposobnosti scenskog prikaza dramskog teksta, razvijati timski rad, njegovati izražavanje i govorne vrednote.	Učenik treba znati prepoznati tekst namijenjen za izvođenje na pozornici. Usvaja govorne vrednote. Razlikuje književni tekst od teksta namijenjenoga za izvođenje na pozornici Osmišljava kazališnu predstavu. Istražuje igrokaze i zaključuje o njegovim obilježjima i sastavnicama. Organizira okrugli stol.	Teme se povezuju s Badnjakom i Božićem (24. i 25. 12.)	
	Sjeveran Lice, <i>Lijek za srce</i>						
	interpretacija						
68.	Jezik	12. Subjekt	subjekt, više subjekata, neizrečeni subjekt	Usvojiti pojam subjekta, samostalno imenovati subjekt, prepoznati rečenice s više subjekata, prepoznati rečenice s neizrečenim subjektom, uočiti više subjekata u rečenici, dati vlastite primjere rečenica s izrečenim/neizrečenim subjektima.	Učenici trebaju prepoznati subjekt u rečenici i odrediti njegovu ulogu, uočiti važnost u odnosu na druge rečenične dijelove, znati da je subjekt vršitelj radnje i pravilno oblikovati vlastite primjere, razlikovati rečenice prema izrečenosti subjekta te ih pravilno oblikovati u daljnjem radu.	NOK – MT – <i>Pjevaj mi, pjevaj, sokole</i> – zaštita okoliša GO – <i>Tko se tiri tuđim perjem</i> – autorska prava	
	Subjekt						
	obrađa						
69.	Jezik	11. Predikat 12. Subjekt	predikat, vrste predikata, subjekt, neizrečeni subjekt, više subjekata	Ponoviti nastavne sadržaje o subjektu i predikatu, istaknuti ključne pojmove, imenovati vrste predikata, uočiti predikate i subjekte u rečenici, odrediti vrste rečenica prema izrečenosti subjekta, spoznati oblike rečenica prema članovima rečeničnog ustrojstva – predikata i subjekta.	Učenici trebaju pravilno odrediti subjekt i predikat u rečenici, rješavati zadatke objektivnog tipa te osmisliti vlastite zadatke za uvježbavanje nastavnih sadržaja. Vrednovati uspješnost rješivosti zadataka te ih komentirati s učiteljom.		
	Predikat i subjekt						
	uvježbavanje						
70.	Jezik	11. Predikat 12. Subjekt	predikat, vrste predikata, subjekt, neizrečeni subjekt, više subjekata	Ponoviti nastavne sadržaje o subjektu i predikatu, istaknuti ključne pojmove, imenovati vrste predikata, uočiti predikate i subjekte u rečenici, odrediti vrste rečenica prema izrečenosti subjekta, spoznati oblike rečenica prema članovima rečeničnog ustrojstva – predikata i subjekta.	Učenici trebaju pravilno odrediti subjekt i predikat u rečenici, rješavati zadatke objektivnog tipa te osmisliti vlastite zadatke za uvježbavanje nastavnih sadržaja. Vrednovati uspješnost rješivosti zadataka te ih komentirati s učiteljom.		
	Predikat i subjekt						
	uvježbavanje						

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
71.	Jezik	11. Predikat 12. Subjekt	predikat, vrste predikata, subjekt, neizrečeni subjekt, više subjekata	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vrednovanje postignuća izračunom postotka rješivosti provjere.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja, otvorenog i zatvorenog tipa.	
	Predikat i subjekt					
	provjeravanje					
72.	Lektira		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje. Prepoznati dijelove knjige.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	
	interpretacija					
73.	Lektira		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	
	interpretacija					
74.	Jezik	11. Predikat 12. Subjekt	predikat, vrste predikata, subjekt, neizrečeni subjekt, više subjekata	Uočiti pogreške u provjeri znanja – subjekt i predikat, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Spoznati jesu li rezultati provjere u skladu s uložnim osobnim trudom i učenjem sadržaja te trebaju grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda.	
	Predikat i subjekt					
	analiza					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
75.	<p data-bbox="296 1771 363 1962">Hrvatski jezik</p> <p data-bbox="371 1608 475 1962">Analiza uspjeha na kraju 1. polugodišta</p> <p data-bbox="483 1765 539 1962">usustavljanje</p>		Vrednovati uspjeh na kraju 1. polugodišta.	opisno upoznati učenike s razinom postignuća u prvom polugodištu opisno, utvrditi razloge mogućeg neuspjeha uz individualna pojašnjenja, izvesti javno opisnu zaključnu ocjenu i objasniti ju po područjima predmeta - poticati učenike na još bolji uspjeh u sljedećem polugodištu.	Učenici trebaju objektivno procijeniti uspješnost svoga rada tijekom prvog polugodišta i vrednovati trud koji su uložili u učenje. Komentirati svoj uspjeh s drugim učenicima i raspraviti o najučinkovitijim metodama rada. Učenici također mogu predložiti buduće načine rada i osmisliti nove tehnike i metode učenja.	NOK – MT – <i>Poduzetništvo</i> (planirati svoj rad i ostvarivati planove)

SLJEČANJ

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
76.	Književnost Drago Britvić, Tvoja zemlja interpretacija	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva 10. Tematska i vrstovna podjela lirskih pjesama	lirska domoljubna pjesma, motivi, tema, vizualna pjesnička slika, personifikacija, epitet, vrsta stiha, vrsta kitice	Uočiti obilježja lirske pjesme, usvojiti pojam domoljubne pjesme, istaknuti domoljubne elemente u tekstu, iskazati domoljubne osjećaje, spoznati važnost isticanja domoljubnih osjećaja i obilježja, razvijati prihvaćanje drugih nacionalnosti	Učenici trebaju iskazati domoljubne osjećaje, razlikovati domoljubnu pjesmu od drugih vrsta lirskih pjesama. Objasniti važnost poštivanja nacionalnih manjina te razvijati međuljudsku toleranciju i poticati suživot s drugim manjinama.	Pjesma Drage Britvića povezuje se s Danom međunarodnog priznanja RH (15. 1.)
77.	Jezik Imenice ponavljanje	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	imenice, vrste imenica, kategorija roda (muški, ženski, srednji), kategorija broja (jednina i množina)	Ponoviti nastavne sadržaje o imenicama, odrediti imenice u tekstu, uočiti obilježja vrsta imenice, razlikovati imenice prema rodu i broju, oprimjeriti vrste imenica.	Učenici trebaju prepoznati imenice u rečenicama i dosjetiti se značenja imenica. Trebaju razlikovati promjenjive od nepromjenjivih riječi i odrediti obilježja imenice kao promjenjive vrste riječi. Učenici razlikuju imenice prema njihovom značenju te daju vlastite primjere za sve vrste imenica.	UK – jezik – jez. izražavanje – Sve teče i sve se mijenja GO – <i>Odišlo (ne) čini čovjeka</i> – društvene kompetencije (komunikacijske vještine, timski rad);
78.	Jezik Sklonidba imenica obrada	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklinacija), nazivi padeža, padežna pitanja, imenice, vrste imenica, kategorija roda (muški, ženski, srednji), kategorija broja (jednina i množina)	Razumjeti temeljnu ulogu padeža u hrvatskome jeziku, znati padežne nazive, služiti se proširenim padežnim pitanjima (tj. cijelom rečenicom s upitnom zamjenicom i glagolom) zbog lakšeg određivanja padeža, uvježbavati sklanjanje imenica prema padežima.	Učenici upoznaju padeže u hrvatskom jeziku te ih imenuju. Trebaju razlikovati padeže prema pitanjima i uočiti odnos imenice u rečenici izrečene različitim padežom. Učenici pravilno primjenjuju padežna pitanja pri sklanjanju imenica.	UK – jezik – jez. izražavanje – Sve teče i sve se mijenja GO – <i>Odišlo (ne) čini čovjeka</i> – društvene kompetencije (komunikacijske vještine, timski rad);
79.	Jezik Nominativ obrada	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, nominativ	Imenovati padeže u hrvatskom jeziku, odrediti padežna pitanja, uočiti obilježje nominativa, istaknuti njegovu ulogu, uočiti imenice u nominativu.	Učenici trebaju imenovati padeže u hrvatskom jeziku i pravilno se koristiti padežnim pitanjem za nominativ. Trebaju odrediti koja je njegova uloga u rečenici te pronaći imenice u nominativu u tekstu.	

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
80.	Književnost	7. Preneseno značenje u književnome djelu	basna, preneseno značenje, likovi, osobine likova, osnovna misao	Uočiti obilježja basne, naučiti pojam prenesenog značenja, odrediti preneseno značenje tekstova, razlikovati basnu i bajku, spoznati važnu ponuku basne, komentirati osobine likova, preporučavati tekstove.	Učenik treba prepoznati obilježja basne. Zaključuje o ljudskim osobinama na temelju likova životinja. Objašnjava ljudsko ponašanje, mane i vrline koje su istaknute u basnama. Iznosi pouke koje je uočio i primjenjuje ih. Istražuje psihološku i fizičku karakterizaciju likova na kojima se temelji pouka basne.	
	<i>Ezop, Gavran i lisica, Lisica i roda</i>					
	interpretacija					
81.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, genitiv, dijelni genitiv	Imenovati padeže u hrvatskom jeziku, odrediti padežna pitanja, uočiti značenje genitiva (građa, pripadnost, dio cjeline) i akuzativa, istaknuti njihovu ulogu, uočiti imenice u genitivu i akuzativu, objasniti obilježja dijealnog genitiva.	Učenici trebaju imenovati padeže u hrvatskom jeziku i pravilno se koristiti padežnim pitanjem za genitiv i akuzativ. Trebaju odrediti koja je njihova uloga u rečenici te pronaći imenice u genitivu i akuzativu u tekstu. Imenovati oblike genitiva i akuzativa te istražiti koja su njihova obilježja.	GO – <i>Ostijelo (ne) čini čovjeka</i> – društvene kompetencije (komunikacijske vještine, timski rad); <i>Čipkolaz</i> – kulturološke kompetencije (nacionalni identitet)
	Genitiv i akuzativ					
	obrađa					
82.	Jezično izražavanje	4. Stvaralačko preporučavanje	preporučavanje, vrste preporučavanja	Usvojiti pojam stvaralačkog preporučavanja, stjecati sposobnost iznošenja događaja govorom, razviti sposobnost stvaralačkog iznošenja događaja, slušati izlaganja drugih učenika, uočiti nove sadržaje unesene u polazni tekst, sjecati govorne sposobnosti, njegovati lijepo izražavanje.	Učenici trebaju sjecati vještinu preporučavanja, razlikovati vrste i usvojiti pojam stvaralačkog preporučavanja. Trebaju preporučavati događaje smišljajući nove elemente koje će unositi u preporučavani događaj ili tekst te komentirati s učenicima uspješnost stvaralačkog preporučavanja.	UK – jez. izražavanje – jezik – <i>Sve teče i sve se mijenja</i>
	Stvaralačko preporučavanje					
	obrađa					
83.	Jezično izražavanje	4. Stvaralačko preporučavanje	preporučavanje, vrste preporučavanja	Usvojiti pojam stvaralačkog preporučavanja, stjecati sposobnost iznošenja događaja govorom, razviti sposobnost stvaralačkog iznošenja događaja, slušati izlaganja drugih učenika, uočiti nove sadržaje unesene u polazni tekst, sjecati govorne sposobnosti, njegovati lijepo izražavanje.	Učenici trebaju sjecati vještinu preporučavanja, razlikovati vrste i usvojiti pojam stvaralačkog preporučavanja. Trebaju preporučavati događaje smišljajući nove elemente koje će unositi u preporučavani događaj ili tekst te komentirati s učenicima uspješnost stvaralačkog preporučavanja.	UK – jez. izražavanje – jezik – <i>Sve teče i sve se mijenja</i>
	Stvaralačko preporučavanje					
	uvježbavanje, ponavljanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
84.	Književnost	1. Književnost 7. Preneseno značenje u književnome djelu	zagonetke, poslovice, preneseno značenje	Uočiti obilježja zagonetki i poslovica, razlikovati zagonetke i poslovice, spoznati njihovo preneseno značenje, osmišljavati zagonetke, tumačiti poslovice, izgovarati poslovice, razvijati logičko mišljenje.	Određuju poslovice i zagonetke. Istražuju uporabu poslovica i zagonetki u svakodnevnome životu. Uočavaju obilježja kratkih književnih vrsta. Zaključuju i uočavaju preneseno značenje u poslovicama i zagonetkama. Organiziraju prikupljanje poslovica i zagonetki iz različitih izvora.	NOK – MT – <i>Pjevaj mi, pjevaj, sokole</i> – zaštita okoliša GO – <i>Tko se kiti tuđim perjem</i> – autorska prava
	Poslovice i zagonetke					
	obrada					
85.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, nominativ, genitiv	Uvježbavati na primjerima nominativ, genitiv i akuzativ, uočavati nastavke na primjerima u rečenici, uvježbavati pravilno pisanje riječi na kojima su provedene glasovne promjene	Učenici trebaju pravilno upotrebljavati nominativ, genitiv i akuzativ te ih prepoznati u tekstu. Trebaju osmisлити zadatke na kojima će uvježbati njihovu primjenu te komentirati s drugim učenicima uspjeh u rješavanju jezičnih problema.	UK – jezik – jez. izražavanje – <i>Sve teče i sve se mijenja</i> GO – <i>Odljelo (ne) čini čovjeka</i> – društvene kompetencije (komunikacijske vještine, timski rad)
	Nominativ, genitiv, akuzativ					
	uvježbavanje					
86.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva	lirika, motivi, ugođaj, tema, pjesničke slike, ritam, stilska izražajna sredstva, vrsta kitice, vrsta stiha	Uočiti obilježja lirске pjesme, isticati ljepotu zimskog ugođaja, odrediti temu i motive u pjesmi, uočiti ritam pjesme, imenovati stilska izražajna sredstva, uočiti pjesničke slike, razvijati pisano izražavanje.	Učenik prepoznaje obilježja lirске pejzažne pjesme. Uočava stilska izražajna sredstva i pjesničke slike koji su upotrijebljeni u pejzažnoj pjesmi. Primjenjuje asocijativno mišljenje te razvija kreativni i maštoviti pristup okolini.	
	Ivan Goran Kovačić, <i>Pada snijeg, pada snijeg</i>					
	interpretacija					
87.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, dativ, lokativ	Naučiti pitanja za dativ i lokativ, uočavati nastavke, značenja i službu dativa i lokativa u rečenici, naučiti po čemu su dativ i lokativ jednaki, a po čemu različiti, uočiti riječi u dativu i lokativu u tekstu	Učenici trebaju imenovati padeže u hrvatskom jeziku i pravilno se koristiti padežnim pitanjem za dativ i lokativ. Trebaju odrediti koja je njihova uloga u rečenici te pronaći imenice u dativu i lokativu u tekstu. Prosuditi po čemu se razlikuju dativ i lokativ te odrediti prijedloge koji nam pomažu odrediti lokativ, pravilno primjenjivati dativ i lokativ u rješavanju idućih jezičnih problema.	UK – jezik – jez. izražavanje – <i>Sve teče i sve se mijenja</i> GO – <i>Odljelo (ne) čini čovjeka</i> – društvene kompetencije (komunikacijske vještine, timski rad)
	Dativ i lokativ					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
88.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, dativ, lokativ	Uvježbavati na primjerima dativ i lokativ, uočavati nastavke na primjerima u rečenici, uvježbavati pravilno pisanje riječi na kojima su provedene glasovne promjene	Učenici trebaju pravilno upotrebljavati dativ i lokativ te ga prepoznati u tekstu. Trebaju osmisliti zadatke na kojima će uvježbati njihovu primjenu te komentirati s drugim učenicima uspjeh u rješavanju jezičnih problema.	
	Dativ i lokativ					
	uvježbavanje					
89.	Lektira		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	
	interpretacija					
90.	Lektira		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.	
	interpretacija					

VELJAČA

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
91.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva 10. Tematska i vrstovna podjela lirskih pjesama	lirika, motivi, ugodaj, ljubavna pjesma, tema, pjesničke slike, ritam, stilska izražajna sredstva, vrsta kitice, vrsta stiha	Uočiti obilježja lirске pjesme, naučiti pojam ljubavne pjesme i prepoznati njezina obilježja, istaći ljepotu ljubavi kao osjećaja, odrediti temu i motive u pjesmi, uočiti ritam pjesme, imenovati stilska izražajna sredstva, uočiti pjesničke slike, razvijati pisano izražavanje.	Učenik treba znati obilježja lirске pjesme. Razlikovati ljubavnu lirsku pjesmu od ostalih vrsta lirskih pjesama. Znati uspostaviti lirski subjekt i likove u epskome djelu. Upotrijebiti znanja o ljubavnim pjesmama u osmišljavanju vlastitih stihova. Osvijestiti potrebu izražavanja osjećaja lirskom.	Teme se povezuju sValentinovom (14. 2.) NOK – MT – Zdravlje, sigurnost – zdrav način života ZO – Uloga i pritisak medija
	Tito Bilopavlović, <i>Ah, ta ljubav</i>					
	interpretacija					
92.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklamacija), nazivi padeža (nominativ, genitiv, dativ, lokativ), padežna pitanja, imenice, vrste imenica, kategorija roda (muški, ženski, srednji), kategorija broja (jednina i množina)	Uvježbavati na primjerima značenje i službu nominativa, akuzativa, genitiva, dativa i lokativa u rečenici, uočavati i pravilno pisati riječi s provedenim glasovnim promjenama, odrediti padež imenici na primjeru u rečenici.	Učenici trebaju pravilno upotrebljavati nominativ, genitiv, dativ i lokativ te ih prepoznati u tekstu. Trebaju osmisлити zadatke na kojima će uvježbati njihovu primjenu te komentirati s drugim učenicima uspjeh u rješavanju jezičnih problema.	GO – Lijepom našom – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Padeži					
	uvježbavanje					
93.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklamacija), nazivi padeža (nominativ, genitiv, dativ, lokativ), padežna pitanja, imenice, vrste imenica, kategorija roda (muški, ženski, srednji), kategorija broja (jednina i množina)	Uvježbavati na primjerima značenje i službu nominativa, akuzativa, genitiva, dativa i lokativa u rečenici, odrediti padež imenici na primjeru u rečenici.	Učenici trebaju pravilno upotrebljavati nominativ, genitiv, dativ i lokativ te ih prepoznati u tekstu. Trebaju osmisлити zadatke na kojima će uvježbati njihovu primjenu te komentirati s drugim učenicima uspjeh u rješavanju jezičnih problema.	GO – Lijepom našom – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Padeži					
	uvježbavanje					
94.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, uzvici, vokativ	Naučiti značenje vokativa, uočiti vokativ u tekstu, uspostaviti značenje vokativa s drugim padežima, usvojiti odvajanje vokativa zarezom od ostalih dijelova rečenice.	Učenici trebaju imenovati padeže u hrvatskom jeziku i pravilno se koristiti padežnim pitanjem za vokativ. Trebaju odrediti koja je njegova uloga u rečenici te pronaći imenice u vokativu u tekstu. Primijeniti pravilo pisanja vokativa u rečenici i istražiti povezanost s usklikima.	GO – Lijepom našom – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Vokativ					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
95.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule	proza, bajka, obilježja bajke, fabula, likovi, osobine likova, osnovna misao	Uočiti imenovati osnovna obilježja bajke, uočiti temu teksta, imenovati elemente fabule, uočiti postupke likova, kritički se osvrnuti na postupke likova, spoznati vrijednost teksta, istaknuti temeljne motive likova.	Učenik treba znati obilježja proznoga djela. Upotrebljavati pripovjedne tehnike opisivanja i pripovijedanja u vlastitome izražavanju. Uočiti obilježja likova proznoga djela. Prepoznati obilježja književnih likova u stvarnome životu. Primijeniti pouku književnoga djela.	Teme se povezuju s Valentinovom (14. 2.) NOK – MT – Zdravlje, sigurnost – zdrav način života ZO – Uloga i pritisak medija
	I. Bashevis Singer, <i>Ole i Trufa</i>					
	interpretacija					
96.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule	proza, bajka, obilježja bajke, fabula, likovi, osobine likova, osnovna misao	Uočiti imenovati osnovna obilježja bajke, uočiti temu teksta, imenovati elemente fabule, uočiti postupke likova, kritički se osvrnuti na postupke likova, spoznati vrijednost teksta, istaknuti temeljne motive likova.	Učenik treba znati obilježja proznoga djela. Upotrebljavati pripovjedne tehnike opisivanja i pripovijedanja u vlastitome izražavanju. Uočiti obilježja likova proznoga djela. Prepoznati obilježja književnih likova u stvarnome životu. Primijeniti pouku književnoga djela.	Teme se povezuju s Valentinovom (14. 2.) NOK – MT – Zdravlje, sigurnost – zdrav način života ZO – Uloga i pritisak medija
	I. Bashevis Singer, <i>Ole i Trufa</i>					
	interpretacija					
97.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, instrumental	Uočavati i naučiti značenja instrumentala (društvo i sredstvo), naučiti (proširena) pitanja za instrumental, uočavati nastavke, instrumental s prijedlozima i bez prijedloga, prepoznati imenice u instrumentalu.	Učenici trebaju imenovati padeže u hrvatskom jeziku i pravilno se koristiti padežnim pitanjem za instrumental. Trebaju odrediti koja je njegova uloga u rečenici te pronaći imenice u instrumentalu u tekstu. Razlikovati instrumental koji izriče sredstvo i društvo te pravilno upotrebljavati prijedlog s/sa.	GO – <i>Lijepom našom</i> – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Instrumental					
	obrada					
98.	Jezik	4. Sklonidba imenica	sklonidba (deklamacija), nazivi padeža (nominativ, genitiv, dativ, lokativ, vokativ, instrumental), padežna pitanja, imenice, vrste imenica, kategorija roda (muški, ženski, srednji), kategorija broja (jednina i množina)	Uvježbavati na primjerima značenje i službu padeža u rečenici, uočavati i pravilno pisati riječi s provedenim glasovnim promjenama, odrediti padež imenici na primjeru u rečenici.	Učenici trebaju pravilno upotrebljavati padeže te ih prepoznati u tekstu. Trebaju osmisliti zadatke na kojima će uvježbati njihovu primjenu te komentirati s drugim učenicima uspjeh u rješavanju jezičnih problema.	GO – <i>Lijepom našom</i> – kulturološke kompetencije (razvoj osobnog, zavičajnog, većinskog i manjinskih nacionalnih identiteta te domovinskog identiteta)
	Padeži (vokativ, instrumental)					
	uvježbavanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
99.	Jezično izražavanje	9. Slušanje, izgovor i pisanje riječi s provedenim glasovnim promjenama	riječ, glasovne promjene, pravopis	Slušno razlikovati, pravilno izgovarati i pisati riječi u kojima su provedene glasovne promjene. Uočavati se razlikovnu ulogu glasovnih promjena u pisanju padeža.	Učenici prepoznaju ulogu glasovnih promjena i pravilno rabe riječi u kojima su provedene glasovne promjene. Uočavaju razlikovnu ulogu glasovnih promjena u pisanju padeža.	
	Slušanje, pisanje i izgovor riječi s provedenim glasovnim promjenama					
	obrada					
100.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi 3. Animirani filmovi	animirani film, karakterizacija filmskoga lika postupcima	Uočiti obilježja animiranog filma, odrediti glavne i sporedne likove, uočiti karakterizaciju lika, vrednovati postupke likova, iskazati dojam o filmu.	Učenik treba proširiti znanja o animiranome filmu. Zaključuje o obilježjima i sastavnicama animiranoga filma. Razvija maštu kreativnom igrom. Osmišljava videozapis. Saznaje o razvoju animiranoga filma u Hrvatskoj. Izvještava o značajnim autorima animiranoga filma u svijetu i u Hrvatskoj.	
	Dušan Vukotić, <i>Igra</i>					
	interpretacija					
101.	Medijska kultura	2. Filmski rodovi 3. Animirani filmovi	animirani film, karakterizacija filmskoga lika postupcima	Uočiti obilježja animiranog filma, odrediti glavne i sporedne likove, uočiti karakterizaciju lika, vrednovati postupke likova, iskazati dojam o filmu.	Učenik treba proširiti znanja o animiranome filmu. Zaključuje o obilježjima i sastavnicama animiranoga filma. Razvija maštu kreativnom igrom. Osmišljava videozapis. Saznaje o razvoju animiranoga filma u Hrvatskoj. Izvještava o značajnim autorima animiranoga filma u svijetu i u Hrvatskoj.	
	Dušan Vukotić, <i>Igra</i>					
	interpretacija					
102.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva 10. Tematska i vrstovna podjela lirskih pjesama	motivi, tema, pjesničke slike, usporedba, personifikacija, lirski ljubavna pjesma	Usvojiti pojam usporedbe, primijeniti znanje u lirskoj pjesmi, imenovati ostala stilska izražajna sredstva, uočiti motive i pjesničke slike, odrediti temu i vrstu lirске pjesme, razvijati ljubav prema lirskom stvaralaštvu, poticati iskazivanje dojmova.	Učenik treba istraživati i uspoređivati ljubavne lirске pjesme. Sagledava važnost ljubavi i zaljubljenosti. Raspravlja o tome koliko se ljubav promijenila tijekom posljednjih desetljeća. Uočava osjećaje koje ljubav može pobuditi u ljudima. Komentira razloge zašto je ljubav najčešća inspiracija književnicima, umjetnicima i sl.	Teme se povezuju sValentinovom (14. 2.)
	Zvonimir Golob, <i>Prva ljubav</i>					
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
103.	Književnost	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule	proza, tema, mjesto radnje, fabula, događaj, radnja, glavni lik, karakterizacija lika postupcima, pripovjedač u trećoj osobi, osnovna misao	Izreči dojam o pročitanom tekstu i odrediti temu, uočavati pripovjedne tehnike – pripovijedanje, dijalog, opis, monolog, ponoviti pojmove: pripovjedač, pripovjedač u prvoj i trećoj osobi, uočiti odnose među likovima, razlikovati događaj od radnje u književnom djelu.	Učenik treba znati uočiti štetne utjecaje medija. Prepoznati pojavu ovisničkoga ponašanja o računalnim igricama, internetu, televizijskome programu i itd. Razvijati kritičko mišljenje. Osmišljavati načine kreativnog i poučnog provođenja slobodnoga vremena.	NOK – MT – Zdravlje, sigurnost – zdrav način života ZO – Uloga i pritisak medija
	Nada Iveljić, <i>Televizijsko dijete</i> interpretacija					
104.	Jezik	4. Sklonidba imenica	padeži, padežna pitanja, značenje padeža, imenice	Usustaviti znanje o padežima, ponoviti padežna pitanja, imenovati padeže, uočiti padež imenice.	Učenici trebaju ponoviti nastavne sadržaje o sklonidbi imenica, navesti padeže i padežna pitanja u hrvatskome jeziku, prepoznati imenicu u određenom padežu. Trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa, vrednovati uspješnost naučenih sadržaja.	
	Sklonidba imenica					
	uvježbavanje					
105.	Jezik	4. Sklonidba imenica	padeži, padežna pitanja, značenje padeža, imenice	Usustaviti znanje o padežima, ponoviti padežna pitanja, imenovati padeže, uočiti padež imenice.	Učenici trebaju ponoviti nastavne sadržaje o sklonidbi imenica, navesti padeže i padežna pitanja u hrvatskome jeziku, prepoznati imenicu u određenom padežu. Trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa, vrednovati uspješnost naučenih sadržaja.	
	Sklonidba imenica					
	uvježbavanje					
106.	Jezik	4. Sklonidba imenica	padeži, padežna pitanja, značenje padeža, imenice	Riješiti zadatke objektivnog tipa, vrednovanje postignuća izračunom postotka rješivosti provjere.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
	Sklonidba imenica					
	provjeravanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
107.	Književnost	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja	proza, tema, fabula, dijelovi fabule, pripovjedač u prvoj osobi, dijalog, glavni lik	Usvojiti pojam pripovjedača u prvoj osobi, uočiti obilježja pripovjedača u prvoj osobi, odrediti kompoziciju teksta, komentirati postupak likova, shvatiti važnost radnih navika i školskog uspjeha, poticati pozitivan osjećaj prema učenu.	Učenici trebaju razlikovati obilježja proznog teksta i uočiti pripovijedanje u prvoj osobi te znati da postoji oblik pripovijedanja i u trećoj osobi. Raspraviti o poteškoćama u učenu na koje nailaze i osvijestiti da treba učiti za znanje, a ne za ocjenu. Objasniti zašto nam dobre ocjene mogu olakšati školovanje i stjecanje znanja te predložiti načine kako biti uspješan učenik.	
	Sanja Polak, <i>U životu je važno imati pet</i>					
	interpretacija					
108.	Jezik	4. Sklonidba imenica	padeži, padežna pitanja, značenje padeža, imenice	Uočiti pogreške u provjeri znanja – sklonidba imenica, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Spoznati jesu li rezultati provjere u skladu s uložnim osobnim trudom i učenjem sadržaja te trebaju grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda.	
	Sklonidba imenica					
	analiza pisane provjere					
109.	Lektira	Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanoj knjizi, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje. Prepoznati dijelove knjige.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanoj knjizi, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.		
	interpretacija					
	Lektira					
110.	Lektira	Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanoj knjizi, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanoj knjizi, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadatcima.		
	interpretacija					
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
111.	<p>Jezično izražavanje</p> <p>Mjesečni projekt, <i>Monolog književnoga lika</i></p> <p>predstavljanje</p>	3. Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi	pripovijedanje, iznošenje događaja	Vrednovati učenička postignuća u mjesečnom projektu, ukazati na uspješnost ili nedostatke, stjecati samostalnosti pri izvršenju zadataka, poticati učenike na kreativno predstavljanje projekta, razvijati kritičko mišljenje, spoznati i poštivati različitost učeničkih izraza.	Učenici procjenjuju uspješnost izvršenog zadatka, vrednuju druge učenike, razvijaju kreativno i stvaralačko rješavanje zadanog problema te raspravljaju o metodama izvršavanja projekta. Trebaju razvijati kritičko mišljenje i znati pozitivno prihvatiti kritiku drugih učenika.	NOK – MT – <i>Osobni i socijalni razvoj</i> (samopuzdanje, sigurnost u sebe) GO – društvene kompetencije (komunikacijske vještine)

OŽUJAK

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
112.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta 4. Načini pripovijedanja	proza, bajka, fabula, likovi, osobine likova, pripovjedačke tehnike/postupci, dijalog, pripovijedanje, opistvanje, osnovna misao	Uočiti obilježja proznog teksta, naučiti pojam pripovjernih tehnika i imenovati ih, uočiti pripovjedne tehnike u tekstu, pisano izraziti dojam, odrediti elementet bajke, uočiti osnovnu misao teksta .	Učenik treba primijeniti znanja o bajci osmišljavajući vlastitu bajku. Treba odrediti pojmove pripovijedanja, opisivanja i dijaloga. Oblikuje svoje mišljenje i stavove izražavajući dojmове. Kreira maštovite i originalne ideje. Promišlja o filmskome predlošku..	Teme se vežu uz Svjetski dan sreće, Svjetski dan pripovijedanja (20. 3.), Svjetski dan pjesništva (21. 3.)
	Vladimir Nazor, <i>Halugica</i>					
	interpretacija					
113.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi	vrste pridjeva (opisni, gradivni, posvojni), pridjevi	Razlikovati vrste pridjeva, prepoznati pridjev u rečenici.	Učenici trebaju objasniti ulogu pridjeva, prepoznati pridjeve u rečenici i navesti njihove vrste. Osmisliti primjere u kojima će primijeniti naučene sadržaje.	NOK – MT – <i>Mastina je neobrana</i> – Osobni i socijalni razvoj (vlastiti identitet) Od 11. – 17. 3. Obilježavaju se Dani hrvatskoga jezika
	Pridjevi (vrste pridjeva)					
	obrada					
114.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 5. Određeni i neodređeni oblik pridjeva	vrste pridjeva (opisni, gradivni, posvojni), pridjevi, određeni oblik pridjeva, neodređeni oblik pridjeva, nominativ	Razlikovati vrste pridjeva, prepoznati pridjev, imenovati pridjeve, naučiti određeni i neodređeni oblik pridjeva u nominativu, pronalaziti samostalno određeni i neodređeni oblik pridjeva u rečenici, pravilno rabiti neodređeni oblik pridjeva.	Učenici trebaju objasniti ulogu pridjeva, prepoznati pridjeve u rečenici i navesti njihove vrste. Trebaju razlikovati određeni i neodređeni oblik pridjeva te zaključiti njihovu ulogu u rečenici. Osmisliti primjere u kojima će primijeniti naučene sadržaje te pravilno upotrebljavati pitanja za obje vrste pridjeva.	Teme se povezuju uz Svjetski dan ljubaznosti (13. 11.), Međunarodni dan snošljivosti (16. 11.) GO – ljudskopravne kompetencije (suzbijanje društvene isključenosti)
	Određeni i neodređeni oblik pridjeva					
	obrada					
115.	Književnost	5. Lik u književnom djelu	proza, tema, glavni lik, pripovijedanje u trećoj osobi, fabula, dijelovi fabule, karakterizacija lika govorom	Uočiti obilježja proznog teksta, usvojiti pojam karakterizacije lika postupcima, odrediti obilježja lika, procijeniti postupke lika, komentirati ponašanje likova, spoznati važnost kulturnog ophođenja, njegovati bonton.	Učenici trebaju prepoznati obilježja lijepog i lošeg ponašanja te komentirati ponašanje glavne protagonistice u tekstu. Istaknuti obilježja karakterizacije postupcima i upoznati se s drugim vrstama karakterizacija. Rapraviti o posljedicama lošeg ponašanja, opisati lik prema svojem doživljaju i oblikovati strip kao slikovni prikaz teksta.	Teme se vežu uz Svjetski dan sreće, Svjetski dan pripovijedanja (20. 3.), Svjetski dan pjesništva (21. 3.)
	Astrid Lindgren, <i>Pipi kreće u školu</i>					
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
116.	Jezik	6. Sklonidba pridjeva	sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, pridjevi	prepoznavati padeže pridjevnih oblika s pomoću proširena padežna pitanja i imenice s kojom se pridjev slaže, rabiti padežne nastavke određenih i neodređenih pridjeva, naučiti sklanjati pridjeve, uočavati i imenovati rod i broj pridjeva.	Učenici trebaju ponoviti sklonidbu imenica i objasniti što je osnova, a što nastavak u riječi. Imenovati padeže u hrvatskom jeziku i navesti njihova pitanja. Trebaju razlikovati sklonidbu određenog i neodređenog pridjeva, pravilno sklanjati obje vrste pridjeva te primijeniti naučeno na vlastitim primjerima u rečenicama.	NOK – MT – <i>Maslina je neobrana</i> – Osobni i socijalni razvoj (vlastiti identitet) Od 11. – 17. 3. obilježavaju se Dani hrvatskoga jezika
	Sklonidba pridjeva					
	obrada					
117.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva	lirska pjesma, motivi, tema, vizualne pjesničke slike, personifikacija, vrsta kitice	Usvojiti pojam personifikacije, prepoznati personifikaciju u lirskoj pjesmi, imenovati ostala stilska izražajna sredstva, uočiti motive i pjesničke slike, odrediti temu i vrstu lirske pjesme, razvijati ljubav prema lirskom stvaralaštvu, poticati iskazivanje dojmova.	Učenici trebaju razlikovati personifikaciju od drugih stilskih izražajnih sredstava. Trebaju razvijati maštu prema zadanim izrazima i oblikovati vlastiti tekst. Učenici trebaju napisati tekst u kojem iskazuju svoju ljubav prema majci.	Teme se vežu uz Svjetski dan sreće, Svjetski dan pripovijedanja (20. 3.), Svjetski dan pjesništva (21. 3.)
	Stanislav Femenić, <i>Čarolija latice</i>					
	interpretacija					
118.	Književnost	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja 5. Lik u književnom djelu	Pripovijedanje, događaj ili radnja, osnovna misao, proza, fabula, dijelovi fabule, poglavlje, pripovjedač u prvoj osobi, pripovjedač u trećoj osobi, pripovijedanje, opisivanje, dijalog, karakterizacija lika govorom, karakterizacija lika postupcima	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vrjednovanje provjere izračunom postotka riješenosti i iskazivanje uspješnosti brojčanom ocjenom.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, usporidivanja i tumačenja.	
	Nastavni sadržaji - proza					
	provjeravanje					
119.	Jezik	7. Stupnjevanje pridjeva	stupnjevanje (komparacija), stupnjevi (pozitiv, komparativ, superlativ), pridjevi	imenovati i prepoznavati pozitiv, komparativ i superlativ u govoru i pisanju, prepoznati i razumjeti njihove odnose u stupnjevanju, pravilno rabiti komparativ i superlativ najčešćih pridjeva, moći tvoriti komparative i superlative plodnim načinima (sufiksom <i>-iji</i> i prefiksom <i>naj-</i>)	Učenici trebaju upoznati pojam stupnjevanja ili komparacije, imenovati stupnjeve u hrvatskom jeziku i odrediti ulogu komparacije pri izricanju pridjeva. Trebaju razlikovati sklonidbu i stupnjevanje pridjeva te ih pravilno upotrebljavati.	NOK – MT – <i>Maslina je neobrana</i> – Osobni i socijalni razvoj (vlastiti identitet) GO – kulturološke kompetencije (nacionalni identitet)
	Stupnjevanje pridjeva					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
120.	Jezično izražavanje	6. Izgovor i pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> (umanjenje i komparativi)	glasovi <i>ije/je</i> , stupnjevanje, komparativ, umanjenja	Slušno razlikovati, pravilno izgovarati i pisati riječi u kojima su provedene glasovne promjene, služiti se pravopisom, slušno razlikovati, pravilno izgovarati i pisati umanjence i komparative s obzirom na glasove <i>ije, je</i> .	Učenici trebaju upoznati pravopisna pravila za pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> , trebaju ih pravilo izgovarati i uočiti pogreške u pisanju. Naučiti služiti se pravopisom kao priručnikom te poćicati druge ućenike na poštivanje pravila pisanja. Ućenici trebaju oblikovati rećenice ili tekst toćno upotrebljavajući glasove <i>ije/je</i> .	UK – jez. izražavanje – jezik
	Izgovor i pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> (umanjenje i komparativi) – (usmeno i pisano izražavanje)					
	obrada					
121.	Jezično izražavanje	6. Izgovor i pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> (umanjenje i komparativi)	glasovi <i>ije/je</i> , stupnjevanje, komparativ, umanjenja	Slušno razlikovati, pravilno izgovarati i pisati riječi u kojima su provedene glasovne promjene, služiti se pravopisom, slušno razlikovati, pravilno izgovarati i pisati umanjence i komparative s obzirom na glasove <i>ije, je</i> .	Ućenici trebaju upoznati pravopisna pravila za pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> , trebaju ih pravilo izgovarati i uočiti pogreške u pisanju. Naućiti služiti se pravopisom kao priručnikom te poćicati druge ućenike na poštivanje pravila pisanja. Ućenici trebaju oblikovati rećenice ili tekst toćno upotrebljavajući glasove <i>ije/je</i> .	UK – jez. izražavanje – jezik
	Izgovor i pisanje riječi s glasovima <i>ije/je</i> (umanjenje i komparativi) – (usmeno i pisano izražavanje)					
	uvježbavanje					
122.	Jezik	6. Sklonidba pridjeva 7. Stupnjevanje pridjeva	sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, pridjevi, stupnjevanje, stupnjevi (pozitiv, komparativ, superlativ)	Prepoznavati padeže pridjevnih oblika s pomoću proširenoga padežnoga pitanja i imenice s kojom se pridjev slaže na primjerima u rećenici, uočiti obilježja određenog i neodređenog pridjeva, razlikovati stupnjeve pridjeva.	Ućenici trebaju ponoviti sklonidbu imenica i objasniti što je osnova, a što nastavak u rijeći. Trebaju razlikovati sklonidbu određenog i neodređenog pridjeva. Trebaju razlikovati sklonidbu i stupnjevanje pridjeva te ih pravilno upotrebljavati.	
	Sklonidba i stupnjevanje pridjeva					
	uvježbavanje					
123.	Jezik	6. Sklonidba pridjeva 7. Stupnjevanje pridjeva	sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, pridjevi, stupnjevanje, stupnjevi (pozitiv, komparativ, superlativ)	Prepoznavati padeže pridjevnih oblika s pomoću proširenoga padežnoga pitanja i imenice s kojom se pridjev slaže na primjerima u rećenici, uočiti obilježja određenog i neodređenog pridjeva, razlikovati stupnjeve pridjeva.	Ućenici trebaju ponoviti sklonidbu imenica i objasniti što je osnova, a što nastavak u rijeći. Trebaju razlikovati sklonidbu određenog i neodređenog pridjeva, pravilno sklanjati obje vrste pridjeva te primijeniti naućeno na vlastitim primjerima u rećenicama. Trebaju razlikovati sklonidbu i stupnjevanje pridjeva te ih pravilno upotrebljavati.	
	Pridjevi					
	uvježbavanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
124.	Jezik Pridjevi provjeravanje	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 6. Sklonidba pridjeva 7. Stupnjevanje pridjeva	pridjevi, vrste pridjeva, sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, pridjevi, stupnjevanje, stupnjevi (pozitiv, komparativ, superlativ)	Riješiti zadatke objektivnog tipa, vrijednovanje postignuća izračunom postotka rješenosti provjere.	Učenici trebaju razumijeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
125.	Književnost A. S. Puškin, Bajka o ribaru i ribici interpretacija	1. Obilježja pripovjednog teksta 4. Načini pripovijedanja 5. Lik u književnom djelu	proza, bajka u stihu, obilježja bajke, fabula, likovi, osobine likova, osnovna misao	Uočiti imenovati osnovna obilježja bajke, uočiti temu bajke, imenovati elemente fabule, uočiti postupke likova, kritički se osvrnuti na postupke likova, razlikovati lirске i epske elemente teksta .	Učenik treba uočiti lirске i epske sastavnice bajke u stihu. Zaključuje o fabuli bajke i tumači osnovnu misao. Karakterizira likove bajke uspoređujući ih s osobinama ljudi. Iznosi pouku bajke te primjenjuje mudre misli. Uspoređuje umjetničke bajke prema određenim sastavnicama.	Teme se vežu uz Svjetski dan sreće, Svjetski dan pripovijedanja (20. 3.), Svjetski dan pjesništva (21. 3.)
126.	Jezik Pridjevi analiza pisane provjere	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 6. Sklonidba pridjeva 7. Stupnjevanje pridjeva	pridjevi, vrste pridjeva, sklonidba (deklamacija), padežna pitanja, pridjevi, stupnjevanje, stupnjevi (pozitiv, komparativ, superlativ)	uočiti pogreške u provjeri znanja – pridjevi, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Spoznati jesu li rezultati provjere u skladu s uložnim osobnim trudom i učenjem sadržaja te trebaju grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda.	
127.	Lektira interpretacija		Intepretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu, poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje. Prepoznati dijelove knjige.	Učenici trebaju preporučiti sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
128.	<p>Lektira</p> <hr/> <p>interpretacija</p>		<p>Intepretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.</p>	<p>Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje</p>	<p>Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.</p>	

TRAVANJ

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
129.	<p>Medijska kultura</p> <hr/> <p>Kazalište</p> <hr/> <p>obrada</p>	5. Kazalište	kazalište, dječje kazalište, kazalište za odrasle, govorna dramska djela, glazbeno-scenska djela, dijelovi kazališta, govor, govorne vrednote – intonacija, intenzitet, tempo, stanka, boja glasa, gluma, scenografija (scenograf), kostimografija	uočiti kazališna izražajna sredstva: govor, gluma, scenografija, kostimografija, uočiti suprotstavljene likove, prepoznati kazališna izražajna sredstva u predstavi: scenografiju, kostimografiju, imenovati dijelove kazališta, uočiti obilježja kazališta.	Učenik treba uočiti obilježja dramskih djela. Razlikovati govorna dramska djela. Uočava govorne vrednote. Razlikuje tko stvara kazališnu predstavu. Treba usvojiti znanja o kulturi kazališta u Hrvatskoj. Dramatizira svakodnevni događaj usvajajući govorne i glumačke vrednote.	Tema se veže uz Svjetski dan kazališta (27. 3.)
130.	<p>Medijska kultura</p> <hr/> <p>Kazalište</p> <hr/> <p>obrada</p>	5. Kazalište	kazalište, dječje kazalište, kazalište za odrasle, govorna dramska djela, glazbeno-scenska djela, dijelovi kazališta, govor, govorne vrednote – intonacija, intenzitet, tempo, stanka, boja glasa, gluma, scenografija (scenograf), kostimografija	uočiti kazališna izražajna sredstva: govor, gluma, scenografija, kostimografija, uočiti suprotstavljene likove, prepoznati kazališna izražajna sredstva u predstavi: scenografiju, kostimografiju, imenovati dijelove kazališta, uočiti obilježja kazališta.	Učenik treba uočiti obilježja dramskih djela. Razlikovati govorna dramska djela. Uočava govorne vrednote. Razlikuje tko stvara kazališnu predstavu. Treba usvojiti znanja o kulturi kazališta u Hrvatskoj. Dramatizira svakodnevni događaj usvajajući govorne i glumačke vrednote.	Tema se veže uz Svjetski dan kazališta (27. 3.)
131.	<p>Jezik</p> <hr/> <p>Brojevi</p> <hr/> <p>obrada</p>	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 8. Brojevi	glavni i redni brojevi, obilježja brojeva, sklonidba brojeva	Prepoznati glavne i redne brojeve u rečenici, uočavati različite oblike rednih brojeva u rečenici, pisati brojeve u skladu s pravopisom, naučiti sklanjati redne brojeve .	Učenici trebaju prepoznati broj u rečenici te odrediti njegovu vrstu, razlikovati glavne i redne brojeve. Naučiti sklanjati brojeve i uočiti pravopisnu normu u pisanju brojeva.	GO – <i>Rekla-kazala</i> – društvene kompetencije (upravljanje emocijama)
132.	<p>Književnost</p> <hr/> <p>Basho, Ivančan, Devide, Haiku</p> <hr/> <p>interpretacija</p>	9. Stilska izražajna sredstva 10. Tematska i vrstovna podjela lirskih pjesama	haiku pjesma, motivi, pjesnička slika - vizualna	Uočiti posebnost haiku poezije, odrediti obilježja haiku pjesama, uočiti motive i pjesničke slike, osmisliti samostalno haiku pjesme, razvijati osjećaj poštovanja drugih kultura, njegovati vlastitu kulturu.	Učenici trebaju prepoznati haiku pjesmu i istaknuti njezina obilježja, razlikovati ju od drugih lirskih pjesama. Opisati pjesničke slike u haiku pjesmama te osmisliti vlastite primjere. Komentirati koja je uloga tradicionalnih pjesama i usporediti ih sa suvremenim pjesništvom.	Teme se povezuju s Međunarodni m danom dječje knjige (2. 4.), Uskrsom (5.4.), Danom planeta Zemlje (22. 4.)

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
133.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva	lirska pejsažna pjesma, motivi, tema, pjesničke slike, epiteti, onomatopeja, personifikacija, vrsta stiha, vrsta kitice	Uočiti obilježja pejsažne pjesme, odrediti vrstu stiha i strofe, uočiti stilska izražajna sredstva, imenovati pjesničke slike, uočiti ljepotu pejzaža i prirode, poticati pisano i usmeno iskazivanje doživljaja prirode.	Učenici trebaju prepoznati obilježja pejsažne pjesme i imenovati njezine dijelove. Trebaju opisati pjesničke slike u pjesmi, osmisлити vlastite pjesničke slike o jednom godišnjem dobu. Učenici trebaju razumjeti ljepotu pjesničke riječi i iskazati svoje dojmove o pjesmi.	
	Vladimir Vidrić, Pejzaž prvi					
	interpretacija					
134.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 9. Zamjenice	govornik, sugovornik, negovornik, zamjenice, osobne zamjenice	Prepoznati osobne zamjenice u tekstu, razumijeti pojam zamjenice kao riječi za zamjenjivanje govornika, sugovornika i negovornika, uočiti naglašene i nenaglašene oblike osobnih zamjenica, znati sklonidbu osobnih zamjenica.	Učenici trebaju razlikovati zamjenice od drugih promjenjivih riječi, imenovati osobne zamjenice i prepoznati ih u rečenici. Trebaju znati odrediti govornu, sugovornu i negovornu osobu i objasniti njihove odnose. Učenici trebaju ponoviti padeže i njihova pitanja te znanje primijeniti na sklonidbu zamjenica.	
	Zamjenice					
	obrada					
135.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva	lirska pejsažna pjesma, motivi, tema, pjesničke slike, epiteti, usporedba	Usvojiti pojam epiteta kao stilskog izražajnog sredstva, odrediti epitete u lirskoj pjesmi, odrediti vrstu lirske pjesme, poticati ljubav prema prirodi, uočiti ljepotu pjesničke riječi, razlikovati vrste lirskih pjesama.	Učenici trebaju imenovati dijelove lirske pjesme, prepoznati vrstu lirske pjesme i odrediti epitete. Trebaju osmisлити lirsku pjesmu slične teme i vrednovati uspješnost zadanka drugih učenika. Učenici će se pisano izražavati i izricati dojmove i osjećaje prema zadanoj temi.	Teme se povezuju uz Međunarodnim danom dječje knjige (2. 4.), Uskrsom (5.4.), Danom planeta Zemlje (22. 4.)
	Dragutin Tadijanović, Visoka žuta žita					
	interpretacija					
136.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 3. Glagoli	glagolska osoba, broj, glagoli kretanja, govorenja, sprezanje (konjugacija)	Prepoznati glagolsku osobu i glagolski broj u rečenici, uočavati i rabiti glagole kretanja i govorenja u svim jezičnim djelatnostima, odrediti vrijeme (prošlo/sadašnje/buduće) glagolskim oblicima, uočiti odnos govornika, sugovornika i negovornika	Učenici trebaju razlikovati glagole i druge promjenjive vrste riječi, istaknuti glagolska obilježja i odrediti značenje. Trebaju prepoznati glagole u rečenici i razvrstati ih prema značenju. Dokazati da glagoli mogu izricati različito vrijeme i odnos govornik, sugovornika i negovornika. Rješavati zadatke objektivnog tipa i procijeniti usvojenost znanja.	GO – <i>Rekla-kazala</i> – društvene kompetencije (upravljanje emocijama)
	Glagoli					
	obrada					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
137.	Jezično izražavanje		Samostalno oblikovati tekst poštujući pravopisne i gramatičke norme.	Uputiti učenike u pisanje zadaće, pisati pripremni tekst prema odrednicama, pisano iskazivati doživljaje i mišljenje o odabranoj temi, razvijati sposobnost pisanog izražavanja, poticati kritičko mišljenje, razvijati učeničku pismenost.	Učenici trebaju samostalno oblikovati pisani tekst poštujući pravila pisanja. Točno označiti dijelove teksta i razvijati vlastiti stil pisanja, primjenjivati osnovna pravopisna pravila i poštivati jezične zakonitosti te razvijati rječnik. Učenici trebaju razvijati kritičko mišljenje o određenim pojavama.	UK – jez. izražavanje i jezik
	1. školska zadaća					
	pisano izražavanje					
138.	Jezično izražavanje		Samostalno oblikovati tekst poštujući pravopisne i gramatičke norme.	Uputiti učenike u pisanje zadaće, pisati pripremni tekst prema odrednicama, pisano iskazivati doživljaje i mišljenje o odabranoj temi, razvijati sposobnost pisanog izražavanja, poticati kritičko mišljenje, razvijati učeničku pismenost.	Učenici trebaju samostalno oblikovati pisani tekst poštujući pravila pisanja. Točno označiti dijelove teksta i razvijati vlastiti stil pisanja, primjenjivati osnovna pravopisna pravila i poštivati jezične zakonitosti te razvijati rječnik. Učenici trebaju razvijati kritičko mišljenje o određenim pojavama.	UK – jez. izražavanje i jezik
	1. školska zadaća					
	pisano izražavanje					
139.	Jezik		zamjenice, glagoli, brojevi, sklonidba rednih brojeva, glagolska osoba i broj	Usustaviti i uvježbati znanje o zamjenicama, brojevima i glagolima, uočiti zamjenice, glagole i brojeve u rečenici, odrediti padež zamjenicama i brojevima, razlikovati redne i glavne brojeve, odrediti glagolsku osobu i broj, pravilno primijeniti glagolske oblike	Učenici trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa i samorednovati uspjeh u rješavanju jezičnih problema. Trebaju razlikovati brojeve, zamjenice i glagole te ih prepoznati u tekstu. Imenovati obilježja glagola, brojeva i zamjenica te ih primjenjivati u daljnjem radu.	
	Glagoli, brojevi, zamjenice	3. Glagoli 8. Brojevi 9. Zamjenice				
	uvježbavanje					
140.	Jezik		zamjenice, glagoli, brojevi, sklonidba rednih brojeva, glagolska osoba i broj	Usustaviti i uvježbati znanje o zamjenicama, brojevima i glagolima, uočiti zamjenice, glagole i brojeve u rečenici, odrediti padež zamjenicama i brojevima, razlikovati redne i glavne brojeve, odrediti glagolsku osobu i broj, pravilno primijeniti glagolske oblike	Učenici trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa i samorednovati uspjeh u rješavanju jezičnih problema. Trebaju razlikovati brojeve, zamjenice i glagole te ih prepoznati u tekstu. Imenovati obilježja glagola, brojeva i zamjenica te ih primjenjivati u daljnjem radu.	
	Glagoli, brojevi, zamjenice	3. Glagoli 8. Brojevi 9. Zamjenice				
	uvježbavanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
141.	Jezik Glagoli, brojevi, zamjenice provjeravanje	3. Glagoli 8. Brojevi 9. Zamjenice	zamjenice, glagoli, brojevi, sklonidba rednih brojeva, glagolska osoba i broj	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, iskazivanje postotka rješivosti pisane provjere vijednovanje brojčanom ocjenom.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
142.	Jezično izražavanje Ispravak 1. školske zadace izražavanje		Uočiti pogreške u pisanju i ispraviti ih u skladu s pravopisnim, stilskim i gramatičkim normama.	Raspraviti o najčešćim pravopisnim pogreškama u zadacima, objasniti na primjerima osnovna pravila na kojima su učenici griješili, razvijati učeničku pismenost, poticati učenike na sadržajnije i stilski primjerenije pismo izražavanje.	Učenici trebaju prepoznati pogreške te ih ispraviti, procijeniti koliko su bili temeljiti u pisanju o određenoj temi te vrednovati uspješnost izvršenog zadatka. Komentirati svoj uspjeh s drugim učenicima te vrednovati tuđe radove ako učenici to žele. Usvojiti pravopisna pravila koja često zaborave pri pisanju te zaključiti zašto je važno razvijati učeničku pismenost.	
143.	Jezik Glagoli, brojevi, zamjenice analiza	3. Glagoli 8. Brojevi 9. Zamjenice	zamjenice, glagoli, brojevi, sklonidba rednih brojeva, glagolska osoba i broj	Uočiti pogreške u provjeri znanja – glagoli, brojevi, zamjenice, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Spoznati jesu li rezultati provjere u skladu s uložanim osobnim trudom i učenjem sadržaja te trebaju grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda.	
144.	Lektira interpretacija		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaj) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju prepričati sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
145.	Lektira interpretacija		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječni i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje.	Učenici trebaju preporučiti sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	
146.	Medijska kultura Nastavni sadržaji – 5. raz. ponavljanje	1. Mediji 2. Filmski rodovi 3. Animirani film 4. Tisak 5. Kazalište	filmski rodovi, animirani filma, povijest filma, kazalište, drama, dramske vrste, igrokaz, dijalog, didaskalije, mediji, komunikacija, vrste medija, tiskani mediji	Ustaviti nastavne sadržaje medijske kulture, spoznati važnost medija, uočiti njihovu funkciju, naučiti služiti se medijima, razlikovati vrste medija.	Učenici trebaju odrediti pojmove medijske kulture i pravilno ih rabiti, razlikovati različite vrste medija i prepoznati njihovu funkciju u prenošenju obavijesti. Učenici trebaju vrednovati postignuća učenja i odrediti sadržaje koji su im teški za usvojiti kako bi ih na vrijeme mogli ponoviti učeničku pismenost.	
147.	Jezično izražavanje Mjesečni projekt, <i>Lutkarska bajka</i> predstavljanje	3. Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi	Pripovijedanje, iznošenje događaja	Vrednovati učenička postignuća u mjesečnom projektu, ukazati na uspješnost ili nedostatke, stjecati samostalnost pri izvršenju zadataka, poticati učenike na kreativno predstavljanje projekta, razvijati kritičko mišljenje, spoznati i poštivati različitost učeničkih izraza.	Učenici procjenjuju uspješnost izvršenog zadatka, vrednuju druge učenike, razvijaju kreativno i stvaralačko rješavanje zadanog problema te raspravljaju o metodama izvršavanja projekta. Trebaju razvijati kritičko mišljenje i znati pozitivno prihvatiti kritiku drugih učenika.	NOK – MT – <i>Poduzetništvo</i> (planirati svoj rad i ostvarivati planove)
148.	Jezično izražavanje Mjesečni projekt, <i>Lutkarska bajka</i> predstavljanje	3. Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi	Pripovijedanje, iznošenje događaja	Vrednovati učenička postignuća u mjesečnom projektu, ukazati na uspješnost ili nedostatke, stjecati samostalnost pri izvršenju zadataka, poticati učenike na kreativno predstavljanje projekta, razvijati kritičko mišljenje, spoznati i poštivati različitost učeničkih izraza.	Učenici procjenjuju uspješnost izvršenog zadatka, vrednuju druge učenike, razvijaju kreativno i stvaralačko rješavanje zadanog problema te raspravljaju o metodama izvršavanja projekta. Trebaju razvijati kritičko mišljenje i znati pozitivno prihvatiti kritiku drugih učenika.	NOK – MT – <i>Poduzetništvo</i> (planirati svoj rad i ostvarivati planove)

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVISA TA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
149.	Jezik	13. Veliko početno slovo u nazivima kontinenata, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta 7. Pisanje velikog početnog slova	veliko početno slovo u nazivima planeta, kontinenata, oceana, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta	Uvježbati pisanje velikog početnog slova, uočiti pogreške na primjerima riječi, razlikovati pisanje velikog i malog početnog slova, njegovati pravopisnu normu, razumijeti važnost pravilnog pisanja.	Učenici trebaju znati primjenjivati pravila o pisanju velikog početnog slova. Trebaju objasniti kako pisati veliko početno slovo u nazivima država, gradova, kontinenata i drugih geografskih obilježja te osmisliti primjere na kojima će provjeriti svoje znanje.	GO – Put u nedogled – kulturološke kompetencije (nacionalni identitet) UK – jezik – jez. – izražavanje NOK – MT – Učiti kako učiti – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama
	Veliko početno slovo u nazivima kontinenata, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta		lirska pjesma, motivi, tema, slobodni stih	Uočiti obilježja lirske pjesme, usvojiti pojam slobodnog stiha, razlikovati slobodni i vezani stih, istaknuti važnost obitelji, njegovati obiteljske odnose, poticati učenike na iskazivanje dojmova i osjećaja.	Učenici trebaju prepoznati slobodni stih i razlikovati ga od vezanoga, odrediti obilježja lirske pjesme. Razgovarati o obiteljskim odnosima, komentirati svoj odnos s roditeljima i drugim učenicima. Učenici trebaju vrednovati uspješnost međusobnih odnosa u obitelji i istaknuti važnost obitelji u razvoju svakog djeteta.	Teme se povezuju s Majčinim danom (10. 5.), Međunarodnim danom obitelji (15. 5.)
	obrađa					
150.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva	lirska pjesma, motivi, tema, slobodni stih	Uočiti obilježja lirske pjesme, usvojiti pojam slobodnog stiha, razlikovati slobodni i vezani stih, istaknuti važnost obitelji, njegovati obiteljske odnose, poticati učenike na iskazivanje dojmova i osjećaja.	Učenici trebaju prepoznati slobodni stih i razlikovati ga od vezanoga, odrediti obilježja lirske pjesme. Razgovarati o obiteljskim odnosima, komentirati svoj odnos s roditeljima i drugim učenicima. Učenici trebaju vrednovati uspješnost međusobnih odnosa u obitelji i istaknuti važnost obitelji u razvoju svakog djeteta.	Teme se povezuju s Majčinim danom (10. 5.), Međunarodnim danom obitelji (15. 5.)
	Božidar Prosenjak, Obitelj					
	interpretacija					
151.	Književnost	2. Obilježja neknjiževnog teksta	dječja prava, poštivanje različitosti, međuljudska solidarnost	Prepoznati važnost dječjih prava, poštivati pravo svakog čovjeka, stjecati znanje o različitostima, uočiti obilježja neknjiževnog teksta, isticati međuljudsku solidarnost, stvoriti vlastita prava .	Spoznati da postoji Konvencija o pravima djeteta koja štiti njegova prava. Trebaju prepoznati dječja prava i vrednovati koja dječja prava odrasli najčešće krše. Učenici trebaju dati vlastiti primjer kršenja dječjih prava .	Teme se povezuju s Majčinim danom (10. 5.), Međunarodnim danom obitelji (15. 5.)
	Konvencija o pravima djeteta					
	interpretacija					
152.	Medijska kultura	1. Mediji 2. Filmski rodovi 3. Animirani filmovi 4. Tisak 5. Kazalište	filmski rodovi, animirani film, povijest filma, kazalište, drama, dramske vrste, igrokaz, dijalog, didaskalije, mediji, komunikacija, vrste medija, tiskani mediji	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vrednovanje provjere izračunom postotka rješivosti i iskazivanje uspješnosti brojčanom ocjenom.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
	Godišnja provjera znanja					
	provjeravanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
153.	Jezik	4. Sklonidba imenica 10. Nepromjenjive vrste riječi	Usustavljivanje nastavnih sadržaja jezika 5. razreda.	usustaviti nastavne sadržaje – sklonidba imenica, primijeniti stečena znanja, uočiti imenice različitih padeža, imenovati padeže, sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, pridjevi; ponoviti nepromjenjive vrste riječi	Učenici trebaju ponoviti nastavne sadržaje o sklonidbi imenica i nepromjenjivim riječima, navesti padeže i padežna pitanja u hrvatskome jeziku, prepoznati imenicu u određenom padežu te osmisлити rečenice obogaćene imenicama u različitim padežima. Trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa.	
	Promjenjive i nepromjenjive riječi					
	uvježbavanje					
154.	Jezik	5. Određeni i neodređeni pridjevi; 6. Sklonidba pridjeva; 7. Stupnjevanje pridjeva 3. Glagoli 8. Brojevi; 9. Zamjenice	Usustavljivanje nastavnih sadržaja jezika 5. razreda.	prepoznavati padeže pridjevnih oblika s pomoću proširenoga padežnoga pitanja i imenice s kojom se pridjev slaže na primjerima u rečenici, razlikovati vrste pridjeva, uočiti obilježja određenog i neodređenog pridjeva, uočiti glagole, zamjenice i brojeve u rečenici, odrediti subjekti i predikat u rečenici	Učenici trebaju usustaviti jezične sadržaje petog razreda, primijeniti stečena znanja za zadatcima objektivnog tipa te vrednovati postignuća. Pravilno upotrebljavati oblike riječi i odrediti njihova gramatička obilježja	
	Promjenjive i nepromjenjive riječi					
	uvježbavanje					
155.	Medijska kultura	1. Mediji 2. Filmski rodovi 3. Animirani filmovi 4. Tisak 5. Kazalište	filmski rodovi, animirani filma, povijest filma, kazalište, drama, dramske vrste, igrokaz, dijalog, didaskalije, mediji, komunikacija, vrste medija, tiskani mediji	Uočiti pogreške u provjeri znanja – godišnja provjera znanja, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Procijeniti teže i lakše zadatke te zaključiti koja je svrha početne provjere znanja.	
	Godišnja provjera znanja					
	analiza					
156.	Književnost	8. Lirsko pjesništvo 9. Stilska izražajna sredstva	motivi, tema, pjesničke slike, ponavljanje stihova, vezani stih	Uočavati i imenovati motive i temu pjesme, uočiti stilska izražajna sredstva, usvojiti pojam vezanog stiha, razlikovati vezani i slobodni stih, uočiti rimotvorne elemente, kritizirati obiteljske odnose, istaknuti obiteljske vrijednosti.	Učenici trebaju imenovati dijelove lirske pjesme i odrediti njezina obilježja. Trebaju komentirati odgovor roditelja prikazan u lirskoj pjesmi i povezati s osobnim iskustvom. istaknuti važne elemente dobrog kućnog odgoja. Pronaći uzroke problemima u odgoju.	Teme se povezuju s Majčinim danom (10. 5.), Međunarodnim danom obitelji (15. 5.)
	Mladen Bjažić, Tata nema vremena					
	interpretacija					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
157.	Jezično izražavanje	7. Pisanje velikog početnog slova	veliko početno slovo u nazivima planeta, kontinenata, oceana, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta	Uvježbati pisanje velikog početnog slova, uočiti pogreške na primjerima riječi, razlikovati pisanje velikog i malog početnog slova, njegovati pravopisnu normu, razumijeti važnost pravilnog pisanja.	Učenici trebaju znati primjenjivati pravila o pisanju velikog početnog slova. Trebaju objasniti kako pisati veliko početno slovo u nazivima država, gradova, kontinenata i drugih geografskih obilježja te osmisliti primjere na kojima će provjeriti svoje znanje.	UK – jez. izražavanje – jezik
	Pisanje velikoga početnog slova					
	obrada					
158.	Jezično izražavanje	7. Pisanje velikog početnog slova	veliko početno slovo u nazivima planeta, kontinenata, oceana, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta	Uvježbati pisanje velikog početnog slova, uočiti pogreške na primjerima riječi, razlikovati pisanje velikog i malog početnog slova, njegovati pravopisnu normu, razumijeti važnost pravilnog pisanja.	Učenici trebaju znati primjenjivati pravila o pisanju velikog početnog slova. Trebaju objasniti kako pisati veliko početno slovo u nazivima država, gradova, kontinenata i drugih geografskih obilježja te osmisliti primjere na kojima će provjeriti svoje znanje.	UK – jez. izražavanje – jezik
	Pisanje velikoga početnog slova					
	Uvježbavanje					
159.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja	proza, tema, fabula, događaj, karakterizacija lika postupcima, pripovjedač u prvoj osobi	Uočiti prozne elemente teksta, prepoznati karakterizaciju lika, oprinjati karakterizacije lika, odrediti vrstu pripovjedača, komentirati postupke likova, kritizirati dobre i loše strane likova	Učenik treba znati obilježja proznoga djela pripovjednoga u prvoj osobi. Uočiti obilježja karakterizacije lika postupcima. Proučiti međusobne odnose u vlastitoj obitelji. Prepoznati oblike ponašanja članova svoje obitelji. Osvijestiti važnost njegovanja ljubavi i poštovanja među svojim braćom i sestrama.	Teme se povezuju s Majčnim danom (10. 5.), Međunarodnim danom obitelji (15. 5.)
	<i>Zlatko Krilić, Mene nitko ne voli</i>					
	interpretacija					
160.	Jezično izražavanje	13. Veliko početno slovo u nazivima kontinenata, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta 7. Pisanje velikog početnog slova	veliko početno slovo u nazivima planeta, kontinenata, oceana, država, zemalja, naroda i naseljenih mjesta	Pisati diktat prema pravopisnim pravilima, uočiti pogreške u diktatu, ispravljati netočno, služi se pravopisom i poštivati jezičnu normu.	Učenici trebaju znati primjenjivati pravila o pisanju velikog početnog slova. U interakciji s drugim učenicima trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa, osmisliti kreativan oblik učenja i istražiti primjere koji pokazuju netočnu primjenu pisanja velikog početnog slova.	
	Veliko početno slovo					
	Provjeravanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
161.	Jezik	4. Sklonidba imena	Usustavljivanje nastavnih sadržaja jezika 5. razreda.	usustaviti nastavne sadržaje – sklonidba imena, primijeniti stečena znanja, uočiti imenice različitih padeža, imenovati padeže, sklonidba (deklinacija), padežna pitanja, prijevci	Učenici trebaju ponoviti nastavne sadržaje o sklonidbi imena, znati navesti padeže i padežna pitanja u hrvatskom jeziku, prepoznati imenicu u određenom padežu te osmisli rečenice obogaćene imenicama u različitim padežima. Trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa.	
	Sklonidba imena					
	uvježbavanje					
162.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	Usustavljivanje nastavnih sadržaja jezika 5. razreda.	usustaviti nastavne sadržaje – sklonidba imena, prijevci, glagoli, zamjenice, brojevi, nepromjenjive vrste riječi	Učenici trebaju ponoviti nastavne sadržaje o vrstama riječi u hrvatskom jeziku, navesti padeže i padežna pitanja, prepoznati vrste riječi u tekstu. Trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa.	
	Nastavni sadržaji 5. raz.					
	uvježbavanje					
163.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	Usustavljivanje nastavnih sadržaja jezika 5. razreda.	usustaviti nastavne sadržaje – sklonidba imena, prijevci, glagoli, zamjenice, brojevi, nepromjenjive vrste riječi	Učenici trebaju ponoviti nastavne sadržaje o vrstama riječi u hrvatskom jeziku, navesti padeže i padežna pitanja, prepoznati vrste riječi u tekstu. Trebaju rješavati zadatke objektivnog tipa.	
	Nastavni sadržaji 5. raz.					
	uvježbavanje					
164.	Jezik	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, prijedlozi, veznici, čestice, uskllici	jezični sadržaji 5. razreda prema temama Nastavnog plana i programa	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vrednovanje provjere izračunom postotka riješivosti i iskazivanje uspješnosti brojčanom ocjenom.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, usporođivanja i tumačenja.	
	Godišnja provjera znanja					
	provjeravanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
165.	Lektira interpretacija		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje	Učenici trebaju preporučiti sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	
166.	Lektira interpretacija		Interpretirati književno djelo prema odrednicama interpretacije, stvoriti afirmativni odnos prema pisanom tekstu; poglavlje.	Uočiti obilježja lektirnog djela prema rodu kojem pripada, iskazati dojam (doživljaje) o pročitanom tekstu, razvijati rječnik i sposobnost izražavanja, poticati usmeno i pisano izražavanje. Prepoznati dijelove knjige.	Učenici trebaju preporučiti sadržaj pročitanog djela, uočiti obilježja književnog roda i komentirati likove u djelu. Učenici mogu rješavati zadatke objektivnog tipa ili izraziti kreativnost stvaralačkim zadacima.	
167.	Jezik Godišnja provjera znanja analiza pisane provjere	2. Promjenjive i nepromjenjive vrste riječi 10. Nepromjenjive vrste riječi: prilozi, pridlozi, veznici, čestice, usklitci	jezični sadržaji 5. razreda prema temama Nastavnog plana i programa	Uočiti pogreške u provjeri znanja – godišnja provjera znanja, ispraviti netočne odgovore, ponoviti nastavne sadržaje koji su se pokazali najtežima u provjeri.	Učenici trebaju vrednovati uspjeh provjere znanja te prepoznati pogreške, ispraviti ih i komentirati rezultate. Spoznati jesu li rezultati provjere u skladu s uložnim osobnim trudom i učenjem sadržaja te trebaju grafički prikazati uspjeh provjere unutar razreda. Procijeniti teže i lakše zadatke te zaključiti koja je svrha godišnje provjere znanja.	
168.	Književnost Nastavni sadržaji književnosti ponavljanje	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja 8. Lirsko pjesništvo	sadržaji književnosti 5. razreda prema temama Nastavnog plana i programa	Ustaviti nastavne sadržaje književnosti, primijeniti naučene sadržaje u interpretaciji lirskih i proznih tekstova, njegovati sklonost književnoj riječi, poticati usmeno/pisano izražavanje, razlikovati književne rodove.	Učenici trebaju usustaviti sadržaje književnosti, prepoznati književne vrste i odrediti njihova obilježja. Trebaju povezati obilježja književnih rodova i osmisliti zadatke za ponavljanje. Učenici trebaju znati osnovne književne pojmove i pravilno ih rabiti na književnom tekstu.	

LIPANJ

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
169.	Književnost	2. Obilježja pripovjednog teksta 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja	epika, proza, bajka, tema, fabula, dijelovi fabule, likovi, osobine glavnog lika, pripovjedač u trećoj osobi	Izreći dojam o pročitanom tekstu i odrediti temu, uočavati pripovjedne tehnike – pripovijedanje, dijalog, opis, monolog, dramatizirani tekst.	Učenik treba znati uočiti sastavnice bajke. Imenuje i karakterizira likove bajke. Oblikuje usmeno izlaganje bajke. Razvija maštovitost osmišljavajući novu bajku sukladno obilježjima. Zaključuju o pouci bajke. Preispituju životne vrijednosti koje su problematizirane u bajci (skromnost, sreća, bogatstvo, siromaštvo).	NOK – MT – Učiti kako učiti – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama
	Italo Calvino, <i>Košulja sretnog čovjeka</i>					
	interpretacija					
170.	Književnost	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta, 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja 8. Lirsko pjesništvo	sadržaji književnosti 5. razreda prema temama Nastavnog plana i programa	Ustaviti nastavne sadržaje književnosti, primijeniti naučene sadržaje u interpretaciji lirskih i proznih tekstova, njegovati sklonost književnoj riječi, poticati usmeno/pisano izražavanje, razlikovati književne rodove.	Učenici trebaju usustaviti sadržaje književnosti, prepoznati književne vrste i odrediti njihova obilježja. Trebaju povezati obilježja književnih rodova i osmisliti zadatke za ponavljanje. Učenici trebaju znati osnovne književne pojmove i pravilno ih upotrebljavati na književnom tekstu.	
	Nastavni sadržaji 5. raz.					
	ponavljanje					
171.	Književnost	1. Književnost 2. Obilježja pripovjednog teksta, 3. Fabula i dijelovi fabule 4. Načini pripovijedanja 8. Lirsko pjesništvo	sadržaji književnosti 5. razreda prema temama Nastavnog plana i programa	Ustaviti nastavne sadržaje književnosti, primijeniti naučene sadržaje u interpretaciji lirskih i proznih tekstova, njegovati sklonost književnoj riječi, poticati usmeno/pisano izražavanje, razlikovati književne rodove.	Učenici trebaju usustaviti sadržaje književnosti, prepoznati književne vrste i odrediti njihova obilježja. Trebaju povezati obilježja književnih rodova i osmisliti zadatke za ponavljanje. Učenici trebaju znati osnovne književne pojmove i pravilno ih upotrebljavati na književnom tekstu.	
	Nastavni sadržaji 5. raz.					
	ponavljanje					
172.	Književnost		sadržaji književnosti 5. razreda prema temama Nastavnog plana i programa	Rješavanje zadataka objektivnog tipa, vrjednovanje provjere izračunom postotka riješenosti i iskazivanje uspješnosti brojčanom ocjenom.	Učenici trebaju razumjeti zadatke i uspješno ih riješiti. Trebaju procijeniti težinu zadataka te naučiti rješavati zadatke povezivanja, dopunjavanja, uspoređivanja i tumačenja.	
	Godišnja provjera znanja					
	provjeravanje					

BROJ SATA	NASTAVNO PODRUČJE NASTAVNA JEDINICA TIP SATA	NASTAVNA TEMA	KLJUČNI POJMOVI	CILJEVI SATA	ISHODI UČENJA / OBRAZOVNA POSTIGNUĆA	NAPOMENE
173.	<p>Jezično izražavanje</p> <hr/> <p>Slušanje književnih i neknjiževnih tekstova</p> <hr/> <p>izražavanje</p>	<p>11. Slušanje književnih i neknjiževnih tekstova</p>	književni i neknjiževni tekstovi	Čitati neknjiževni tekst, napraviti bilješke o pročitanom tekstu, razlikovati važno od nevažnog, uočiti obilježja neknjiževnoga teksta, pisati neknjiževni tekst.	Učenici trebaju razvijati sposobnosti čitanja, razlikovati književni i neknjiževni tekst te ih prepoznati. Trebaju usporediti osobine književnog i neknjiževnog teksta te ih komentirati, naučiti praviti bilješke o pročitanom tekstu. Učenici trebaju razvijati tehnike čitanja.	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – primjena stečenoga znanja i vještina u novim situacijama
174.	<p>Jezik</p> <hr/> <p>Nastavni sadržaji jezika</p> <hr/> <p>neformalne igre</p>		nastavni sadržaji jezika i književnosti 5. razreda	Ponoviti nastavne sadržaje jezika neformalnim oblikom učenja i ponavljanja	Učenici trebaju uspješno riješiti jezične probleme poštujući zakonitosti hrvatske gramatike i pravopisa. Uspješno rješavaju jezične probleme i snalaze se u neformalnim oblicima učenja i ponavljanja	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – tehnike i strategije učenja
175.	<p>Hrvatski jezik</p> <hr/> <p>Analiza postignuća na kraju petoga razreda (samovrednovanje), zaključivanje ocjena</p> <hr/> <p>usustavljivanje</p>			Upoznati učenike s razinom postignuća u na kraju školske godine, utvrditi razloge mogućeg neuspjeha uz individualna pojašnjenja, pohvaliti učenike koji su svoje obveze izvršavali točno i na vrijeme, izvesti javno opisnu zaključnu ocjenu i objasniti je po područjima predmeta – istaknuti u kojem je području učenik bio dobar, a gdje bi se morao više potruditi, poticati učenike na još bolji uspjeh, brojčanom zaključnom ocjenom vrijednovati postignuća učenika.	Učenici trebaju objektivno procijeniti uspješnost svoga rada tijekom školske godine i vrednovati trud koji su uložili u učenje. Komentirati svoj uspjeh s drugim učenicima i raspraviti o najučinkovitijim metodama rada. Učenici također mogu predložiti buduće načine rada i osmisлити nove tehnike i metode učenja.	NOK – MT – <i>Učiti kako učiti</i> – pozitivan stav prema stjecanju znanja i učenju općenito

Ime i prezime učitelja/nastavnika:												
Razredni odjel: 5. razred				Redni broj sata:				Datum:				
Naziv nastavne jedinice				Jednoznačnost i višeznačnost								
Nastavno područje: jezik				Tip nastavnoga sata: obradba				Nastavni oblici: frontalni rad, individualni rad				
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> navesti osnovno i preneseno značenje riječi, definirati i razlikovati jednoznačnost i višeznačnost. 												
Zadaće sata												
a) obrazovne				Učenik će procijeniti osnovno i preneseno značenje riječi te ga povezati s jednoznačnošću i višeznačnošću.								
b) odgojne				Učenik će razvijati govorne navike, svijest o važnosti razumijevanja hrvatskog jezika.								
c) funkcionalne				Učenik će objasniti, generalizirati, opisati, izraziti te prakticirati naučeno.								
d) komunikacijske				Učenik će stvarati nove jezične izričaje te njegovati ljepotu i raznolikost hrvatskoga jezika.								
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> Hrvatski jezik (književnost) Sat razrednog odjela Geografija opća kultura Priroda. 												
Artikulacija sata:												
Motivacija												
Motivacija (prva inačica)												
U osmosmjerci su dvije riječi koje imaju svoje značenje, poveži ih veznikom <i>i</i> . Tako ćeš otkriti naslov nastavne jedinice. Vodi se razgovor o značenju riječi.												
A	C	Z	J	S	R	E	T	U	R	I	S	O
J	E	D	N	O	Z	N	A	Č	N	O	S	T
B	D	F	R	U	O	D	D	S	S	T	A	E
P	A	D	V	L	D	F	K	T	O	G	L	Z
V	I	Š	E	Z	N	A	Č	N	O	S	T	P
Motivacija (druga inačica)												
Učenicima se zadaje riječ <i>srce</i> koju trebaju uvrstiti u dvije različite rečenice. Riječ <i>srce</i> treba imati drugačije značenje.												
Gita je srce bakino.												
Srce je važan organ u ljudskom organizmu.												
Učenici navode svoje primjere ako ih se mogu dosjetiti.												

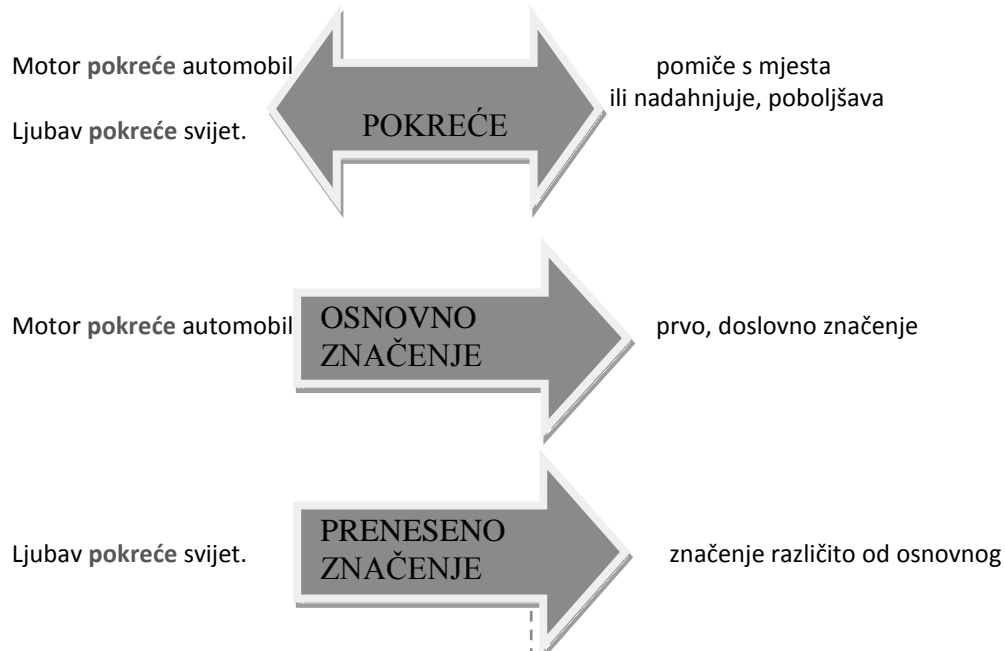
Najava teme	Učenicima se najavljuje tema: jednoznačnost i višeznačnost.
Uočavanje jezične pojave	Kroz motivaciju uočavaju da jedna riječ može imati više značenja, ovisno u surječju u kojem se nalazi.
Frontalni rad	<p>Učitelj/učiteljica upućuje učenike na rečenice iz udžbenika i na to da obrate pozornost na riječ <i>pokreće</i>.</p> <p>Motor pokreće automobil. / Ljubav pokreće svijet.</p> <p>Učitelj/učiteljica poziva učenike da razmisle o značenju riječi te da usporede riječ <i>pokreće</i> u jednoj i drugoj rečenici. Može li se u točno odrediti značenje riječi u drugoj rečenici? U kojoj je rečenici riječ <i>pokreće</i> upotrijebljena u osnovnom značenju?</p> <p>Učitelj/učiteljica dovodi učenike do zaključka da je osnovno značenje riječi prvo ili doslovno značenje.</p> <p>Učenici uočavaju pojavu prenošenja značenja u različitim iskaznim okružjima.</p> <p>Riječ <i>pokreće</i> u prvoj rečenici ima osnovno značenje i znači da se nešto pomiče s mjesta, dok u drugoj rečenici ima preneseno značenje i odnosi se na to da ljubav nadahnjuje ili poboljšava svijet.</p>
Rad u paru	<p>Učenici će u paru proučiti B dio u udžbeniku. Njihov zadatak je pročitati rečenice: Biram pravi put. / Slijedim put ljubavi. Nakon čitanja zadatka razmislit će o značenju riječi <i>put</i>. Nakon toga napisat će još dva primjera u kojima će upotrijebiti riječ <i>put</i> u osnovnom značenju i prenesenom značenju.</p>
Korekcija i vrednovanje	<p>Učenici čitaju svoje primjere i imenuju značenje kao osnovno ili preneseno. Sumiraju nove spoznaje na vlastitim primjerima. Na primjerima uočavaju važno obilježje riječi u jeziku – višeznačnost.</p>
Individualni rad	Samostalno rješavaju zadatke u radnoj bilježnici, a nakon određenog vremena učitelj/učiteljica ih korigira.
Sinteza	<p>Temu <i>Ljubav pokreće svijet</i> učenici će obraditi kroz rad u paru:</p> <ol style="list-style-type: none"> par A tražit će i zapisivati dokaze na tvrdnju: Treba napustiti zemlju u kojoj se ne poštuju ljudska prava. par B tražit će i zapisivati dokaze za suprotnu tvrdnju: Treba ostati u zemlji u kojoj se ne poštuju ljudska prava. <p>Nakon toga napisat će argumente za i protiv te ih potkrijepiti dokazima. Učenici će pročitati svoje radove i objasniti ih.</p>
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Zadatci s nastavnog listića.

Zadavanje zadataka za zadaću

Za domaću zadaću učenici će riješiti zadatke u radnoj bilježnici.

Plan ploče:

Jednoznačnost ili višeznačnost

Prenesenim se značenjem može imenovati pojava za koju jezik ne posjeduje ime (npr. miš u računalstvu), slikovito predložiti proces (npr. izgubiti živce) ili naglasiti nečija osobina (Marija je prava lisica.).

Riječi mogu imati jedno osnovno i više prenesenih značenja.
Stoga možemo govoriti o **jednoznačnosti i višeznačnosti**.

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Nastavni listić služi za dodatno utvrđivanje nastavnog gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

- petostih.

Nastavni listić 1

1. Odredi osnovno i preneseno značenje riječi.
 - a) Svatko je **kovač** svoje sreće.

 - b) **Kovač** Luka bio je vrijedan.

2. Kada se višeznačnost može imenovati u jeziku?

3. Objasni značenje parova riječi u rečenicama.
 - a) Taj posao je bio vrući krumpir.

 - b) Jelo je bilo vruće.

 - c) Stao mu je na žulj.

 - d) Tijesne cipele izazvale su mu žulj na nozi.

4. Od navedenih riječi pokušaj smisliti nekoliko rečenica. U jednoj rečenici neka značenje bude osnovno, a u drugoj preneseno.
 - a) lisica

 - b) srce

 - c) tvrd orah

Nastavni listić 2 za prilagođeni program

1. Napiši kratki sastav s temom *Ljubav pokreće svijet*.
Slažeš li se s naslovom? Imaš li simpatiju? Kako se zove? Može li ljubav biti ono što nas pokreće? Kakve vrste ljubavi postoje? Može li biti ljubav između majke i djeteta? Između bake i unuka? Kako se ti osjećaš kada si zaljubljen/zaljubljena?

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Pokušaj osmisliti petostih:

Opis teme jednom riječju (najčešće imenica).

Opis teme dvjema riječima (najčešće pridjevi).

Tri riječi koje opisuju nastavnu jedinicu (imenica).

Četiri riječi koje izražavaju osjećaje vezane za nastavnu jedinicu.

Jedna rečenica koja sažima znanja o naučenome na satu.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Hrvatski jezik i dvojezičnost	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: frontalni (čelni), rad u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • razlikovati odlike službenog, manjinskog, materinskog i zavičajnog jezika • identificirati pojmove jednojezično i dvojezično • razlikovati primjenu zavičajnoga govora i službenog jezika • proširiti važnost hrvatskoga standardnog jezika. • 		
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (pravopis, jezično izražavanje) • Geografija • Povijest • Glazbena kultura • Sat razredne zajednice. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će razlikovati materinski od drugih jezika.	
b) odgojne	Učenik će razvijati svijest o njegovanju i ljepoti materinskog jezika.	
c) funkcionalne	Učenik će kategorizirati kulturu slušanja, govorenja, pisanja.	
d) komunikacijske	Učenik će objasniti značenje i uporabu riječi u različitim kontekstima.	

Artikulacija sata:	
Motivacija Učenicima se na platnu prikazuje sličica iz udžbenika ispod koje piše <i>gvauou-gvauou</i> . Postavlja se pitanje što su to titlovi i zašto su nam oni potrebni? Kako bi svima bilo jasno, učitelj/učiteljica će pročitati uvodni tekst iz udžbenika o dječaku Džuri. Nakon čega će prozvkom učenici podijeliti što im je bilo humoristično i zašto. Navest ćemo učenike da odgovore na sljedeća pitanja <ul style="list-style-type: none"> • Kojim jezikom govori Džura? • Kojim jezikom govore djeca u čije je razred Džura došao? • Što znači <i>gvauou-gvauou</i>? • Kako se Džura osjeća u novom razredu? 	
Najava teme	Kroz vođeni razgovor zajedničkim se zaključcima otkriva naslov nastavne jedinice i zapisuje se na ploču.
Uočavanje jezične pojave	Učenici su uočili da osim materinskog jezika koji nam je prvi jezik postoje i neki drugi jezici.
Rad u skupinama	Nakon podjele na četiri skupine zadaju se zadatci do čijih će rješenja učenici doći upotrebljavajući se udžbenik i radnu bilježnicu iz hrvatskog jezika. Svaka će skupina dobiti jedan jezik koji će, nakon što ga pojasne razredu, morati i oprimirati s nekoliko rečenica.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prva će skupina obraditi pojam materinskog ili prvog jezika. 2. Druga će skupina obraditi pojam službenog jezika. 3. Treća će skupina obraditi pojam manjinskoga jezika. 4. Četvrta će skupina obraditi pojam zavičajnoga jezika.
Korekcija i vrednovanje	Mjerila vrednovanja izvršit će se tako da će skupine jedna drugu ocjenjivati.
Sinteza	<p>Učenici će pripremiti razrednu raspravu koristeći se sljedećim pitanjima:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. S kojim se poteškoćama najčešće susreću ljudi koji presele u drugi kraj ili u drugu zemlju? 2. Koji su uzroci neprihvatanja tzv. pridošlica u tvojoj sredini? 3. Otkrij najbolje načine rješavanja tih poteškoća. 4. Kako tzv. pridošlice mogu utjecati na jezik i navike ljudi kraja u koji su došli?. <p>Raspravom će upravljati učitelj/učiteljica.</p>
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti (nastavni listić)	Rješavanje nastavnog listića.
Objava rezultata	Čelno.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici.
<p>Plan ploče: Hrvatski jezik i dvojezičnost</p>	
<p>Nastavni materijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • e-priručnik • udžbenik i radna bilježnica • nastavni listić 1 • nastavni listić 2 • tablica za vrednovanje. 	
<p>Prijedlog prilagodbe:</p> <p>Svi učenici rješavaju i savladavaju nastavno gradivo u skladu sa svojim mogućnostima, nastavni listić bit će povratna informacija o usvojenosti gradiva.</p>	
<p>Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:</p> <p>Olujom ideja učenici će vrednovati današnji sat.</p>	

Nastavni listić 1

1. Nabroji hrvatske manjine koje znaš.

2. Što znači dvojezičnost? Objasni.

3. Objasni narodnu izreku *Koliko jezika znaš, toliko vrijediš.*

4. Na temelju znanja stranih jezika i nesvjesnog učenja gledanjem televizije pokušaj nabrojati što više pozdrava. Kreni od engleskog jezika koji učiš u školi.

5. Prisjeti se poznaješ li nekoga tko je bio u istoj situaciji kao Džura s kojim si se susreo na satu i opiši njegovu/njezinu situaciju.

Nastavni listić 2 (za prilagođeni program)

1. Spoji jezik s obilježjem
 - a) službeni jezik _____ jezik koji dijete uči od rođenja
 - b) manjinski jezik _____ jezik koji može obuhvaćati govore nekoliko sel
 - c) materinski jezik _____ jezik koji služi svim građanima u službenim prilikama
 - d) zavičajni jezik _____ jezik nacionalne manjine

2. Zašto se materinski jezik tako zove? Napiši svoje mišljenje.

3. Kako se još zovu hrvatske narodne zajednice izvan domovine?

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: frontalni (čelni), rad u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • ponoviti odlike službenog, manjinskog, materinskog i zavičajnog jezika • razlikovati primjenu zavičajnog govora i službenog jezika • razlikovati tri narječja hrvatskog jezika i spoznati njihovu ulogu • utvrditi važnost hrvatskog standardnog jezika. 		
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (pravopis) • Geografija • Priroda • Tehnička kultura • Sat razredne zajednice. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će razlikovati zavičajni od književnog jezika, poštovati hrvatski standardni jezik, tzv. jezičnu normu.	
b) odgojne	Učenik će koristiti raznolikost i bogatstvo hrvatskog jezika.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati čitateljske navike, ljubav prema djelima starih hrvatskih pisaca koji su pisali na narječjima.	
d) komunikacijske	Učenik će pravilno upotrebljavati narječja u govoru i pismu.	

Artikulacija sata:	
Motivacija Učitelj/učiteljica će pozvati učenike da otvore udžbenik i da pokušaju povezati određene gradove s pojmovima, upitat će ih znaju li kako se u tim gradovima govori, što još znaju o njima. Kada razgovor završi, saznat će znaju li učenici što je to <i>kukumar</i> ili <i>vugerka</i> ? Jesu li ikada čuli da netko nešto tako naziva? Gdje su čuli? Nakon kraćeg razgovora, prelazimo na dijalog kupca i prodavača u udžbeniku. Učenike pitamo znaju li sada značenje <i>kukumara</i> ili <i>vugerke</i> ? Kada zajednički dođemo do odgovora odakle je prodavač, a odakle dolazi kupac, otkrivamo da unutar Hrvatske govorimo različito. Učenike pitamo što zaključuju na temelju toga.	
Najava teme	Nakon što su učenici otkrili da kupac i prodavač govore narječjima hrvatskoga jezika, zapisuju naslov u svoje bilježnice, a ujedno se učenicima objašnjava i cilj današnjega sata.
Uočavanje jezične pojave	Učenici uočavaju da postoje tri narječja: čakavsko, kajkavsko i štokavsko, ali i tri govora: ikavski, ekavski i (i)jekavski.
Rad u skupinama	Dijelimo učenike u četiri skupine. Trebaju odgovoriti na zadana pitanje, koristeći se pri tome udžbenikom, radnom bilježnicom, također, učitelj/učiteljica je uvijek prisutna ako zatrebaju pomoć.

<p>Obradba</p>	<p>1. <u>skupina (čakavsko narječje)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Proučite učenički rad <i>Kradljivac sriće</i> iz udžbenika i usporedite ga s preostala dva rada. • Uočite neka razlikovna obilježja narječja hrvatskoga jezika. • Pokušajte se prisjetiti još nekih riječi sličnih <i>kukumaru</i>. • Osmislite umnu mapu koju ćete izložiti razredu. <p>2. <u>skupina (kajkavsko narječje)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Proučite učenički rad <i>Moj deda</i> iz udžbenika i usporedite ga s preostala dva rada. • Koristimo li se narječjima u javnoj uporabi u RH? Zašto? • Što mislite zašto narječja i govori obogaćuju hrvatsku baštinu i hrvatski jezik? • Osmislite umnu mapu koju ćete izložiti razredu. <p>3. <u>skupina (štokavsko narječje)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Proučite učenički rad <i>Gdje stanuje svjetlost</i> iz udžbenika i usporedite ga s preostala dva rada. • Možemo li povezati jekavski govor s učeničkim radom? Zašto? • Mijenja li se jezik tijekom vremena? Zašto? • Osmislite umnu mapu koju ćete izložiti razredu. <p>4. <u>Skupina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kakav je to hrvatski standardni jezik? Objasnite. • Zašto jezici izumiru? Navedite primjer. • Kako možemo zaštititi i čuvati svoj hrvatski jezik i službeno pismo – latinicu? • Osmislite umnu mapu koju ćete izložiti razredu.
<p>Korekcija i vrednovanje</p>	<p>Mjerila vrednovanja rada prema tablici u prilogu.</p>
<p>Sinteza</p>	<p>Učenici će imati mogućnost ponoviti naučeno kroz skupni rad. Učitelj/učiteljica će baciti lopticu jednom od učenika i postaviti mu pitanje. Nakon odgovora učenik baca drugom učeniku lopticu, a učitelj postavlja sljedeće pitanje. Učenici koji ne znaju odgovoriti na postavljeno pitanje, za sljedeći put moraju u pisanom obliku na njega odgovoriti u svoje bilježnice.</p> <p>Pitanja su sljedeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Što su to narječja? • Koja narječja smo danas naučili? • Koja tri govora postoje u hrvatskome jeziku? • Kojem narječju pripadaju riječi: <i>dite, bija, činija</i>? • Na kojim su sve narječjima pisana književna djela? • Što znači hrvatski standardni jezik? • Što podrazumijeva jezična norma? • Kako se zove naše službeno pismo?.
<p>Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti (nastavni listić)</p>	<p>Rješavanje nastavnog listića.</p>
<p>Objava rezultata</p>	<p>Čelno.</p>
<p>Zadavanje zadataka za zadaću</p>	<p>Rješavanje zadataka u radnoj bilježnici.</p>

Plan ploče

Hrvatski jezik – prošlost i sadašnjost

- **Službeni jezik** u Republici Hrvatskoj hrvatski je jezik, a službeno pismo latinica.
- **Narječja** su prostorno određeni jezici kojima govore pojedine skupine ljudi.

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listić 1
- nastavni listić 2
- tablica za vrednovanje.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju i savladavaju nastavno gradivo u skladu sa svojim mogućnostima, nastavni listić bit će povratna informacija o usvojenosti gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

- metoda 3-2-1.

Nastavni listić 1

1. Smislite dijalog na tržnici po uzoru na primjerak iz udžbenika u kojemu ćete kroz nekoliko rečenica prikazati spoj različitih narječja.

-
2. Potraži u čitanci koji su hrvatski pisci pisali:

- a) čakavskim narječjem _____
- b) kajkavskim narječjem _____
- c) štokavskim narječjem _____.

3. Poveži narječnicu s književnim izrazom.

hiža	lud
srića	rajčica
pomidor	dijete
dite	djed
betežen	kuća
deda	bolestan
ponorel	sreća

Nastavni listić 2 (za prilagođeni program)

1. Koja tri narječja poznaješ?

-
2. Spoji riječ s narječjem kojem pripada.

srića	štokavsko
veli	čakavsko
kiša	kajkavsko

3. Što bi ti učinio/učinila kako bi sačuvao/sačuvala naš hrvatski jezik?

Tablica vrednovanja i samovrednovanja

Metoda 3-2-1

3 Napiši ono što ti se sviđelo tijekom obrade ove nastavne jedinice.
2 Napiši što si naučio/naučila o prijedlozima.
1 Napiši pitanja i prijedloge koje imaš kako bismo sljedeći put bili još uspješniji.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Promjenjive i nepromjenjive riječi	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, frontalni rad
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • ocijeniti važnost razlikovanja promjenjivih i nepromjenjivih vrsta riječi • razlikovati osnovu od nastavka. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će definirati promjenjive i nepromjenjive vrste riječi kao i razlikovati osnovu od nastavka.	
b) odgojne	Učenik će razvijati svijest o čuvanju prirode, jačanju samopouzdanja i samostalnosti.	
c) funkcionalne	Učenik će razlikovati, usporediti, nabrojati, povezati, primjenjivati naučeno.	
d) komunikacijske	Učenik će razlučiti osnovu od nastavka.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • medijska kultura • Sat razrednog odjela • Geografija • opća kultura • Priroda. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Motivacija (prva inačica) Učenicima se putem projektora reproducira ilustracija iz udžbenika i postavljaju se pitanja: <ul style="list-style-type: none"> • Što djeca prikupljaju u prirodi? • Koje boje prevladavaju? Na što one upućuju? • Što je jestivo u prirodi?. Motivacija (druga inačica) <ul style="list-style-type: none"> • Što su zagonetke? • Znaš li ispričati neku zagonetku? Poslušaj zagonetku iz udžbenika (učitelj/učiteljica čita zagonetku, a učenici pokušavaju odgonetnuti o čemu se radi). Nakon davanja točnog odgovora učenik/učenica nagrađena je pljeskom. Motivacija (treća inačica) Učenike pitamo vole li jesti pire od kestena i mogu li se sjetiti kakav je otprilike recept za tu poslasticu. Nakon razgovora, zajednički raspravljamo o receptu u udžbeniku, sastojcima koji su navedeni, kao i načinu pripreme.		

Najava teme	Proučavajući motivacijski tekst iz udžbenika, dolazi se do naslova nastavne jedinice koja se zapisuje na ploču.
Uočavanje jezične pojave	Heurističkim razgovorom učenici dolaze do spoznaje da neke riječi možemo, a neke ne možemo mijenjati.
Rad u parovima	Učenici će kroz rad u paru pokušati doći do zaključka kakve mogu biti riječi. Do toga će doći zajednički odgovarajući na pitanja iz udžbenika: <ul style="list-style-type: none"> • Što se imenuje riječju kesten? • Kako se zovu riječi kojima imenujemo bića, stvari i pojave? • Koje su ti vrste riječi još poznate? • Što znači riječ zeleni? • Kako se zovu riječi koje znače osobine, građu i pripadnost? • Kojoj vrsti riječi pripada riječ raste? • Kada je glas ili skup glasova riječ?.
Objava rezultata istraživanja	Učenici će pročitati svoja pitanja i odgovore i usmeno iznijeti zaključke do kojih su došli, a učitelj/učiteljica će ih vrednovati. Najvažnije će zapisati na ploču.
Istraživački rad u skupinama	Učenici će nastavnu jedinicu obraditi u skupinama. Bit će podijeljeni u tri veće skupine. Učitelj/učiteljica će prvo svakoj skupini podijeliti zadatke i objasniti, dati primjer, a nakon toga učenici će napraviti zadano, analizirati razliku i prikazati razredu. Prva će skupina napraviti plakat o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na tvrdome papiru koji će dobiti na satu. Druga će skupina promjenjive i nepromjenjive vrste riječi predstaviti u obliku stripa, također na tvrdome papiru koji su dobili na satu, a treća će skupina napraviti reklamnu poruku o riječima hrvatskoga jezika u obliku umne mape.
Korekcija i vrednovanje	Vrednovanje će biti prikazivanjem zadataka na ploči. Učenici će s pomoću magneta i ploče prikazati svoje uratke, nakon čega će učitelj/učiteljica postavljati pitanja kako bi se provjerila stvarna primjena gradiva na učeničko znanje. <ul style="list-style-type: none"> • Na koji se način promjenjivim riječima promijenio oblik? • Koji dio riječi zadržava njezino značenje, a koji se mijenja? • Mogu li neke riječi promijeniti svoj oblik, a zadržati značenje? • Koje su vrste riječi što ih poznaješ promijenile oblik, ali ne i značenje?
Sinteza	Osmisliti plan školske kestenijade upotrebljavajući promjenjive i nepromjenjive vrste riječi. Učenici su podijeljeni u pet skupina, dijelimo ih prema imeniku, svakih pet učenika čini jednu skupinu. Namjena – razmislite komu upućujete svoj rad: uredništvu školskog lista, razredu, roditeljima, turistima... Oblik – kako? (letak, turistički oglas, reklama, ponuda, reportaža, dnevnik, pismo, izložba...) Ostale upute nalaze se u udžbeniku na 23. stranici. Ovaj oblik rada može biti i prijedlog za terensku nastavu.

Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Zadatci s nastavnog listića.
Zadavanje zadataka za zadaću	Za domaću zadaću učenici će riješiti zadatke u radnoj bilježnici.

Plan ploče:

Promjenjive i nepromjenjive riječi

Temeljno je obilježje riječi njezino **značenje**.

IMENICE	PRIDJEVI	GLAGOLI
boj-a – boj-e	zaštićen – zaštićen-i	rast-e – rast-u
↓ ↓ osnova nastavak		

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Nastavni listić služi za dodatno utvrđivanje nastavnog gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Učenici će dobiti papire u boji i na njih će izraziti svoje dojmove u obliku kratkog sastavka.

Nastavni listić 1

1. Tvoj je zadatak smisliti vlastitu zagonetku, a u tome će ti pomoći zagonetka iz udžbenika.

2. Na temelju kratke priče o vjeverici koju ćeš pronaći i pročitati u radnoj bilježnici napravi rebus čije će rješenje biti VJEVERICA. Sretno!

--	--	--

Nastavni listić 2 za prilagođeni program

1. Zaokruži točno ili netočno za navedene tvrdnje.
 - a) Promjenjive vrste riječi mijenjaju oblik. T N
 - b) Nepromjenjive riječi ne mijenjaju oblik T N

2. Pročitaj tekst o vjeverici iz radne bilježnice i odgovori na sljedeća pitanja.
 - a) Gdje je živjela vjeverica?
 - b) Koga je vjeverica ugledala ispod krošnje obiteljskog doma?
 - c) Kako joj je prolazio život u krošnji kestena?

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Prilozi	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni rad, rad u paru, rad u skupinama, frontalni rad
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • prepoznati i imenovati priloge • razlikovati priloge mjesta, vremena, načina i količine • razlikovati pridjeve i priloge. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će definirati priloge i prepoznavati ih u rečenici.	
b) odgojne	Učenik će razvijati spoznaje o važnosti izražajnih mogućnosti hrvatskog jezika.	
c) funkcionalne	Učenik će razlikovati, usporediti, nabrojati, povezati, primjenjivati naučeno.	
d) komunikacijske	Učenik će razlikovati prilog od pridjeva u svakodnevnoj komunikacijskoj upotrebi.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • medijska kultura • Sat razrednog odjela • Geografija • opća kultura • Priroda. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Motivacija (prva inačica) Učenici će u paru na temelju ponuđenog voznog reda u udžbeniku napisati 3 pitanja i 3 odgovora. Pitanja se trebaju odnositi na najskuplju, najbržu i najsporiju mogućnost putovanja od Zagreba do Splita.		
Motivacija (druga inačica) Učenici trebaju zamisliti razgovor koji se odvija na kolodvoru između prodavača karata i kupca. Kroz rad u paru učenici će napisati kratki dijalog koji će donositi informacije o najskupljoj, najbržoj i najsporijoj mogućnosti putovanja od Zagreba do Splita. Strip iz udžbenika može im pomoći.		
Najava teme	Proučavajući polazni strip iz udžbenika, najavljuju se prilozi kao nepromjenjiva vrsta riječi koja nam pomaže u izricanju okolnosti vršenja glagolske radnje.	
Uočavanje jezične pojave	Nakon čitanja motivacijskih dijaloga, heurističkim razgovorom učenike se navodi na uočavanje važnosti pravilnog postavljanja pitanja gdje?, kamo?, kuda?, koliko?. Učenici će zapisati naslov u bilježnicu te pogledati tablicu u udžbeniku. Nakon čitanja zapisuju istu takvu u bilježnicu.	

Rad u parovima	Učenici će kroz rad u paru pokušati doći do zaključka kakva su vrsta riječi prilozima i što se njima izriče. Svaki par odabrat će jednu mogućnost kazivanja mjesta radnje (npr. ovdje, onamo, tamo, ovamo) i pokušati je uvrstiti u tri različite rečenice u jednini i tri rečenice u množini. Zaključak će biti odgovor na pitanje: mijenja li se oblik riječi koju su odabrali u rečenicama ili je uvijek u isti? Nakon što su učenici uočili da su prilozima nepromjenjiva vrsta riječi dobivaju novi izazov: dokazati koje sve okolnosti radnje izričemo prilozima. To će dokazati tako što će još jednom pogledati polaznu tablicu iz udžbenika i dopisati po jedan primjer uz svaki ponuđeni odgovor kako bi bolje razumjeli značenje pojedinih okolnosti: mjesta događaja, smjera kretanja, cilja kretanja, vremena, načina, količine.
Objava rezultata istraživanja	Učenici će pročitati svoja pitanja i odgovore i usmeno iznijeti zaključke do kojih su došli, a učitelj/učiteljica će ih vrednovati.
Istraživački rad u skupinama	Učenici će biti podijeljeni u tri skupine (svaki red u učionici može biti jedna skupina). Skupina A smislit će što više vremenskih priloga koji odgovaraju na zadana pitanja: kada?, otkada?, dokada?. Skupina B smislit će što više mjesnih priloga koji odgovaraju na pitanja: gdje?, kuda?, kamo?. Skupina C odgovara na pitanje: koliko? i pokušava se sjetiti što više količinskih priloga. Nakon zadanog vremena predstavnik svake skupine čita odgovore.
Korekcija i vrednovanje	Pobjednik je skupina koja napiše najviše priloga. Heurističkim razgovorom učenici dolaze do spoznaja da se prilozima najčešće prilažu glagolima jer uz njih postavljamo pitanja za okolnosti vršenja te radnje. Upućuje ih se na to da su prilozima isto tako i upitne riječi kojima se otkrivaju iste te okolnosti. Nazivaju se upitni prilozima.
Individualni rad	Učenici će proučiti primjere iz udžbenika te otkriti razliku između istih oblika riječi na lijevoj i desnoj stranici. Heurističkim razgovorom doći će do zaključka da je razlika između priloga i pridjeva vrlo jasna ako se postavi pravo pitanje: kako? za prilozima ili kakvo? za pridjev.
Sinteza	Igra lopticom. Učenik koji ima loptu u rukama kaže jedan prilozima (npr. u učionici) i dobaci lopticu drugom učeniku koji mora postaviti pitanje za taj zadani prilozima (npr. gdje?).
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Zadatci s nastavnog listića.
Zadavanje zadataka za zadaću	Za domaću zadaću učenici će riješiti zadatke u radnoj bilježnici.

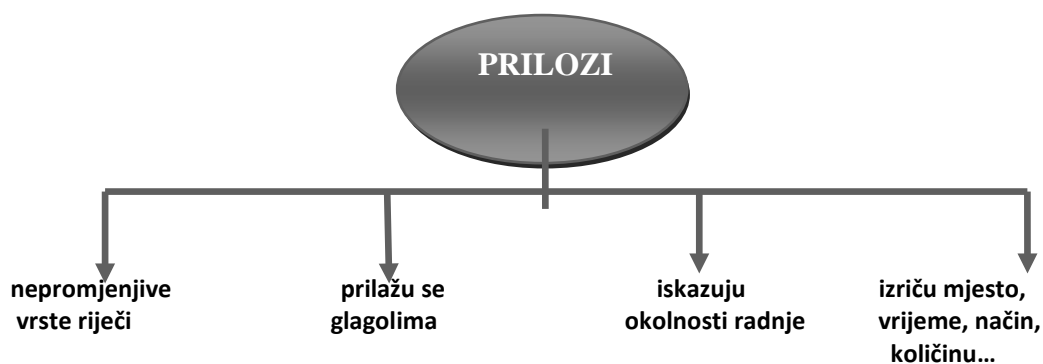
Plan ploče:

Prilozi

PITANJE	ODGOVOR KAO JEDNA RIJEČ	ODGOVOR KAO SKUP RIJEČI	OKOLNOST RADNJE
Gdje se nalazimo? Kuda prolazi vlak? Kamo putuje? Kuda polazi? Kako vozi? Koliko stoji karta?	ovdje onuda onamo ubrzo polako previše	na kolodvoru uz rijeku u Osijek za pola sata kao automobil 50 kuna	mjesto događanja smjer kretanja cilj kretanja vrijeme način količina

Nepromjenjive vrste riječi koje kazuju okolnosti radnje: mjesto, vrijeme, način i količinu, nazivaju se prilozi.

Prilozi su i upitne riječi kojima se otkrivaju te okolnosti. Tada se nazivaju upitni prilozi.

Razlikuj prilog od pridjeva.

U vlaku je ugodno.
Lokomotiva stiže najbrže.

Kako?

NAČINSKI PRILOG

Imali smo ugodno društvo.
Bilo je najbrže zaustavljanje.

Kakvo?

PRIDJEV

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Nastavni listić služi za dodatno utvrđivanje nastavnog gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

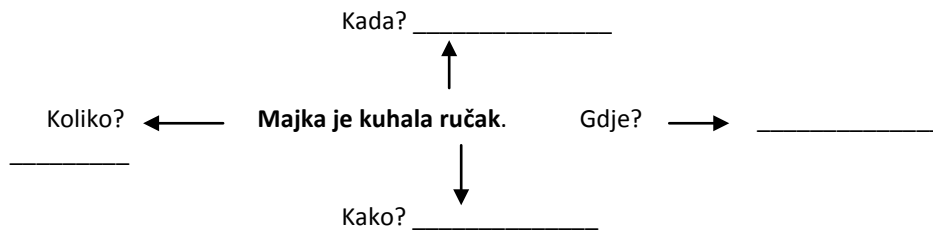
Rad u paru: Učenici će kroz igru asocijacija procijeniti koliko su dobro naučili nove spoznaje iz ove nastavne jedinice.

Nastavni listić 1

1. Pročitaj rečenice i zaokruži T ako je tvrdnja točna ili N ako je netočna.

a) Prilozi su promjenjive riječi koje kazuju okolnosti radnje.	T	N
b) Prilozi se najčešće prilažu glagolima, tj. radnji.	T	N
c) Upitni prilozi su upitne riječi kojima se otkrivaju okolnosti radnje.	T	N

2. Odgovorom na zadana pitanja dobit ćeš 4 priloga.

3. Razvrstaj priloge na mjesne, vremenske, načinske i količinske.

ovdje, na kolodvoru, za pola sata, brzo, sada, radosno, ubrzo, mnogo, tu, spretno, kamo, daleko, triput, uz rijeku, prekosutra

Mjesni: _____

Vremenski:

Načinski:

Količinski:

Nastavni listić 2 za prilagođeni program

1. Pogledaj u udžbenik, pročitaj strip iz udžbenika, a zatim odgovori na pitanja.

a) Gdje se nalazi dječak iz stripa?

b) Kada stiže njegov vlak?

c) Koliko će dječak platiti kartu za vlak?

2. Nabroji dvije vrste priloga koje si naučio.

3. Zaokruži uljeza.

Prilozi mogu biti:

- a) vremenski
- b) mjesni
- c) posvoji
- d) načinski.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja

Igra asocijacija

Igra asocijacija odnosi se na sažimanje novih spoznaja na temelju ključnih pojmova. Učenik može navoditi i primjere i definicije ne bi li doveo ostale učenike do rješenja pojedinog stupca i do konačnog rješenja. Igra se sastoji od tri stupca i tri retka. Svaki stupac ima svoje rješenje, a rješenja svih stupaca dovode do konačnog rješenja. Učenici igru asocijacija smišljaju u paru, a kasnije je crtaju na ploči. Učenici otkrivaju rješenja jedno po jedno, a imaju pravo pogađati konačno rješenje u željenom trenutku.

	A	B	C
1			
2			
3			
RJEŠENJE STUPCA			
KONAČNO RJEŠENJE			

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Prijedlozi	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: frontalni (čelni), individualni, rad u paru, rad u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • ponoviti gradivo o vrstama riječi • izvoditi pravila na temelju primjera • objasniti primjenu pravila • razlikovati upotrebu priloga i prijedloga • razlikovati primjenu promjenjivih i nepromjenjivih vrsta riječi. 		
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (pravopis) • Geografija • Priroda • Sat razredne zajednice. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će naučiti definirati novu vrstu nepromjenjivih riječi, prisjetiti se što su nepromjenjive vrste riječi i ponoviti do sada naučene.	
b) odgojne	Učenik će proširiti potrebu za njegovanjem vlastitog jezičnog izraza.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost povezivanja, zaključivanja i primjene tek stečenog znanja.	
d) komunikacijske	Učenik će zagovarati vještinu preciznog korištenja prijedloga s/sa, k/ka u jezičnom izražavanju.	

Artikulacija sata:	
Motivacija	
Motivacija (prva inačica)	
Učenici čitaju tekst iz udžbenika i odgovaraju usmeno na pitanja koja se nalaze ispod teksta te na dodatna pitanja koja im postavljamo:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Gdje se održavaju svečanosti u njihovim obiteljima? 2. Priprema li se i kod njih bakalar na Badnjak? 3. Što se jede na hodočašćima i sajmovima? 4. Kada se poslužuje šunka s kuhanim jajima i mladim lukom? 5. Koja su to mnogima omiljena jela diljem Lijepe Naše?. 	
Motivacija (druga inačica)	
Turistička agencija <i>Dobro došli u Hrvatsku</i> nudi bogat izbor izleta s obilascima vrijednih turističkih sadržaja, kulturnim i sportskim doživljajima te užitcima u prirodi i raznovrsnoj kulinarskoj ponudi. Podijelite se na ove skupine: A – ljubitelji prirode, B – povjesničari, C – ljubitelji ekstremnih sportova i D – ljubitelji dobre kuhinje. Svaka skupina treba osmisliti promidžbeni plakat turističke agencije <i>Dobro došli u Hrvatsku</i> .	
Najava teme	Nakon što su učenici odgovorili na postavljena pitanja i razmijenili iskustva ili osmislili promidžbeni plakat turističke agencije, zapisuje se naslov nastavne jedinice iz udžbenika na ploču.

Uočavanje jezične pojave	Učenici uočavaju da se rečenicama u kojima su nabrajali koje se jelo jede povodom kojega blagdana pojavljuje nova vrsta riječi, slična već naučenim priložima.
Rad u parovima	Svaki par u klupi najprije treba obratiti pozornost na obilježja istaknutih riječi: rečenice prije jela, rečenice poslije jela, prigode povezane s hranom, svečanosti na imanjima, riba na gradele, sir s vrhnjem... Nakon kratkog komentara pod vodstvom učitelja/učiteljice pristupa se detaljnoj obradi.
Obradba	<p>Obradba (rad u parovima)</p> <p>Učitelj/učiteljica na ploču zapisuje primjere koje učenici izaberu iz motivacijskog teksta nakon čega će sve prijedloge, zaokružiti kredom u boji. Jednostavne prijedloge žutom bojom, a složene crvenom bojom. Učenicima još neće otkriti zašto upotrebljava dvije različite boje, već će ih navesti da sami zaključče i definiraju. Nakon toga odgovaraju na pitanja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kakve su odabrane riječi? 2. Promijeni ih ako možeš. 3. Jesu li samostalne? 4. Kojim riječima otvaraju mjesto? 5. Čemu služe?. <p>Potaknuti pitanjima i vlastitim primjerima učenici samostalno, na temelju prijašnjeg znanja, dolaze do zaključka da je riječ o još jednoj nepromjenjivoj vrsti riječi koja uspostavlja odnose među bićima, stvarima i pojavama. Nazivaju se prijedlozi, ne mogu mijenjati svoj oblik, ali mijenjaju oblik drugih riječi ispred kojih stoje.</p> <p>Učitelj/učiteljica piše na ploču ili prikazuje putem slikokaza primjere u kojima prilog i prijedlog mogu imati jednak oblik: Prije se ništa nije znalo. / Stigao je prije Marka. Učenici zaključuju da se prilozi prilažu glagolima, a prijedlozi izriču odnose među pojmovima.</p> <p>Učenici dobivaju zadatak da naprave tablicu u svojim bilježnicama i da u nju upišu sve prijedloge koje su usvojili te sve priloge koji mogu imati jednak oblik. Upućuje ih se i na primjere koje mogu vidjeti u udžbeniku.</p> <p>Učitelj/učiteljica pažnju će učenika usmjeriti na dva oblika prijedloga: k/ka, s/sa. Istovremeno će objasniti učenicima kada se koji oblik upotrebljava. Učenici će nakon toga sami navesti svoje primjere.</p> <p>Slijedi završni dio obradbe nastavne jedinice u kojem se vraćamo na prijedloge koji su zaokruženi dvjema bojama na ploči.</p> <p>Učitelj/učiteljica izdvaja prijedloge napisane žutom bojom i objašnjava kako osim jednostavnih prijedloga koji su zaokruženi žutom bojom, postoje i složeni prijedlozi. Složeni se sastoje od dvije riječi koje su srasle u jednu i njih smo zaokružili crvenom bojom. To mogu biti dva prijedloga (iz-nad, iz-među), prijedlog i imenica (u-mjesto, u-oči), prijedlog i prilog (po-više).</p> <p>Kad završe, učenike se upućuje da samostalno pročitaju pravopisni dio u udžbeniku.</p>
Korekcija i vrednovanje	Mjerila vrednovanja rada prema tablici u pravitku.
Sinteza	Učenici će imati mogućnost ponoviti naučeno kroz rad u skupinama. Kako bi se što lakše podijelili u skupine, učenici će brojati od jedan do četiri. Kada dođu do broja četiri, sljedeći učenik počinje brojati ponovno od broja jedan. Tako da će svi učenici koji su bili broj jedan

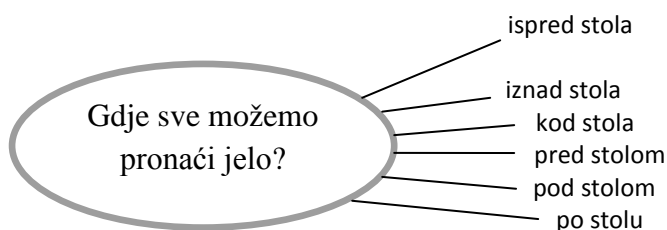
	<p>činiti prvu skupinu, učenici s brojem dva bit će druga skupina i tako redom. Učenici će postavljati pitanja vezana za današnju nastavnu jedinicu. Pitanja će se nalaziti na kocki, svaka stranica kocke ima 3 pitanja. Ujedno, sinteza će biti od pomoći učenicima jer se neka od pitanja kriju u radnoj bilježnici, samo što će ih ovdje, ne znajući, odgovoriti usmeno.</p> <p>Pitanja su sljedeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Što su to prijedlozi? • S kojom riječi prijedlog uspostavlja odnos u rečenici? (Bio si nadomak rješenja.) • Nabroji pet jednostavnih prijedloga. • Nabroji pet složenih prijedloga . • Navedi primjer u kojem prilog i prijedlog imaju jednak oblik. • Kojim riječima prijedlozi otvaraju mjesto? Navedi primjer. • Objasni kada pišemo prijedlog s, a kada sa. • Ispravi pogrešno napisanu rečenicu. (Vozili smo se s biciklom.) • Kako razlikuješ prijedloge zbog i radi? • Kakav je prijedlog u rečenici? (Vrt je pred kućom.) • Kako nastaju složeni prijedlozi? • Opiši što si danas naučio i upotrijebi najmanje pet prijedloga.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti (nastavni listić)	Rješavanje nastavnog listića.
Objava rezultata	Čelno.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici.

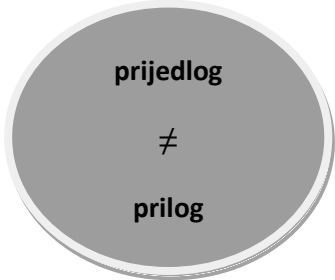
Plan ploče:

Prijedlozi

Iz kuće dopiru mirisi. (jednostavni)

Uoči blagdana postimo. (složeni)

<p>Poslije ćemo sve ponoviti.</p> <p>↓</p> <p>prilog</p>	→		←	<p>Poslije kiše dolazi sunce.</p> <p>↓</p> <p>prijedlog</p>
<p>S > SA ispred s, ž, š, ks, ps, pš, mn</p> <p>K > KA ispred k, g</p>	→	<p>Ništa ne uspoređuj sa znanjem.</p> <p>Prilazimo ka gradu.</p>		
<p>Nastavni materijal:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • e-priručnik • Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica • nastavni listić 1 • nastavni listić 2 • tablica za vrednovanje. 				
<p>Prijedlog prilagodbe:</p>				
<p>Svi učenici rješavaju i savladavaju nastavno gradivo u skladu sa svojim mogućnostima, nastavni listić bit će povratna informacija o usvojenosti gradiva.</p>				
<p>Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:</p>				
<ul style="list-style-type: none"> • metoda 3-2-1 – omogućuje sažimanje najvažnijeg, ponovno razmišljanje o naučenom 				

Nastavni listić 1

1. Sljedeću tvrdnju potkrijepi primjerom.

Prijedlog se predlaže imenici.

2. Po čemu razlikujemo prijedlog od priloga?

3. U sljedećim rečenicama podcrtaj prijedloge.

- a) Neke se svečanosti slave na imanjima.
- b) Krafne su povezane s karnevalskim priredbama.
- c) Za blagdan se priprema određeno blagdansko jelo.
- d) Postoje rečenice koje se izgovaraju prije jela.

4. Opiši fotografiju iz udžbenika na 32. stranici koristeći što više prijedloga koje si naučio/naučila.

Nastavni listić 2 za učenike s posebnim potrebama

1. Zaokruži točan odgovor.
 - a) Prijedlozi su promjenjive vrste riječi koje uspostavljaju odnose među bićima, stvarima i pojavama.
 - b) Prijedlozi su nepromjenjive vrste riječi koje uspostavljaju odnose među bićima, stvarima i pojavama.
 - c) Prijedlozi se predlažu glagolima.
2. Na temelju primjera napiši gdje se sve može nalaziti jelo u blagovaonici koristeći pri tome prijedloge.
 - a) Jelo može biti **na** stolu.
 - b) Jelo može biti _____.
 - c) Jelo može biti _____.
3. Izbaci uljeza među prijedlozima. (Zaokruži slovo iza kojeg se skriva uljez.)
 - a) u
 - b) na
 - c) ispred
 - d) s/sa
 - e) gdje

Tablica vrednovanja i samovrednovanja

Metoda 3-2-1

Omogućuje učenicima da sumiraju znanje dobiveno na satu i time pošalju povratnu poruku učitelju/učiteljici.

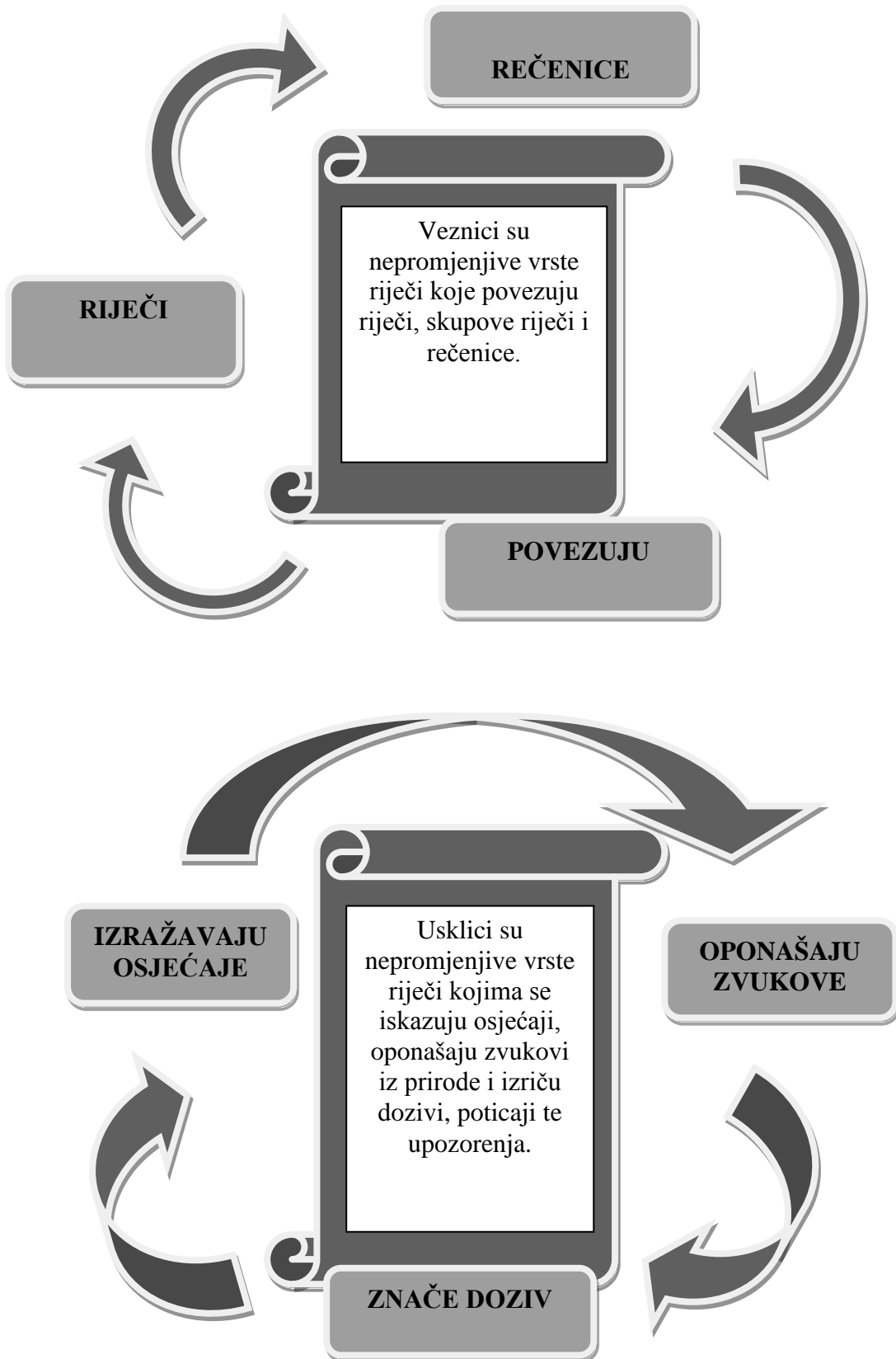
3 Napiši ono što ti se svidjelo tijekom obradbe ove nastavne jedinice.
2 Napiši što si naučio/naučila o prijedlozima.
1 Napiši pitanja i prijedloge koje imaš kako bismo sljedeći puta bili još uspješniji.

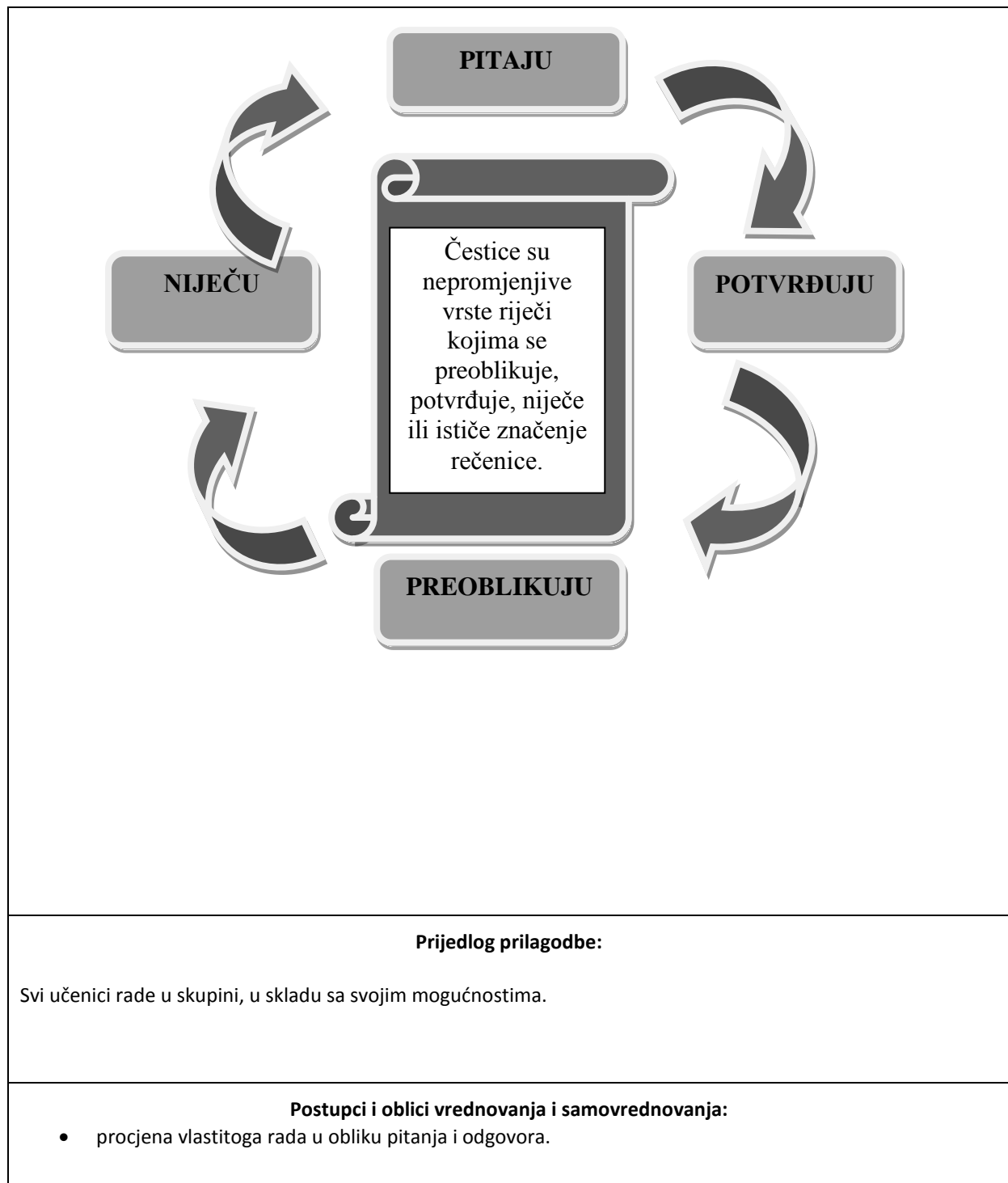
Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Veznici, uskliki i čestice (dvosat)	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni, rad u skupini
Operacionalizirani cilj(-evi):		
<ul style="list-style-type: none"> • prepoznati veznike, čestice i usklike i pravilno ih upotrijebiti u rečenici u govoru i pismu. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će definirati veznike, usklike i čestice i prepoznavati ih u rečenici.	
b) odgojne	Učenik će razvijati svijest o važnosti učenja hrvatskoga jezika, a samim time i važnost i ljepotu sporazumijevanja.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnosti za samostalnu jezičnu upotrebu.	
d) komunikacijske	Učenik će proširiti govorničke sposobnosti te pravilno upotrebljavati veznike, usklike i čestice u pismu i govoru.	
Suodnosi:		
<ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (jezično izražavanje, medijska kultura) • Sat razrednog odjela • Geografija • opća kultura • Priroda. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija		
Motivacija (prva inačica)		
Zadatak za učenika:		
Zamisli da si televizijski voditelj koji se javlja s Visovca. Pokušaj gledateljima što bolje dočarati ljepotu čudesnog prizora koji gledaš. Neka tvoja najava sadrži najmanje 10 rečenica u kojima ćeš upotrijebiti ove zadane riječi: oh, zar, pljus, ajme, li, pa, ali, dakle, hej, i, no. Ako je potrebno, neke od ovih riječi možeš upotrijebiti više puta. Svoju ćeš izvedbu izvesti pred ostalim učenicima.		
Motivacija (druga inačica)		
Učenici mogu napisati 3 para rečenica u kojima će upotrijebiti zadane riječi: pa, zar, oh. Za svaku zadanu riječi učenici trebaju napisati dvije različite rečenice.		
Najava teme	Učenicima se najavljuje nastavna jedinica: Veznici, uskliki i čestice te ih se poziva da pogledaju polazni strip u udžbeniku.	
Uočavanje jezične pojave	Tijekom čitanja teksta učenici bi trebali obratiti pozornost na nepromjenjive vrste riječi koje se pojavljuju. Nakon toga im učitelj/učiteljica zadaje zadatak, drugi A zadatak iz udžbenika koji od njih traži povezivanje dvije riječi ili rečenice. Učenici uočavaju da vrsta riječi koja povezuje dvije riječi ili rečenice ne mijenja svoj oblik.	

Obradba: rad u skupinama	Učenici će biti podijeljeni u tri skupine metodom slaganja slike. (Ovaj zadatak od učitelja/učiteljice traži raniju pripremu. Potrebno je pronaći tri slike i izrezati ih na dijelove koji će kada se slože čini ponovno cjelovitu sliku.) Svaki učenik dobit će jedan dio slike koja prikazuje rijeku Krku / slapove Krke, otok Visovac. Učenici trebaju složiti cjelovitu sliku (princip slagalice) i na taj način se podijeliti u tri skupine. Svaka skupina obrađivat će jednu nepromjenjivu vrstu riječi (veznike, usklrike ili čestice) koristeći se pitanjima i navodima iz udžbenika. Uz to zadatak skupine bit će i osmisliti 5 pitanja koja će biti upućena drugim dvjema skupinama.
Objava rezultata istraživanja	Predstavnik svake skupine iznijet će rezultate rada ostalim skupinama.
Korekcija i vrednovanje	Ako je nešto nejasno, učitelj/učiteljica pojašnjava taj dio gradiva i ispravlja eventualne pogreške.
Sinteza	Nakon što je svaka skupina iznijela rezultate svojega rada slijedi kviz znanja. Zadatci za kviz znanja, osim pitanja iz skupina, crpit će se i iz radne bilježnice. Učitelj/učiteljica pazi na red u razredu i na brzinu javljanja za odgovaranje na pitanja. Sad slijedi nastavak izlaganja skupnog rada: pitanja koja postavljaju ostalim grupama. Za svaki točan odgovor dobiva se jedan bod. Ukoliko nitko ne zna, odgovara netko od učenika. Pobjednik je ona grupa koja sakupi najviše bodova.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Zadatci s nastavnog listića.
Zadavanje zadataka za zadaću	Za domaću zadaću učenici će u paru napraviti računalnu prezentaciju na temu obrađene nastavne jedinice koju će prikazati na idućem satu.

Plan ploče:

Veznici, usklići i čestice

NASTAVNI LISTIĆ 1

1. Prekriži riječ koja ne pripada nizu.

- a) prilozi, veznici, čestice, uskllici, imenice
- b) imenice, uskllici, glagoli, pridjevi
- c) a, pa, zar, no, već, i
- d) da, li, zar, pa, ne
- e) oh!, hej!, joj, dakle

2. Dopuni.

- a) Suprotni dijelovi u rečenicama odjeljuju se _____.
- b) Najčešće su to rečenice s veznicama _____.
- c) I neke druge vrste riječi mogu biti vezničke riječi,
npr.: _____.

3. Poveži usklik i značenje.

Oh, jesmo li se izgubili?	iskazivanje osjećaja
Pljus!	doziv
Ajme, kakva ljepota!	oponašanje zvukova

4. Dopuni.

Uskllici su _____ dijelovi rečenice. U pisanju se odvajaju _____ ili _____.

5. Nabroji nekoliko čestica. _____

NASTAVNI LISTIĆ 2 za prilagođeni program

1. Sljedeće rečenice preoblikuj u niječne.
 - a) Stroj će se popraviti. _____
 - b) Znam. _____
 - c) Vidio sam te. _____

2. Prekriži riječ koja ne pripada nizu.
a, ali, i, pa, pljus, ili

3. Dopuni definiciju koristeći se udžbenikom.
Riječi kojima se iskazuju osjećaji, oponašaju zvukovi iz prirode i izriču dozivi nazivaju se

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja

1. Koliko si zadovoljan svojim doprinosom radu u skupini?

2. Što si ti točno radio/radila?

3. Koji dio sata ti je bio najzanimljiviji?

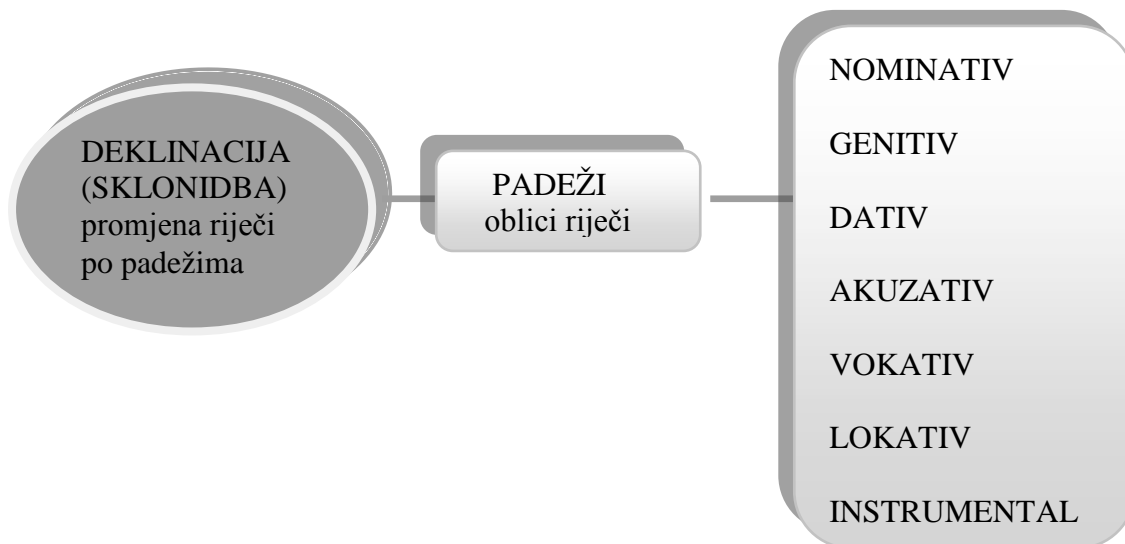
Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Sklonidba imenica	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: frontalni, individualni, rad u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi):		
<ul style="list-style-type: none"> definirati padeže, sklonidbu, pravilno postaviti padežna pitanja i sklanjati imenice. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će identificirati svaki padež, nabrojati ih, opisati s pomoću padežnih pitanja, primijeniti ih u rečenici.	
b) odgojne	Učenik će razviti osjećaj za pravilnu upotrebu padeža te time obogatiti svoje govorne navike.	
c) funkcionalne	Učenik će razviti svijest o jezičnoj povezanosti.	
d) komunikacijske	Učenik će predvidjeti koji padež najjasnije opisuje željeni jezični izričaj te razviti osjećaj odgovornosti za vlastite odluke.	
Suodnosi:		
<ul style="list-style-type: none"> Hrvatski jezik (književnost) Sat razrednog odjela Vjeronauk opća kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija		
Motivacija (prva inačica)		
Učitelj/učiteljica ranije će pripremiti plakat ili računalnu prezentaciju s igrom slaganja parova. Jedan par činit će padež i padežno pitanje (npr. jedna kartica bit će nominativ, a njegov par bit će pitanje: tko?, što?) Igra slaganja parova: učenici će otvarati polja i slagati parove te tako ujedno i ponoviti sve padeže i njihova pitanja.		
Motivacija (druga inačica)		
Zamisli da možeš otputovati u budućnost. Napiši kraći sastavak o svojoj obitelji. Pitanja ti mogu pomoći: Kako ćeš živjeti? Koliko će članova imati tvoja obitelj? Kako će se zvati? Čime ćeš se baviti? Što će oni voljeti?.		
Motivacija (treća inačica)		
Učitelj/učiteljica pročitat će polazni tekst iz udžbenika: Deklinacija i sedam sinova. Tijekom slušanja učenici trebaju obratiti pozornost na imena sinova i njihovu zanimaciju. Nakon čitanja vodi se heuristički razgovor u kojemu učenici dolaze do zaključka da su imena sinova zapravo padeži, a njihov opis je u sadržajnoj vezi s pitanjima koja postavljamo uz te padeže.		
Najava teme	Nakon motivacijskog razgovora učenicima se najavljuje tema: sklonidba imenica. Naslov zapisuju u bilježnice i otvaraju udžbenike.	

Uočavanje jezične pojave	Kako bi uočili jezičnu pojavu, učenici pisano odgovaraju na zadana pitanja vezana za motivacijski tekst. Zadatak im je pronaći opis ili zanimanje svakoga padeža i zapisati tu rečenicu (npr. Vokativ je neprestano vježbao dozivanje.).
Frontalni rad / individualni rad	<p>Učitelj/učiteljica podsjetit će učenike da su dosad naučili da su neke riječi promjenjive jer mijenjaju oblik, ali ne i značenje. Poziva ih da promotre rečenice u udžbeniku gdje će na primjeru imenice <i>majka</i> uočiti rečeno.</p> <p>Kojoj vrsti riječi pripada istaknuta riječ? Pročitaj imenicu <i>majka</i> u svim padežima. Pokušaj imenicu <i>majka</i> preoblikovati u množinu. Zašto je riječ <i>majka</i> promijenila oblik u rečenicama? Mijenja li riječ <i>majka</i> značenje u tim rečenicama?</p> <p>Nakon heurističkog razgovora učitelj/učiteljica upućuje učenike na definiciju padeža i sklonidbe. Zapisuje ih na ploču, a učenici u svoje bilježnice.</p> <p>Na jednom primjeru na ploči pokazuje sklonidbu imenica u muškom, ženskom i srednjem rodu. Nakon toga će svaki učenik odabrati jednu imenicu koju će sam pokušati deklinirati. Učitelj/učiteljica podsjeća učenike na to da svaki padež ima dva padežna pitanja: jedno za živo, a drugo za neživo.</p>
Objava rezultata istraživanja / korekcija	Nekoliko će učenika doći na ploču napisati vlastite primjere sklonidbe imenica. Učitelj ih ispravlja ako ima pogrešaka. Učenici shvaćaju da se promjenjive riječi sastoje od osnove i nastavaka. Promjenom nastavka oblik imenice se mijenja, no zahvaljujući osnovi koja ostaje ista, imenice ne mijenjaju značenje.
Sinteza	Igra kutije iznenađenja: učitelj/učiteljica podijeli učenike u dvije skupine. Jedna skupina napiše na papirić imenicu prema želji u jednom od padeža, a druga skupina na papiriće napiše jedan padež i zadanu imenicu u nominativu. Svi papirići spremaju se u kutiju i igra može početi. Učenik izvlači jedan papirić sa zadanom radnjom (npr. izvuče papirić na kojemu je napisana imenica u instrumentalu pa učenik mora pogoditi padež te imenice ili ako izvuče papirić na kojemu je napisana imenica i određeni padež, mora tu imenicu staviti u zadani padež).
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Zadatci iz radne bilježnice.
Zadavanje zadataka za zadaću	Za domaću zadaću učenici pišu sastavak o svojoj obitelji upotrebljavajući što više imenica u različitim padežima.

Plan ploče:

Sklonidba imenica

Oblik riječi koji ovisi o službi što je ima u rečenici i o odnosu prema drugim riječima u rečenici naziva se **padež**.

PADEŽ	PADEŽNO PITANJE	POMOĆNA RIJEČ	m. r.	ž. r.	s. r.
NOMINATIV	tko? što?	postoji	sin	majka	dijete
GENITIV	koga? čega?	nema	sina	majke	djeteta
DATIV	komu? čemu?	prilazim	sinu	majci	djetetu
AKUZATIV	koga? Što?	volim	sina	majku	dijete
VOKATIV	(poziv)	oj! ej!	sine	majko	dijete
LOKATIV	(o) kome? (o) čemu?	govorim	(o) sinu	(o) majci	(o) djetetu
INSTRUMENTAL	s kime? čime?	putujem	(sa) sinom	(s) majkom	(s) djetetom

Imenice su promjenjive vrste riječi jer se sastoje od **osnove i nastavka**. Promjenom nastavka oblik imenice se mijenja. Zahvaljujući osnovi, koja pri promjeni oblika ostaje ista, imenice ne mijenjaju **značenje**.

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Nastavni listić služi za dodatno utvrđivanje nastavnoga gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

- metoda: znam, želim znati, naučio sam.

Nastavni listić

1. Što je sklonidba ili deklinacija?

2. Poveži nazive padeža, njihova pitanja i pomoćne riječi.

postoji	genitiv	tko? što?
nema	dativ	komu? čemu?
volim	instrumental	poziv
prilazim	nominativ	koga? čega?
govorim	vokativ	koga? što?
putujem	akuzativ	o komu? o čemu?
oj! ej!	instrumental	s kime? čime?

3. Napiši sklonidbu imenica.

IMENICE			
	DJEČAK	ŽENA	POLJE
N			
G			
D			
A			
V			
L			
I			

NASTAVNI LISTIĆ 2 za prilagođeni program

1. Dopuni.
U hrvatskom jeziku je _____ (napiši broj) padeža.
2. Nabroji padeže. _____.
3. Promjena riječi po padežima naziva se _____.
4. Napiši množinu imenica.

<u>jednina</u>	<u>množina</u>
majka	
sestra	
dječak	
stol	

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Metoda: znam, želim znati, naučio sam

SKLONIDBA IMENICA		
ZNAM	ŽELIM ZNATI	NAUČIO SAM

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Nominativ	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: frontalni (čelni), individualni, rad u paru
Operacionalizirani cilj(-evi):		
<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati promjenjive i nepromjenjive vrste riječi • znati odvojiti osnovu od nastavka • razlikovati padeže i padežna pitanja • spoznati značenje i ulogu nominativa. 		
Suodnosi:		
<ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (medijska kultura) • Geografija • Priroda • Vjeronauk. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će naučiti pravilno upotrebljavati nominativ u rečenici, znat će odvojiti osnovu od nastavka.	
b) odgojne	Učenik će stvarati vlastiti rječnik novim spoznajama.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati čitateljske navike i ljubav prema bogatstvu hrvatskog jezika.	
d) komunikacijske	Učenik će primjenjivati nominativ i glasovne promjene poštujući normu.	

Artikulacija sata:	
Motivacija Učitelj/učiteljica će na sat donijeti kravatu. Pitat će učenike znaju li što je to. Uputit će ih da postoji još jedan naziv za kravatu, a to je pogutnica ili pogutnjak, na temelju čega mogu uvidjeti da hrvatski jezik obiluje bogatstvom izraza. Nakon toga zamolit će jednog od učenika da mu/joj pomogne kako bi uspješno svezali kravatu. U tome će im pomoći upute iz udžbenika. Učitelj/učiteljica će učenicima prepričati tekst o kravati koji mogu pronaći u udžbeniku, ali će ih i uputiti da se svake godine 18. listopada obilježava hrvatski i svjetski Dan kravate.	
Najava teme	Nakon humora koji je izazvalo vezanje kravate i zanimanja za temu, učitelj/učiteljica zapisuje naslov nastavne jedinice na ploču.
Uočavanje jezične pojave	Nakon što učenici odgovore na pitanja (Tko je nosio rupce? i Što dolazi iz Hrvatske?) i primijete da su se tijekom motivacije često ponavljala pitanja što? i tko?, dolazimo do padežnih pitanja za prvi padež koji ćemo naučiti, a to je nominativ.

Frontalni (čelni) rad, rad u paru	Svi učenici sudjeluju u radu, odgovaraju na pitanja, javljaju se s prijedlozima novih primjera.
Obradba	<p>Učitelj/učiteljica prikazuje na slikokazu ili ispisuje na ploči. Muškarci vole nositi kravatu. Učenici trebaju postaviti odgovarajuće pitanje – tko voli nositi kravatu? Ukaže im se kako su postavili pitanje koje pripada nominativu, a kako je muškarac živa osoba, zaključite da se padežno pitanje tko? odnosi samo na živo. Drugi primjer koji se učenicima ispisuje ili prikazuje je: Kravata dolazi iz Hrvatske. Pitanje koje se postavlja glasi – što dolazi iz Hrvatske? i odnosi se samo na neživo. Učenici trebaju primijetiti kako je padežno pitanje nominativa jednako pitanju koje postavljamo pri određivanju subjekta u rečenici. Zaključuju da je nominativ u rečenici najčešće subjekt, ali može biti i dio predikata (Kravata je hrvatski suvenir.).</p> <p>Učitelj/učiteljica učenicima usmjerava pozornost na tablicu u udžbeniku iz koje trebaju naučiti razlikovati osnovu od nastavka. Učenici dobivaju zadatak da naprave tablicu u bilježnici sa svojim primjerima pazeći pritom na dugu i kratku množinu. Kada učenici završe, slijedi objava rezultata i korekcija. Učitelj/učiteljica tada objašnjava na primjerima oblak – oblaci, junak – junaci glasovnu promjenu sibilizaciju. Učenici trebaju dati i svoje primjere za spomenutu glasovnu promjenu.</p>
Korekcija i vrednovanje	Mjerila vrednovanja rada prema tablici u privitku.
Sinteza	Učenici će imati mogućnost ponoviti naučeno putem zadataka iz radne bilježnice, nakon čega slijedi korekcija za vrijeme sata.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Rješavanje nastavnog listića.
Objava rezultata	Čelno.
Zadavanje zadataka za zadaću	<p>Učenici u paru trebaju napraviti kratki istraživački rad s temom motivacijskog teksta o kravati iz udžbenika. Smjernice za rad zadane su u obliku pitanja koja će dobiti na satu. Pitanja su sljedeća:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gdje su Hrvati po prvi put viđeni s kravatom oko vrata? • Tko je prvotno darovao rupce vojnicima? • Kakva je poveznica između kravate i Tridesetogodišnjeg rata? • Što znaš o Danu kravate? • Što znaš o kravati oko Arene u Puli? • Raspitaj se zašto muškarci vole nositi kravatu. • Saznaj koliko žena u tvojoj blizini/obitelji/susjedstvu zna vezati kravatu. <p>Zadatak treba biti napravljen u obliku slikokaza u trajanju od 5 min. Taj ćemo slikokaz pogledati na sljedećem satu hrvatskog jezika. Trud i dobra prezentacija istraživanja može biti i nagrađena ocjenom ako učitelj/učiteljica tako procijeni.</p>

Plan ploče:

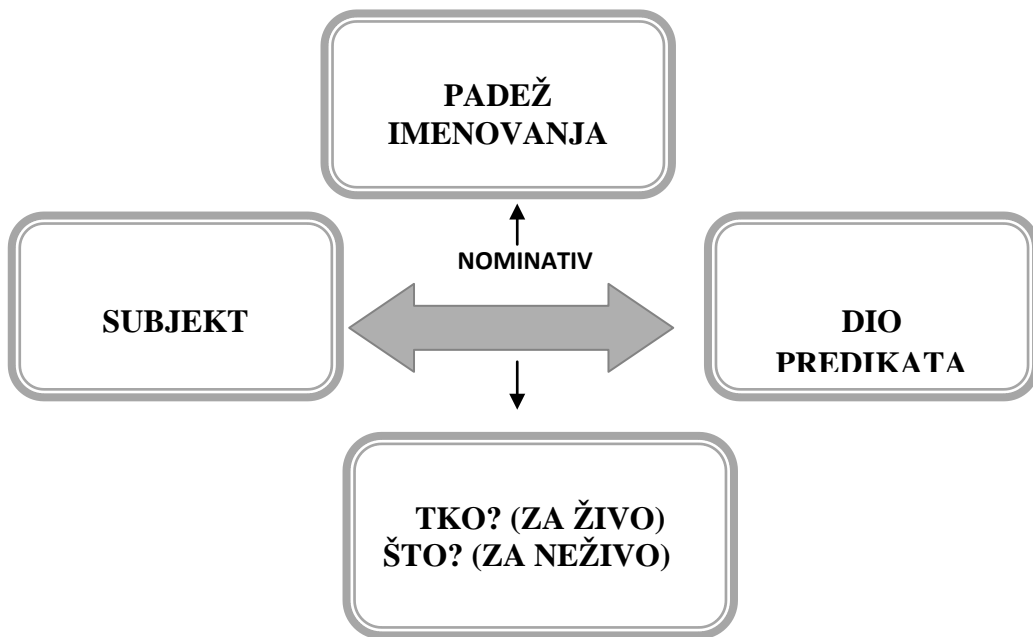
Nominativ

N
Muškarci vole nositi kravatu. (Tko voli nositi kravatu?)

N
Kravata dolazi iz Hrvatske. (Što dolazi iz Hrvatske?)

Nominativ odgovara na padežna pitanja **tko?** (za živo) i **što?** (za neživo).

Neke imenica m. r. tvore množinu tako da im se osnova produžuje umetanjem slogova -ov, -ev. Takvu množinu nazivamo dugom množinom. Neke imenice koje u jednini imaju skup -ije-, u množini se taj skup krati u -je-.

MUŠKI ROD	
jednina	množina
golub-ø	golub-ov-i
cvijet-ø	cvjet-ov-i

PRAVOPIS

Valja paziti na nominativ množine imenica s glasovima **k, g, h**.

Oni se ispred **i** mijenjaju u **c, z, s**. Takva se glasovna promjena naziva **sibilarizacija**.

junak – junaci

kovčeg – kovčezi

propuh – propusi

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listić 1
- nastavni listić 2
- tablica za vrednovanje.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju i savladavaju nastavno gradivo u skladu sa svojim mogućnostima, nastavni listić bit će povratna informacija o usvojenosti gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

- tablica raspoložena tijekom obrade nastavne jedinice.

Nastavni listić 1

1. Tvoj je zadatak oživjeti nominativ, dati mu ljudske osobine i u kratkom sastavku od 10-ak rečenica napisati tko je Nominativ, što ga veseli, što radi...Ovo su samo neke od smjernica koje su ti potrebne kako bi tvoj sastavak bio uspješan. Pri pisanju ne zaboravi da je nominativ u rečenici najčešće subjekt te na koja padežna pitanja odgovara. Sretno!

2. Zadane imenice u N jd. napiši u N mn.

N jd.

N mn.

- konj _____
- pauk _____
- duh _____
- mačak _____
- vrt _____
- pas _____
- čovjek _____
- noga _____
- miš _____

3. Objasni u kojim je riječima došlo do promjena. Kako se nazivaju te promjene?

Nastavni listić 2 za prilagođeni program.

1. Na koja padežna pitanja odgovara nominativ?

2. Zadane imenice u N jd. napiši u N mn.

<u>N jd.</u>	<u>N mn.</u>
• kravata	_____
• sestra	_____
• mačak	_____
• običaj	_____
• mačka	_____
• motor	_____

3. Odgovori na pitanja punom rečenicom.

Kravata je postala i ostala izvorni hrvatski suvenir.

- a) Što je postalo izvorni hrvatski suvenir?

Hrvatski su vojnici u 17. stoljeću nosili rubac oko vrata svezan na poseban način.

- b) Tko je nosio rubac oko vrata svezan na poseban način?

- c) Tko je i što nazivao pogutnicom?

Tablica vrednovanja i samovrednovanja

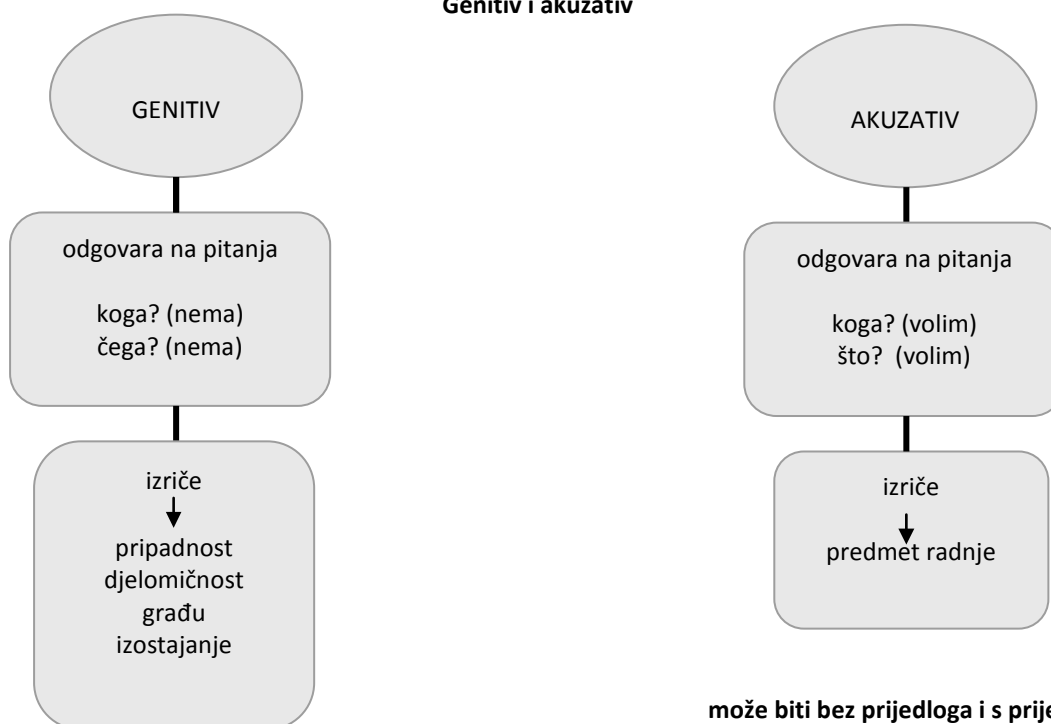
Koristeći smješka odgovori na pitanja kako si se danas osjećao/osjećala 	
za vrijeme motivacije	
tijekom obrade gradiva	
za vrijeme završnog dijela sata (sinteza)	

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Genitiv i akuzativ	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni rad, rad u skupini
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti ulogu i razliku između genitiva i akuzativa u rečenici • razlikovati padežna pitanja za živo i neživo u usmenom i pisanom izričaju • usvojiti iste oblike u muškom, ženskom i srednjem rodu u sklonidbi. 		
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • medijska kultura • Povijest • Geografija • opća kultura. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će razlikovati genitiv od akuzativa u sklonidbi, primjenjivat će glasovne promjene i shvaćati njihovu ulogu.	
b) odgojne	Učenik će razvijati svijest o važnosti jezika za jedan narod, spoznati ulogu jezika u obrazovanju i životu.	
c) funkcionalne	Učenik će zaključivati, povezivati, uočavati i snalaziti se na tekstu.	
d) komunikacijske	Učenik će razlikovati iste oblike u sklonidbi za muški, ženski i srednji rod, kao i razlikovanje padežnih pitanja za živo i neživo u rečenici.	
Tijek sata (artikulacija):		
Motivacija Motivacija (prva inačica) Učenicima se na sat donosi primjerak čipke i prikazuje se slikokaz s najvažnijim informacijama o čipkarstvu u Hrvatskoj. Za današnji je sat slikokaz napravio učitelj/učiteljica ili učenik/učenica uz prethodno vodstvo i naputak učitelja/učiteljice. Može se pogledati i kratka prezentacija o čipkarstvu putem <i>youtubea</i> (hvarska čipka, lepoglavska čipka, paška čipka, međunarodni festival čipke).		
Motivacija (druga inačica) Učenici čitaju tekst iz udžbenika i usmeno odgovaraju na pitanja. <ul style="list-style-type: none"> • Zašto je čipkarstvo u Hrvatskoj toliko važno? • Čemu je bilo namijenjeno? • Koja su središta izrade čipke u Hrvatskoj? • Što su pavlinski svećenici donijeli u Lepoglavu? • Od čega čipku izrađuju redovnice u benediktinskom samostanu? • Što susrećemo na folklornoj paškoj odjeći? 		

<p>Najava sadržaja</p>	<p>Piše se naslov na ploču nakon što učenici razumiju da su učestala pitanja za genitiv i akuzativ pa iz toga proizlazi i naslov nastavne jedinice. Učenike se podijeli u četiri skupine ako nisu do ovog dijela sata već u skupinama.</p> <p>Podjela i objašnjavanje zadataka svakoj skupini.</p>
<p>Obradba (rad u skupinama)</p>	<p>Umne mape učenici će napraviti na papirima iz likovnih mapa (prethodno im je to najavljeno).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. skupina – Genitiv <ul style="list-style-type: none"> • Koja su padežna pitanja za genitiv? • Koje su uloge genitiva u rečenici? • Genitiv s prijedlogom i bez prijedloga – objasnite. • Svaku tvrdnju pokažite na primjeru. • Osmislite umnu mapu. 2. skupina – Akuzativ <ul style="list-style-type: none"> • Koja su padežna pitanja za akuzativ? • Koja je uloga akuzativa u rečenici? • Akuzativ s prijedlogom i bez prijedloga – objasnite. • Svaku tvrdnju pokažite na primjeru. • Osmislite umnu mapu. 3. skupina – Kako razlikovati padeže istog oblika? <ul style="list-style-type: none"> • Po čemu razlikujemo akuzativ i nominativ? • Koje imenice imaju isti oblik za nominativ i akuzativ? • Koje imenice imaju isti oblik za akuzativ i genitiv? • Svaku tvrdnju pokažite na primjeru. • Osmislite umnu mapu. 4. skupina – Sklonidba i glasovne promjene <ul style="list-style-type: none"> • Objasni padežna pitanja akuzativa i genitiva za živo/neživo na primjeru. • Objasni na primjeru sličnosti akuzativa, nominativa i genitiva u sklonidbi. • Do koje glasovne promjene dolazi, katkada, u genitivu i akuzativu? • Svaku tvrdnju pokažite na primjeru. • Osmislite umnu mapu. •
<p>Objava rezultata rada i korekcija</p>	<p>Učenici iznose rezultate rada i precrtavaju umnu mapu na ploču. Ostali prepisuju i postavljaju pitanja ako ih ima, učitelj/učiteljica je koordinator u izlaganju.</p>

Sinteza	Učenici će ponoviti naučeno na satu putem zadataka iz radne bilježnice. Samostalnim javljanjem ili prozivkom svi će učenici sudjelovati u ponavljanju naučenoga, rješavanju ili korekciji netočnih odgovora.
Zadavanje domaće zadaće	Odaberite jedan od zadataka. <ul style="list-style-type: none"> • Pripremite izložbu Čipkokaz i o svemu napišite vijest. • Osmislite jednu novinsku rubriku o čipkarstvu.

**Plan ploče:
Genitiv i akuzativ**

Razlikuj akuzativ i nominativ.

Žene (N) su izrađivale čipku.

Svećenici su podučavali žene (A).

Nominativ i akuzativ imaju isti oblik za:

- imenice **muškog** roda u jednini kada izriču neživo
- imenice **ženskog** roda u množini
- za sve imenice **srednjeg** roda.

Razlikuj genitiv i akuzativ.

Svi su pažljivo slušali svećenika (A).

Shvatili su da nema svećenika (G)

AKUZATIV I GENITIV imaju isti oblik za:

- imenice **muškog** roda u jednini kad znače **živo**.

Pripazi na glasovne promjene u G i A (nepostojani a, kraćenje skupa -ije- u -je-).

N		A
To je drugačiji <u>slj</u> ed razvitka čipkarstva.	→	Hrvatska ima drugačije <u>slj</u> edove.
N		A
Teret je nosio <u>magarac</u> .		Stavili su teret na <u>magarca</u> .

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- udžbenik, radna bilježnica
- projektor, računalo, platno
- nastavni listići.

Prijedlog prilagodbe:

- nastavni listić – vježba.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

U završnom dijelu sata učenici u bilježnicu mogu upisivati plus ili minus uz pitanja na koja bi znali odgovoriti, tako da mogu na kraju sata sami sebi dati zamišljenu ocjenu iz znanja i zalaganja.

Nastavni listić 1

1. Podcrtaj u tekstu sve imenice i odredi im rod, broj i padež.

Pavlini su svećenici u Lepoglavu donijeli vještinu izradbe čipke na batiće. Prihvatilo ju je seosko stanovništvo ponajprije za izradbu rubnog ukrasa bijele platnene nošnje.

Na platnenoj folklornoj paškoj odjeći susrećemo ukras izvezen bodom šivane čipke u obliku mrežice. Izrađuje se u kvadratnom prostoru urezanom u platno i rađen je bez nacrtanih predložaka. Čipku od agave u Hrvatskoj izrađuju jedino redovnice u benediktinskom samostanu koje ne komuniciraju s vanjskim svijetom. Takvo čipkarstvo na Hvaru postoji od polovice 19. stoljeća. Čipka se izrađuje od niti koje se posebnim postupkom dobivaju iz sredine svježih listova agave. Nakon obradbe niti su bijele boje, prilično tanke, određene čvrstoće i duljine.

2. Iz gore navedenog teksta izdvoji imenice u genitivu i akuzativu s prijedlogom.

3. Objasni isti oblik imenice u rečenici.

Redovnice koje izrađuju čipku ne komuniciraju s vanjskim svijetom.

Benediktinski samostani čuvaju **redovnice** koje izrađuju čipku od agave.

4. Navedi primjer u kojemu ćeš upotrijebiti isti oblik riječi u različitim padežima.

Nastavni listić 2 (za prilagođeni program)

1. Služeći se udžbenikom spoji rečenicu i što ona izriče.

Čipku **od agave** izrađuju redovnice.
To je ukras šivane **čipke**.
Čipkarstvo je dio hrvatske **baštine**.

DJELOMIČNOST
GRAĐA
PRIPADNOST

2. Zaokruži točno/netočno za navedene tvrdnje.

- Genitiv odgovara na pitanja koga? (za živo) i čega? (za neživo). T N
- Padeži se razlikuju po značenju i prepoznaju se postavljanjem odgovarajućih pitanja s pomoćnim riječima. T N
- Akuzativ najčešće izriče predmet radnje u rečenici. T N

3. Nadopuni rečenicu imenicom u odgovarajućem padežu. Imenica će uvijek biti ili u A ili G jednine.

- _____ (vještina) izrade čipke na batiće. Svećenici su donijeli
- _____ (agava) izrađuju jedino redovnice u benediktinskom samostanu. Čipku od _____
- _____ (sredina) svježih listova agave. Niti agave dobivaju se iz
- _____ (čipka) za _____ (izradba) ukrasa bijele platnene _____ (nošnja). Stanovništvo je prihvatilo

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Dativ i lokativ	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni rad, frontalni, rasprava
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • razumjeti ulogu i razliku između dativa i lokativa u rečenici • razlikovati padežna pitanja za živo i neživo u usmenom i pisanom izričaju • usvojiti iste oblike u sklonidbi, prepoznati glasovne promjene • razlikovati prijedloge za dativ i lokativ. 		
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (medijska kultura) • Glazbena kultura • Povijest • Geografija • opća kultura • Sat razrednog odjela. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će razlikovati dativ od lokativa u sklonidbi, primjenjivat će glasovne promjene i razumjeti njihovu ulogu.	
b) odgojne	Učenik će razvijati svijest o važnosti jezika, sumirat će njegovo bogatstvo.	
c) funkcionalne	Učenik će zaključivati, povezivati, uočavati i snalaziti se na tekstu.	
d) komunikacijske	Učenik će razvijati stvaralačke i komunikacijske vještine.	
Tijek sata (artikulacija):		
Motivacija Motivacija (prva inačica) Učenicima postavljamo sljedeća pitanja. <ul style="list-style-type: none"> • Sviraš li neki instrument? • Kada najčešće slušaš glazbu? • Imaš li razumijevanja za one koji slušaju drugačiju vrstu glazbe? • Jesi li u djetinjstvu imao neki instrument? Od čega je bio napravljen? 		
Motivacija (druga inačica) Ako učitelj/učiteljica zna svirati, učenicima će na početku odsvirati nešto njima poznato, nakon čega će uslijediti razgovor prema sljedećim pitanjima. <ul style="list-style-type: none"> • Kojoj vrsti glazbe pripada odsvirana pjesma? • Što znaš o instrumentu na kojem je odsvirana pjesma? • Možeš li nam ti nešto odsvirati? 		
Motivacija (treća inačica) Učenicima možemo reproducirati njima blisku pjesmu, to najčešće može biti u dogovoru s učiteljem glazbene kulture kako bi ujedno bila provedena integracija. Nakon pozornog slušanja učenici zaključuju o kojoj je izvedbi riječ te nastavljaju razgovor o instrumentima koji su najviše došli do izražaja tijekom reprodukcije.		

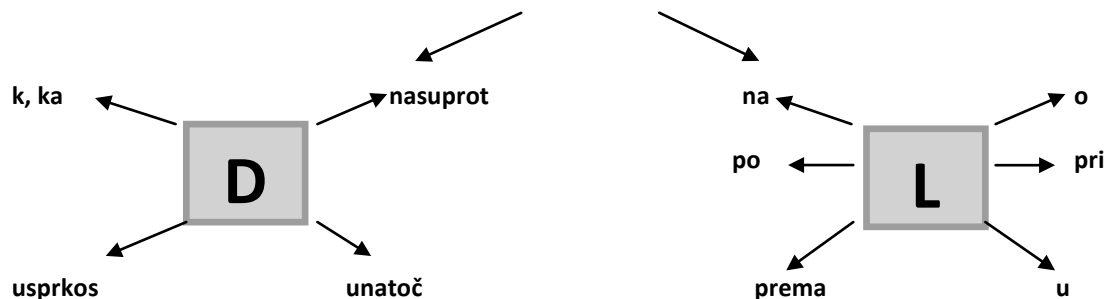
Najava sadržaja	Piše se naslov na ploču nakon što su učenici procijenili koja je tema.
Obradba	<p>Nakon ponavljanja padeža koje su učenici dosada naučili, zajednički ćemo definirati dativ i lokativ koje ćemo povezati s preostalim naučenim padežima. Sličnosti koje učenici uočavaju su sljedeće: kao genitiv i akuzativ, dativ i lokativ, također, mogu imati iste oblike u sklonidbi. Razlikujemo ih i po tome što padežno pitanje komu? u dativu postavljamo za živo (djeci), a čemu? za neživo (glazbalima). Dok je lokativ padež koji se uvijek upotrebljava s prijedlozima pa ih učenici prema tome lakše razlikuju. Navodeći primjer padežnih pitanja za lokativ uz prijedlog, učenici lakše uspostavljaju odnos s gradivom. Padežno pitanje za lokativ o komu? postavljamo za živo (o djeci), a za neživo o čemu? (o igri). Na primjeru rečenice učenici uočavaju da su dativ i lokativ najčešće dio predikatnog skupa, ali i procjenjuju da svaki padež ima svoje prijedloge prema kojima ih možemo razlikovati. Osim prijedloga, padeže možemo razlikovati i po značenjima u rečenici. Pozornost učenika treba usmjeriti i na glasovne promjene koje su detaljno na primjerima objašnjene u udžbeniku. Učenici navode primjere služeći se udžbenikom koje učitelj ocjenjuje plusom ili minusom na ploči što dodatno motivira učenike da se uključe u obradu nastavne jedinice.</p>
Sinteza	<p>Učenici će ponoviti nastavnu jedinicu pripremajući se za raspravu pazeći pritom na pravilnu uporabu padeža.</p> <p>Teze za raspravu: Ljudi se po glazbi poznaju ili O ukusima se ne raspravlja. U raspravi nije dopušteno nikoga diskriminirati na temelju glazbenih ukusa. Učitelj/učiteljica će objasniti pravila rasprave i istom upravljati.</p>
Zadavanje domaće zadaće	Učenici će riješiti zadatke iz radne bilježnice

Plan ploče:

Dativ i lokativ

Dativ i lokativ su padeži koji odgovaraju na ista pitanja: komu? (za živo) i čemu? (za neživo), stoga imaju i isti oblik.

Razlikujemo ih prema prijedlozima:

Pazi!

Isti prijedlog može stajati uz akuzativ i uz lokativ.

U taj su tren koga/što? Stigli kući. → AKUZATIV

U toj su kući u komu / u čemu? Živjeli sretno. → LOKATIV

PADEŽ	PITANJE	PRIJEDLOZI		ZNAČENJE U REČENICI
DATIV	KOMU? (za živo) – djeci ČEMU – glazbalima (za neživo)	bez prijedloga	k/ka unatoč usprkos nasuprot	<ul style="list-style-type: none"> namjena cilj uz glagole kretanja
LOKATIV	O KOMU? – o djeci (za živo) O ČEMU? – o igri (za neživo)	na, o, po, pri, prema, u		<ul style="list-style-type: none"> mjesto i druge okolnosti odvijanja glagolske radnje predmet govorenja

Glasovne promjene → **sibilarizacija**

k, g, h ispred **i** prelaze u **c, z, s**

Njezina je snaga bila velika.

Moja je majka najbolja.

Janica je bila dobra snaha.

Svi su se divili njezinoj snazi.

Rado darujem majci cvijeće.

S ljubavlju je prišla svojoj snasi.

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- udžbenik
- radna bilježnica
- nastavni listići.

Prijedlog prilagodbe:

- nastavni listić – vježba.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Učenici će dobiti obrazac za procjenu sata u koji će unijeti odgovarajući znak.

Nastavni listić 1

1. Pozorno pročitaj parafraziranu legendu o Večkoj kuli i kralju Pasoglavu, a nakon toga odgovori na pitanja.

Smještena na samom rtu najljepše starigradske plaže, tzv. „Kuline“, na rubu Večkog polja. Vjerojatno je bila motrilište izgrađeno u kasnom srednjem vijeku (14. – 16. st.), ali, prema legendi o kralju Pasoglavu, kula je bila kraljevski dvor.

Mnoge su legende vezane za staru utvrdu zvanu Večka kula, smještenu na samom rtu plaže Kulina u Starigradu Paklenici te ih i danas možete čuti od starijih stanovnika:

„Bio jednom kralj koji je imao pasju glavu, a ljudsko tijelo. Brijao ga je svaki put drugi mladić, kojega bi kralj dao ubiti kako se ne bi doznala njegova tajna. Jedna majka dosjetila se kako će spasiti svoga sina jedinca od smrti kada je na njega došao red da ide obrijati kralja. Umijesila je kruh sa svojim mlijekom i dala ga sinu neka ponudi kralja. Kralj je pojeo kruh, a onda mu je mladić rekao od čega je tako sladak. Kako su sada postali braća po mlijeku mladićeve majke, kralj odluči pustiti mladića, ali mu naredi kako ne smije nikome odati tajnu o njegovoj pasjoj glavi. Mladić je dugo čuvao tajnu, ali je jednog dana morao progovoriti. Stoga odluči tajnu povjeriti zemlji. Iskopao je rupu, sagnuo se i šapnuo: „Crna zemljo, u našega kralja pasja glava.“ Slučaj je htio da iz zemlje izraste zovina (bazga), od koje je jedan pastir izradio sviralu. Kada je zasvirao u sviralu umjesto pjesme začuše se riječi: „ U našega kralja pasja glava!“ Tajna se pročula cijelim kraljevstvom i kraljeviću je ostalo da neobrijan i u osami živi sve do smrti, a mladići iz kraljevstva oslobođeni su straha od smrti u kraljevskoj tvrđavi.“

Preuzeto s interneta (21. lipnja 2014.)

(<http://www.kulturni-turizam.com/hrv/sadrzaj/starigradpaklenica/#.U6WsaEByORk>)

2. Pronađi sličnosti legende o kralju Pasoglavu s tekstem Dječje svirale u udžbeniku.

3. U tekstu podcrtaj sve imenice u dativu i lokativu, prepisi ih na prazna mjesta i odredi im rod, broj i padež.

4. Komu se još dječak mogao povjeriti o kraljevoj tajni?

Nastavni listić 2 (za prilagođeni program)

1. Prijedloge koji idu uz dativ odvoji od prijedloga koji idu uz lokativ. Pri rješavanju zadatka služi se udžbenikom. Prijedlozi: na, o, k, usprkos, u, ka, unatoč, po, nasuprot, pri

DATIV	LOKATIV

2. Nadopuni rečenice imenicama prema vlastitom izboru.
 - a) Glazbalima je mjesto u _____.
 - b) _____ su igrачke radost.
 - c) Prilazim _____ jer je jako volim.
3. Zaokruži točno ili netočno.
 - a) Lokativ ima ista padežna pitanja kao i dativ. T N
 - b) Padežno pitanje komu? čemu? pitanje je za dativ. T N
 - c) Lokativ se uvijek upotrebljava s prijedlozima. T N

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

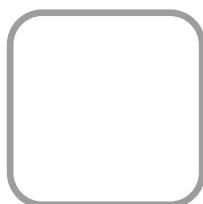
ZNAKOVI: Nakon današnjeg sata, moje je znanje...

! Izvrsno

+ Dobro

± Može i bolje

- Loše

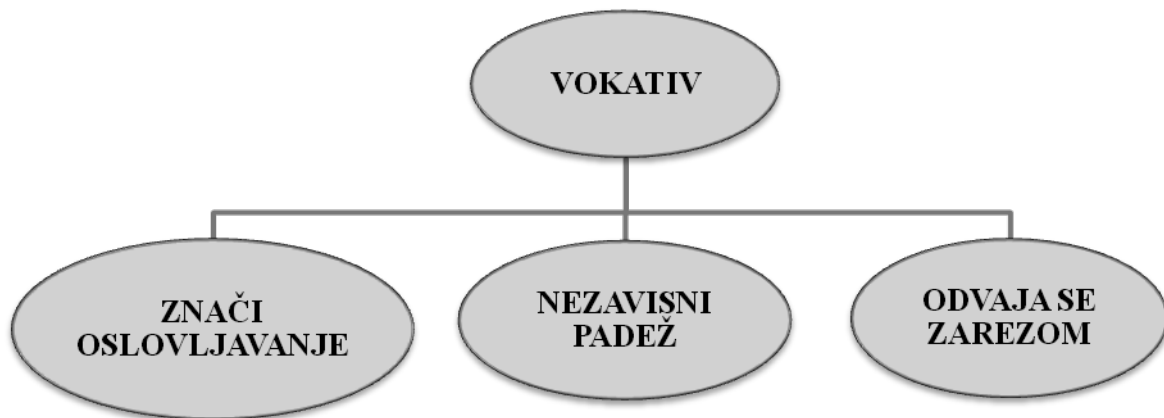
Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Vokativ	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni rad, rad u paru, frontalni rad
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • znati prepoznati vokativ i pravilno ga upotrebljavati u rečenici • spoznati značenje i ulogu vokativa • upotrebljavati zareze u pisanom izričaju. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će razlikovati padežna pitanja, značenje i ulogu vokativa, prepoznati ga i pravilno ga upotrebljavati u rečenici.	
b) odgojne	Učenik će utvrditi pojmove koje će povezati u cjelinu.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost razlikovanja, povezivanja, zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenik će upotrebljavati vokativ u govoru i pismu poštujući normu o pisanju zarezima.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • medijska kultura • Sat razrednog odjela • Povijest • Geografija • opća kultura • Priroda. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Motivacija (prva inačica) Pišeš li razglednice iz mjesta koja posjećuješ? Kako oslovljavaš primatelja razglednice? Napiši jednu razglednicu koju ćeš iz učionice poslati prijatelju/prijateljici.		
Motivacija (druga inačica) Prouči strip u udžbeniku na 65. stranici i odgovori na pitanja. Kako se učiteljica obraća razredu? Kako se učenik obraća učiteljici? Možeš li imenice u vokativu iz stripa izgovoriti pridodajući im usklik oj ili ej?		
Najava teme	Nakon motivacije dolazi se do naslova nastavne jedinice koji se zapisuje na ploču.	
Uočavanje jezične pojave	Učenici dolaze do prve spoznaje, a to je spoznaja da je vokativ padež dozivanja i oslovljavanja.	

Obradba	<p>Vokativ je nezavisan padež jer nije dopuna ni subjektu ni predikatu, ne ovisi o prijedlogu i ima samostalno značenje. Ispisuje se primjer na ploču nakon čega učenici nadopunjuju svojim primjerima. Važno je tražiti povratnu informaciju na vlastitim primjerima kako bi primjena gradiva bila što bolje izražena. Važno je objasniti zašto vokativ odvajamo zarecima ili zašto tvori zasebnu uskličnu rečenicu. Kao primjer će nam poslužiti primjer iz udžbenika na 66. stranici (Učiteljica: Ivane! Budi pažljiv! ili Ivane, budi pažljiv!). Slijedi razgovor nakon čega se zapisuje na ploču da je vokativ i padež oslovljavanja, dozivanja i obraćanja sugovorniku. Njime izričemo osjećaje i osobni odnos prema sugovorniku. Sklonidba imenice u vokativu provest će se usmenim putem na vlastitim primjerima učenika. Svakako će učenici pročitati primjere sklonidbe iz udžbenika. Vokativ je padež u kojem dolazi do glasovnih promjena (palatalizacija) pa će se učenici prisjetiti u kojem je padežu također dolazilo do glasovnih promjena u sklonidbi. Primjer se ispisuje na ploču.</p>
Objava rezultata istraživanja Rad u paru	<p>Učenici će pročitati pjesmu <i>Krasna zemljo</i> iz radne bilježnice i istaknutim će imenicama odrediti rod, broj i padež, ali osim toga, zadatak im je zaključiti kada je riječ o dozivanju, obraćanju ili oslovljavanju.</p>
Korekcija i vrednovanje	<p>Učitelj/učiteljica će procijeniti da su učenici gotovi sa zadatkom pa će uslijediti vrednovanje. Svi će parovi sudjelovati u radu. Učenici trebaju znati razliku između oslovljavanja, dozivanja i obraćanja na danim primjerima iz radne bilježnice. Učitelj/učiteljica će ispravljati ili pohvaliti učeničke odgovore.</p>
Sinteza	<p>Učenici će u paru osmisliti plan terenske nastave. U ulozi turističkog vodiča predstaviti će neku od zanimljivosti istarskoga kraja. Zadatak će izvršiti upotrebljavajući što više imenica u vokativu kako bi primjena naučenoga na satu bila vidljiva. U tome će im pomoći udžbenik i motivacijska ilustracija na 64. stranici. Ovaj se zadatak može koristiti i za terensku nastavu.</p>
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	<p>Zadatci s nastavnog listića.</p>
Zadavanje zadataka za zadaću	<p>Za domaću zadaću učenici će riješiti zadatke u radnoj bilježnici (str. 39., 40.).</p>

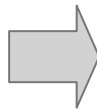
Plan ploče:

Vokativ

Vokativ je padež oslovljavanja, dozivanja i obraćanja sugovorniku. Njime izričemo osjećaje i osobni odnos prema sugovorniku.

Učiteljica: Ivane, budi pažljiv.

Učiteljica: Ivane! Budi pažljiv.

Vokativ nije dio rečenice pa se u pisanju odvaja zarezima od ostalih dijelova rečenice ili tvori zasebnu uskličnu rečenicu.

GLASOVNA PROMJENA – PALATALIZACIJA

N učenik	N Bog	N duh
V učeniče	V Bože	V duše
K → Č	G → Ž	H → Š

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Nastavni listić služi za dodatno utvrđivanje nastavnog gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Na zadanu ključnu riječ (vokativ) u sredini papira ili ploče učenici zapisuju sve riječi vezane za temu kojih se sjete. Dok se prisjećaju pojmova, zapisuju ih i povezuju ih u asocijativni niz.

NASTAVNI LISTIĆ 1

1. Zaokruži imenicu koja je u vokativu.
 - a) oče
 - b) majka
 - c) vlakom
 - d) kući
2. Napiši kako te oslovljavaju tvoji članovi obitelji, osim imena, možeš navesti i nadimke. Što uočavaš?

3. Odgovori na sljedeća pitanja.
 - a) Zašto je vokativ nezavisni padež?
 - b) Što izričemo vokativom?
 - c) Gdje vokativ može stajati u rečenici?
 - d) Navedi primjer imenice u vokativu u kojoj je provedena palatalizacija.

NASTAVNI LISTIĆ 2 za prilagođeni program

1. Zaokruži točan odgovor.
Vokativ u rečenici odvajamo:
 - a) zarezom
 - b) upitnikom
 - c) navodnim znacima.
2. Napiši razglednicu prijatelju koji se zove Vokativ (razglednicu sam nacrtaj, a tada u nju počni pisati)!

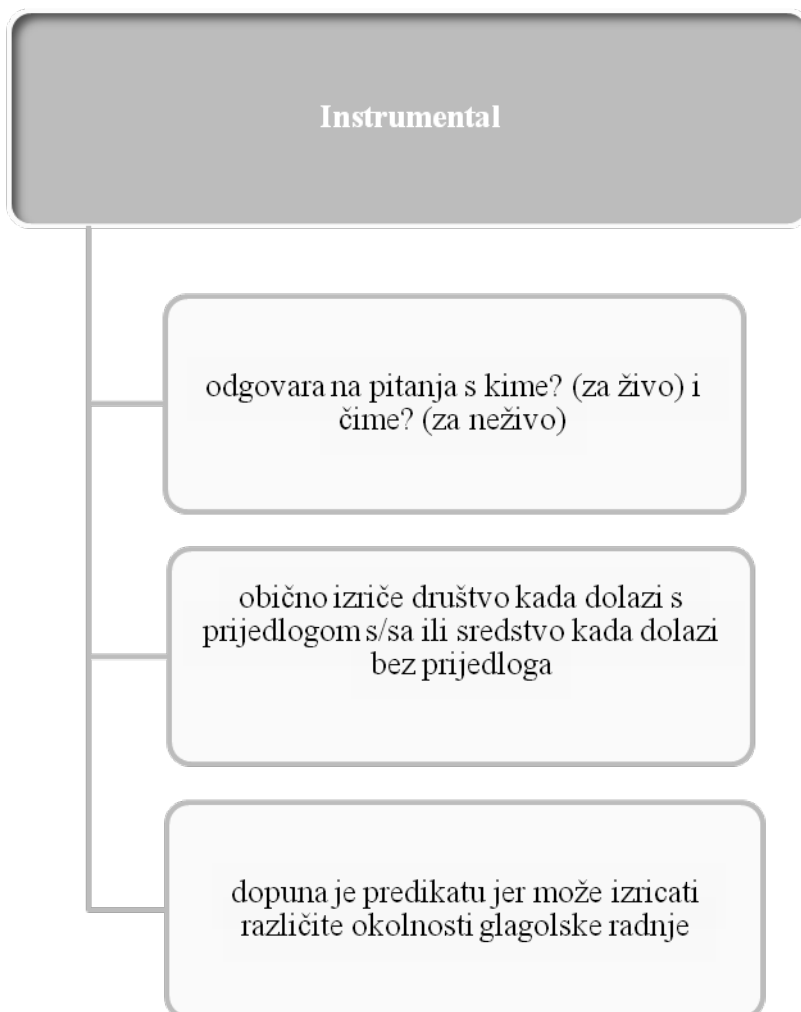
Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Instrumental	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni rad, rad u paru, frontalni rad
Operacionalizirani cilj(-evi):		
<ul style="list-style-type: none"> prepoznati i razlikovati instrumental u njegovim temeljnim značenjskim ulogama. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će analizirati, ali i razlikovati ulogu instrumentala u rečenici.	
b) odgojne	Učenik će razvijati samostalnost u primjeni razgovornih pravila.	
c) funkcionalne	Učenik će razlikovati, usporediti, nabrojati, povezati, primjenjivati naučeno.	
d) komunikacijske	Učenik će razlikovati instrumental od ostalih padeža u svakodnevnoj komunikacijskoj upotrebi.	
Suodnosi:		
<ul style="list-style-type: none"> medijska kultura Sat razrednog odjela Geografija opća kultura Priroda. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija		
Motivacija (prva inačica)		
Učenici će raditi prema uputama iz udžbenika. Svi će učenici na pripremljeno prostrto platno staviti najdragocjeniji predmet koji imaju ili za koji im je prethodni dan rečeno da ga donesu. Svatko će predstaviti svoj predmet i položiti na mjesto za koje misli da mu najbolje odgovara. Kada svi predmeti budu na platnu, svi sudionici mogu spontano, jedan po jedan, bilo koji predmet premjestiti na mjesto koje žele. Nakon slaganja, u krugu promatraju dobivenu sliku, govore svoje asocijacije i pričaju priče.		
Motivacija (druga inačica)		
Jesi li ikada bio u Slavoniji? Kakve su kuće u Slavoniji? S čime su prekriveni krovovi? Nakon učeničkih odgovora, pogledaj polazni tekst u udžbeniku u kojem se opisuju slavonsko-srijemske kuće. Možeš li sada odgovoriti na postavljena pitanja?		
Motivacija (treća inačica)		
Pokušaj iz navedenog teksta o slavonsko-srijemskim kućama izdvojiti sve imenice koje su u instrumentalu, pripremi na padežna pitanja. Slijedi razgovor.		
Najava teme	Nakon motivacije najavljuje se naslov nastavne jedinice, naslov se zapisuje na ploču.	
Uočavanje jezične pojave	Heurističkim razgovorom učenici zaključuju da je instrumental padež koji dolazi s prijedlogom s ili sa, najčešće izriče društvo, a bez prijedloga izriče sredstvo.	

Rad u parovima	<p>Učenici će kroz rad u paru pokušati doći do novih spoznaja o instrumentalu, na temelju kojih će sami proizvesti zaključke. Tijekom rada u paru odgovarat će na sljedeća pitanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • S kime je Luka posjetio Slavoniju? • Čime je bio zadivljen? • Opiši slavonsko-srijemsku kuću. • Čime je pokriven njezin krov? • Čime su ukrašeni zabati?. <p>Kako bi došli do točnih odgovora, ponovno će pročitati uvodni tekst iz udžbenika.</p>
Objava rezultata istraživanja	<p>Kada pročitaju svoja pitanja i odgovore, usmeno će iznijeti zaključke do kojih su došli, a učitelj/učiteljica će ih vrednovati.</p>
Obradba	<p>Nakon učeničkih zaključaka o instrumentalu učitelj/učiteljica će detaljno objasniti nastavanu jedinicu. Učenici u svakom trenutku mogu postavljati pitanja i sami dolaziti do novih zaključaka. Instrumental koji dolazi s prijedlogom s ili sa najčešće izriče društvo, a bez prijedloga najčešće izriče sredstvo. Na ploču se ispisuje primjer <i>Djeca trče s psom.</i> na kojemu se objašnjava pravilo o pisanju prijedloga s/sa u instrumentalu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uz riječi koje počinju glasovima s, z, š, ž • ispred riječi koje počinju suglasničkim skupovima, a glasovi s, z, š, ž nalaze se na nekom drugom mjestu, npr. ks, ps, pš • u skupu riječi sa mnom • ispred jednog glasa ili znaka, npr. <i>To se piše sa „č“.</i> <p>Prijedlog s dolazi ispred svih ostalih riječi. Učitelj/učiteljica će nakon toga objasniti koji rečenični dio dopunjuje instrumental (društvo, način, sredstvo) pri čemu će učenici navoditi vlastiti primjer. Uputit će ih se kako imenska riječ u instrumentalu najčešće bude dodatak predikatu jer može izricati različite okolnosti glagolske radnje. Tablica iz udžbenika prikazat će učenicima što se događa s imenicama u instrumentalu tijekom sklonidbe, s posebnim naglaskom na imenice muškoga roda. Neke od primjera zapisat će se i na ploču, nakon čega će učenici iznositi vlastite primjere istoga pravila i zapisivati ih u svoje bilježnice.</p>
Individualni rad	<p>Zadatak iz radne bilježnice. Pročitaj ulomak teksta iz romana Mate Lovraka, Družba Pere Kvržice. Nakon čitanja ulomka tvoj je zadatak dovršiti ulomak svojim tekstom koristeći pritom što više imenica u instrumentalu, pazeći na prijedloge s kojima dolazi instrumental. Predvidjet ćeš:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Što će se dogoditi nakon što su dječaci došli na završnu svečanost? • Tko je još došao? Opiši njegov/njezin izgled.
Korekcija i vrednovanje	<p>Učenici iznose rezultat svoga rada, a učitelj/učiteljica vrednuje.</p>
Sinteza	<p>Prva inačica Učenici i učitelj/učiteljica igrat će igru čarobnjaka. Učitelj/učiteljica će uzeti štapić i pokazati s kim želi raditi čarolije. Učenik/učenica na kojega/kiju učitelj/učiteljica pokaže štapićem prilazi i dobiva svoj čarobni štapić. Sada čarobnjaci učenicima postavljaju pitanja vezana za današnju nastavnu jedinicu, a oni odgovaraju na njih. Učenici koji odgovore na tri pitanja točno mogu postati novi čarobnjaci, a učenici</p>

	<p>koji ne znaju odgovor na zadana čarobnjakova pitanja, ispadaju iz igre i odgovore pronalaze u udžbeniku i zapisuju ih u bilježnice.</p> <p>Druga inačica Igra putovanja – učitelj/učiteljica će učenicima objasniti pravila igre, pritom im neće otkriti bit igre, već sami moraju doći do zaključka što će im omogućiti da i oni putuju. Dakle, učitelj će izgovoriti: „Ja sam Ana i želim na putovanje ići s Anitom.“ Nakon toga učenici redom izgovaraju s kime i s čime žele putovati. Na putovanje mogu ići samo oni učenici koji zaključče da prvo slovo njihova imena mora biti isto kao i osobe ili stvari s kojom će putovati, npr. „Ja sam Neven i želim putovati s nastavnikom.“</p>
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Zadatci s nastavnog listića.
Zadavanje zadataka za zadaću	<ul style="list-style-type: none"> • Učenici će riješiti zadatke u radnoj bilježnici. • Pronađite u novinama ili na internetu novinsku vijest do 150 riječi te imenicama u tom tekstu odredite padeže.

Plan ploče:

Instrumental

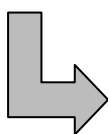

Prijedlog sa dolazi uz instrumental:

- uz riječi koje počinju glasovima s, z, š, ž (Vani su kola **sa** slamom.)
- ispred riječi koje počinju suglasničkim skupovima, a glasovi s, z, š i ž nalaze se na drugom mjestu, npr. ks, ps, pš (Djeca trče **sa** psom.)
- u skupu riječi sa mnom (Družiš se **sa** mnom.).

Prouči tablicu

Instrumental imenica m. r.		Instrumental imenica s. r.		Instrumental imenica ž. r.	
jednina	množina	jednina	množina	jednina	množina
učenik-om	učenic-ima	polj-em	polj-ima	majk-om	majk-ama
prijatelj-em	prijatelj-ima	ram-en-om	ram-en-ima	riječ-i/iju	riječ-ima

imenice m. r. mogu imati nastavak -em, -om
imenice s. r. jd. dobivaju nastavak -em, -om
imenice ž. r. jd. mogu imati nastavak -i, -u, -ju

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listić 1
- nastavni listić 2.

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Nastavni listić služi za dodatno utvrđivanje nastavnog gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

- metoda vruća olovke.

Nastavni listić 1

1. Odredi koji rečenični dio koji nadopunjuje instrumental.
 - a) Strmi krovovi pokriveni su **trskom**. način
 - b) Jučer je Luka **sa sestrom** posjetio Slavoniju. sredstvo
 - c) Svi krovovi okrenuti su **prozorima** prema ulici. društvo
2. Gledajući predložak fotografija iz Lijepe Naše u udžbeniku, napiši sastavak. Svojim putovanjem obići ćeš cijelu Lijepu Našu, zato pomno odaberi s kim ćeš putovati kako bi ti bilo što zanimljivije. Sretan put!

Nastavni listić 2 za prilagođeni program

1. Gledajući predložak fotografija iz Lijepe Naše, napiši sastavak. Svojim putovanjem obići ćeš cijelu Lijepu Našu, zato pomno odaberi s kim ćeš putovati kako bi ti bilo što zanimljivije. Sretan put!

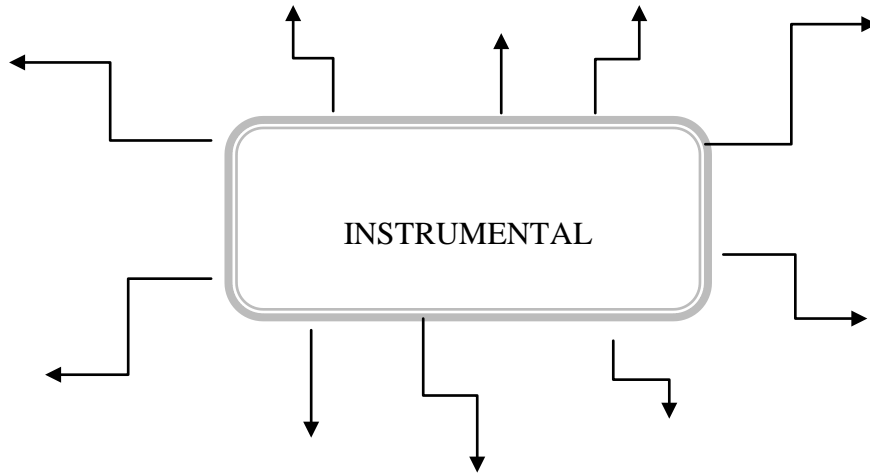

Moje putovanje Lijepom Našom

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Metoda vruće olovke

Učenici u zadanom vremenu od tri minute imaju priliku provjeriti koliko su pažljivo pratili. Njihov je zadatak napisati što više pojmova, primjera, novosti koje su danas naučili. Mogu se služiti svojim primjerima ili onima koje su zapamtili na satu.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Pridjevi	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni, u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • samostalno se služiti udžbenikom pri istraživanju • surađivati pri istraživanju • predstavljati rezultate • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu • samostalno osmišljavati primjere. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati vrste i svojstva pridjeva i pravilno će ih upotrebljavati. Učit će slaganje imenice i pridjeva. Pravilno će upotrebljavati određene i neodređene oblike pridjeva.	
b) odgojne	Učenici će razvijati osobnu i kolektivnu odgovornost pri radu u skupinama. Stjecat će svijest o očuvanju prirodnih i kulturnih dobara.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost zajedničkog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, uspoređivanja i zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, izlagati, objašnjavati, slušati, samostalno pisati, pisano rješavati zadatke, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • Biologija • Povijest • Geografija • opća kultura. 		

Artikulacija sata:

Motivacija (prva inačica)

Udžbenik Hrvatski jezik 5, str. 73.

Igra: „Tko sam ja?“

Pokušaj smisliti što više riječi koje opisuju tebe i tvoje osobine, a da pritom sve riječi počinju početnim slovom tvoga imena.

Nakon toga zaigrajte igru predstavljanja. Jedan učenik/učenica izgovori svoju osobinu i ime (npr. pristojni Petar), sljedeći ponovi što je čuo i kaže svoju osobinu i ime (npr. pristojni Petar, iskreni Ivan, zabrinuti Zoran) itd. Igra se nastavlja do posljednjeg učenika / posljednje učenice koji trebaju zapamtiti sve izgovorene riječi.

Motivacija (druga inačica, na nju se nadovezuje nastavni listić 2)

Za prikazivanje fotografija upotrebljava se projektor. Učenici će promatrati fotografije dviju torti. Jedna je čokoladna, a druga je voćna. Opišite torte. Koja vam se više sviđa? Uz koju biste tortu radije proslavili rođendan?

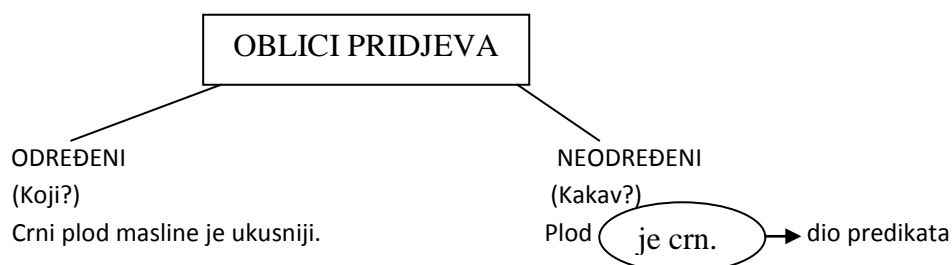
Najava teme	Pokazujući fotografije (uz drugu inačicu motivacije) ili nakon igre (uz motivaciju 1) učenicima bi trebalo postaviti pitanje: „Kako nazivamo riječi kojima pridijevamo svojstva osobama i stvarima?“ Danas ćemo razgovarati o pridjevima.
Uočavanje jezične pojave Suradničko učenje i rad u skupinama – teme i formiranje skupina	Učenici će raditi u pet skupina. U radu će se služiti udžbenikom i bilježnicom. Za svaku skupinu potrebno je pripremiti i jedan prazan list papira. Svakoj skupini bit će dodijeljena jedna tema za istraživanje i prezentiranje. Teme: 1. skupina: određeni i neodređeni pridjevi 2. skupina: opisni pridjevi 3. skupina: posvojni pridjevi 4. skupina: gradivni pridjevi 5. skupina: slaganje pridjeva s imenicom.
Upute za istraživački rad u skupinama (prema L. Brüning, Tobias Saum)	Zadatci su isti za sve skupine: a) objasni zadanu temu (pojam) i izvedi definiciju ili pravilo b) osmisli tri rečenice kojima ćeš oprimjeriti zadani pojam/pojavu. Upute za rad: 1. faza – individualni rad. Učenici će individualno čitati i pronalaziti potrebne informacije u udžbeniku te ih zapisati u bilježnicu. Zatim će individualno osmisliti tri primjera i zapisati ih u bilježnicu. Vrijeme predviđeno za rad u ovoj fazi je 8 minuta. 2. faza – razmjena informacija. Učenici će unutar skupine usporediti rezultate individualnoga rada, dopuniti i ispraviti eventualne pogreške. Nakon toga će sve što smatraju bitnim zapisati na zajednički papir. Vrijeme predviđeno za rad u ovoj fazi je 5 minuta. 3. faza – prezentacija rezultata rada skupine. Jedan od članova skupine prezentirat će u razredu rezultate rada. Učitelj/učiteljica može prozvati bilo koga u skupini ili može unaprijed dogovoriti tko će biti predstavnik. Vrijeme predviđeno za prezentaciju je 2 minute za svaku skupinu.

Objava rezultata istraživanja	Učitelj proziva po jednog učenika iz svake skupine koji će usmenim izlaganjem prezentirati rezultate rada. Predstavnici se skupina smjenjuju svake dvije minute dok ne završi predstavnik pete skupine. Tijekom svake prezentacije, odnosno izlaganja učenika, može se postepeno zapisivati na ploču odgovarajući sadržaj plana ploče.
Korekcija i provjera rezultata	Nakon svake će se prezentacije učitelj/učiteljica služiti kontrolnim listićem koji sadrži očekivane odgovore učenika te dopuniti ili korigirati rezultate ako bude potrebno.
Sinteza	Nakon izlaganja i zapisivanja učenici će usmeno i pisano riješiti 1. zadatak u radnoj bilježnici. Zatim će riješiti nastavni listić 1 služeći se udžbenikom.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić	Rješavanje nastavnih listića 2 i 3.
Objava rezultata	Učenici pojedinačno čitaju rješenja naglas. Korekcija prema rješenju nastavnih listića 2 i 3.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadaća 1: Zadaci u radnoj bilježnici. Zadaća 2: Iz teksta „Maslina“ na 74. stranici udžbenika izdvoji i ispiši sve opisne, posvojne i gradivne pridjeve.

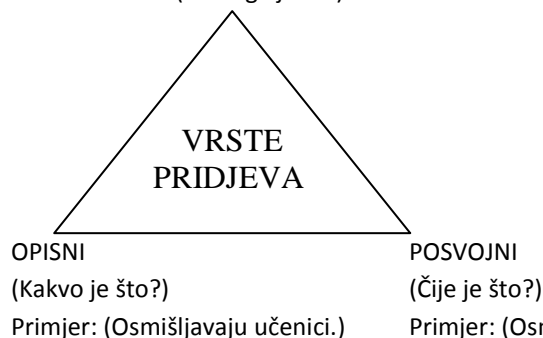
Plan ploče:

Pridjevi

Riječi kojima se pobliže opisuju ili određuju svojstva imenica nazivaju se pridjevi.

GRADIVNI Primjer: (Osmišljavaju učenici.)
(Od čega je što)

PRIDJEVI – promjenjive vrste riječi koje se s imenicom čija svojstva označuju slažu u rodu, broju i padežu
Primjer: (Osmišljavaju učenici.)

Nastavni materijal:

- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići
- kontrolni listić.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju/svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

KONTROLNI LISTIĆ (ZA UČITELJA/UČITELJICU)

Očekivani osnovni rezultati rada za svaku skupinu.

1. skupina: određeni i neodređeni pridjevi

Određeni pridjevi:

- odgovaraju na pitanje Koji?
- sklanjaju se prema pridjevskoj deklinaciji
- učenici moraju navesti primjer.

Neodređeni pridjevi:

- odgovaraju na pitanje Kakav?
- mogu biti dio predikata
- sklanjaju se po imeničkoj deklinaciji
- učenici moraju navesti primjer.

2. skupina: opisni pridjevi

- odgovaraju na pitanje Kakvo (je što)?, svojstvo
- sklanjaju se
- imaju određeni i neodređeni oblik
- učenici moraju navesti primjer.

3. skupina: posvojni pridjevi

- odgovaraju na pitanje Čije (je što)?, pripadnost
- sklanjaju se
- izvedeni od vlastitih imena, pišu se malim slovom kad završavaju na -ski, -ški, -čki...
- učenici moraju navesti primjer.

4. skupina: gradivni pridjevi

- odgovaraju na pitanje Od čega (je što)?, građa
- sklanjaju se
- učenici moraju navesti primjer.

5. skupina: slaganje pridjeva s imenicom

- pridjev i imenica slažu se u rodu, broju i padežu
- učenici moraju navesti primjer.

PRIDJEVI – NASTAVNI LISTIĆ 1 (uz sintezu)

Pridjeve iz teksta razvrstaj u tablicu.

Iako je stablo masline zaista **posebno**, gotovo **čudotvorno**, **hrvatska drvena** industrija ne iskorištava njegovo drvo. U nekim **mediteranskim** zemljama možete kupiti **skup** i **kvalitetan** namještaj koji se izrađuje od drva masline. Kod nas se tek **daroviti** pojedinac ili umjetnik upusti u izradu **drvenoga starinskog** posuđa ili **jedinstvenoga** nakita. „**Maslinovo** drvo je **kompaktno**, ima **lijepo** šare i **veliki** je izazov obrađivati ga“, kaže gospodin Mateo, majstor za izradu **drvenoga** posuđa koje ga podsjeća na **bakinu** kuhinju.

(preuzeto s: <http://maslinar.net/>)

opisni pridjevi	posvojni pridjevi	gradivni pridjevi

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

Pridjeve iz teksta razvrstaj u tablicu.

Iako je stablo masline zaista **posebno**, gotovo **čudotvorno**, **hrvatska drvena** industrija ne iskorištava njegovo drvo. U nekim **mediteranskim** zemljama možete kupiti **skup** i **kvalitetan** namještaj koji se izrađuje od drva masline. Kod nas se tek **daroviti** pojedinac ili umjetnik upusti u izradu **drvenoga starinskog** posuđa ili **jedinstvenoga** nakita. „**Maslinovo** drvo je **kompaktno**, ima **lijepo** šare i **veliki** je izazov obrađivati ga“, kaže gospodin Mateo, majstor za izradu **drvenoga** posuđa koje ga podsjeća na **bakinu** kuhinju.

(preuzeto s: <http://maslinar.net/>)

OPISNI PRIDJEVI	POSVOJNI PRIDJEVI	GRADIVNI PRIDJEVI
posebno čudotvorno drvena skup kvalitetan daroviti starinskog jedinstvenoga kompaktno lijepo veliki	hrvatska mediteranskim maslinovo bakinu	drvenoga drvenoga

NASTAVNI LISTIĆ 2

Sastavi pravilne rečenice s pomoću navedenih nizova riječi u zagradi. Upotrijebi pridjev gdje je moguće. Ako je potrebno, promijeni red riječi u rečenici.

Torta (od tete Ane, tetina Anina, tete Ane) je ukusna.

Ona peče torte (od čokolade, iz čokolade, čokoladne).

Moju tortu (rođendansku, za rođendan) također je ispekla.

Recepti (tetini, od tete) su zapisani u bilježnici (tajnoj, tajnovitoj).

Ona je vješta i u spravljanju torta (voćnih, od voća).

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 2

Sastavi pravilne rečenice pomoću navedenih nizova riječi u zagradi. Upotrijebi pridjev gdje je moguće. Ako je potrebno, promijeni red riječi u rečenici.

Torta (~~od tete Ane, tetina Anina, tete Ane~~) je ukusna.

Ona peče torte (~~od čokolade, iz čokolade, čokoladne~~).

Moju tortu (rođendansku, ~~za rođendan~~) također je ispekla.

Recepti (tetini, ~~od tete~~) su zapisani u bilježnici (tajnoj, ~~tajnovitoj~~).

Ona je vješta i u spravljanju torta (voćnih, ~~od voća~~).

Torta tete Ane je ukusna.

Ona peče čokoladne torte.

Moju rođendansku tortu također je ispekla.

Tetini su recepti zapisani u tajnoj bilježnici.

Ona je vješta i u spravljanju voćnih torta.

NASTAVNI LISTIĆ 3

1. Spoji riječi u stupcima i oblikuj rečenice. Plavim strelicama spoji riječi u rečenice koje se odnose na dječaka Luku, a crvenim strelicama one koje se odnose na mačka Luju.

2. Ispravi nepravilne oblike i prepisi rečenice pravilno.

TKO?	ŠTO RADI?	GDJE? S KIM? KAKO?
Dječak Luka	jede	na stolici od drva
	sjedi	iz čaše od papira
	pije	s bratom od susjeda
	razgovara	sa psom od susjede
	igra se	iz tanjura od keramike
Mačak Lujo		ispod stola od plastike
		iz zdjelice od metala

REČENICE:

PRIMJER: Dječak Luka jede iz keramičkog tanjura.

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 3

1. Spoji riječi u stupcima i oblikuj rečenice. Plavim strelicama spoji riječi u rečenice koje se odnose na dječaka Luku, a crvenim strelicama one koje se odnose na mačka Luju.

2. Ispravi nepravilne oblike i prepisi rečenice pravilno.

TKO?	ŠTO RADI?	GDJE? S KIM? KAKO?
Dječak Luka	jede	na stolici od drva
Dječak Luka	sjedi	iz čaše od papira
Dječak Luka	pije	s bratom od susjeda
Dječak Luka	razgovara	s psom od susjede
Dječak Luka	igra se	iz tanjura od keramike
Mačak Lujo	jede	ispod stola od plastike
Mačak Lujo	sjedi	iz zdjelice od metala

REČENICE:

Dječak Luka jede iz keramičkog tanjura.

Dječak Luka sjedi na drvenoj stolici.

Dječak Luka pije iz papirnate čaše.

Dječak Luka razgovara sa susjedovim bratom.

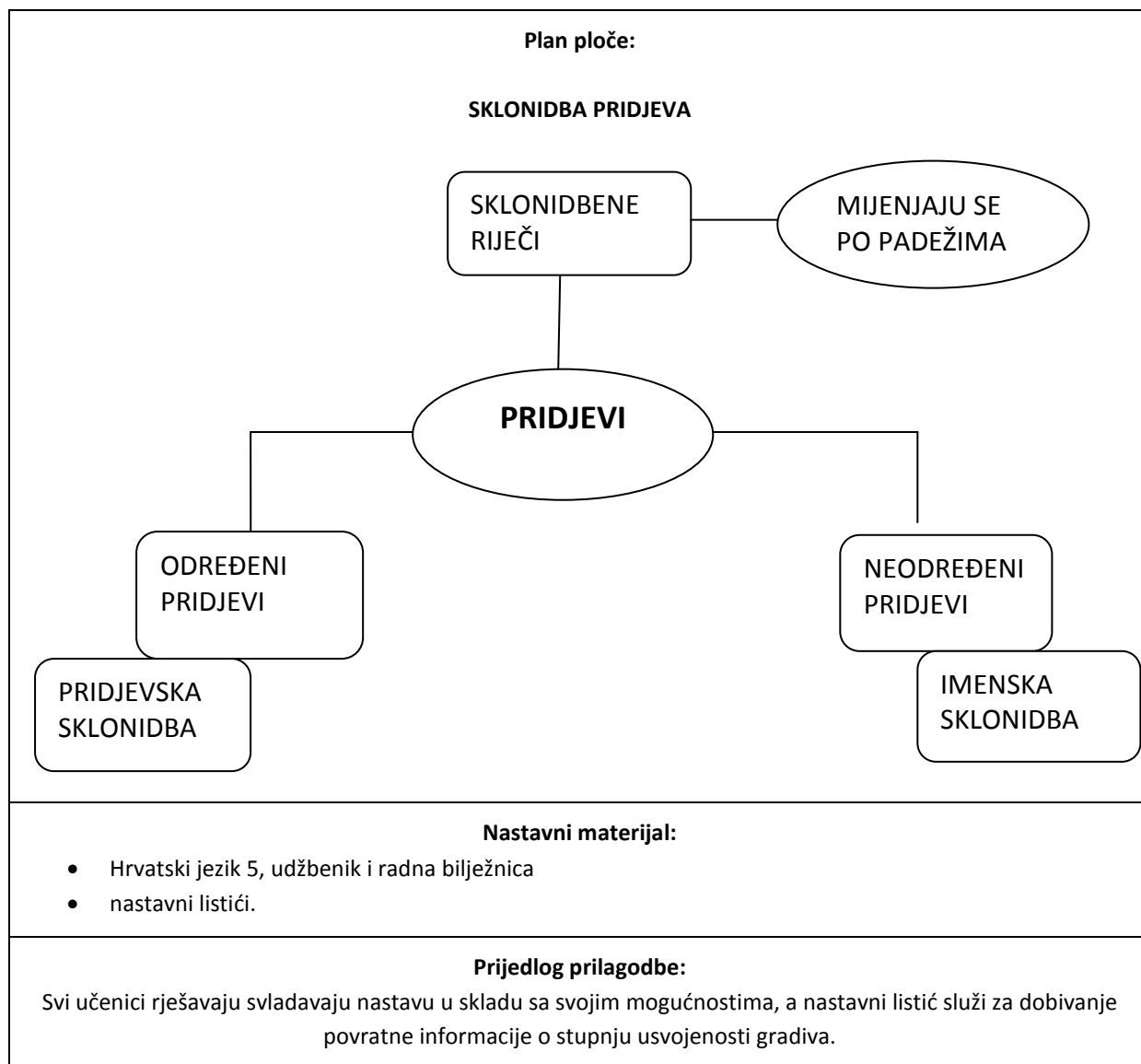
Dječak se Luka igra sa susjedinim psom.

Mačak Lujo jede iz metalne zdjelice.

Mačak Lujo sjedi ispod plastičnog stola.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice:	Sklonidba pridjeva	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, rad u paru, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • suradnički učiti u paru • samostalno izlagati • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • rješavati zadatke • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati sklonidbu pridjeva i pravilno će upotrebljavati padežne oblike. Uočiti će slaganje imenice i pridjeva. Razlikovat će pridjevsku od imenske deklinacije pridjeva.	
b) odgojne	Učenici će razvijati osobnu i kolektivnu odgovornost pri radu u parovima. Stjecat će svijest o važnosti očuvanja prirodnih dobara Hrvatske.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost zajedničkog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, uspoređivanja i zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, izlagati, objašnjavati, slušati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • Biologija (ekologija) • Geografija • opća kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Udžbenik Hrvatski jezik 5, str. 79. Razgovor o prirodi i ljepotama prirode. Opiši svoje najdraže mjesto u prirodi ili šumu u kojoj si šetao/šetala. Dok učenici opisuju svoje najdraže mjesto u prirodi, učitelj/učiteljica zapisuje na ploču sintagme kojima se učenici pri opisu služe: zelena trava, crveno cvijeće, plavo nebo... Ako opisuju šumu, učenicima se može postaviti pitanje: Zašto šumu moramo čuvati? Slijedi čitanje polaznog teksta na 78. stranici.		

<p>Ponavljjanje prethodnoga gradiva, rad u parovima (suradničko učenje prema Brüning, Saum) i najava teme</p>	<p>Nakon čitanja polaznog teksta i kratkog komentara učenici se upućuju na 1. zadatak na 79. stranici (pod oznakom A). Zadatak za ponavljanje (rad u parovima). 1. Prisjeti se svega što znaš o pridjevima. Podatke zapiši u bilježnicu. Predviđeno vrijeme: 3 minute. 2. Usporedi bilješke s učenicom pored sebe. Dopuni ili ispravi svoje bilješke. Predviđeno vrijeme: 2 minute. 3. Izlaganje. Učitelj/učiteljica proziva jednog učenika/učenicu. Predviđeno vrijeme: 1 minuta. Najava teme: Danas ćemo razgovarati o sklonidbi pridjeva.</p>
<p>Uočavanje jezične pojave</p>	<p>Učenici čitaju tekst na 79. stranici (oznaka A). Nakon čitanja odgovaraju na 2., 3., 4. i 5. pitanje. Učenici čitaju naglas pravila uz zadatke, a s pomoću rješenja zadataka dokazuju pravila o slaganju imenice i pridjeva. Slijedi rješavanje nastavnog listića 1 i usmena provjera rješenja. Učenici čitaju tekst s oznakom B, a zatim na 80. stranici proučavaju tablicu s deklinacijom pridjeva. Zadatak: Navedi razlike i sličnosti između sklonidbe neodređenih i određenih oblika pridjeva. Učenici zatim zapisuju pravilo o sklonidbi.</p>
<p>Uočavanje ostalih važnih obilježja</p>	<p>Učenici promatraju primjere upotrebe dužega i kraćeg oblika pridjeva. Zapisuju pravilo o upotrebi oblika. Zadatak: Osmisli 2 primjera upotrebe dužeg oblika i dva primjera upotrebe kraćeg oblika pridjeva.</p>
<p>Sinteza</p>	<p>Učenici rješavaju nastavni listić 2 (dopuna pravila i definicija te točnost, odnosno netočnost tvrdnji). Kod provjere rezultata drugog zadatka usmeno će objasniti za svaku tvrdnju u zadatku zašto je točna, odnosno netočna. Učitelj/učiteljica dodatno će objasniti i korigirati prema potrebi s pomoću rješenja nastavnog listića 2.</p>
<p>Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić</p>	<p>Rješavanje nastavnog listića 3. Tekst i tablica za određivanje padeža, roda i broja pridjevima iz teksta.</p>
<p>Objava rezultata</p>	<p>Učenici pojedinačno i naglas čitaju rješenja zadataka. Učitelj/učiteljica dodatno će objasniti i korigirati prema potrebi s pomoću rješenja nastavnog listića 3.</p>
<p>Zadavanje zadataka za zadaću</p>	<p>Zadatci u radnoj bilježnici. (Preostali zadatci iz nastavnog listića ako učenici nisu stigli sve zadatke riješiti na satu.)</p>

NASTAVNI LISTIĆ 1

Dopuni tekst pridjevima u zagradi. Upotrijebi odgovarajući rod, broj i padež pridjeva.

Na (šumovit)_____ poluotoku Kalifront koji se proteže na (jugozapadni) _____ dijelu otoka Raba smještena je u (modra) _____ uvali Kristof iznimna (prirodna) _____ vrijednost otoka Raba – šuma Dundo ili Dundovo, kako je nazivaju Rabljani. Ona ima (zanimljiva) _____ prošlost i često se spominjala kao jedna od (najljepša) _____ i (najočuvanija) _____ šuma na Jadranu.

Šuma Dundo u prošlosti je najprije bila u (crkveno) _____ vlasništvu, a kasnije u (državno) _____ . I danas je šuma Dundo (lijepa) _____ i (osebujna) _____ .

NASTAVNI LISTIĆ 2

1. Dopuni.

Pridjevi mijenjaju svoj oblik po _____. S imenicom uz koju stoje slažu se u _____, _____ i _____. Ako je pridjev u rečenici bez imenice, njegov padež određujemo prema _____ na koju se _____ ili na koju bi se mogao _____. Određeni se pridjev sklanja po _____ deklinaciji, a neodređeni po _____.

2. Pored tvrdnje zaokruži slovo T (točno) ili N (netočno).

1. Neodređeni i određeni pridjev muškoga roda imaju zajednički oblik za instrumental jednine. **T / N**
2. Neodređeni pridjevi odgovaraju na pitanje **Koji?**. **T / N**
3. Određeni pridjevi odgovaraju na pitanje **Koji?**. **T / N**
4. Svi se pridjevi mogu sklanjati. **T / N**

NASTAVNI LISTIĆ 3

U tablici je navedeno 10 pridjeva iz ulomka teksta „Motovunska šuma“. Dopuni tablicu služeći se tekstem.

Ulomak iz teksta „Motovunska šuma“

Motovunska je šuma područje obraslo starim listopadnim drvećem koje se pruža prostranom dolinom rijeke Mirne. Premda ne sadržava nijednu drvenastu ili zeljastu vrstu koja bi bila svojstvena samo njoj, prirodna je posebnost Istre, ali i cijeloga hrvatskog priobalja.

Motovunskoj šumi obilježje prirodne rijetkosti daje hrast lužnjak, vrsta karakteristična za nizinske krajeve kopnenih dijelova Hrvatske.

PRIDJEV	PADEŽ	ROD	BROJ
drvenastu			
zeljastu			
svojstvena			
prirodna			
cijeloga			
hrvatskog			
Motovunskoj			
prirodne			
karakteristična			
nzinske			

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

Na šumovitom poluotoku Kalifront koji se proteže na jugozapadnom dijelu otoka Raba smještena je u modroj uvali Kristof iznimna prirodna vrijednost otoka Raba – šuma Dundo ili Dundovo, kako je nazivaju Rabljani. Ona ima zanimljivu prošlost i često se spominjala kao jedna od najljepših i najočuvanijih šuma na Jadranu. Šuma Dundo u prošlosti je najprije bila u crkvenom vlasništvu, a kasnije u državnom. I danas je šuma Dundo lijepa i osebujna.

Tekst preuzet s: <http://www.ju-priroda.hr/>.

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 2

1. Dopuni.

Pridjevi mijenjaju svoj oblik po padežima. S imenicom uz koju stoje slažu se u rodu, broju i padežu. Ako je pridjev u rečenici bez imenice, njegov padež određujemo prema imenici na koju se odnosi ili na koju bi se mogao odnositi. Određeni se pridjev sklanja po pridjevnoj deklinaciji, a neodređeni po imeničkoj.

2. Pored tvrdnje zaokruži slovo T (točno) ili N (netočno).

1. Neodređeni i određeni pridjev muškoga roda imaju zajednički oblik za instrumental jednine. T / N
2. Neodređeni pridjevi odgovaraju na pitanje **Koji?**. T / N
3. Određeni pridjevi odgovaraju na pitanje **Koji?**. I / N
4. Svi se pridjevi mogu sklanjati. I / N

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 3

U tablici je navedeno 10 pridjeva iz ulomka teksta „Motovunska šuma“. Dopuni tablicu služeći se tekstem.

Ulomak iz teksta „Motovunska šuma“

Motovunska je šuma područje obraslo starim listopadnim drvećem koje se pruža prostranom dolinom rijeke Mirne. Premda ne sadržava nijednu **drvenastu** ili **zeljastu** vrstu koja bi bila **svojstvena** samo njoj, **prirodna** je posebnost Istre, ali i **cijeloga hrvatskog** priobalja. **Motovunskoj** šumi obilježje **prirodne** rijetkosti daje hrast lužnjak, vrsta **karakteristična** za **nizinske** krajeve kopnenih dijelova Hrvatske.

PRIDJEV	PADEŽ	ROD	BROJ
drvenastu	akuzativ	ž. r.	jd.
zeljastu	akuzativ	ž. r.	jd.
svojstvena	nominativ	ž. r.	jd.
prirodna	nominativ	ž. r.	jd.
cijeloga	genitiv	m. r.	jd.
hrvatskog	genitiv	m. r.	jd.
Motovunskoj	dativ	ž. r.	jd.
prirodne	genitiv	ž. r.	jd.
karakteristična	nominativ	ž. r.	jd.
nizinske	akuzativ	m. r.	mn.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Stupnjevanje pridjeva	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • uspoređivati osobine kroz igru • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • uočavati i ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu • rješavati zadatke • samostalno osmišljavati primjere. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati stupnjevanje pridjeva. Razlikovat će i pravilno upotrebljavati svaki stupanj pridjeva. Učit će oblike komparativa pridjeva koji se tvore mimo pravila. Upoznat će glasovne promjene i pravopisne osobitosti za pojedine oblike pridjeva.	
b) odgojne	Učenici će tijekom igre razvijati sposobnost opažanja i uvažavanja različitosti među ljudima. Razvijat će svijest o potrebi čuvanja prirodnih dobara.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost individualnog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, zaključivanja i uspoređivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, osmišljavati primjere i izlagati, slušati, objašnjavati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • Biologija (ekologija) • Geografija • opća kultura. 		

Artikulacija sata:

Motivacija (prva inačica)

Udžbenik Hrvatski jezik 5, str. 81.

Dobra, bolja, najbolja

Odaberi najbolju knjigu koju si ove godine pročitao/pročitala. Osmisli televizijsku reklamnu poruku kojom ćeš knjigu predstaviti u najboljem svjetlu.

Motivacija (druga inačica)

Igra lopticom

Učitelj/učiteljica na ploču će ispisati sljedeći popis osobina:

1. KOSA: kratka/duga
2. OČI: svijetle/tamne
3. LICE: okruglo/izduženo
4. VISINA: visok/nizak
5. STAS: krupan/sitan.

Učenici će pripremiti lopticu (ili neki drugi predmet za dodavanje) koji će dobacivati jedni drugima.

Prvi učenik/učenica koji drži lopticu pronaći će u razredu učenika/učenicu (npr. Petra) koji/koja ima kraću ili dužu kosu od njega i dobaciti mu/joj lopticu. Pri dobacivanju loptice reći će: „Petra ima dužu kosu.“ Zatim će Petra (koja je uhvatila lopticu) pronaći u razredu učenika/učenicu svjetlijih ili tamnijih očiju od nje i dobaciti joj/mu lopticu (npr. Ivan). Petra će pri dobacivanju reći: „Ivan ima tamnije oči.“ Koliko navedenih osobina ima na ploči, toliko se puta dobacuje loptica.

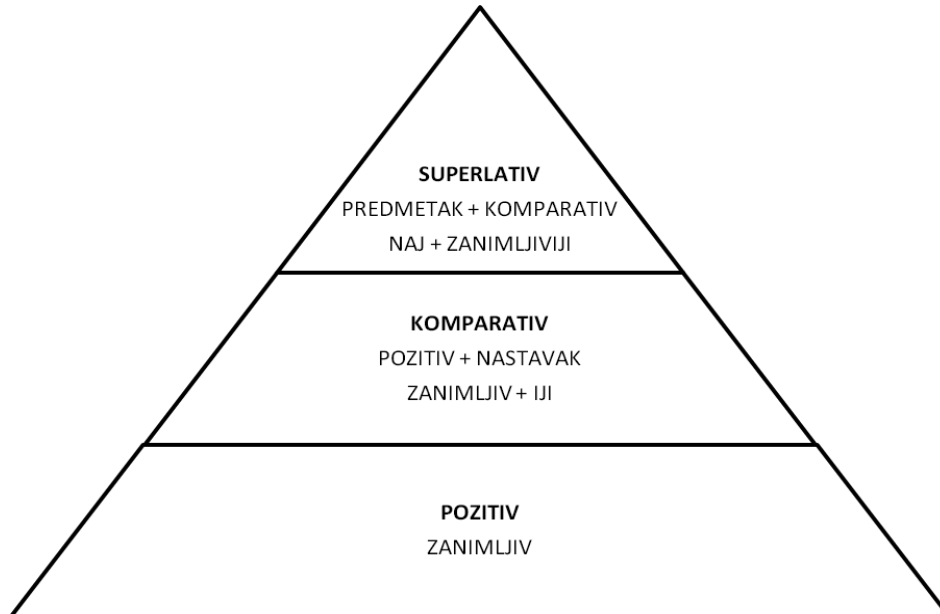
Nakon motivacije slijedi čitanje polaznog teksta „Poslastica za markoljupce“ na 82. stranici udžbenika uz kratak komentar i iznošenje dojma. Učenici potom odgovaraju na 1. i 2. pitanje uz oznaku A.

Najava teme	Slijedi promatranje istaknutog primjera komparacije pridjeva „poznat“ i odgovaranje na 3. i 4. pitanje na 82. stranici. Učenicima treba postaviti motivacijsko pitanje: „Koji ste od ovih triju oblika najčešće upotrebljavali u igri lopticom na početku sata?“ ili „Koji ste od ovih triju oblika najčešće upotrebljavali tijekom reklame koju ste osmislili?“ Danas ćemo razgovarati o stupnjevanju ili komparaciji pridjeva.
Uočavanje jezične pojave	Nakon najave teme učenici odgovaraju na 5. pitanje uz čitanje definicije na 82. stranici i zapisivanje. Koliko stupnjeva pridjeva razlikujemo? Učenici zaključuju da razlikujemo tri stupnja pridjeva. KOMPARATIV Zadatak: rastavi pridjev bogatiji na osnovu i nastavak. Kako se zove taj stupanj pridjeva? Slijedi zapisivanje pravila o tvorbi komparativa (oznaka B) na 83. stranici. SUPERLATIV Zadatak: rastavi pridjev najbogatiji na osnovu i nastavak. Po čemu se razlikuje od komparativa? Kako se zove dio koji se dodaje ispred osnove? S pomoću kojeg se predmetka tvori superlativ? Slijedi zapisivanje pravila o tvorbi superlativa.
Uočavanje ostalih važnih obilježja	Učenici odgovaraju na 3. pitanje uz oznaku B na 83. stranici. Promatraju pridjeve s različitim nastavcima za komparativ (-ši, -ji, -i).

	<p>Učenici rješavaju nastavni listić 1, prvi zadatak (ispisivanje komparativa u tablicu) i promatraju pridjeve te uočavaju razlike u nastavcima za komparativ. Slijedi čitanje teksta „Promotri!“ uz oznaku B u udžbeniku. Učenici izvode zaključak da se pridjevi u komparativu mogu mijenjati u rodu, broju i padežu. Zatim rješavaju preostale zadatke u nastavnom listiću 1 i promatraju padežne oblike pridjeva.</p> <p>Na 84. stranici udžbenika učenici čitaju o komparaciji pridjeva <i>dobar, zao, malen, velik</i>. Zadatak: izvedi superlativ tih pridjeva.</p> <p>Slijedi uočavanje pravila o pisanju superlativa sa skupom <i>jj</i>, smjenjivanju <i>ije/je</i> i provođenju glasovnih promjena pri stupnjevanju određenih pridjeva (uz oznaku C). Čitanje rubrike „Pravopis“ i iznošenje zaključaka o pisanju komparativa i superlativa.</p>
Sinteza, nastavni listić	<p>Rješavanje nastavnog listića 2. Sinteza se nastavlja razgovorom, tj. postavljanjem pitanja: Koje ste nove pojmove danas susreli? Što je stupnjevanje pridjeva? Kako se zove prvi, kako drugi, a kako treći stupanj u komparaciji? Koji pridjevi tvore komparativ mimo određenih pravila? Do kojih glasovnih promjena dolazi pri komparaciji nekih pridjeva?.</p>
Objava rezultata, korekcija	<p>Učenici čitaju rješenja zadataka nastavnog listića. Učitelj nudi dodatna objašnjenja i korekciju uz rješenja nastavnog listića 2.</p>
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	<p>Napiši pet rečenica. U prvoj upotrijebi komparativ pridjeva <i>zao</i>. U drugoj upotrijebi komparativ pridjeva u kojem je došlo do jotacije. U trećoj upotrijebi superlativ u kojemu se pišu dva slova <i>j</i>. U četvrtoj upotrijebi dva komparativa po izboru, a u petoj dva superlativa po izboru.</p>
Objava rezultata	<p>Učenici čitaju rečenice. Učitelj/učiteljica ispravlja eventualne pogreške i daje dodatna objašnjenja.</p>
Zadavanje zadataka za zadaću	<p>Zadaća 1: Zadatci u radnoj bilježnici.</p> <p>Zadaća 2: Učenicima se može zadati da osmisle i napišu reklamni oglas za film (ili prošire reklamni oglas za knjigu iz motivacije) sa zadanim brojem oblika pridjeva.</p> <p>Oglas mora sadržavati 15 oblika pridjeva prema izboru: 5 pozitivna, 5 komparativa i 5 superlativa. Neka barem 3 od njih budu s provedenom jotacijom.</p>

Plan ploče:

STUPNJEVANJE PRIDJEVA

Nastavni materijal:

- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići
- loptica (za motivaciju).

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

NASTAVNI LISTIĆ 1

Prilagođeni tekst preuzet s: <http://lonjsko-polje.com/>.

Lopoč (Nymphaea)

Malo se koja vodena biljka može pohvaliti ljepotom kakvu ima lopoč. Razlikujemo ih prema boji cvijeta i visini. Podvodni dio cvijeta može biti **duži** ili **kraći**. Neki zahtijevaju **dublju** vodu dok neki rastu i u **plićim** jezerima. Od bijeloga je **rjeđi** ružičasti lopoč koji raste u **toplijim** krajevima, a pripada zaštićenim vrstama. Lopoču ne smetaju **gušća** muljevita vodena tla, ali ne uspijeva u **grubljim** prirodnim uvjetima kao što su hladnoća i onečišćenje.

Možemo reći da je lopoč jedan od **najsajnijih** cvjetova među vodenim biljkama.

1. Istaknute pridjeve upiši u tablicu.
2. Napiši i ostale oblike tih pridjeva. Pritom nemoj mijenjati padež.
3. Podcrtaj nastavak u komparativu.

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV

NASTAVNI LISTIĆ 2

Ispravi pogrešno napisane oblike pridjeva. Ispravljeni oblik napiši na crtu pored rečenice.

Lopoči su jedni od rjeđih cvjetova u prirodi. _____

Oni ne mogu rasti na višljim nadmorskim visinama. _____

Najčešći je bijeli lopoč. _____

Njihovu rastu pogoduju blažji prirodni uvjeti. _____

Žuti su lopoči žutiji od sunca. _____

Najači neprijatelj im je zagađenje. _____

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

POZITIV	KOMPARATIV	SUPERLATIV
dug	duži	najduži
kratak	kraći	najkraći
duboku	dublju	najdublju
plitkim	plićim	najplićim
rijedak	rjeđi	najrjeđi
toplim	toplijim	najtoplijim
gusta	gušća	najgušća
grubim	grubljim	najgrubljim
sjajnih	sjajnijih	najsajnijih

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 2

Lopochi su jedni od ~~rijedih~~ cvjetova u prirodi. rijedih

Oni ne mogu rasti na ~~višjim~~ nadmorskim visinama. višim

~~Najčešći~~ je bijeli lopoč. najčešći

Njihovu rastu pogoduju ~~blaži~~ prirodni uvjeti. blaži

Žuti su lopoči ~~žutiji~~ od sunca. žuci

~~Najjači~~ im je neprijatelj zagađenje. najjači

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Brojevi	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, rad u paru, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • kroz igru razmišljati o brojevima • rješavati zadatke samostalno i u paru • samostalno izlagati rezultate rada • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati obilježja brojeva, pravilno upotrebljavati redne i glavne brojeve. Upoznat će sklonidbu brojeva i pravilno upotrebljavati padežne oblike brojeva. Uočiti će brojevne imenice i pridjeve.	
b) odgojne	Učenici će razvijati pozitivan odnos prema igri i njegovati prijateljske odnose. Razvijati će pozitivan odnos prema usmenoj književnosti.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost rješavanja problema u paru, sposobnosti objašnjavanja, uspoređivanja, zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, kreirati, vrednovati, slušati, objašnjavati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • opća kultura • književnost (usmena književnost). 		

Artikulacija sata:

Motivacija (prva inačica)

Udžbenik, str. 86. i 87. Ovu je motivaciju prikladno primijeniti ako se prije obrade brojeva planira s učenicima ponoviti prethodno jezično gradivo. Učenicima je potrebno unaprijed reći da sa sobom ponesu figurice i kocku ili male predmete kojima će se služiti umjesto figurica u igri.

Igra

Organizirajte turnir „Baci kocku“.

Podijelite se u četveročlane skupine. Svaka skupina ima svog suca promatrača. Najprije odigrajte predigru u skupini. Pobjednici skupina nastupit će u završnom natjecanju, a zaduženi će predstavnici polaznih skupina pripremiti svečano proglašenje pobjednika.

Naputci za igru

Svaki igrač ima svoju figuricu ili neki predmet različit od ostalih. Početni su položaji polja A, B, C i D. Prvi kocku baca igrač A. Treba dobiti šesticu da bi stao na mjesto A0. Nakon toga kocku bacaju svi ostali igrači. Oni također trebaju dobiti šesticu da bi došli na odgovarajuća početna polja B0, C0 i D0. Kocku ponovno baca prvi igrač. Igrač smije proći onoliko polja koliki je broj dobio na kocki, ali uz uvjet da zna odgovoriti na pitanje označeno brojem na tom polju. Nakon toga nastaje putovanje cijelim krugom dok se ne dogodi da netko dobije polje koje je već zauzeto. Ako zna odgovor na to pitanje, vraća igrača koji je bio na tom polju na nulti položaj. Kad netko obiđe cijeli krug, tj. 24 polja, stječe pravo ulaska u središnji krug. Prvi kojemu to uspije pobjednik je igre.

Motivacija (druga inačica)

Da bi se poveo razgovor o brojevima, možemo se poslužiti ulomkom iz djela „Mali Princ“. Učitelj/učiteljica čita ulomak.

Odrasli vole brojeve. Kad im pričate o nekom svom novom prijatelju, nikad vas ne pitaju o onome što je bitno. Nikad ne kažu: „Kakav je zvuk njegova glasa? Koje igre najviše voli? Skuplja li leptire?“ Pitaju vas: „Koliko mu je godina? Koliko ima braće? Koliko teži? Koliko mu otac zarađuje?“ I tek tada vjeruju da su ga upoznali. Ako odraslama kažete: „Vidio sam lijepu kuću od ružičaste cigle s geranijama na prozorima i golubima na krovu...“ oni neće moći zamisliti tu kuću. Njima treba reći: „Vidio sam kuću od 100 000 franaka.“ Tada će uzviknuti: „Kako je lijepa!“

Antoine de Saint-Exupery, „Mali Princ“

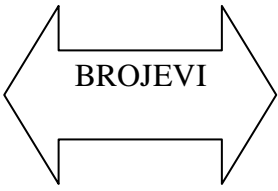
Pitanja:

1. Koja bi ti pitanja postavio/postavila da ti netko želi predstaviti svoga novog prijatelja?
2. Slažeš li se s tvrdnjom da odrasli vole brojeve? Što misliš, zašto je tomu tako?
3. Čemu nam služe brojevi?

Motivacija (treća inačica)

Prema udžbeniku, stranica 88., tekst „Brojalica“. Učenici će se okupiti u 7 skupina (po troje učenika) i zaigrati brojalicu u smjeru kazaljke na satu.

Najava teme	Nakon uvodnih komentara i razgovora učitelj/učiteljica najavit će temu nastavnoga sata. Učenicima se postavlja poticajno pitanje: Čemu brojevi služe? Najavljuje se tema: Danas ćemo razgovarati o brojevima. Učenici će zapisati naslov u bilježnicu.
Uočavanje jezične pojave	Učenici čitaju tekst „Brojevi“ pa tekst „Brojalica“ na 88. stranici udžbenika i nakon toga odgovaraju na pitanja uz tekst „Brojalica“. Slijedi rješavanje zadataka u radnoj bilježnici na stranici 48., 1. zadatak, a), b), c), d) i e). Samostalno će izvesti pravila. Slijedi čitanje teksta B na 89. stranici te samostalno proučavanje tablica za sklonidbu glavnih i za sklonidbu rednih brojeva. Zatim će učenici samostalno izvesti pravila o sklonidbi i zapisati ih u bilježnicu.

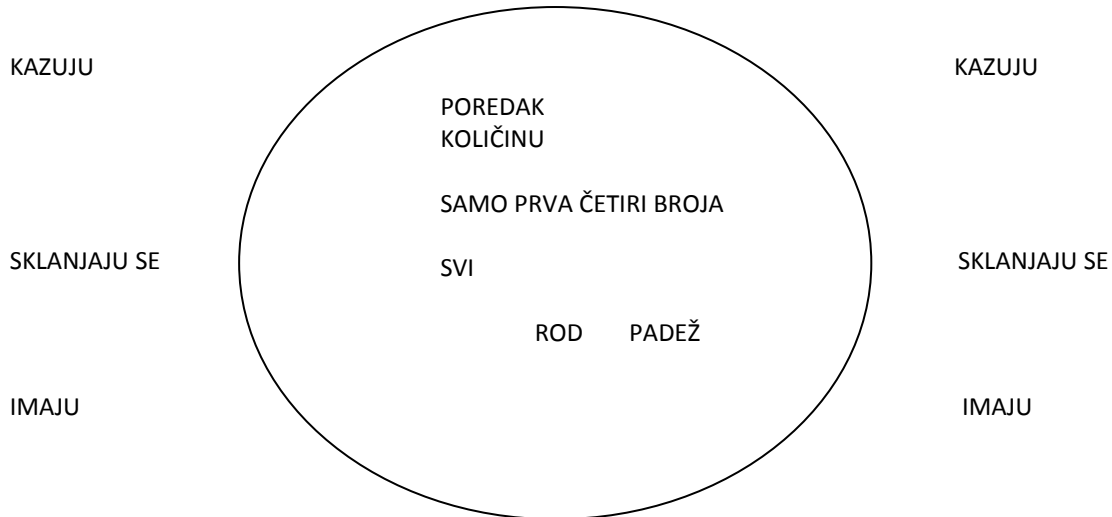
Rad u parovima	Nastavni listić 1. Povezivanje pojmova i tvrdnji strelicama. Jedan učenik rješava dio zadatka koji se odnosi na glavne brojeve, a drugi učenik rješava dio koji se odnosi na redne brojeve.
Objava rezultata i korekcija	Učenici čitaju rješenja. Slijedi korekcija (prema rješenju nastavnog listića 1) i dodatna objašnjenja.
Uočavanje ostalih važnih obilježja	Učenici čitaju tekst o brojevnim imenicama i brojevnim pridjevima (oznaka C) na 90. stranici. Nakon čitanja sami iznose nekoliko primjera za brojevne imenice i nekoliko primjera za brojevne pridjeve. Primjere učitelj zapisuje na ploču, a učenici u bilježnicu.
Sinteza	Učenici vođenim razgovorom ponovljaju pravila i definicije, a zatim pisano rješavaju zadatke za utvrđivanje stečenih spoznaja. Individualno rješavaju nastavni listić 2 koji obuhvaća zadatke o pravilnom pisanju i sklonidbi brojeva.
Objava rezultata i korekcija	Učenici čitaju rješenja. Slijedi korekcija (prema rješenju nastavnog listića 2) i dodatna objašnjenja.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić	Individualno rješavanje nastavnog listića 3.
Objava rezultata	Učenici čitaju rješenja. Slijedi korekcija (prema rješenju nastavnog listića 3) i dodatna objašnjenja.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici.
<p>Plan ploče: BROJEVI</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> <p>GLAVNI BROJEVI – izriču količinu</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>BROJEVI</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>REDNI BROJEVI – izriču poredak</p> </div> </div> <p>BROJEVI su promjenjive riječi kojima izričemo količinu (koliko čega ima) i poredak (koje je što po redu). SKLONIDBU IMAJU: – glavni brojevi: jedan, dva, tri i četiri i složeni brojevi koji njima završavaju – svi redni brojevi.</p> <p>Redni brojevi mijenjaju se kao određeni pridjevi i slažu se s imenicom u rodu, broju i padežu. BROJEVNE IMENICE: (primjere osmišljavaju učenici) BROJEVNI PRIDJEVI: (primjere osmišljavaju učenici)</p>	
<p>Nastavni materijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica • nastavni listići. 	
<p>Prijedlog prilagodbe:</p> <p>Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.</p>	

BROJEVI – NASTAVNI LISTIĆ 1

1. Pronađi u krugu pojmove koji se odnose na brojeve. Plavim strelicama označi i spoji riječi koje se odnose na glavne brojeve, a crvenim strelicama spoji riječi koje se odnose na redne brojeve.
2. Pročitaj rečenice koje su nastale spajanjem riječi strelicama. Prepiši ih.

GLAVNI BROJEVI

REDNI BROJEVI

GLAVNI BROJEVI

REDNI BROJEVI

BROJEVI – NASTAVNI LISTIĆ 2

1. Pročitaj tekst. U tablicu su upisani istaknuti brojevi iz teksta. Odredi vrstu broja, padež i rod. Ispuni tablicu.

Učenici su čitali **o jednoj** brojalici. Zatim su se podijelili u **sedam** skupina. U **šest** je skupina raspoređeno **troje** učenika. Samo ih je **u sedmoj** skupini više. **Prvi** iz **treće** skupine izgovara brojalicu. Ispala je **druga** učenica. U **četvrtoj** skupini ostala su **dva** dječaka, a **u petoj obje** djevojčice.

BROJ	VRSTA BROJA	PADEŽ	ROD
jednoj			
sedam			
šest			
troje			
sedmoj			
prvi			
treće			
druga			
četvrtoj			
dva			
petoj			
obje			

2. Iz teksta izdvoji brojevne imenice. _____

Dopuni.

Brojevne imenice su brojevi koji znače _____, ali se u gramatičkom smislu ponašaju kao _____.

BROJEVI – NASTAVNI LISTIĆ 3

1. Iz teksta izdvoji pogrešno napisane riječi. Napiši ih pravilno.

U hrvatskome standardnom jeziku postoje četiri osnovna naglasaka. Među milionima rječi teško je uvijek točno odrediti naglasak. Zapravo nije riječ o milionima, već o svega četiri sto tisuća riječi, koliko ih otprilike postoji u hrvatskome jeziku. Ljudi se obično dvoume između dvojice naglasaka: kratkosilaznog i kratkouzlaznog naglasaka. Da bi točno odredili naglasak, trebate usvojiti pet jednostavnih pravila. No, više o tome u 7 razredu!

Pogrešno napisane riječi: _____

Ispravljene riječi: _____

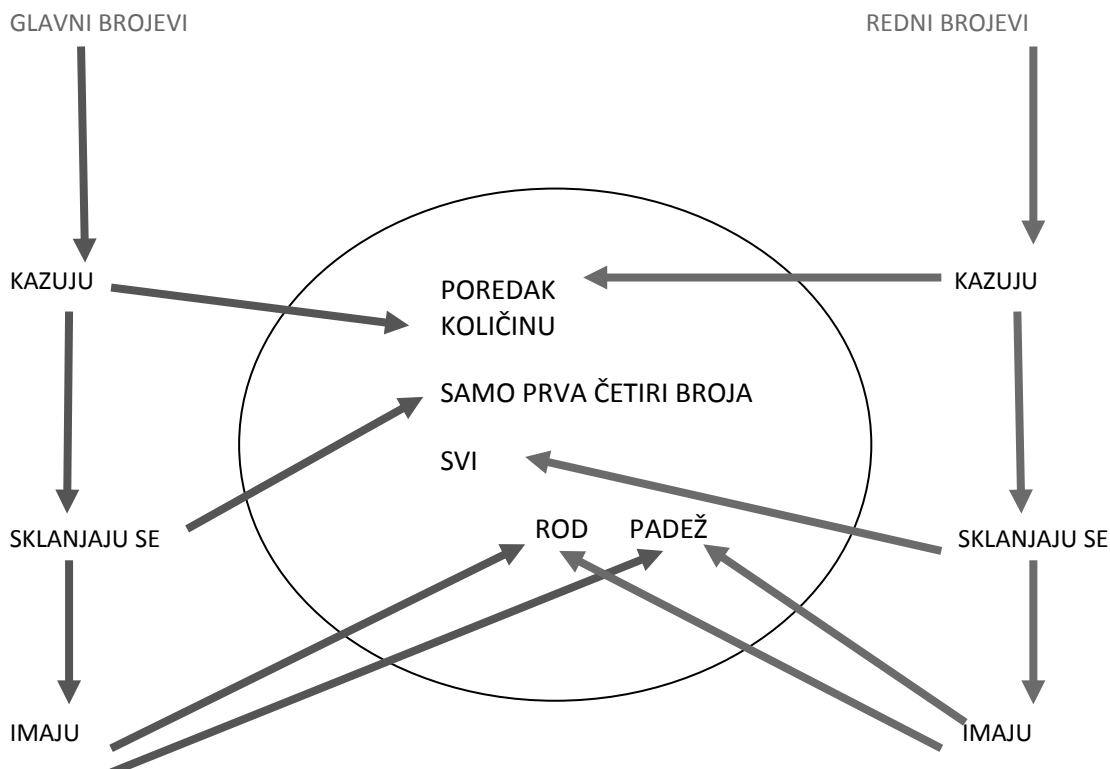
2. Pronađi u tekstu brojeve u instrumentalu, lokativu i genitivu te ih ispiši zajedno s prijedlozima.

RJEŠENJA NASTAVNIH LISTIĆA

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

1. Pronađi u krugu pojmove koji se odnose na brojeve. Plavim strelicama označi i spoji riječi koje se odnose na glavne brojeve, a crvenim strelicama spoji riječi koje se odnose na redne brojeve.

2. Pročitaj rečenice koje su nastale spajanjem riječi strelicama. Prepiši ih.

GLAVNI BROJEVI kazuju količinu. Sklanjaju se samo prva četiri broja. Imaju rod i padež.

REDNI BROJEVI kazuju poredak. Svi se sklanjaju. Imaju rod i padež.

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 2

1. Pročitaj tekst. U tablicu su upisani istaknuti brojevi iz teksta. Odredi vrstu broja, padež i rod. Ispuni tablicu.

Učenici su čitali o **jednoj** brojalici. Zatim su se podijelili u **sedam** skupina. U **šest** je skupina raspoređeno **troje** učenika. Samo ih je u **sedmoj** skupini više. **Prvi** iz **treće** skupine izgovara brojalicu. Ispala je **druga** učenica. U **četvrtoj** skupini ostala su **dva** dječaka, a u **petoj obje** djevojčice.

BROJ	VRSTA BROJA	PADEŽ	ROD
jednoj	glavni	lokativ	ž. r.
sedam	glavni	(isti oblik za sve)	(ž. r.) isti oblik za sve
šest	glavni	(isti oblik za sve)	(ž. r.) isti oblik za sve
troje	glavni	nominativ	ž. r. i m. r. –zajednički oblik
sedmoj	redni	lokativ	ž. r.
prvi	redni	nominativ	m. r.
treće	redni	genitiv	ž. r.
druga	redni	nominativ	ž. r.
četvrtoj	redni	lokativ	ž. r.
dva	glavni	nominativ	m. r.
petoj	redni	lokativ	ž. r.
obje	glavni	nominativ	ž. r.

2. Iz teksta izdvoji brojevne imenice. Troje, obje.

Dopuni.

Brojevne imenice su brojevi koji znače količinu, ali se u gramatičkom smislu ponašaju kao imenice.

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 3

1. Iz teksta izdvoji pogrešno napisane riječi. Napiši ih pravilno.

U hrvatskome standardnom jeziku postoje četiri osnovna naglasaka. Među milionima riječi teško je uvijek točno odrediti naglasak. Zapravo nije riječ o milionima, već o svega četiri sto tisuća riječi, koliko ih otprilike postoji u hrvatskome jeziku. Ljudi se obično dvoume između dvojice naglasaka: kratkosilaznog i kratkouzlaznog naglasaka. Da bi točno odredili naglasak, trebate usvojiti pet jednostavnih pravila. No, više o tome u 7 razredu!

Pogrešno napisane riječi: četri, milionima, rječi, milionima, četri sto, dvojice, bi, 7

Ispravljene riječi: četiri, milijunima, riječi, milijunima, četiristo, dvaju, biste, 7.

2. Pronađi u tekstu brojeve u instrumentalu, lokativu i genitivu te ih ispiši.

instrumental: među milijunima

lokativ: o milijunima, u sedmom (u 7.)

genitiv: između dvaju

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Zamjenice, sklonidba zamjenica	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni, rad u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • istraživati u skupinama s pomoću udžbenika • predstavljati rezultate istraživačkoga rada • planirati izlaganje • planirati izgled materijala za predstavljanje • memorirati pravila • objašnjavati odnose • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu • razumjeti ulogu zamjenica • izrađivati zajednički plakat. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati vrste i svojstva zamjenica, pravilno rabiti osobne zamjenice. Upoznat će sklonidbu zamjenica i pravilno rabiti padežne oblike zamjenica. Pravilno će rabiti naglašene i nenaglašene oblike zamjenica.	
b) odgojne	Učenici će razvijati osobnu i kolektivnu odgovornost pri radu u skupinama. Stjecat će radne navike i njegovati timsko ozračje te pozitivan odnos prema radu.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost zajedničkog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, uspoređivanja i zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, kreirati, izlagati, predstavljati, slušati, objašnjavati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • medijska kultura. 		

Artikulacija sata:

Motivacija (prva inačica)

Udžbenik Hrvatski jezik 5, str. 91

Učenici odgovaraju na šest uvodnih pitanja.

Za rad u trima skupinama.

Učenik je dobio lošu ocjenu i može:

- a) reći roditeljima istinu
- b) zatajiti istinu
- c) reći roditeljima da je dobio dobru ocjenu.

Svaka će skupina pronaći nedostatke i prednosti jednog postupka. Rješenja će upisivati u ovakve tablice:

PREDNOSTI POSTUPKA (A, B ILI C)	NEDOSTATCI POSTUPKA (A, B ILI C)

Motivacija (druga inačica)

Učenici mogu igrati igru pokvarenog telefona. Učenik iz prve klupe smišlja poruku koju će šapnuti sljedećem učeniku. Poruka se šaptom prenosi do zadnjeg učenika koji je izgovara naglas. Zatim se uspoređuje primljena poruka s poslanom.

Najava teme	Nakon motivacije učenici promatraju rečenicu: „Rekao sam ti da joj je on nešto rekao o njoj.“ Učenicima se postavlja poticajno pitanje. Tko je u ovoj rečenici govornik, tko je sugovornik, a tko je osoba o kojoj se govori? Učitelj najavljuje temu. Danas ćemo razgovarati o zamjenicama.
Podjela učenika u skupine za istraživački rad i izradu plakata	Učenici će u skupinama istraživati zamjenice služeći se udžbenikom. Formira se pet skupina. Svakoj skupini dodjeljuje se tema za istraživanje i zadatci. Svakoj skupini potreban je jedan papir na koji će zapisati zajednička rješenja zadataka. Učitelj donosi veliki papir za plakat na koji će učenici lijepiti papire i tako zajednički izraditi plakat o zamjenicama.
Upute za rad u skupinama	Skupinama se dodjeljuju teme: 1. skupina: Govornik, sugovornik, negovornik 2. skupina: Osobne zamjenice 3. skupina: Posvojne zamjenice 4. skupina: Sklonidba zamjenica 5. skupina: Naglašeni i nenaglašeni oblici zamjenica, pravilno pisanje zamjenica (pravopis). Upute za rad (za sve skupine): - koristite se drvenim bojama i flomasterima - temu istražujte služeći se udžbenikom - zapišite temu na zajednički papir - izvedite pravilo/pravila/definiciju - osmislite i zapišite primjer kojim dokazujete pravilo/definiciju (ne prepisujte iz udžbenika) - primjer neka bude osmišljen u rečenici. Svaka skupina dobit će listić s posebnim uputama i zadacima za određenu temu.

Istraživački rad u skupinama	ZADATCI: 1. skupina: Govornik, sugovornik, negovornik Objasni pojmove: govorna osoba, sugovorna osoba, negovorna osoba. Za svaki pojam osmisli jednu rečenicu kojom ćeš ga oprimjeriti. 2. skupina: Osobne zamjenice Objasni zadani pojam. Osmisli šest kratkih rečenica u kojima ćeš upotrijebiti osobnu zamjenicu. (Tri rečenice za oblike u jednini, tri rečenice za oblike u množini.) 3. skupina: Posvojne zamjenice Objasni zadani pojam. Osmisli šest kratkih rečenica u kojima ćeš upotrijebiti posvojnu zamjenicu. (Tri rečenice za oblike u jednini, tri rečenice za oblike u množini.) 4. skupina: Sklonidba zamjenica Izradi tablicu sklonidbe osobnih zamjenica. (Prepiši iz udžbenika.) Osmisli 4 rečenice za upotrebu osobne zamjenice: po jednu u genitivu, dativu, lokativu i instrumentalu. Označi oblike u padežu bojom. 5. skupina: Naglašeni i nenaglašeni oblici zamjenica, pravilno pisanje zamjenica (pravopis) Objasni što su naglašeni, a što nenaglašeni oblici osobnih zamjenica. Osmisli dvije rečenice u kojima ćeš upotrijebiti nenaglašeni oblik i dvije rečenice u kojima ćeš upotrijebiti naglašeni oblik zamjenice. Prouči rubriku „Pravopis“ u udžbeniku i osmisli vlastite primjere rečenica.
Izlaganje učenika, objava rezultata i izrada plakata	Prije izlaganja učitelj će na ploču (ili na zid) pričvrstiti prazan papir predviđen za zajednički plakat o zamjenicama. Predstavnik svake skupine kratko izlaže rezultate zajedničkoga rada. Po završetku izlaganja učenik lijepi papir s obrađenom temom na zajednički plakat.
Korekcija rezultata	Učitelj prati izlaganje svake skupine i po potrebi daje dodatna objašnjenja i korekciju.
Sinteza	Učenici rješavaju usmeno nastavni listić 1. Učitelj tijekom rješavanja dodatno objašnjava po potrebi.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić	Učenici pismeno rješavaju nastavni listić 2.
Objava rezultata	Učenici pojedinačno čitaju rješenja zadataka. Slijedi korekcija.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici. (Ako se svi predviđeni zadatci ne stignu riješiti tijekom nastavnog sata, učenicima se može jedan nastavni listić ponuditi za domaću zadaću.)

**Plan ploče:
ZAMJENICE**

ZAMJENICE su promjenjive riječi koje najčešće zamjenjuju imenice, pridjeve i brojeve.

OSOBNE ZAMJENICE zamjenjuju govornika, sugovornika i negovornika.

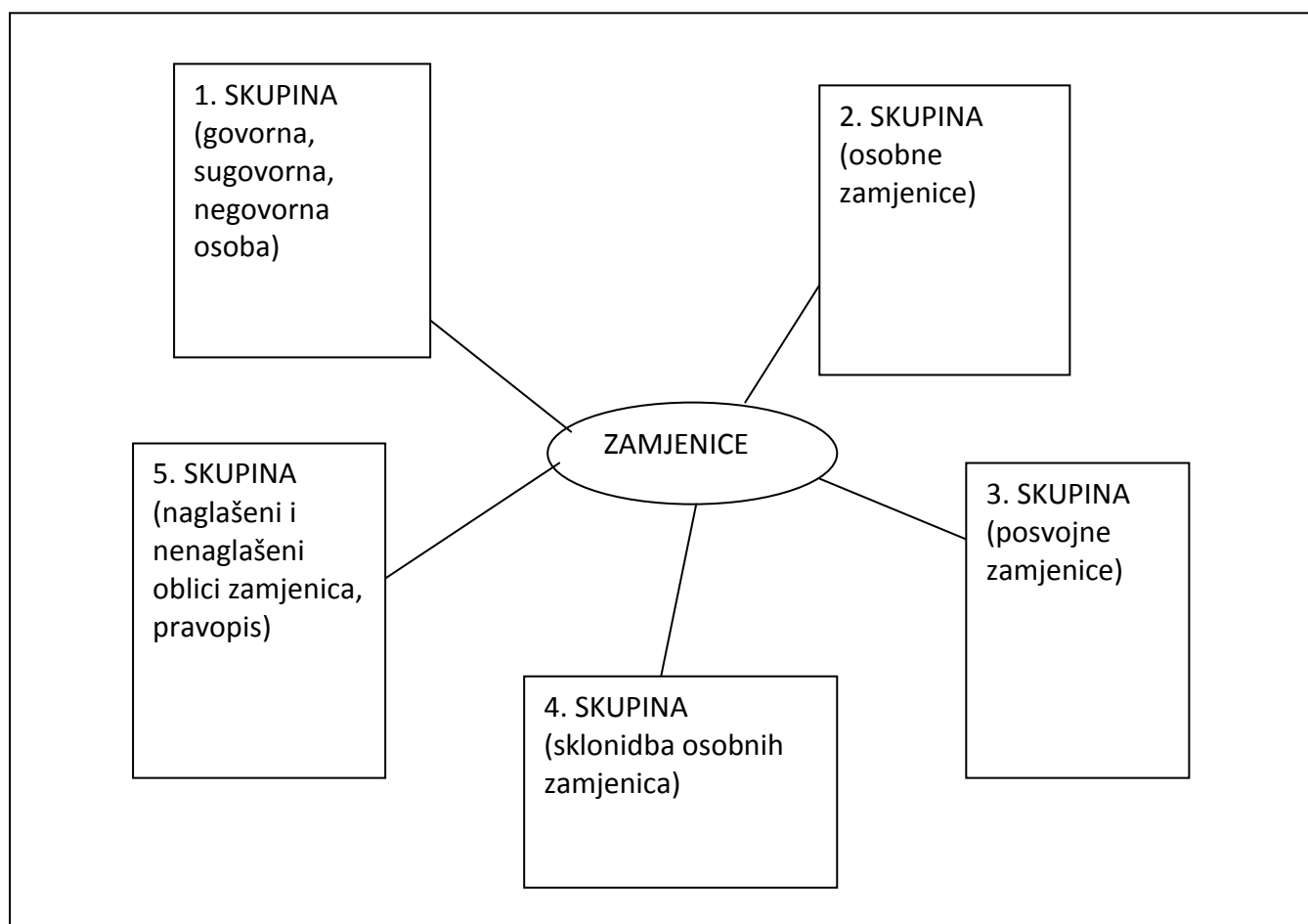
Nastavni materijal:

- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići
- plakat, papiri, flomasteri, ljepilo.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

PRIJEDLOG IZGLEDA ZAJEDNIČKOG PLAKATA O ZAMJENICAMA (kvadrati su predviđena mjesta za radove učenika)

NASTAVNI LISTIĆ 1

1. Dopuni.

Osobne zamjenice zamjenjuju _____, _____ i _____ osobu. Neke zamjenice u istom padežu imaju dva oblika: _____ i _____ oblik.

2. Pored tvrdnje zaokruži slovo T (točno) ili N (netočno).

1. Osobna zamjenica ti zamjenjuje govornika.	T / N
2. Zamjenice mogu zamjenjivati brojeve.	T / N
3. Posvojne zamjenice odgovaraju na pitanje Koji? .	T / N
4. Samo se naglašeni oblici sklanjaju.	T / N

3. Pročitaj tekst.

Zamjenice mi stvaraju probleme. Lako se zbunim kad mi netko govori o zamjenici „mi“. Nije mi baš jasno kad smo mi u nominativu, a kad sam samo ja u dativu. Je li vama jasno kad ste vi Vi, a kad ste samo vi? Neki su se učenici odmah sprijateljili sa zamjenicama. Njima nije problem poigrati se njima.

Odgovori na pitanja:

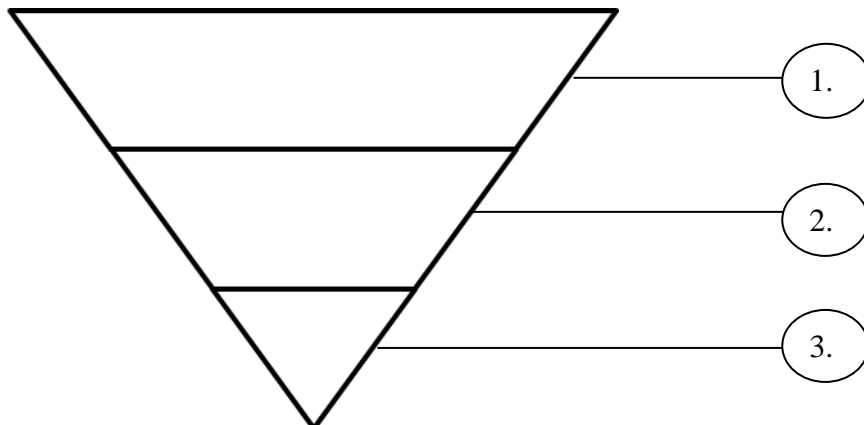
1. Koliko se puta u tekstu pojavljuje oblik **mi**?
2. Objasni značenje i odredi padež oblika **mi**.
3. Objasni razliku između oblika Vi i vi.
4. Odredi padeže svim zamjenicama u tekstu.

NASTAVNI LISTIĆ 2

1. Zamjenice u zagradama napiši u odgovarajućem obliku.

I (**mi**) ___ smo sudjelovali u izradi plakata o zamjenicama. Isprva (**mi**) ___ se zadatak činio težak, ali brzo smo se uhodali. Svi smo prionuli na posao – i (**mi**) ___, i (**vi**) ___ i (**oni**) ___. Dečki iz druge skupine su željeli što prije završiti pa su (**mi**) ___ predložili da se natječemo. (**mi**) ___ se taj prijedlog nije svidio pa smo (**on**) ___ odbili. I (**vi**) ___ je kao i (**mi**) ___ jasno da je pri učenju važnije biti temeljit nego brz.

2. Odredi padež zamjenica. U prvo polje upiši naziv padeža koji se najčešće pojavljuje u tekstu i sve zamjenice u tom padežu. Ostale razvrstaj prema učestalosti padeža na 2. i 3. mjesto.

3. Koje se zamjenice iz teksta pojavljuju u nenaglašenom obliku? Kako glasi njihov naglašeni oblik? Koju osobu zamjenjuju?

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

1. Dopuni.

Osobne zamjenice zamjenjuju govornu, sugovornu i negovornu osobu. Neke zamjenice u istom padežu imaju dva oblika: naglašeni i nenaglašeni oblik.

2. Pored tvrdnje zaokruži slovo T (točno) ili N (netočno).

5. Osobna zamjenica ti zamjenjuje govornika.	T / N
6. Zamjenice mogu zamjenjivati brojeve.	T / N
7. Posvojne zamjenice odgovaraju na pitanje Koji?	T / N
8. Samo se naglašeni oblici sklanjaju.	T / N

3. Pročitaj tekst.

Zamjenice mi (D, id.) stvaraju probleme. Lako se zbunim kad mi (D, id.) netko govori o zamjenici „mi“ (N, mn.). Nije mi (D, id.) baš jasno kad smo mi (N, mn.) u nominativu, a kad sam samo ja (N, id.) u dativu. Je li vama (D, mn.) jasno kad ste vi (N, mn.) Vi (N, id.) a kad ste samo vi (N, mn.)? Neki su se učenici odmah sprijateljili sa zamjenicama. Njima (D, mn.) nije problem poigrati se njima (I, mn.).

Odgovori na pitanja:

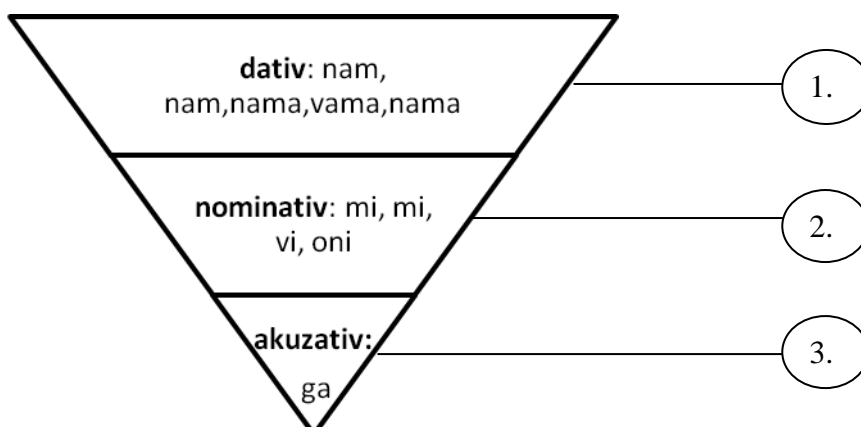
1. Koliko se puta u tekstu pojavljuje oblik **mi**? Pojavljuje se 5 puta.
2. Objasni značenje i odredi padež oblika **mi**. Dativ jednine zamjenice „ja“ i nominativ množine iste zamjenice.
3. Objasni razliku između oblika **Vi** i **vi**. Oblik Vi se iz poštovanja upotrebljava kad se obraćamo jednoj sugovornoj osobi. Oblik vi je nominativ množine zamjenice koja zamjenjuje sugovornu osobu.

RJEŠENJE NASTAVNOGA LISTIĆA 2

1. Zamjenice u zagradama napiši u odgovarajućem obliku.

I **mi** smo sudjelovali u izradi plakata o zamjenicama. Isprva **nam** se zadatak činio težak, ali brzo smo se uhodali. Svi smo prionuli na posao – i **mi**, i **vi** i **oni**. Dečki iz druge skupine su željeli što prije završiti pa su **nam** predložili da se natječemo. **Nama** se taj prijedlog nije svidio pa smo **ga** odbili. I **vama** je kao i **nama** jasno da je pri učenju važnije biti temeljit nego brz.

2. Odredi padež zamjenica. U prvo polje upiši naziv padeža koji se najčešće pojavljuje u tekstu i sve zamjenice u tom padežu. Ostale razvrstaj prema učestalosti padeža na 2. i 3. mjesto.

3. Koje se zamjenice iz teksta pojavljuju u nenaglašenom obliku? Kako glasi njihov naglašeni oblik? Koju osobu zamjenjuju?

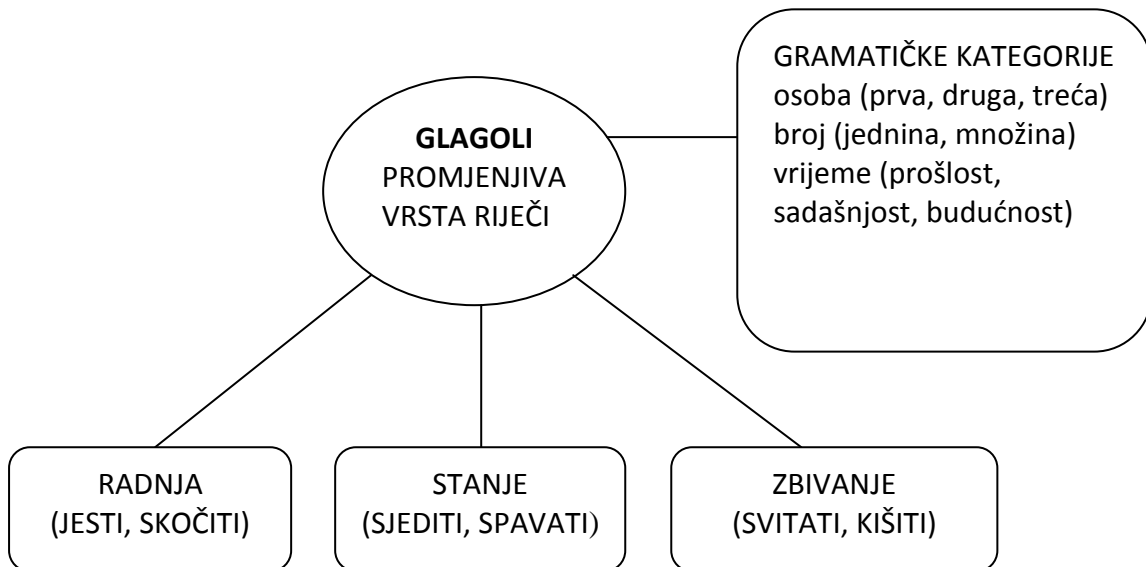
U nenaglašenom se obliku pojavljuju zamjenice: nam i ga. Njihov naglašeni oblik glasi: nama (govorna osoba) i njega (negovorna osoba).

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Glagoli	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • upotrebljavati glagole tijekom igre • samostalno izvoditi zaključke • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu • rješavati zadatke. 		
Zadace sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati obilježja glagola i podjelu glagola po značenju. Upoznat će gramatičke kategorije glagola: osobu, broj i vrijeme i prepoznavati ih u tekstovima. Upoznat će pravopisna pravila za pisanje negacijskih i upitnih oblika glagola u rečenicama.	
b) odgojne	Učenici će stjecati spoznaje posebnostima životinjskog svijeta u Hrvatskoj. Stjecat će svijest o potrebi čuvanja ugroženih životinjskih vrsta i brige za okoliš.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost individualnog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, uspoređivanja i zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će oponašati zvukove i kretnje, razgovarati, slušati, objašnjavati, komentirati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjerenom čitati i pismeno rješavati zadatke.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • Biologija • Geografija • opća kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Igra „Koja si ptica?“ Neka se javi učenik koji želi „odglumiti“ pticu prema vlastitom izboru. Ostalim učenicima ne smije reći o kojoj je ptici riječ, oni će pogađati. Učenik će kretnjama i glasovima pokušati što bolje dočarati pticu koju je zamislio. Kad netko od učenika konačno pogodi, igra je završena. Igru možete ponoviti. Nakon igre učenicima je potrebno postaviti pitanje. Što je sve radio učenik dok je oponašao pticu?		

Najava teme	Čitanje pjesme <i>Ptičja posla</i> Grigora Viteza na 95. stranici udžbenika. Kratko iznošenje dojmova. Pitanje: Koji bi glagoli iz pjesme najbolje dočarali zvukove kojima ste oponašali pticu?. Danas ćemo govoriti o glagolima.
Uočavanje jezične pojave, zadatak (nastavni listić)	Učenici čitaju tekst „Čigoč, selo roda“ na 96. stranici udžbenika. Slijedi odgovaranje na pitanja uz oznaku A. Učenici uz vođeni razgovor zaključuju da po značenju postoje glagoli stanja, radnje i zbivanja. Zadatak (nastavni listić 1): učitelj će s pomoću projektora prikazati niz slika koje predstavljaju različite radnje, stanja i zbivanja. Učenici će uz svaku sliku navesti odgovarajući glagol i odrediti ga po značenju.
Provjera i objava rezultata	Korekcija: učenici će pogledati rješenja koja će učitelj prikazati s pomoću projektora (rješenje nastavnog listića 1) i proučiti ih.
Uočavanje ostalih važnih obilježja	Učenici uspoređuju rečenice: „Roda sjedi na jajima.“ i „Rode sjede na jajima.“ Zaključuju da postoje različiti oblici glagola za jedninu i množinu. Slijedi čitanje i proučavanje sadržaja uz oznaku B na 97. stranici. Učenici zaključuju da se glagolski oblik mijenja i s promjenom glagolske osobe. Zadatak: Provedi glagol gledati kroz osobe. Usporedi oblike za 1. osobu glagola: gledam i selim. Koju razliku primjećuješ? Odvoji nastavak od osnove. Slijedi proučavanje tablice uz oznaku C na 97. i sadržaja na 98. stranici vezanog za glagolsko vrijeme. Uz svaku rečenicu: „Roda sjedi u gnijezdu.“, „Roda je sjedila u gnijezdu.“ i „Roda će sjediti u gnijezdu.“, učenicima se postavlja pitanje: „Kada se događa radnja?“ Nakon toga postavlja se učenicima pitanje: Kako se mogu mijenjati glagolski oblici?. Učenike se navodi na odgovor: Mijenjaju se prema osobi, broju i vremenu. Slijedi proučavanje rubrike „Pravopis“ na 98. stranici. Učenicima se postavlja pitanja: Kada ne rastavljamo niječnicu od glagola? Kako pravilno postavljamo pitanje s pomoću čestice li?. Navedi primjer.
Sinteza	Pitanja uz razgovor za sintezu. Što su glagoli? Što njima izričemo? Kako ih dijelimo po značenju? Koje gramatičke kategorije imaju glagoli? Koliko glagolskih osoba postoji? Što je broj, a što vrijeme? Kako prepoznamo glagole stanja, a kako glagole zbivanja?
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić	Rješavanje nastavnog listića 2. Učenici iz teksta izdvajaju glagole i upisuju ih u tablicu za razvrstavanje prema gramatičkim kategorijama.
Objava rezultata	Učitelj/učiteljica obavlja provjeru i korekciju s pomoću rješenja nastavnog listića 2. Prema potrebi daje dodatna objašnjenja.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici.

Plan ploče:

GLAGOLI

Nastavni materijal:

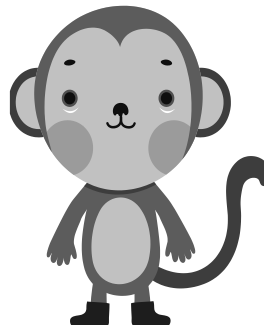
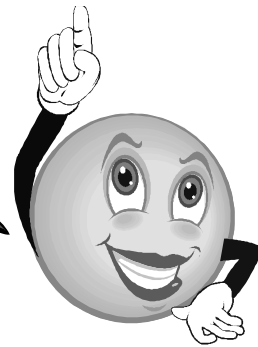
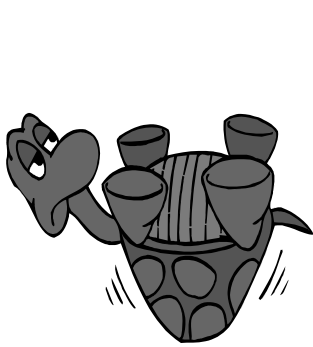
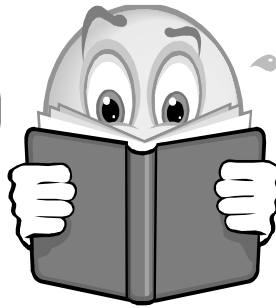
- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju i svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

GLAGOLI - NASTAVNI LISTIĆ 1

Ispod svake slike napiši odgovarajući glagol te odredi glagol prema značenju (radnja, stanje, zbivanje).

GLAGOLI – NASTAVNI LISTIĆ 2

1. Pročitaj tekst.

Malena i Klepetan

Nastavlja se jedna od najljepših ljubavnih priča iz životinjskog svijeta. Rodan **Klepetan** jutros **se** po dvanaesti put **vratio** svojoj rodi slomljenoga krila **Malenoj**. Njihovo ljubavno gnijezdo **nalazi se** na krovu područne osnovne škole u Brodskom Varošu. Njegovu **su se** povratku **razveselili** brojni obožavatelji, a najviše Malena. Klepetan **ima** tridesetak godina pa **su se** mnogi **bojali** da **se neće vratiti** s juga. Malena **je** proteklih dana prema običaju **odbijala** hranu i nervozno klepetala u očekivanju svog dragog. Malena već dugo **ne leti** na jug jer **su je** prije dvanaest godina **ozlijedili** lovci pa gospodin Stipe **brine** o njoj. Čim ga **je ugledala**, odmah **je odletjela** k njemu. Neobično je kako **se vole!**

(tekst preuzet sa stranice www.vecernji.hr)

2. Upiši u tablicu istaknute glagole u tekstu. Odredi glagolima osobu, broj i vrijeme.

PROŠLOST	GLAGOL	OSOBA	BROJ	SADAŠNJOST	GLAGOL	OSOBA	BROJ	

3. Samo je jedan glagol u budućem vremenu. Koji? Odredi osobu i broj glagola.

4. Što je zajedničko svim glagolima u tekstu?

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

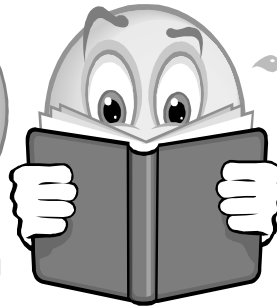
Ispod svake slike napiši odgovarajući glagol te odredi glagol prema značenju (radnja, stanje, zbiljanje).

SPAVATI (STANJE)

PISATI (RADNJA)

ČITATI (RADNJA)

VJEŽBATI (RADNJA)

RAZGOVARATI (RADNJA)

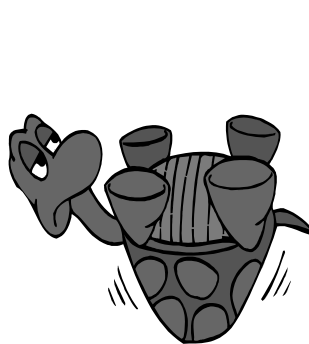
JESTI (RADNJA)

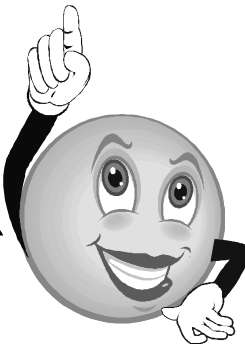
IGRATI SE (RADNJA)

PJEVATI (RADNJA)

LEŽATI (STANJE)

PLESATI (RADNJA)

RAZMIŠLJATI (RADNJA)

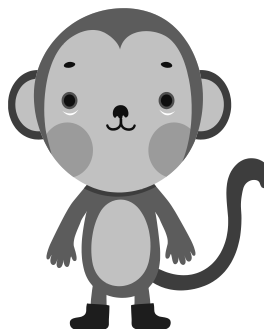
TRČATI (RADNJA)

KIŠITI (ZBIVANJE)

SJEDITI (STANJE)

STAJATI (STANJE)

SNIJEŽITI (ZBIVANJE)

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 2

2. Istaknuti glagoli u tekstu nalaze se u tablici. Odredi glagolima osobu, broj i vrijeme.

PROŠLOST	GLAGOL	OSOBA	BROJ	SADAŠNOST	GLAGOL	OSOBA	BROJ
	se vratio	3.	jd.		nastavlja se	3.	jd.
	su se razveselili	3.	mn.		nalazi se	3.	jd.
	bojali su se	3.	mn.		ima	3.	jd.
	je odbijala	3.	jd.		ne leti	3.	jd.
	su ozlijedili	3.	mn.		brine	3.	jd.
	je ugledala	3.	jd.		se vole	3.	mn.
	je odletjela	3.	jd.				

3. Samo je jedan glagol u budućem vremenu. Koji? Odredi osobu i broj glagola.

Glagol: se neće vratiti – budućnost, 3. os. mn.

4. Što je zajedničko svim glagolima u tekstu?

Svi su glagoli u trećoj osobi.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Predikat	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, u paru, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • suradnički učiti u paru • predstavljati rezultate rada u paru • izlagati • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • rješavati zadatke • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati predikat. Uočiti će obilježja, ulogu i mjesto predikata u rečenici, razlikovati će vrstu riječi od njezine službe u rečenici.	
b) odgojne	Učenici će prihvatiti pozitivan odnos prema očuvanju prirode i ugroženim životinjskim vrstama.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost individualnog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, prezentiranja, uspoređivanja i zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, slušati, objašnjavati, samostalno pisati, izlagati, aktivno slušati i usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • Biologija • Geografija • opća kultura. 		

Artikulacija sata:	
<p>Motivacija Udžbenik Hrvatski jezik 5, str. 99.</p> <p style="text-align: center;">Pjevaj mi, pjevaj, sokole</p> <p>Učenici promatraju sadržaj na 99. stranici udžbenika.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Što znaš o zaštiti životinja i biljaka? 2. Koje zaštićene vrste životinja i biljaka poznaješ? 3. Koje bi vrste još zaštitio/zaštitila? Zašto? 4. Služeći se crtežom napiši upute za izradu hranilice. <p>Učenici promatraju crtež izrade hranilice za ptice na 99. stranici. Na temelju crteža pišu upute za izradu. Čitaju svoje uratke naglas.</p>	
Najava teme	Čitanje polaznog teksta „Sveti Andrija – otok Eleonorinog sokola“ na 100. stranici udžbenika. Kratak komentar. Učenici odgovaraju na 1. i 2. pitanje uz tekst. Danas ćemo govoriti o predikatu.
Uočavanje jezične pojave Rad u parovima	Rad u parovima. Učenici će proučiti sadržaj u udžbeniku pod oznakom A kako bi saznali odgovore na dva pitanja: Što je predikat?, Koja je njegova uloga u rečenici?. Upute za rad: <ol style="list-style-type: none"> 1. Učenici individualno čitaju tekst, proučavaju ga i zapisuju bilješke. Predviđeno vrijeme u ovoj fazi rada je 3 minute. 2. Učenici rade u paru. Razmjenjuju, uspoređuju i dopunjuju bilješke. Predviđeno vrijeme u ovoj fazi rada je 2 minute. 3. Učitelj proziva jednog učenika koji će ukratko prezentirati rezultate rada.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Slijedi rješavanje nastavnog listića 1 kojim se provjerava jesu li učenici shvatili što je predikat i njegovu ulogu u rečenici. Korekcija uz rješenje nastavnog listića 1.
Uočavanje ostalih važnih činjenica, nastavni listić	Učenici individualno proučavaju sadržaj u udžbeniku pod oznakom B na 101. stranici. Proučavajući rečenice a), b) i c) izvode pravilo o glagolskom predikatu. Slijedi rješavanje nastavnog listića 2. Provjera i korekcija rješenja uz moguće dopune i objašnjenja. Učenicima se postavlja pitanje: Koja su gramatička obilježja glagola?. Navodi ih se na zaključak da glagolski predikat mora biti izrečen glagolom u nekom vremenu, osobi i broju. Zadatak 2. na 102. stranici udžbenika. Određivanje mjesta predikata u rečenici. Učenici proučavaju rubriku „Pravopis“. Iznose vlastite primjere za predikat u negaciji, predikat izrečen povratnim glagolom i razdvojene dijelove predikata.
Sinteza	Zadatak 4. u radnoj bilježnici. Ponavljanje pravila i definicija.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić	Rješavanje nastavnog listića 3.
Objava rezultata	Učenici čitaju rješenja nastavnog listića. Učitelj provjerava i prema

	potrebi iznosi dodatna objašnjenja.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici.
<p>Plan ploče:</p> <p>PREDIKAT</p> <p>TKO? sokol</p> <p>↑</p> <p>GNIJEZDI SE</p> <p>↙ ↘</p> <p>KADA? krajem ljeta GDJE? na otočiću</p>	
<p>Predikat je glavni dio rečenice. Otvara mjesto svim ostalim dijelovima rečenice.</p> <p>Najčešće se izriče glagolom u nekom vremenu, osobi i broju.</p> <p>Glagolski predikat je predikat izrečen glagolom.</p>	
<p>Nastavni materijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica • nastavni listići. 	
<p>Prijedlog prilagodbe:</p> <p>Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.</p>	

Nastavni listić 1

1. Dopuni rečenice odgovarajućim glagolima.

GLAGOLI: živjeti, nesti, tražiti, rasti, letjeti.

REČENICE:

Bjeloglavi sup _____ na otoku Cresu.

Ženke _____ jaja u velikom gnijezdu.

Mušjaci _____ hranu u okolici.

Mladunče _____ u gnijezdu.

Supovi _____ iznad mora.

2. Za svaku rečenicu postavi pitanje tako da njihovi glagoli budu odgovor.

PITANJE	ODGOVOR

Rješenje nastavnog listića 1

1. Dopuni rečenice odgovarajućim glagolima.

GLAGOLI: živjeti, nesti, tražiti, rasti, letjeti

REČENICE:

Bjeloglavi sup živi na otoku Cresu.

Ženke nesu jaja u velikom gnijezdu.

Mušjaci traže hranu u okolici.

Mladunče raste u gnijezdu.

Supovi lete iznad mora

2. Za svaku rečenicu postavi pitanje tako da njihovi glagoli budu odgovor.

PITANJE	ODGOVOR
Što bjeloglavi sup radi na otoku Cresu?	<u>Živi.</u>
Što rade ženke u velikom gnijezdu?	<u>Nesu (jaja).</u>
Šo mušjaci rade u okolici?	<u>Traže (hranu).</u>
Što radi mladunče u gnijezdu?	<u>Raste.</u>
Što rade supovi iznad mora?	<u>Lete.</u>

Nastavni listić 2

Dopuni.

1. Glavni dio rečenice naziva se _____. Predikatom se izriče _____ u rečenici. Otvara mjesto _____ dijelovima rečenice. Najčešće se izriče _____. Predikat izrečen glagolom naziva se _____.

2. Sastavi 4 rečenice s pomoću glagola: trčati, plivati, letjeti, spavati.

Rečenice moraju sadržavati sljedeće podatke: Tko?, Kada? i Gdje?(Kuda?).

Primjer:

Ivan ujutro trči šumom.

Rješenje nastavnog listića 2

1. Dopuni.

Glavni dio rečenice naziva se predikat. Predikatom se izriče radnja u rečenici. Otvara mjesto svim ostalim dijelovima rečenice. Najčešće se izriče glagolom. Predikat izrečen glagolom naziva se glagolski predikat.

2. Sastavi 4 rečenice s pomoću glagola: trčati, plivati, letjeti, spavati.

Rečenice moraju sadržavati sljedeće podatke: Tko?, Kada? i Gdje?(Kuda?).

Primjer:

Ivan ujutro trči šumom.

Nastavni listić 3

REČENICA: Bjeloglavi sup leti visoko iznad otoka.

1. Podcrtaj predikat u rečenici.

2. Na kojem mjestu u rečenici može stajati predikat? Pokušaj što više puta promijeniti mjesto predikata u gornjoj rečenici. Napiši što više preoblikovanih rečenica.

3. Gornju rečenicu preoblikuj u upitnu i niječnu.

Upitna rečenica: _____

Niječna rečenica: _____

Rješenje nastavnog listića 3

REČENICA: Bjeloglavi sup leti visoko iznad otoka.

1. Podcrtaj predikat u rečenici.

2. Na kojem mjestu u rečenici može stajati predikat? Pokušaj što više puta promijeniti mjesto predikata u gornjoj rečenici. Napiši što više preoblikovanih rečenica.

Leti bjeloglavi sup visoko iznad otoka.

Bjeloglavi sup visoko leti iznad otoka.

Bjeloglavi sup visoko iznad otoka leti.

3. Gornju rečenicu preoblikuj u upitnu i niječnu.

Upitna rečenica: Leti li bjeloglavi sup visoko iznad otoka?

Niječna rečenica: Bjeloglavi sup ne leti visoko iznad otoka.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Subjekt	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni, rad u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • istraživati u skupini • predstavljati istraživačke materijale • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • objašnjavati odnose • rješavati zadatke • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će upoznati subjekt, ulogu subjekta i mjesto subjekta u rečenici. Upoznat će načine izricanja subjekta. Razlikovat će vrstu riječi od službe riječi u rečenici.	
b) odgojne	Učenici će razvijati pozitivan odnos prema sebi, prema izgradnji čvrstih vrijednosti u životu i razvijanju vlastite osobnosti.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost zajedničkog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, osmišljavanja primjera, uspoređivanja, zaključivanja i povezivanja pojmova.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, izlagati, slušati, objašnjavati, argumentirati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • književnost. 		

Artikulacija sata:

Motivacija (prva inačica)

Udžbenik Hrvatski jezik, str. 103.

Tko se kiti tuđim perjem

Podijelite se u pet skupina i pripremite govor s temom: Zakon o zaštiti autorskih prava. Odgovorite pritom na sljedeća pitanja:

1. Što znate o zakonima?
2. Što sve propisuju?
3. Zašto je uzimanje tuđih ideja prekršaj?
4. Što se propisuje Zakonom o zaštiti autorskih prava?
5. Znae li neke primjere kršenja autorskih prava?
6. Je li moguće u potpunosti kontrolirati poštovanje autorskih prava?
7. Predloži izmjene i dopune Zakona o zaštiti autorskih prava.

Motivacija (druga inačica)

Uzori i oponašanje

S učenicima se razgovara o uzorima i oponašanju. Učenicima treba postaviti sljedeća pitanja:

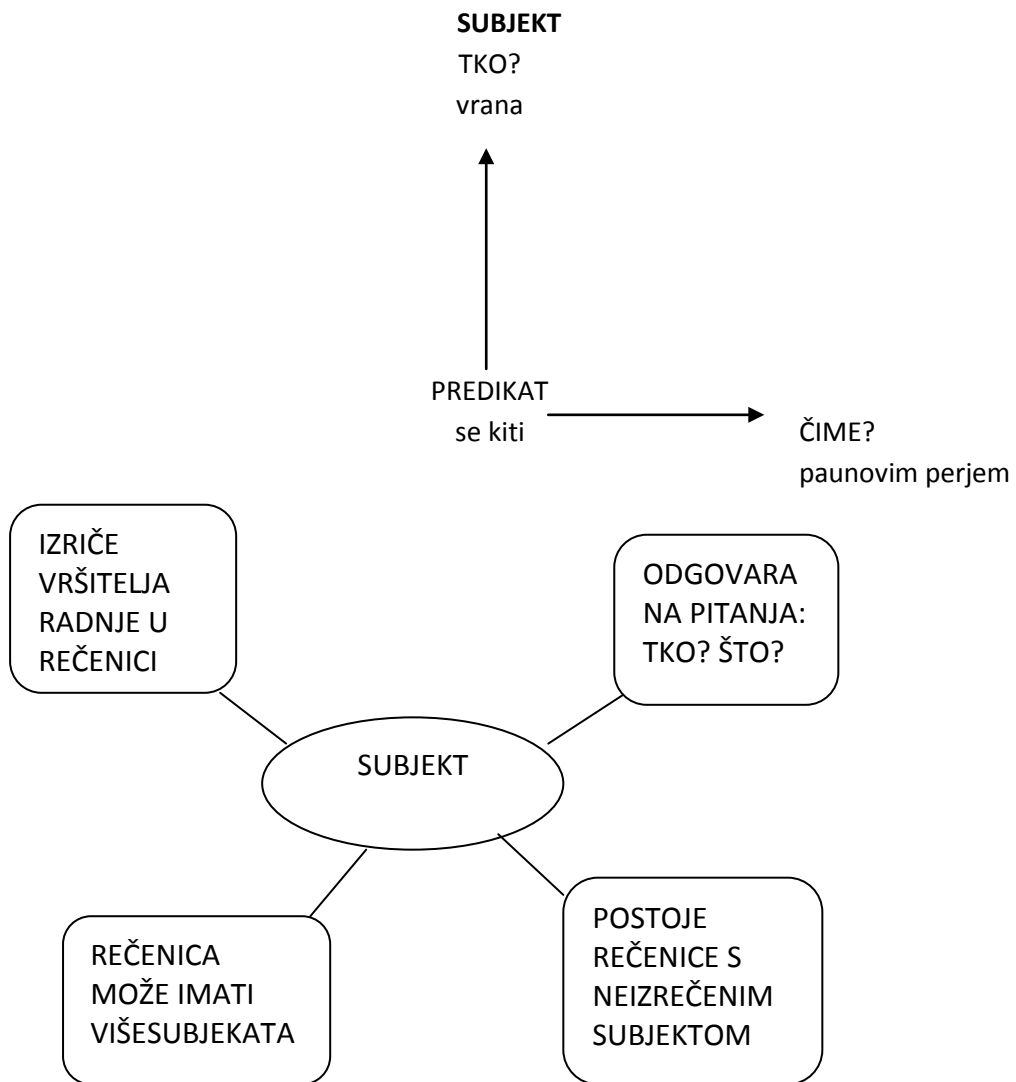
1. Što znači riječ „uzor“?
2. Tko je za vas uzoran?
3. Koje biste osobine svojih uzora željeli imati?
4. Što je oponašanje?
5. Zvuči li vam riječ „oponašanje“ pozitivno ili negativno?
6. Kako se osjećate kad vas netko oponaša?
7. Jeste li ikada nekoga oponašali?.

Učenici će izreći svoje mišljenje. Zatim će se najaviti polazni tekst.

Najava teme	Čitanje polaznog teksta „Paunovo perje“ i kratak komentar. Što je basna? Koja je pouka ove basne? Tko se kiti tuđim perjem? Danas ćemo govoriti o subjektu.
Rad u skupinama Teme za istraživanje i upute za rad	Rad u skupinama. Učenici će formirati četiri skupine za istraživanje nastavne teme. Pri radu će se služiti udžbenikom. Svakoj skupini dodjeljuje se jedna tema za istraživanje. Teme: 1. skupina: Subjekt – služba riječi 2. skupina: Vrste riječi za izricanje subjekta 3. skupina: Rečenica s više subjekata 4. skupina: Rečenica s neizrečenim subjektom. Zadatci su zajednički za sve skupine: 1. Objasni značenje zadanog pojma/teme. 2. Izvedi pravilo/definiciju. 3. Navedi tri primjera u obliku rečenica u kojima ćeš pravilno upotrijebiti zadani pojam. 4. Pripremi kratko izlaganje.
Uočavanje jezične pojave Istraživački rad u skupinama	Učenici su podijeljeni u skupine i istražuju teme služeći se udžbenikom, stranica 104. i 105. Predviđeno je vrijeme za istraživanje i pripremu izlaganja 15 minuta.

<p>Objava rezultata istraživanja, nastavni listić</p>	<p>1. Izlaganje predstavnika prve skupine. Tema: Subjekt – služba riječi. Očekivani sadržaj izlaganja: Subjekt je rečenični dio koji govori na što se odnosi obavijest sadržana u predikatu. U rečenici odgovara na pitanje: Tko ili što vrši radnju?. Subjekt se otkriva pitanjem tko? za živo i što? za neživo. Subjekt je vršitelj radnje u rečenici. Učenici će navesti primjere.</p> <p>2. Izlaganje predstavnika druge skupine. Tema: Vrste riječi za izricanje subjekta. Očekivani sadržaj izlaganja: Subjekt se najčešće izriče imenicom, no u službi subjekta mogu biti i ostale vrste riječi. Subjekt može biti izrečen i zamjenicom, pridjevom, brojem, glagolom. Učenici će navesti tri primjera rečenice s različitim vrstama riječi u službi subjekta.</p> <p>Da bi se provjerilo razumijevanje proučenoga gradiva, slijedi rješavanje nastavnog listića 1. Zatim slijedi provjera rješenja i korekcija te dodatna objašnjenja.</p> <p>3. Izlaganje predstavnika treće skupine. Tema: Rečenica s više subjekata. Očekivani sadržaj izlaganja: Rečenica može imati i više subjekata. Učenici će navesti tri primjera rečenice s različitim brojem subjekata.</p> <p>4. Izlaganje predstavnika četvrte skupine. Tema: Rečenica s neizrečenim subjektom. Očekivani sadržaj izlaganja: Postoje rečenice u kojima subjekt nije izrečen. Takav se subjekt naziva neizrečen ili skriveni subjekt. Otkriva se s pomoću predikata, a iskazujemo ga osobnom zamjenicom. Učenici će navesti tri primjera rečenice sa skrivenim subjektom i objasniti će postupak otkrivanja vršitelja radnje u rečenici s neizrečenim subjektom.</p>
<p>Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić</p>	<p>Učenici rješavaju nastavni listić 2 kojim se provjerava usvojenost izloženog sadržaja svih četiriju skupina, s naglaskom na sadržaje izlaganja treće i četvrte skupine.</p>
<p>Objava rezultata i korekcija</p>	<p>Učenici pojedinačno čitaju i komentiraju rješenja zadataka. Učitelj provjerava, korigira i daje dodatna objašnjenja.</p>
<p>Sinteza Radna bilježnica</p>	<p>Razgovorom se sažima i uopćuje znanje o novim pojmovima. Učenici usmeno rješavaju 1. i 2. zadatak u radnoj bilježnici.</p>
<p>Zadavanje zadataka za zadaću</p>	<p>Preostali zadatci u radnoj bilježnici.</p>

Plan ploče:

Nastavni materijal:

- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

NASTAVNI LISTIĆ 1

1. Zaokruži slovo pored tvrdnje – T (točno) ili N (netočno).

Subjekom se izriče vršitelj radnje u rečenici. T/N

Subjekt otvara mjesto predikatu. T/N

Subjekt odgovara na pitanja Kako? i Kada?. T/N

2. Od nizova riječi sastavi rečenice. Podcrtaj subjekt u rečenici.

Pronaći, vrana, perje, paunovo _____

Tuđe, ona, perje, okititi se _____

Pored, ona, vrane, ostale, proći _____

Odbaciti, ona, paunovi, i, vrane _____

Odletjeti, vrane _____

3. Podcrtaj subjekt.

Promijeni rečenicu. Subjekt izreci zamjenicom. Napiši rečenicu.

Paunovi i vrane su ptice. _____

Vrane obitavaju u zagrebačkim naseljima. _____

Vrane se okupljaju na krovovima kuća. _____

4. Podcrtaj subjekt u rečenici. Kojom je vrstom riječi izrečen? Odgovor napiši na crtu.

Letjeti je lijepo. _____

Maleni ne znaju letjeti. _____

Drugi će im pokazati. _____

NASTAVNI LISTIĆ 2

1. Zadatak ima dva dijela.

Podcrtaj subjekt. Na kojem se mjestu u rečenici nalazi subjekt?

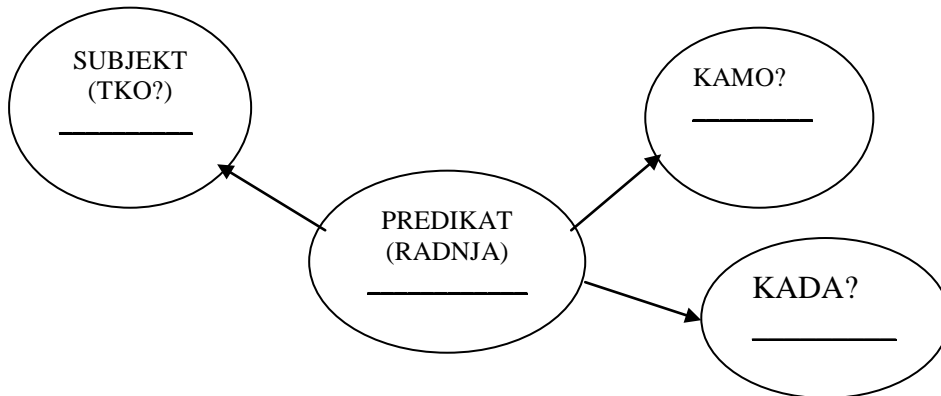
a) Zimi vrane ne lete na jug.

b) Dvorištem šetaju paunovi.

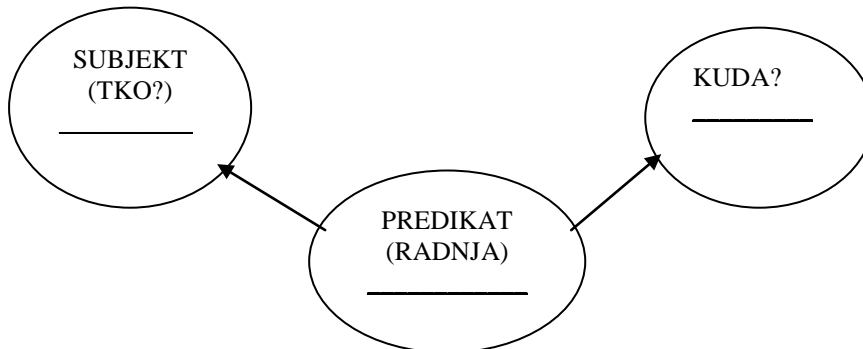
c) Paunovi ne lete.

Shematski prikaz. U krugove napiši dijelove rečenica a), b) i c).

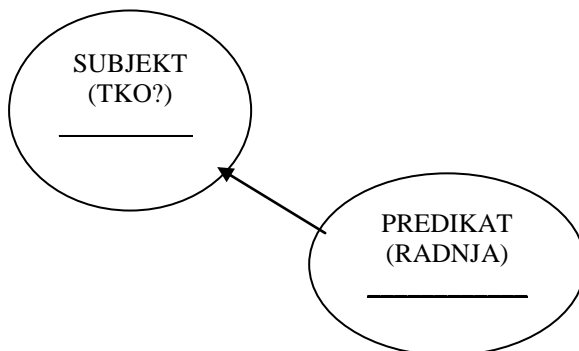
a)

b)

c)

2. Podcrtaj subjekt u rečenici.

- a) Paunovi i vrane su ptice.
- b) Vrane su crne.
- c) Neugledne su.
- d) Paunovi imaju šareno perje.
- e) Ljepši su od vrana.
- f) Paun i vrana su različiti.

Prepiši rečenice na crtu prema načinu izricanja subjekta.

a) rečenica s jednim subjektom

b) rečenica s neizrečenim subjektom

c) rečenica s više subjekata

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 1

1. Zaokruži slovo pored tvrdnje – T (točno) ili N (netočno).

Subjekom se izriče vršitelj radnje u rečenici. T/N
Subjekt otvara mjesto predikatu. T/N
Subjekt odgovara na pitanja Kako? i Kada? T/N

2. Od nizova riječi sastavi rečenice. Podcrtaj subjekt u rečenici.

Pronaći, vrana, perje, paunovo. Vrana je pronašla paunovo perje.
Tuđe, ona, perje, okititi se. Ona se okitila tuđim perjem.
Pored, vrane, ostale, proći, ona. Ona je prošla pored ostalih vrana.
Odbaciti, ona, paunovi, i, vrane. Paunovi i vrane su je odbacili.
Odletjeti, vrane. Vrane su odletjele.

3. Podcrtaj subjekt.

Promijeni rečenicu. Subjekt izreci zamjenicom. Napiši rečenicu.

Paunovi i vrane su ptice. Oni su ptice.
Vrane obitavaju u zagrebačkim naseljima. One obitavaju u zagrebačkim naseljima.
Vrane se okupljaju na krovovima kuća. One se okupljaju na krovovima kuća.

4. Podcrtaj subjekt u rečenici. Kojom je vrstom riječi izrečen? Odgovor napiši na crtu.

Letjeti je lijepo. Glagol.
Maleni ne znaju letjeti. Pridjev.
Drugi će im pokazati. Broj.

RJEŠENJE NASTAVNOG LISTIĆA 2

1. Zadatak ima dva dijela.

Podcrtaj subjekt. Na kojem se mjestu u rečenici nalazi subjekt?

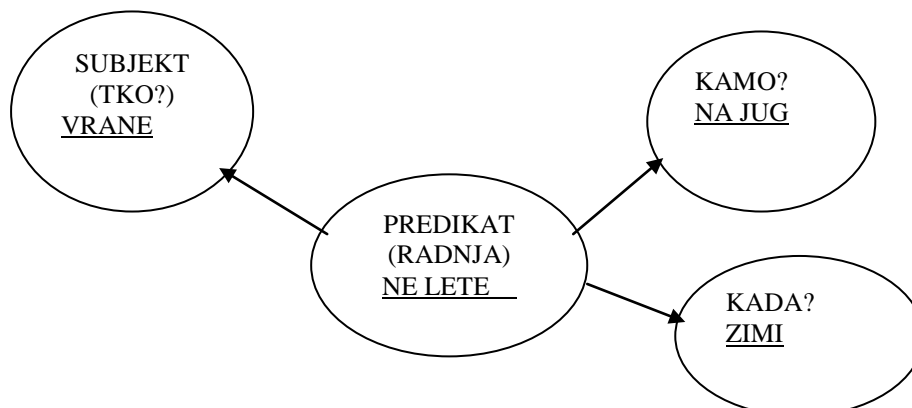
a) Zimi vrane ne lete na jug. U sredini rečenice.

b) Dvorištem šetaju paunovi. Na kraju rečenice.

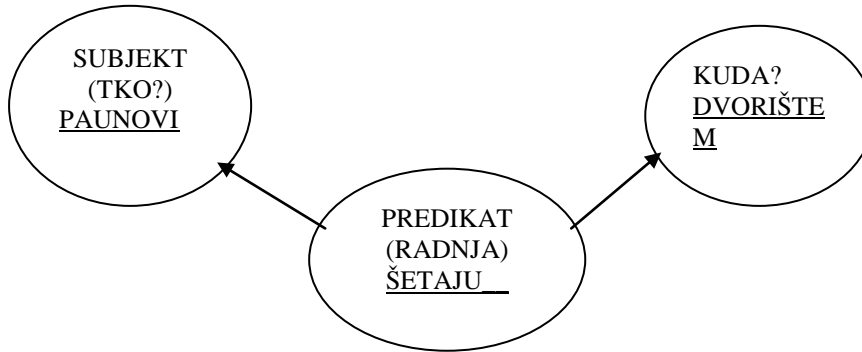
c) Paunovi ne lete. Na početku rečenice.

Shematski prikaz. U krugove napiši dijelove rečenica a), b) i c).

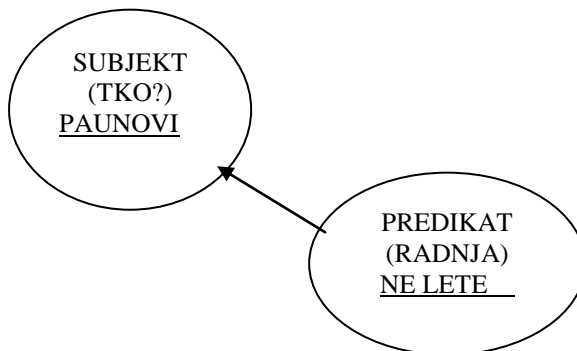
a)

b)

c)

2. Podcrtaj subjekt u rečenici.

- a) Paunovi i vrane su ptice.
- b) Vrane su crne.
- c) Neugledne su. (ONE)
- d) Paunovi imaju šareno perje.
- e) Ljepši su od vrana. (ONI)
- f) Paun i vrana su različiti.

Prepiši rečenice na crtu prema načinu izricanja subjekta.

a) rečenica s jednim subjektom

Vrane su crne. Paunovi imaju šareno perje.

b) rečenica s neizrečenim subjektom

Neugledne su. Ljepši su od vrana.

c) rečenica s više subjekata

Paun i vrana su različiti.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Veliko početno slovo	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: individualni, frontalni i rad u skupini
Operacionalizirani cilj(-evi):		
<ul style="list-style-type: none"> • razlikovati vlastita imena od općih, primjenjivati pravila pisanja o velikom početnom slovu. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenik će u skladu s pravopisnom normom pisati vlastita imena i pravilno ih reproducirati.	
b) odgojne	Učenik će razvijati pozitivan odnos prema nacionalnoj baštini te steći osjećaj pripadnosti i domoljublja.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sustavnost u radu.	
d) komunikacijske	Učenik će stvarati bogatstvo pisanog i usmenog izražavanja.	
Suodnosi:		
<ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (književnost) • Geografija • Povijest • Sat razrednog odjela • opća kultura. 		

Artikulacija sata:

Motivacija

Motivacija (prva inačica)

Pogledaj sliku u udžbeniku.

Put u nedogled. Zamisli da putuješ Europskom unijom i da si posjetio/posjetila Francusku, Italiju, Mađarsku, Sloveniju. Koja si jela mogao/mogla tamo jesti? Zamisli nakon toga da si u različitim dijelovima Lijepe Naše, npr. u Dalmaciji ili Slavoniji. Koji su specijaliteta naše domovine?

Motivacija (druga inačica)

Zamisli da si putopisac koji putuje Lijepom Našom. Nabroji nekoliko mjesta koja bi volio posjetiti.

Kako ćeš napisati ta mjesta?

Jesu li to opća ili vlastita imena?

Kako se zove narod koji živi u našoj domovini?

Koji je naš glavni grad?

Znaš li nekoliko naselja u tom gradu?

Nabroji nekoliko naselja u svojem gradu.

Motivacija (treća inačica)

Učenici će poslušati polazni tekst iz udžbenika. Tijekom slušanja obratit će pozornost na imena kontinenata, država, naroda i naseljenih mjesta. S učenicima ćemo razgovarati o pročitanome.

Jeste li primijetili koji neobični naziv kontinenta?

Što je u njemu neobično?

Hoćemo li te nazive pisati velikim ili malim slovom? Jesu li to opće ili vlastite imenice?

Kako se zovu stanovnici Bombonezije?

Najava teme	Nakon heurističkog razgovora o pročitanom tekstu Sladoraj učenicima se najavljuje tema sata koju zapisuju u bilježnice.
Uočavanje jezične pojave	Nakon uočavanja vlastitih imenica u motivacijskom tekstu učenici rješavaju zadatak A iz udžbenika.
Objava rezultata / frontalni rad / individualni rad	Nakon što su učenici uočili i ispisali izmišljene kontinente, države, pokrajine, naseljena mjesta i narode iz polaznog teksta, sami definiraju pravilo o pisanju velikog početnog slova koje se odnosi na sva navedena imena. Zajedno se kreće na C zadatak iz udžbenika na kojemu heurističkim razgovorom dolaze do novih spoznaja o višerječnim vlastitim imenima. Učenici proučavaju tablicu u kojoj su navedena vlastita imena s jedne strane, a s druge isti ti nazivi, ali u službi općih imenica. Učenici sami dolaze do zaključka da se velikim slovom pišu vlastita imena, dakle imena ljudi i životinja, gradova i sela, država i pokrajina i kontinenata te da se veznici i prijedlozi pišu malim slovom.
Rad u skupini	Učenike podijelimo u skupine u kojima će prema uputama rješavati nastavne listiće.
Sinteza	Učenici igraju igru u kojoj moraju napisati sva polja s istim početnim slovom: osobno ime, grad, selo, državu i narod. Učitelj zadaje slovo.
Zadavanje zadataka za zadaću	Rješavanje zadataka u radnoj bilježnici.

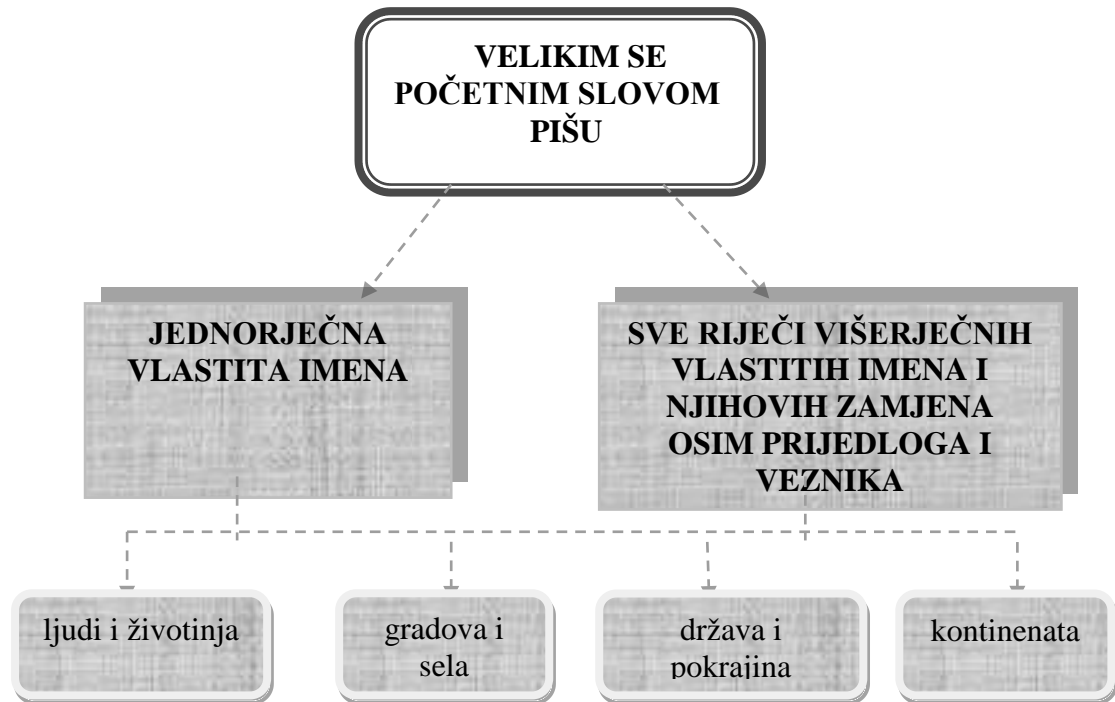
Plan ploče:

Veliko početno slovo

Sveti Petar u Šumi
Sveti Martin pod Okićem
Dvor na Uni
Brod na Kupi

Francuska
Italija
Slovenija
Lijepa Naša

sir
pizza
kranjske kobasice
riba, čvarci

Prijedlog prilagodbe:

Učenici rješavaju zadatke u skladu sa svojim sposobnostima. Svi učenici sudjeluju u radu u skupinama.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

Procjena u skupini i individualno s pomoću tablice.

Nastavni listić 1

1. Razmisli o pravilnom pisanju velikog početnog slova te napiši tri primjera za:

kontinent _____

država _____

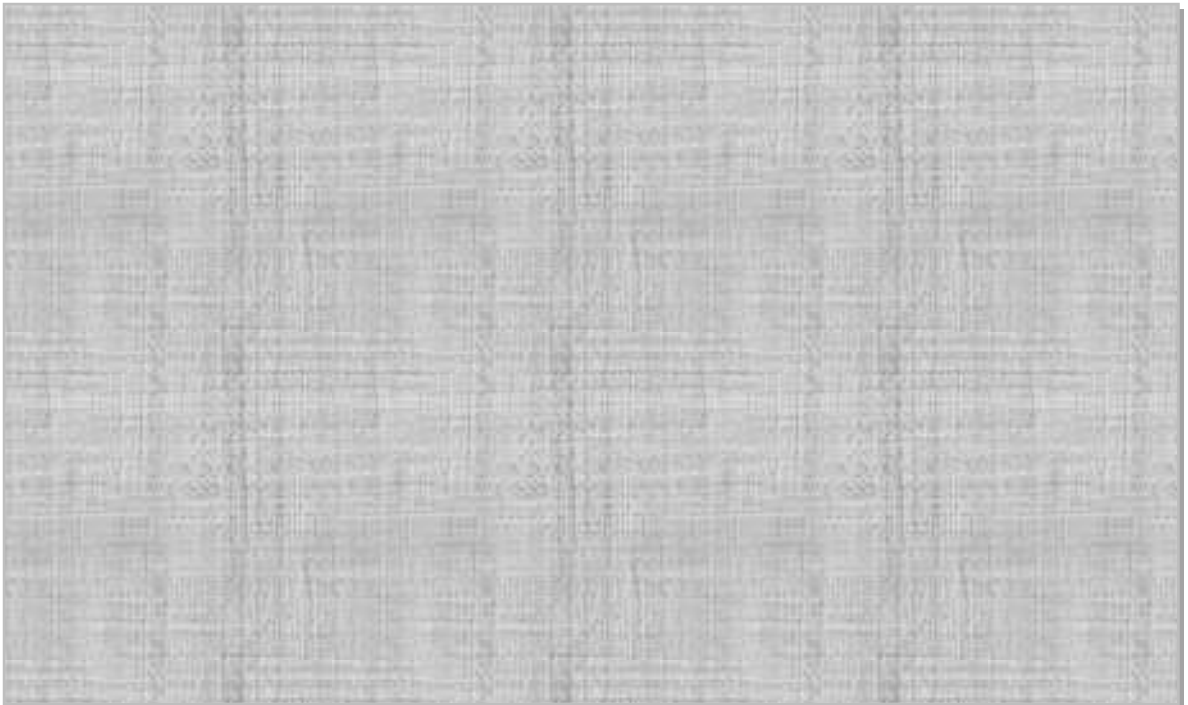
grad _____

selo _____

narod _____

stanovnik _____

2. Osmislite i nacrtajte u skupini 2 rebusa čija će rješenja biti višerječno vlastito ime.

3. Prepiši zadane riječi pisanim slovima

BIOGRAD NA MORU _____

DVOR NA UNI _____

SVETI PETAR U ŠUMI _____

OSIJEK _____

HRVATI _____

ZAGREPČANI _____

NOVA BUKOVICA _____

4. Prisjeti se svojega zadnjeg putovanja s razredom ili s obitelji i napiši kratki sastavak. U njemu pokušaj upotrijebiti što više vlastitih imena ljudi, gradova, sela, naroda. Pripazi na veliko početno slovo. Opishi koje si krajeve posjetio? Kako žive ljudi u tim mjestima? Kako se zovu stanovnici tih mjesta? Imaju li i njeguju li oni svoju tradiciju i svoje običaje? Čime se bave? Kako zarađuju za život? Poštuju li prirodne ljepote? Jesi li posjetio/posjetila park prirode, nacionalni park ili koju drugu ljepotu toga kraja? Kako si se osjećao/osjećala tijekom putovanja?

Nastavni listić 2 za prilagođeni program.

1. Dopuni rečenicu.

Imena ljudi i životinja, gradova i sela, država i kontinenta pišu se _____
_____ .

2. Prepiši pisanim slovima:

ZAGREB _____

OSIJEK _____

HRVATI _____

AMERIKA _____

VINKOVCI _____ .

3. Ako odgovoriš na zadana pitanja, dobit ćeš kratki sastavak o sebi.

Kako se zove tvoja država?

U kojem gradu živiš?

S kim živiš? Tko je tvoja obitelj? Kako se oni zovu?

Kako se zove tvoj najbolji prijatelj?

Voliš li ići u školu?

Kako se zove tvoja škola?

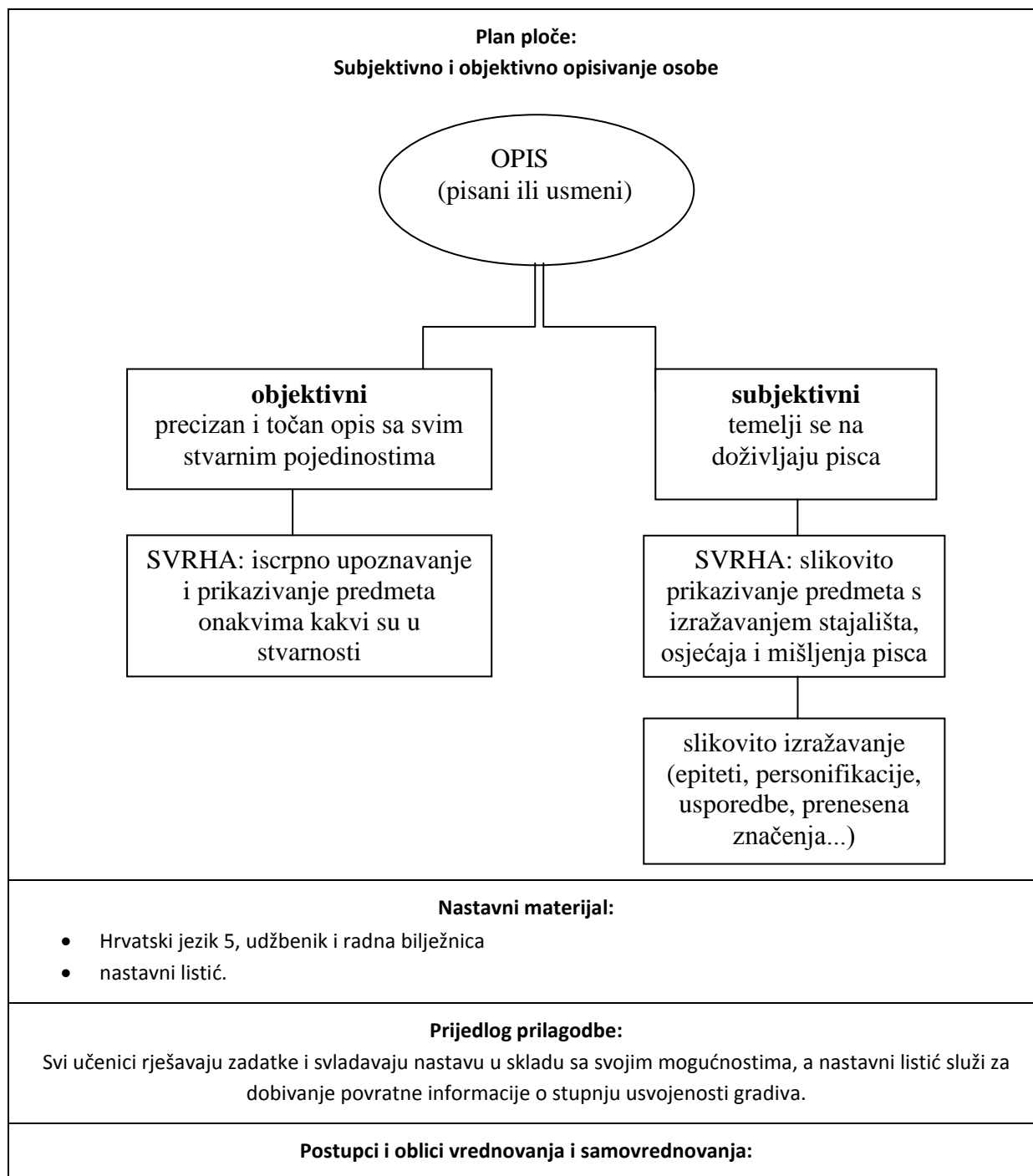
Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja

Učenici će u skupini opisati kako su se osjećali tijekom rada. Svaki će učenik reći koliko je zadovoljan svojim doprinosom u skupini i koliko je zadovoljan organizacijom cijele skupine, a zatim će označiti kućicu u tablici za svoj doprinos i za doprinos skupine.

Moj doprinos	Nisam zadovoljan	Mogao sam i bolje obaviti zadatke	Zadovoljan sam	Potrudio sam se i jako sam zadovoljan
skupina	Nisam zadovoljan	Mogli smo i bolje obaviti zadatke	Zadovoljan sam	Potrudili smo se na vrijeme i točno riješiti sve zadatke

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Subjektivno i objektivno opisivanje osobe	
Nastavno područje: jezično izražavanje	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni, rad u skupini
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • opisivati prijatelja prema planu opisa • čitati subjektivan i objektivni opis osobe • uspoređivati opise i njihova obilježja • pismeno i usmeno stvarati subjektivan i objektivni opis osobe • izvoditi pravila na temelju primjera • memorirati pravila • primjenjivati pravila pri stvaranju vlastitoga teksta. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će prepoznati u tekstovima subjektivni i objektivni opis i njihova obilježja.	
b) odgojne	Učenici će opisivanjem osobe opažati i prihvaćati različitosti među ljudima.	
c) funkcionalne	Učenici će razvijati sposobnost opažanja i izdvajanja osobina, zaključivanja i primjene pravila pri oblikovanju vlastitoga opisa.	
d) komunikacijske	Učenici će razgovarati, slušati, objašnjavati, opisivati, samostalno pisati, aktivno slušati, usmjereno čitati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik • Likovna kultura • opća kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija (prva inačica) Udžbenik Hrvatski jezik 5, str. 112.		
Traži se patuljak		
1. Podijelite se u četiri skupine. Svaka će skupina osmisliti što više osobina samo jednoga lika: <ul style="list-style-type: none"> • vještice • ljubičastog zmaja • nespretnog kraljevića • izgubljenog patuljka. 		
2. Svoj lik u skupini predstavite zajedničkim likovnim uratkom. Predstavnik skupine neka predstavi sliku i pročita opis uz nju.		
Motivacija (druga inačica) Igra „Pogodi tko sam!“. Osmislite opis jednog učenika iz razreda. Tekst mora sadržavati sljedeće podatke o izgledu osobe: kosa, lice (nos, usne, oblik lica), oči, visina, odjeća i obuća. Zabranjeno je navesti ime i prezime. Nakon čitanja uradaka ostali će učenici pokušati pogoditi o kojoj je osobi riječ.		

<p>Najava teme</p>	<p>Uz prvu inačicu motivacije. Predstavnici skupine pročitat će napisane osobine zadanih likova i pokazati ostalim učenicima likovne uratke. Nakon toga će učenici kratko komentirati koje bi još osobine naveli ili izostavili.</p> <p>Uz drugu inačicu motivacije. Nakon igre učenicima treba uputiti nekoliko pitanja. Kad bi vas netko zamolio da opišete svog prijatelja ili prijateljicu, biste li ga/ju opisivali na ovaj način? Koje biste još osobine naveli? Biste li pri opisivanju prijatelja naveli nešto o njegovoj osobnosti, karakteru? Zašto?</p> <p>Opisujemo li na isti način osobe koje poznajemo i one koje ne poznajemo? Danas ćemo razgovarati o opisivanju osobe.</p>
<p>Uočavanje novih jezičnih pojava</p>	<p>Učenici zapisuju naslov: Subjektivno i objektivno opisivanje osobe. Nakon čitanja svojih uradaka učenici čitaju tekst A (Traži se patuljak), objektivan, precizan i sažet opis patuljka na 112. stranici, a zatim tekst C (Jutarnja pjesma), subjektivan opis patuljka na 114. stranici. Zadatak 1 (individualno): Usporedi svoj opis osobe s tekstem A (Traži se patuljak) i s tekstem C (Jutarnja pjesma). Prema načinu opisivanja, kojem tekstu više nalikuje tvoj opis učenika iz razreda? Koji tekst sadrži vjerniji opis patuljka, a koji potiče čitatelja na maštanje i zamišljanje?</p>
<p>Uopćavanje/definiranje</p>	<p>Učenici čitaju objašnjenje objektivnog opisa na 113. stranici, a zatim subjektivnog opisa na 114. stranici. Zapisuju u bilježnicu sadržaj plana ploče.</p>
<p>Otkrivanje ostalih važnih obilježja</p>	<p>Zadatak 2: Pročitaj sada tekst B (Šumski patuljak) na 113. stranici. Je li opis u cijelosti objektivan? Koji su dijelovi subjektivni? Zašto? Kojim se jezičnim mogućnostima koristio autor teksta?</p>
<p>Provjera stečenih spoznaja Objava rezultata</p>	<p>Nastavni listić. Iz teksta B (Šumski patuljak) i C (Jutarnja pjesma) ispisane su rečenice koje opisuju patuljka. Razvrstaj u tablicu dijelove subjektivnoga i objektivnog opisa koji se odnose na zadanu karakteristiku patuljka. Provjera rješenja. Korekcija i dodatna objašnjenja.</p>
<p>Sinteza / utvrđivanje znanja Objava rezultata</p>	<p>Zadatak za utvrđivanje znanja. Spoji crtama tvrdnje koje se odnose na subjektivni i objektivni opis. Korekcija.</p>
<p>Zadavanje zadataka za zadaću</p>	<p>Ovisno o motivaciji kojom je počeo sat. Uz motivaciju 1: zadatak u radnoj bilježnici. Uz motivaciju 2: Napiši sastavak „Moj prijatelj / moja prijateljica iz razreda“. Tekst neka bude subjektivan opis osobe. Nemoj navesti ime i prezime osobe o kojoj pišeš. Nakon čitanja ostali će učenici pokušati zaključiti o kome si pisao/pisala.</p>

Nastavni listić

Iz udžbenika su izdvojene rečenice kojima se opisuje patuljak.
Razvrstaj u tablicu dijelove opisa prema tome jesu li subjektivni ili objektivni.

1. Kapa

U jutarnjem se praskozorju iza visokih i gustih stabala šume nazirala **neobična kuglica s crvenim trokutom na glavi**. Svaki šumski patuljak nosi **crvenu kapu s visokim šiljastim vrhom**.

2. Brada

Ima **dugu gustu sijedu bradu koja mu pokriva čitavo poprsje. Seže tik do koljena**. Što se više približavao, sve se više isticala njegova **srebrnasta duga brada koja se lagano s glavom kretala lijevo i desno, kao da je pripadala nekom neobičnom lutku na koncu**.

3. Osobnost

Patuljak je **uvijek zaposlen, ali i društven** pa kad vas vidi, uputi vam radostan, mudar i pronicljiv pogled.

Šumom je odjednom zagrmjela neobična pjesma. Šumski je patuljak ponovno **poveo svoju vojsku veseljaka u nove radne pobjede.**

PATULJAK	SUBJEKTIVNO OPISIVANJE	OBJEKTIVNO OPISIVANJE
KAPA		
BRADA		
OSOBNOST		

Rješenje nastavnoga listića

PATULJAK	SUBJEKTIVNO OPISIVANJE	OBJEKTIVNO OPISIVANJE
KAPA	...neobična kuglica s crvenim trokutom na glavi.	...crvenu kapu s visokim šiljastim vrhom.
BRADA	...srebrnasta duga brada koja se lagano s glavom kretala lijevo i desno, kao da je pripadala nekom neobičnom lutku na koncu.	...dugu gustu sijedu bradu koja mu pokriva čitavo poprsje. Seže tik do koljena.
OSOBNOST	...poveo svoju vojsku veseljaka u nove radne pobjede.	...uvijek zaposlen, ali i društven...

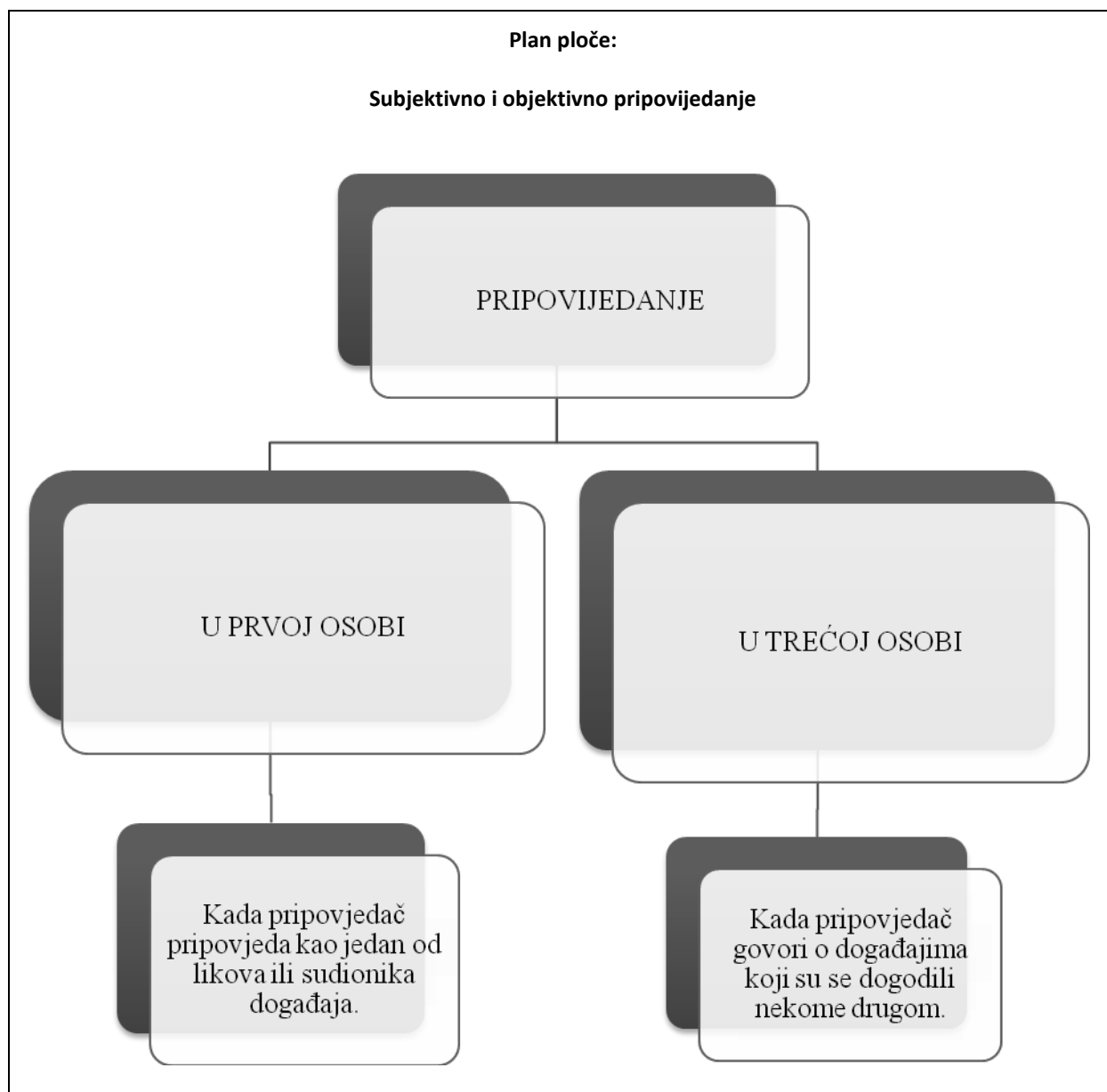
Zadatak za utvrđivanje znanja

Spoji crtama tvrdnje koje se odnose na subjektivni i objektivni opis.

SUBJEKTIVNI OPIS	<ul style="list-style-type: none"> • precizan i točan, sa svim stvarnim pojedinostima • temelji se na doživljaju pisca • iznosi osobine vidljive većini promatrača • pisac upotrebljava pjesnička izražajna sredstva • pisac iznosi vlastite osjećaje i stavove prema predmetu opisivanja 	OBJEKTIVNI OPIS
------------------	--	-----------------

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi	
Nastavno područje: jezično izražavanje	Tip nastavnoga sata: obrađba	Nastavni oblici: čelni, rad u paru/rad u skupinama, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> razlikovati pripovijedanje u prvoj (sudionik) i trećoj osobi (nesudionik). 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će prema sudjelovanju u događaju razlikovati pripovijedanje u prvoj i trećoj osobi.	
b) odgojne	Učenici će obogatiti vlastiti jezični izraz.	
c) funkcionalne	Učenik će dati primjer pričajući isti događaj u prvoj i trećoj osobi.	
d) komunikacijske	Učenici će odabrati mogućnosti bolje komunikacije poštujući jasnoću izražavanja.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> Hrvatski jezik (pravopis, lektira) medijska kultura Povijest Geografija opća kultura Likovna kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Postavlja se pitanje koje su prve asocijacije na sljedeće riječi: nespretni kraljević, patuljci, kralj i kraljica, ljubičasti zmaj, vještica Mlatica. Što misle kakva je poveznica između nespretnog kraljevića i patuljaka. Kada učenici iznesu svoja mišljenja, učitelj/učiteljica će izvršiti korekciju ili potvrdu njihovih odgovora. Slijedi čitanje bajke iz udžbenika.		
Najava teme	Učenici će nakon slušanja bajke <i>Nesretni kraljević</i> i <i>Pisma nesretne vještice</i> zapisati naslov nastavne jedinice u svoje bilježnice.	
Uočavanje jezične pojave	Tijekom čitanja i razgovora uočeno je da je bajka o nesretnom kraljeviću pisana u trećoj osobi, dok je pismo nesretne vještice pisano u prvoj osobi.	
Obrađba	Učenici individualno obrađuju nastavnu jedinicu vođeni uputama učitelj/učiteljice koji/koja im daje smjernice u obliku pitanja koja se nalaze u udžbeniku. <ul style="list-style-type: none"> Koja je razlika između dvaju pročitanih tekstova? Tko je pripovjedač u prvome, a tko u drugom tekstu? Koji je od tih dvaju tekstova neposredniji? U kojem tekstu pripovjedač zna sve o događajima, ali i o drugim likovima? 	

Korekcija i vrednovanje	Nakon samostalne obrade slijedi korekcija, nadopuna i pohvala učenicima.
Sinteza	Učenike podijelimo u skupine ili u parove, zadatak im je sljedeći: trebaju osmisliti kratku priču u kojoj će glavni likovi biti vještica, ljubičasti zmaj, nespreni kraljević i nekoliko patuljaka. Priča treba biti prepričana u prvoj osobi iz uloge jednog od likova priče.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti, nastavni listić	Rješavanje nastavnog listića.
Objava rezultata	Čelno.
Zadavanje zadataka za zadaću	Rješavanje zadataka u radnoj bilježnici.

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići
- tablica za vrednovanje.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja

- tablica o naučenome tijekom sata u prilogu – bojama označi kako si se osjećao/osjećala na današnjem satu.

radosno

zadovoljno

nezadovoljno

Nastavni listić 1 – Razumijevanje teksta

Odgovori na zadana pitanja punim rečenicama. Svoje odgovore upiši u obrazac ispod pitanja.

1. Kako su živjeli kralj i kraljica u raskošnom dvorcu?
2. Iz kojih je razloga kraljević postao nespretno?
3. U kakvom su odnosu bili patuljci i kraljević?
4. Tko je otkrio istinu kraljevićevim roditeljima o njegovoj nespretnosti?
5. Tko je pripadao Udruzi dobrih vještica?
6. Kako su se dobre vještice obvezale da će činiti samo dobra djela?
7. Od koga je nesretna vještica tražila pomoć?
8. Čemu je posvetila život nesretna vještica?

Nastavni listić 2, za prilagođeni program – Razumijevanje teksta

Odgovori na zadana pitanja punim rečenicama. Svoje odgovore upiši u obrazac ispod pitanja.

1. Nabroji likove iz bajke o nespretnom kraljeviću.
2. Gdje su živjeli kralj i kraljica?
3. Tko je pomogao kraljeviću sa stvarima koje su mu ispadale?
4. Što je kraljevićevim roditeljima rekao ljubičasti zmaj?
5. Kakva je vještica bila vještica Mlatica?

Tablica vrednovanja i samovrednovanja

(Oboji bojom prema uputama: ljubičasta – radosno, zelena – nezadovoljno, žuta – zadovoljno.)

Kako sam se osjećao/osjećala na današnjem satu.
<div style="border: 1px solid black; width: 100px; height: 50px; margin: 0 auto;"></div>

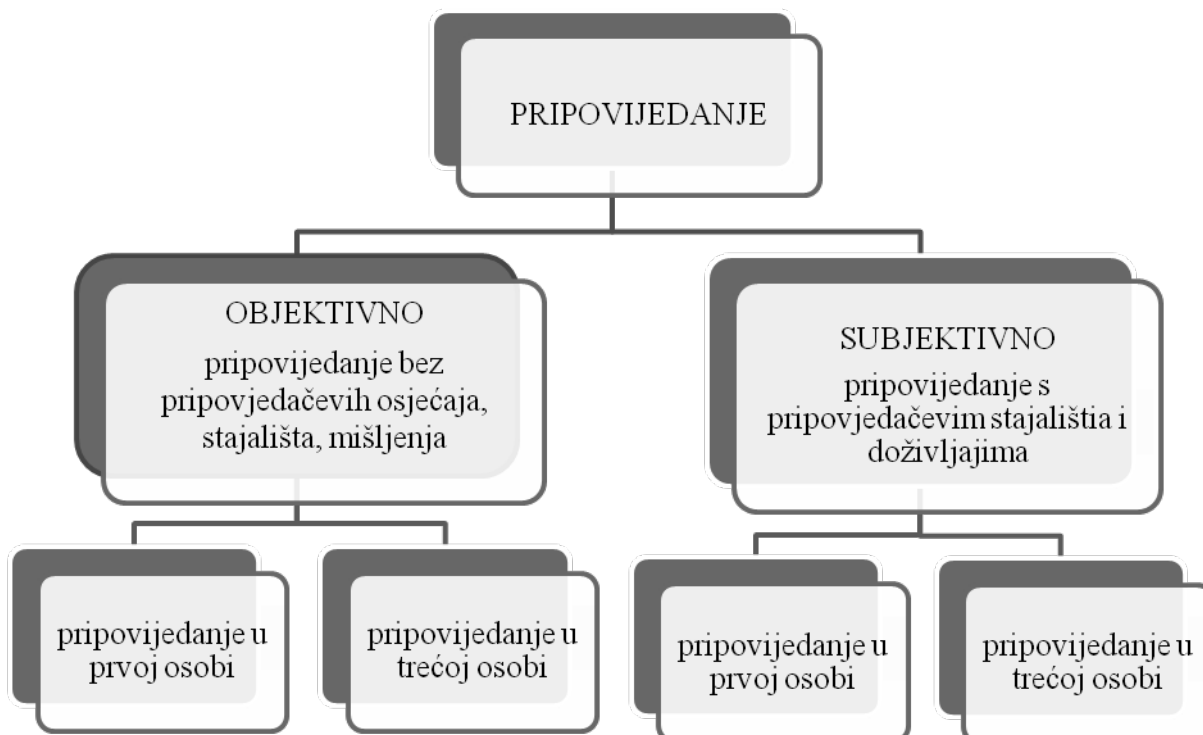

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Subjektivno i objektivno pripovijedanje	
Nastavno područje: jezično izražavanje	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, rad u paru, individualni
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • analizirati razliku subjektivnog i objektivnog iznošenja događaja • razlikovati stvarni od zamišljenog događaja. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će razlikovati subjektivno i objektivno pripovijedanje uočavajući u kojem se opisu pojavljuju pripovjedačevi osjećaji i stajališta.	
b) odgojne	Učenici će razvijati svijest o važnosti vlastitog iznošenja mišljenja.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati kritički stav i jezično razmišljanje.	
d) komunikacijske	Učenici će otkrivati nove mogućnosti sporazumijevanja.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik (pravopis, lektira) • medijska kultura • Povijest • Geografija • opća kultura • Likovna kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Motivacija (prava inačica) Učitelj/učiteljica će na ploču napisati <i>putovanje iz snova</i> , a učenici će olujom ideja objavljivati svoje asocijacije koje će se zapisivati na ploču. Kada svaki učenik izgovori svoju asocijaciju, potaknuti mnoštvom novih ideja učenici će u parovima osmisliti svoje putovanje iz snova. U tome će im pomoći pitanja-smjernice koje se nalaze u udžbeniku.		
Motivacija (druga inačica) Pogledaj ilustracije na lijevoj i desnoj strani udžbenika i pokušaj sam osmisliti priču o njima.		
Najava teme	Nakon iznošenja učeničkih putovanja iz snova učitelj/učiteljica zapisuje naslov na ploču.	
Uočavanje jezične pojave kroz rad u parovima	Učenici su čitajući svoje radove uočili da postoje različiti pristupi pisanju. Neki su pisali u prvoj, a neki u trećoj osobi. Učitelj/učiteljica ovdje ima ulogu koordinatora koji usmjerava učenike kako da se svojim zaključcima što više približe cilju nastavne jedinice.	
Objava rezultata	Nakon mnoštva ideja isti će parovi dobiti novi zadatak.	

Rad u parovima	Zadatak: Svi će parovi raditi isti zadatak. Zadatak je da jedan učenik/učenica u paru proučava ulomak <i>Rijeka Amazona</i> , a drugi/druga će učenik/učenica proučavati ulomak <i>Tata</i> iz udžbenika. Svatko zasebno treba odgovoriti na pitanja iz udžbenika. Učenici za ovaj zadatak imaju deset minuta, nakon tih deset minuta trebaju zajednički jedno drugome ukazati koje su značajke njihova ulomka i na taj način doći do razlika između subjektivnog i objektivnog pripovijedanja.
Korekcija i vrednovanje	Korekcija i vrednovanje bit će usmenim izlaganjem u kojemu učenici pitaju učitelja/učiteljicu sve što im je zadavalo teškoće ili je ostalo nejasno.
Sinteza	Parovi koji su smislili putovanje iz snova, pridružuju se još jednom paru i dogovaraju se tko je par A, a tko par B. Svi će pripovijedati priču o putovanju iz snova, ali tako što će svoj zadatak riješiti na sljedeći način. Jedan član svakog para neka pripovijeda u prvoj, a drugi u trećoj osobi. Oba će člana para A pripovijedati subjektivno, a oba člana para B objektivno.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Rješavanje nastavnog listića.
Objava rezultata	Čelno.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici.

Plan ploče:

Subjektivno i objektivno pripovijedanje

Subjektivno i objektivno pripovijedanje može biti u prvoj ili u trećoj osobi.

Nastavni materijal:

- E-priručnik
- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići
- tablica za vrednovanje.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja:

- pitanja o naučenome tijekom sata u prilogu.

Nastavni listić 1, 2 (isti listić imaju i učenici po prilagođenom programu)

1. Tvoj je zadatak likovno predočiti svoje putovanje iz snova koje si danas napisao/napisala tijekom sata. Budi kreativan/kreativna, sretno!

Likovni ostvaraj

Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja

Odaberi točan odgovor za svaki stupac tablice.

1. Ono što sam znao/znala:
 - a) ništa od naučenoga na satu
 - b) sve što sam danas čuo/čula
 - c) većinu što sam čuo/čula.

2. Ono što sada znam:
 - a) isto što sam znao/znala
 - b) sada imam puno više novih spoznaja o temi
 - c) ništa novo

3. Ono što još želim naučiti:
 - a) znam sve što mi je potrebno
 - b) želim još naučiti _____ (nadopuni)
 - c) ne zanima me više o toj temi.

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Stvaralačko prepričavanje	
Nastavno područje: jezično izražavanje	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni, rad u skupinama, rad u parovima
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> znati primijeniti i razlikovati u pisanom i usmenom izražavanju sažeto, opširno i stvaralačko prepričavanje razvijati maštu i kreativnost. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će razlučiti sažeto i opširno od stvaralačkog prepričavanja, poštujući dijelove fabule (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet, svršetak).	
b) odgojne	Učenici će razvijati svijest o pravim životnim vrijednostima.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost izražavanja vlastitog mišljenja.	
d) komunikacijske	Učenici će proizvesti maštu i kreativnost u jezičnom izražavanju.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> Hrvatski jezik (pravopis, lektira) medijska kultura Povijest Geografija opća kultura Likovna kultura Glazbena kultura. 		
Artikulacija sata:		
Motivacija Učenike ćemo podijeliti u skupine, svaka će skupina dobiti zadatak da nacrtaju pošast bojama prema vlastitom izboru. Pošast će personificirati kako bi mogli odgovoriti na sljedeća pitanja: Kako ona izgleda?, Čime se hrani?, Koji joj uvjeti pogoduju?, Kako se prepoznaje u svakidašnjem životu?. Nakon što učenici završe s crtanjem svaka će skupina svoju pošast predstaviti razredu. Učenici će predstavnika svake skupine moći pitati sve što ih zanima vezano za crtež.		
Najava teme	Kako se među lektirnim naslovima skrila i Bajka o ribaru i ribici Aleksandra Sergejeviča Puškina učitelj/učiteljica će pročitati učenicima ulomke iz bajke koju će učenici morati stvaralački prepričati. Nakon čitanja učenici zapisuju naslov nastavne jedinice u svoje bilježnice.	
Uočavanje jezične pojave	Učenici će se nakon čitanja i razgovora potaknutog pitanjem učitelja/učiteljice (Biste li išta promijenili u bajci i u kojem bi smjeru ta promjena išla?) krenuti u svijet mašte.	

Rad u parovima	Prvi je korak da učenici u parovima razmisle što bi se sve moglo u bajci promijeniti.
Objava rezultata	Nakon mnoštva ideja učenike dijelimo u četiri skupine.
Rad u skupinama	ZADATAK Rad u četiri skupine, sve skupine imaju isti zadatak. U skupinama trebaju napraviti sljedeće: a) promijeniti početak priče b) promijeniti kraj priče c) promijeniti likove d) premjestiti radnju u današnje vrijeme i na neko drugo mjesto, s drugim likovima. Pouka treba ostati ista.
Korekcija i vrednovanje	Mjerila vrednovanja rada u skupinama izvršit će se usmenim putem.
Sinteza	Učenici će nakon izlaganja svih skupina pokušati ujediniti sva stvaralačka prepričavanja u jedno koje će prikazati putem plakata koji će izložiti na razrednom panou.
Zadatak za vježbu i provjeru usvojenosti	Rješavanje nastavnog listića.
Objava rezultata	Čelno.
Zadavanje zadataka za zadaću	Zadatci u radnoj bilježnici (66. stranica).

Plan ploče:

Stvaralačko prepričavanje

Prepričavanje s izmjenama dijelova radnje, likova, mjesta, vremena i pripovjedača ili s uvođenjem novih pojedinosti naziva se stvaralačko prepričavanje.

BAJKA O RIBARU I RIBICI

Sličnosti:

Razlike:

Zaključak:

Nastavni materijal:

- e-priručnik
- Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica
- nastavni listići
- tablica za vrednovanje.

Prijedlog prilagodbe:

Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.

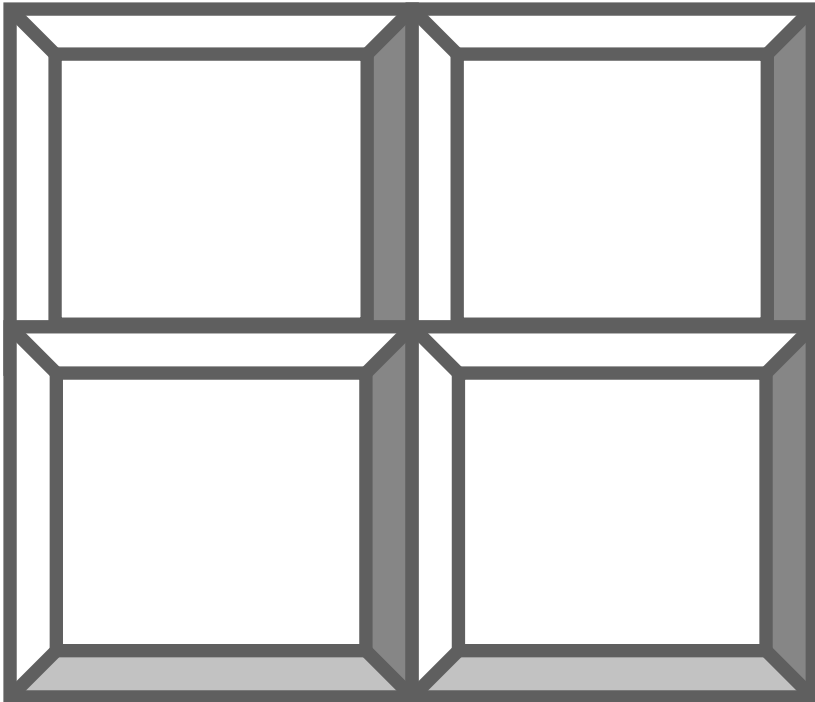
Postupci i oblici vrednovanja i samovrednovanja

- tablica o naučenom tijekom sata u prilogu.

Nastavni listić 1 (Isti listić imaju i učenici po prilagođenom programu.)

1. Tvoj je zadatak napraviti strip s temom: Bajku o ribaru i ribici Aleksandra Sergejeviča Puškina koju si danas stvaralački prepričao/prepričala. Upotrijebi što više boja, njima ćeš prikazivati ljudske osobine (pošast...). Budi kreativan/kreativna, sretno!

Strip

Tablica za vrednovanje i samovrednovanje

ono što sam znao/la	ono što sada znam	ono što još zelim naučiti

Ime i prezime učitelja/nastavnika:		
Razredni odjel: 5. razred	Redni broj sata:	Datum:
Naziv nastavne jedinice	Ponavljanje znanja (imenice, brojevi, zamjenice, pridjevi, glagoli, predikat, subjekt)	
Nastavno područje: jezik	Tip nastavnoga sata: obradba	Nastavni oblici: čelni, individualni, u skupinama
Operacionalizirani cilj(-evi): <ul style="list-style-type: none"> • natjecati se u kvizu • rješavati zadatke • izvoditi primjere na temelju pravila • izvoditi pravila na temelju primjera • utvrditi znanje o promjenjivim riječima, subjektu i predikatu • objašnjavati odnose • ispravljati pogreške • primjenjivati pravila i objašnjavati primjenu • osmišljavati pravila za kviz znanja. 		
Zadaće sata		
a) obrazovne	Učenici će utvrditi znanje o promjenjivim riječima, subjektu i predikatu izlaganjem pravila, primjenom pravila u zadacima, izvođenjem primjera i ispravljanjem pogrešaka.	
b) odgojne	Učenici će njegovati natjecateljski duh, prihvatiti pozitivan odnos prema proširivanju spoznaja igrom, uvažavati pravila igre i njegovati kulturu pristojnog ophođenja.	
c) funkcionalne	Učenik će razvijati sposobnost individualnog rješavanja problema, sposobnosti objašnjavanja, uspoređivanja i zaključivanja.	
d) komunikacijske	Učenici će izlagati, kreirati, vrednovati, slušati, objašnjavati, samostalno pisati, aktivno slušati.	
Suodnosi: <ul style="list-style-type: none"> • jezično izražavanje • medijska kultura • opća kultura. 		

Artikulacija sata:

Motivacija

O kvizovima

Razgovor o kvizovima znanja.

Prisjetite se TV kvizova. Koliko ih se možete sjetiti? Kako se zovu? Koji vam je najdraži?

Objasnite pravila vama najdražega kviza.

Jeste li ikada sudjelovali u kvizu znanja? Opišite svoje iskustvo. Kakav ste uspjeh ostvarili?

Koja je svrha kvizova?

Kakav bi, prema vašem mišljenju, trebao biti uspješan natjecatelj kviza?

Prisjetite se jednoga zanimljivog pitanja iz kviza. Postavite ga učenicima u razredu. Znaete li odgovor?

Najava teme

Danas ćemo ponoviti jezično gradivo o promjenjivim vrstama riječi i rečenici, odnosno o subjektu i predikatu. Zaigrat ćemo zanimljiv kviz znanja u kojemu će sudjelovati svi učenici.

Upute za kviz znanja Formiranje skupina

Učenici formiraju tri skupine: skupinu A, skupinu B i skupinu C. Na ploču treba nacrtati tablicu za upisivanje osvojenih bodova svake skupine.

Pravila igre:

1. Tri su skupine zadataka. Prvom se skupinom zadataka ispituje poznavanje definicija, pravila i podjela. Jedan točan odgovor donosi 1 bod. Drugom skupinom zadataka ispituje se sposobnost primjene i razumijevanja naučenoga gradiva. U zadacima se od učenika traži osmišljavanje primjera i preoblika rečenice. Jedan točan odgovor donosi 2 boda. Trećom se skupinom zadataka ispituje sposobnost analize, sinteze i argumentacije. Jedan točan odgovor donosi 3 boda.
2. Važno je da se natječu svi učenici pa će učitelj/učiteljica preuzeti ulogu voditelja. Voditelj objašnjava natjecateljima da postoje tri kategorije zadataka. Zadaci iz prve kategorije odnose se na pravila, definicije i podjele. Svaki točan odgovor donosi 1 bod. Vrijeme predviđeno za davanje odgovora je 15 sekundi. Zadaci iz druge kategorije odnose se na osmišljavanje primjera i preoblikovanje zadanih rečenica, a točan odgovor donosi 2 boda. Vrijeme predviđeno za davanje odgovora je 30 sekundi. Zadaci iz treće kategorije su najzahtjevniji i odnose se na traženje pogrešaka, određivanje rečeničnih dijelova, vrsta riječi, ispravljanje netočnosti, provođenje riječi kroz lica, vrijeme i padeže. Svaki točan odgovor donosi 3 boda. Vrijeme predviđeno za davanje odgovora je 1 minuta.
3. Natjecatelji nemaju uvid u pitanja.
4. Natjecatelji se smjenjuju po skupinama. Prvo će zaigrati natjecatelj iz skupine A. Smije odabrati kategoriju i broj pitanja. Na primjer, zadatak 11. iz prve kategorije. Voditelj čita pitanje: „Kojom zamjenicom zamjenjujemo negovornu osobu?“ Voditelj mjeri vrijeme od 15 sekundi unutar kojega natjecatelj mora odgovoriti. Ako odgovori točno, skupina A osvaja jedan bod, a to pitanje se više ne može izabrati pa će ga voditelj prekrižiti s popisa pitanja. Ako natjecatelj odgovori netočno, skupina ne osvaja bod (voditelj zapisuje 0), a pitanje se može ponovno izabrati. Zatim će se javiti natjecatelj iz skupine B, odabrat će kategoriju i broj pitanja. Zatim će po istom postupku odgovarati natjecatelj iz skupine C.

	<p>5. Svaki će natjecatelj odgovarati jednom. Tek kad se svi učenici smijene u odgovaranju, može se započeti s novim krugom odgovaranja sve dok se ne odgovori na sva pitanja.</p> <p>6. Pobjeđuje skupina s najvećim osvojenim brojem bodova.</p> <p>7. Učenici smiju upotrebljavati udžbenik i bilježnice.</p> <p>8. Učenici ne smiju za vrijeme odgovaranja međusobno komunicirati, dakle svaki učenik odgovara individualno.</p>								
Ponavljanje i uvježbavanje gradiva Kviz znanja	Učenici sudjeluju u kvizu prema dogovorenim pravilima. Učitelj/učiteljica pazi na vrijeme i disciplinu te preuzima ulogu voditelja kviza.								
Objava rezultata	<p>Predstavljanje tablice s ostvarenim rezultatima skupina.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1. skupina</th> <th>2. skupina</th> <th>3. skupina</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">BROJ BODOVA</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		1. skupina	2. skupina	3. skupina	BROJ BODOVA			
	1. skupina	2. skupina	3. skupina						
BROJ BODOVA									
Sinteza	<p>Razgovor prema sljedećim pitanjima.</p> <p>Kako vam se svidio kviz? Što mislite o zadacima i načinu bodovanja? Koji su vam zadatci bili teški, a koji lagani? Navedite zadatak koji vam je stvarao probleme. Takvim i sličnim pitanjima učenici se navode na međusobno objašnjavanje i tumačenje pojmova i problema koji su im teže savladivi ili manje jasni dok se u isto vrijeme usvojeno znanje sistematizira i učvršćuje.</p>								
Zadavanje zadataka za zadaću	Odaberi u udžbeniku jednu od sljedećih cjelina: Pridjevi (zajedno sa cjelinama Sklonidba pridjeva i Stupnjevanje pridjeva), Brojevi, Zamjenice, Glagoli, Predikat, Subjekt. Osmisli kviz znanja iz odabranoga gradiva. Osmisli pravila igre i način bodovanja točnih odgovora. Kviz neka sadrži barem 10 zadataka.								
<p>Plan ploče:</p> <p>Ponavljanje gradiva (promjenjive riječi, subjekt i predikat)</p> <p>KVIZ ZNANJA</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>1. skupina</th> <th>2. skupina</th> <th>3. skupina</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">BROJ BODOVA</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			1. skupina	2. skupina	3. skupina	BROJ BODOVA			
	1. skupina	2. skupina	3. skupina						
BROJ BODOVA									
<p>Nastavni materijal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hrvatski jezik 5, udžbenik i radna bilježnica, bilježnica • kviz – popis pitanja i rješenja. 									
<p>Prijedlog prilagodbe:</p> <p>Svi učenici rješavaju svladavaju nastavu u skladu sa svojim mogućnostima, a nastavni listić služi za dobivanje povratne informacije o stupnju usvojenosti gradiva.</p>									

**PONAVLJANJE GRADIVA
ZADATCI ZA KVIZ ZNANJA**

1. SKUPINA ZADATAKA (DEFINICIJE/PRAVILA/PODJELE) – 1 bod

1. Kako se dijele glagoli po značenju?
2. Koje gramatičke kategorije imaju glagoli?
3. Što su brojevi?
4. Kakvi brojevi mogu biti, odnosno, kako se dijele brojevi?
5. Što su zamjenice?
6. Što su pridjevi?
7. Što su imenice?
8. Što su glagoli?
9. Što je subjekt?
10. Što je predikat?
11. Kojom se zamjenicom zamjenjuje negovornu osobu?
12. Nabroji gramatičke kategorije zajedničke imenicama i pridjevima.
13. Kada se zamjenica *Vi* piše velikim početnim slovom, a kada malim početnim slovom (*vi*)?
14. Što su gradivni pridjevi?
15. Koji se posvojni pridjevi izvedeni od vlastitih imena pišu malim početnim slovom?
16. Što su određeni, a što su neodređeni pridjevi?
17. Kojom se vrstom riječi najčešće izriče subjekt?
18. Kako se otkriva neizrečeni subjekt u rečenici?
19. Što je glagolski predikat?
20. Zašto je predikat središnji dio rečenice?

2. SKUPINA ZADATAKA (PRIMJERI I PREOBLIKE REČENICA – Svi primjeri moraju biti u rečenici.) – 2 boda

1. Navedi primjer upotrebe glagola stanja u prošlom vremenu.
2. Navedi primjer upotrebe glagola zbivanja u sadašnjem vremenu.
3. Navedi primjer upotrebe brojevnice u ž. r.
4. Navedi primjer upotrebe rednog broja u s. r.
5. Navedi primjer upotrebe nenaglašenog oblika zamjenice *on*.
6. Preoblikuj rečenicu: „*Ani* se rastopio sladoled.“ Umjesto imenice *Ana* upotrijebi nenaglašeni oblik zamjenice.
7. Preoblikuj rečenicu: „ Čaše od kristala su lomljive.“ Uz imenicu *čaše* upotrijebi odgovarajući gradivni pridjev.
8. Navedi primjer upotrebe glagola za izricanje subjekta.
9. Preoblikuj rečenicu: „*Plaže* Jadrana najljepše su u Europi.“ Upotrijebi posvojni pridjev uz imenicu *plaže*.
10. Preoblikuj subjekt u rečenici: „*Ana, Marko i Ivan* vole skijanje.“ Subjekt izreci zamjenicom.
11. Navedi primjer upotrebe predikata u prošlom vremenu.
12. Navedi primjer upotrebe predikata na kraju rečenice.
13. Navedi primjer rečenice s više subjekata.
14. Navedi primjer upotrebe glavnog broja *tri* u dativu ž. r. u rečenici.
15. Preoblikuj rečenicu: „*Ona* im se smijala.“ Promijeni broj predikatu.

3. SKUPINA ZADATAKA („ZADATCI ZA RAZMIŠLJANJE“) – 3 BODA

1. Provedi glagol *rasti* kroz lica u prošlom vremenu. Odredi glagol po značenju.
2. Navedi nenaglašeni oblik dativa zamjenice za sugovornu osobu u množini.
3. Sklanjaj osobnu zamjenicu *ja*.

4. Odredi rod, broj i padež imenici i pridjevu u sljedećoj rečenici: „Dobrim se srcem dobro vidi.“
5. Odredi subjekt i predikat u sljedećoj rečenici: „Nisam ga vidio.“
6. Pronađi pogrešku u rečenici: „Govorili smo o dva prijatelja.“ Izgovori rečenicu pravilno.
7. Od niza riječi sastavi rečenicu: Marin, Ivana, sokol, planina, iznad, vidjeti. Odredi subjekt u rečenici.
8. Odredi subjekt i predikat u rečenici: „Nasmijali smo se na kraju filma.“ Preoblikuj rečenicu u niječnu i odredi predikat.
9. Sastavi rečenicu koja sadrži superlativ pridjeva *jak* u genitivu i redni broj *jedan* u nominativu ž. r.
10. Sklanjaj glavni broj *dva* u ž. r.
11. Označi predikat u rečenici „Riba pliva u moru.“ Objasni kako predikat otvara mjesto preostalim dijelovima rečenice.
12. Sastavi rečenicu tako da sadrži broj u službi subjekta i glagol radnje u službi predikata.
13. Sastavi rečenicu koja sadrži neodređeni pridjev uz subjekt izrečen imenicom.
14. Izvedi komparativ i superlativ pridjeva *ljut*. Do koje je glasovne promjene došlo u komparativu i zašto?
15. Ispravi pogrešku u rečenici: „Odjenula sam najbjelju haljinu.“ Navedi preostala dva stupnja pridjeva.

PONAVLJANJE GRADIVA

ZADATCI ZA KVIZ ZNANJA – RJEŠENJA

1. SKUPINA ZADATAKA (DEFINICIJE/PRAVILA/PODJELE) – 1 bod

1. Kako se dijele glagoli po značenju? Glagoli po značenju: glagoli radnje, glagoli stanja i glagoli zbivanja.
2. Koje gramatičke kategorije imaju glagoli? Glagoli imaju glagolsku osobu, broj i vrijeme.
3. Što su brojevi? Promjenjive riječi kojima izričemo količinu i poredak.
4. Kakvi brojevi mogu biti, odnosno, kako se dijele brojevi? Postoje glavni i redni brojevi.
5. Što su zamjenice? Promjenjive riječi kojima najčešće zamjenjujemo imenice, pridjeve i brojeve.
6. Što su pridjevi? Promjenjive riječi kojima se pobliže opisuju ili određuju svojstva imenica.
7. Što su imenice? Promjenjive riječi kojima imenujemo bića, stvari i pojave.
8. Što su glagoli? Promjenjive riječi kojima se izriče radnja, stanje ili zbivanje.
9. Što je subjekt? Rečenični dio koji izriče vršitelja radnje u rečenici.
10. Što je predikat? Rečenični dio koji izriče radnju u rečenici.
11. Kojom se zamjenicom zamjenjuje negovorna osoba? Osobnom zamjenicom On/ona/ono.
12. Nabroji gramatičke kategorije zajedničke imenicama i pridjevima. Rod, broj i padež.
13. Kada se zamjenica Vi piše velikim početnim slovom, a kada malim početnim slovom (vi)? Vi – velikim početnim slovom kad se sugovorniku obraćamo s naročitim poštovanjem.
14. Što su gradivni pridjevi? Pridjevi koji izriču od čega je što (građu).
15. Koji nastavak imaju posvojni pridjevi izvedeni od vlastitih imena koji se pišu malim početnim slovom? Nstavak –ski, -ški, -čki
16. Što su određeni, a što su neodređeni pridjevi? Određeni pridjevi odgovaraju na pitanje Koji?, a neodređeni na pitanje Kakav?.
17. Kojom se vrstom riječi najčešće izriče subjekt? Imenicom.
18. Kako se otkriva neizrečeni subjekt u rečenici? Promatranjem glagola u predikatu, tj. osobe i broja.
19. Što je glagolski predikat? Predikat izrečen glagolom.
20. Zašto je predikat središnji dio rečenice? Zato što nosi temeljnu rečeničnu obavijest i otvara mjesto svim ostalim dijelovima rečenice.

2. SKUPINA ZADATAKA (PRIMJERI I PREOBLIKE REČENICA (Svi primjeri moraju biti u rečenici.) – 2 boda

1. Navedi primjer upotrebe glagola stanja u u prošlom vremenu. Ležala sam.
2. Navedi primjer upotrebe glagola zbivanja u sadašnjem vremenu. Kiši cijeli dan.
3. Navedi primjer upotrebe brojevine imenice u ž. r. Obje su djevojke otišle. Tisuću ih je ostalo.
4. Navedi primjer upotrebe rednog broja u s. r. Drugo štene još nije udomljeno.
5. Navedi primjer upotrebe nenaglašenog oblika zamjenice *on*. Otac ga više ne pita.
6. Preoblikuj rečenicu: „Ani se rastopio sladoled.“ Umjesto imenice *Ana* upotrijebi nenaglašeni oblik zamjenice. Rastopio joj se sladoled.
7. Preoblikuj rečenicu: „ Čaše od kristala su lomljive.“ Uz imenicu *čaše* upotrijebi odgovarajući gradivni pridjev. Kristalne su čaše lomljive.
8. Navedi primjer upotrebe glagola za izricanje subjekta. Letjeti je lijepo.
9. Preoblikuj rečenicu: „Plaže Jadrana najljepše su u Europi.“ Upotrijebi posvojni pridjev uz imenicu *plaže*. Jadranske su plaže najljepše u Europi.
10. Preoblikuj subjekt u rečenici: „Ana, Marko i Ivan vole skijanje.“ Subjekt izreci zamjenicom. Oni vole skijanje.
11. Navedi primjer upotrebe predikata u prošlom vremenu. Mi smo vidjeli nevrijeme.
12. Navedi primjer upotrebe predikata na kraju rečenice. Čokoladu najviše volim.
13. Navedi primjer rečenice s više subjekata. Ana, Filip i Marko putuju autobusom na izlet.
14. Navedi primjer upotrebe glavnog broja *tri* u dativu ž. r. u rečenici. Svima je bilo lijepo samo njima trima nije.
15. Preoblikuj rečenicu: „Ona im se smijala.“ Promijeni broj predikatu. One su im se smijale.

3. SKUPINA ZADATAKA („ZADATCI ZA RAZMIŠLJANJE“) – 3 BODA

1. Provedi glagol *rasti* kroz lica u prošlom vremenu. Odredi glagol po značenju. Rasti – zbivanje. Rastao sam/Rasla sam, rasla si, rasla je, rasli smo/rasle smo, rasle ste, rasle su.
2. Navedi nenaglašeni oblik dativa zamjenice za sugovornu osobu u množini. Vam.
3. Sklanjaj osobnu zamjenicu *ja*. Ja, mene/me, meni/mi, mene/me (vokativa nema), o meni, sa mnom.
4. Odredi rod, broj i padež imenici i pridjevu u sljedećoj rečenici: „Dobrim se srcem dobro vidi.“ Instrumental, jd, s. r.
5. Odredi subjekt i predikat u sljedećoj rečenici: „Nisam ga vidio.“ Subjekt skriveni – ja, predikat - nisam vidio.
6. Pronađi pogrešku u rečenici: „Govorili smo o dva prijatelja.“ Izgovori rečenicu pravilno. Govorili smo o dvojici prijatelja.
7. Od niza riječi sastavi rečenicu: Marin, Ivana, sokol, planina, iznad, vidjeti. Odredi subjekt u rečenici. Marin i Ivana vidjeli su sokola iznad planine. Subjekti – Marin, Ivana
8. Odredi subjekt i predikat u rečenici: „Nasmijali smo se na kraju filma.“ Zatim preoblikuj rečenicu u niječnu i odredi joj predikat. Predikat – nasmijali smo se. Niječna rečenica: Nismo se nasmijali na kraju filma. Predikat: nismo se nasmijali.
9. Sastavi rečenicu koja sadrži superlativ pridjeva *jak* u genitivu i redni broj jedan u nominativu ž. r. Prva natjecateljica je brža od najjače natjecateljice.
10. Sklanjaj glavni broj *dva* u ž. r. Dvije, dviju, dvjema, dvije, dvije, o dvjema, s dvjema.
11. Označi predikat u rečenici: „Riba *pliva* u moru.“ Objasni kako predikat otvara mjesto preostalim dijelovima rečenice. Subjekt (riba) otkrivamo pomoću predikata: Tko PLIVA?, mjesto odvijanja glagolske radnje (u moru) otkrivamo s pomoću predikata: Gdje PLIVA?
12. Sastavi rečenicu tako da sadrži broj u službi subjekta i glagol radnje u službi predikata. Drugi samo pjevaju.
13. Sastavi rečenicu koja sadrži neodređeni pridjev uza subjekt izrečen imenicom. Lijep momak šeta ulicom.
14. Izvedi komparativ i superlativ pridjeva *ljut*. Do koje je glasovne promjene došlo u komparativu i zašto? Komparativ: ljući, superlativ: najljući. Došlo je do jotacije: ljut + ji=ljući (t+j=ć).
15. Ispravi pogrešku u rečenici „Odjenula sam najbijelju haljinu.“ Navedi preostala dva stupnja pridjeva. Ispravak rečenice: „Odjenula sam najbijelju haljinu.“ Pozitiv: bijela, komparativ: bijelja.